

Gyomai Ujság
1926

GYOMAI UJSÁG

☆ KERESZTYÉN, POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.

Előfizetési ár egy negyedévre 10.000 korona.
Megjelenik minden szombat reggel.

Felelősszerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
címeire küldendő.

Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

István király.

Ezer esztendő, melyet glóriás fényvel, ragyogással von körül a magyar dicsőség, — ezer esztendő, melyet annyi könnyel és hulló vérrrel harmatozott be a magyar szenvedés vonul el lelkünk előtt, mikor esztendőnkint ünnepet ülünk a halhatatlanul nagy első magyar királynak, István királynak emlékezetére!

Nem egyházi, de minden vallás felekezeti tagjait összefogó, nagy nemzeti ünnep e nap, melyen a magyar feltámadás és élet Urának, Istenének királyi trónja előtt imádkozva kell leborulni minden magyar léleknek azért, hogy ezer év előtt egy ilyen csodásan nagy, hitben és nemzet építésben igazán apostoli adott a felettünk örködött és örködő Gondviselés nekünk! A világtörténelemnek

folyamán voltak az egyes népeknek nagy fejedelmek, királyai, consuljai, elnökei, kik országaik sorsát bölcsen és hatalmas erővel irányították s kiknek neveit hálás kegyelettel emlegeti az utókor, — és a világtörténelemnek folyamán voltak fénylő lángelméi az emberiségnek, kik felfedezéseikkel tudásunknak, mély bölcsességével hatalmasan vitték előre az emberiséget, — és a világtörténelemnek folyamán voltak a halhatatlanság fénykörébe felívelődött egyénei a hazaszeretnek, kiknek a nagy költő szerint „hol sirjaik domborulnak, unokáik leborulnak és áldó imádság mellett, mondják el szent neveiket”: — de mindezek felett is mérhetetlen nagyságban és magasságban emelkedik ki az apostoli király, Első István, ki nemzetépítő nagy lelkének zsenialitásával, böl-

csességével azt látta meg, hogy a fegyverrel örökségül vett édes magyar földet csak úgy lehet megtartani s a magyar nép csak úgy töltheti be gondviselészerű hivatását itt kelet Európa küszöbén, ha olyan hazaszeretben, hősi vitészségben, szeplőtelen becsületben él, melynek fényforrását a krisztusi evangélium adja, melynek sziklaszilárd fundamentuma a keresztyén erkölcs!

Ma évezredek avatag sirjából kikél a valóban nemzetet megmentő és nemzetet építő apostoli király, átöleli nagy lelkével a szép Kárpátoknak koszoruját, az oszthatatlanul egy, éves, ezredéves magyar földet, — magyar apostoli csókjával illet itt és elrabolt földjeinket bus könnyet öntő minden magyart, — s bölcsességével küldi üzenetét:

a különböző oltárok mellett ne versengjétek, minden templom a magyar feltámadás Urának, Istenének temploma legyen,
a különböző társadalmi osztályokban élők egymás ellen ne gyűlölködjétek, hanem végezze mindenki a nagyszerű munkát egy testvériszeretben, higgyétek, dolgozzatok, imádkozzatok, szeressétek egymást és e drága magyar földet s ne féljétek

lesz még ünnep, lesz még magyar ünnep az ezred éves határokon belül egyszer e világon!

Beköszöntő.

Nagyszerű és nehéz, — gyönyörű és felelősségteljes szolgálatban indulunk útnak, midőn e szegény magyar nemzet minden tagját átfogó nagy nemzeti ünnepen, István király napjának idején új lapnak a hasábjain köszöntjük tisztelt olvasó közönségünket.

Nagyszerű és gyönyörűséges e szolgálat, mert

TÁRCA

Mikor a tótok megszólalnak.

Írta: MARÓTHY JENŐ.

Sose volt hangos, szófecsérlő fajta a tót. A szemfüles kerepelő, szépirású, de minden lelki finomság iránt érzéketlen cseh hivatalnokok karavánja most úgy fest közöttük, mint valami farsangi felvonulás, mely ha önmagától nem gombolyodik vissza eredő helyére, előbb vagy utóbb a nyugalomban megzavart polgárság botlításai alatt lesz kénytelen kereket oldani.

A tót léleknek — hiába erősítelik az agitátorok — semmi köze a cseh körmönfonsághoz. Az egyenesen néz, ez sandif. Az egyszerű, ez tudakos. Amannak érzés lüktet a vér-

keringésében, emennek szíve: a négy alapművelés.

Több vagy kevesebb naivitás, kiapadhatatlan jóság, bölcs békefürés közötti sajátság.

És még valami.

Ha egyszer lángot fognak, nem lehet őket eloltani.

*

... Zólyommegeye északi csücskén van egy kis falu s a kis falunak egy nagy papja, Nagy, mert a termete: torony, a karja: fölgyfaág, a szíve: szinarany.

A falu: tót, a pap: magyar. aki azonban tótul prédikál s világos fejében 30 esztendő alatt egyetlen egyszer sem ütközött össze a magyar érdek a tót érdekekkel.

Nagy, lobogó fekete szeme van. Azt mondhatnók, hogy költő veszett el benne, áll előttünk a falu s láthatjuk, hogy a költő él, csak vers helyett embereket farag a szíve ritmusára.

A háboru alatt magához vette a környék apátlan, anyátlan hadiárvaíit. Télen saját szobájában, nyáron az öreg diófa alatt ferítették nekik; meghíztak a lurkók valamennyfen.

Akkor ragadt rá a patriarichális név, melyet azóta is büszkeséggel visel: „Pón otyec:” Urunk — atyánk.

Ki hitte volna, hogy ennek a határtalan liztellettől övezett embernek is meggyűlik a baja a cseh hatósággal.

A reszpublika spión jaielvégezték kötelességüket. Repült a tiikos jelentés Prágába, hogy János pap egy parasztlakodalmon estétől — reggelig huzatta magának a Kossuthnotát.

Hát ez főbenjáró bűn volt. Távirati parancs idézte a papot a megye székhelyére, innen aztán már bucsuzni se térhetett vissza. Vilték tovább az izgága magyarok vigállomására, amit közönségesen úgy neveznek: Theresienstadt.

Valami megmarkolta a falu lelkét: zugott, forrongott, morajlott, mint a viharfelhő.

A csendörök elköltöztek a harmadik községbe. Gondolták bolond, aki kánikulában a tűz mellé fekszik melegedni.

Jókor tették: még aznap délbent leégett a laktanya.

Este beállított a parókiára tizenkét fejszés ember. Szűrőtől tarisznyástól. Az ambituh alatt letelepedtek. Vezetőjük tiszteleftudóan emelte le János pap felesége előtt a kalapját.

— Gondoltnk, hogy a tiszteendő asszony meg a gyerekek félnek egyedül éjszaka.

Reggel felváltották őket, jött helyettük másik tizenkettő.

A templom kapuja előtt pedig keresztbe állítottak egy követ megrakott igáoszekeret; aki be akar menni prédikálni, huzza el onnan...

Hát olyan ember, aki a kocsit elhuzta volna, nem akadt,

erőnk, tudásunk és nemes érzéseink egész készségét hozzuk e lap hasábjain nagy közönségünk szolgálatára, hogy építeni igyekezzünk egy rombadólt magyar életet, hogy fel emelni igyekezzünk egy aláhanyatlott erkölcsi világnézetet, hogy gazdaggá tegyük e mai szeretetlen társadalmat a mindezeket átölelő szeretetben és jószágban!

Nehéz és felelősségteljes e szolgálat, mert egészen természetesen nem elégedhetünk meg azzal, hogy egyszerűen regisztráljuk az eseményeket, azokra a kétes vizekre meg egyáltalán nem engedjük magunkat sodortatni, mely ma oly sokaknak kedves, hogy a gyűlölködés eszközül adjuk oda lapunknak csak egyetlen sorát is, — hanem általános ethikai és magyar nemzeti felelősségünk komoly tudatában mindig arra törekszünk, hogy minden eseményt, vagy dolgot helyesen mérlegelve mutassunk utat arra, miként szolgálhatjuk valamennyien közönségünk, társadalmunk és magyar közéletünk javát!

Országos politikában, midőn hosszú hónapokon

át fájt szívvel szemléltük, hogy miként tették botrányok színhelyévé egyesek és pártok a magyar életnek legdrágább templomát parlamentet, — s midőn hosszú hónapokon át bizakodással tekintettünk arra az ember feletti munkára és önmegtágadásra, melyet gróf Bethlen István miniszterelnök és az egységespárt a nemzet építés szolgálatában végzett győtrő és küzdelmes utakon itt e csonka hazában és a messze külföld nagy megbecsülése között, — s miután jól tudjuk, hogy józan és nemes közönségünk, kereskedelmünk, iparunk, vagyonosabb és szegényebb testvéreink mind a béke és nyugalom s az alkotó munka lehetősége után vágnak: — ennek fogunk mi férfiasan nyitni és egyenes lelkű szószólói lenni.

Községi életünkben szorgalommal keressük, hogy hol lehetünk javára, előmenetelére a mi lakóhelyünknek és vele együtt másik nagy szomszédos közönségünknek, Endrődnek. Szerkesztőségünk úgy osztotta fel a munkát, hogy komoly tudással hozzáértő tudósítók kezeiből kapja olvasó közönségünk a leg-

megbízhatóbb értesüléseket s gondot viselünk arra, hogy közönségünk javára ismertessük azokat a rendelkezéseket, melyeknek nem ismerése károkat okozhatna egyéb elfoglaltságú testvéreinknek.

Abban a reménységben vagyunk, hogy nemes, jó és hasznos szolgálatot fogunk így végezni és közönségeinknek közönsége támogató és megbecsülő szeretete fogja kísérni vállalkozásunkat, törekvésünket és szolgálatainkat.

A Szerkesztőség.

A lakóhelyiségek felszabadításának ügye.

A háborus sebek gyógyítása igen tekintélyes lépéssel haladt előre a népjóléti miniszter urnak azon rendelkezése által, hogy a községekben 1926. évi november hó 1-én felszabadulnak és háztulajdonosa felett ismét kiki szabadon rendelkezik. Egészen természetesen dolog az, hogy szerte ez országban nem megy egészen simán e nagyszabású rendelkezés végrehajtása, sőt míg egyfelől a háztulajdonosok ennek örültek, másfelől a lakók és pedig különösen a fizetősök nehéz gondok között tekintettek e rendelet végrehajtására, miután féltek a lakberek

nagymérvű emelésétől. Éppen ezért a miniszter ur a múlt hétkben olyan kijelentést tett, hogy amennyiben valahol az ő lakást felszabadító rendelkezését kihasználni akarnák egyesek végtelenségig saját önző céljaira; azokban a községekben fel fogja függeszteni annak hatályát. Minden panasz megvizsgálására pedig miniszteri megbízottal küldött ki az egyes érdekelt községekbe, kik felderítsék azon tényállást, ha vajjon a háztulajdonosok nem élnék-e vissza a rendelet által nekik biztosított előnyökkel s vajjon megnyugtató lesz-e a normális rendre leendő áttérés. Így jött ki közönségünkbe az elmúlt hétfőn dr. Fekete László királyi járásbíró, mint a népjóléti miniszterium megbízottja, a község előjárósága pedig egyfelől idézés másfelől dobzó utján felhívta a lakókat és háztulajdonosokat. E vizsgálat és tárgyalás eredménye az lett, hogy csaknem kivétel nélkül létrejött a háztulajdonosok és lakók között a békés megegyezés, kivéven néhány olyan esetet, hol a háztulajdonos és lakó között évek óta fennálló ellenségeskedés lette lehetlenné a békés megoldást. Miután azonban ennek nem az az oka, mintha a háztulajdonosok túl követelők lennének s miután ilyen eset jelentéktelenül kevés, nincsen többé semmi akadálya annak, hogy Gyoma községben folyó évi november 1-én a lakások végleg felszabadulnak s kiki szabadon rendelkezik háztulajdonával és a lakást bérlő szabadon bérelhet magának lakást éppen úgy, mint a békeidőben.

hanem olyan, akil a szolgabírószék az elvetemült falu megdorgálására küldött ki, jelentkezett mindjárt az első vasárnapon.

Sárga bricskán jött és Kvapka Miloszlávnak hívták.

Pattogva kiállt le a kocsi-ról:

— Hol van az egyházfi?

— Nincs!

— Küldjétek ide legalább a harangozót!

— Az sincs!

Kvapka ur csak most látta át, hogy gunyt üznek belőle.

A füle hegyéig elvörösödött: — Gazemberek! Ti egy magyarón pap miatt ujjat mertek huzni a republikával?

Akkor durrant el fején az első rothadt alma.

Mintha az út szélén álló kospasz gyümölcsfák is bosszút esküdtek volna ellene. Egy perc alatt (honnan-honnannem) zápor módra süvített, puffogott, frecskelt a bricska körül a sok döröcsipte, rothadt gyümölcs, förtelmes lekvárfo-

lótak lotyogtatva az ünneplő ferencjózsef-kabátra.

— Hajts! — kiállt le a kocsisára Kvapka ur — s hirtelen elhatározással lekuporgott az ülés alá.

Igy végződött az első vasárnap.

A következő héten aztán maga a szluzsni (szolgabíró) helyezte kilátásba jövetelét.

Négy csendőr érkezett előtte rendet csinálni.

Szívesen fogadták őket. Jó vacsorát kaptak, hozzá füzes urasági borokat. Éjfélre elázott mind a négy, mint a széna. Akkor elszédtek fölük a puskát, patronáskát s befektették őket a bíró pincéjébe. Azért abba, mert az két negyvencentiméteres tölgyfaajtóra jár.

Megjött a szluzsni is.

— Barátaim, — szólta a kocsi köré sereglő atyafiakhoz — megdöbbenéssel hallottam...

Felugott a tótok ordítása:

— Adják vissza a papunkat!

Hozzák vissza Pán otyecet,

mert ölünk!

— Majd a templom előtt megbeszéljük...

— A templom elé nem eresztjük! Ott nincs semmi keresnivalója!

— De az Isten...

— Az Istent bizza Pán otyecre! Az jobban érli, mint maga!

— Barátaim...

Mint vércsesüvöltés hasította át a levegőt az öreg Mikusné hangja:

— Ne hallgassatok erre a borotvált majomra! Itt a patak, fojtsátok bele!

Forgószerűen hasonló erő rázta meg a bricska üléseit. A szolgabíró lekapta a kocsi-ról s vitték a bíró pincéje felé.

— Csendőrök!

Tompa, reménytelen dörömbölés volt a válasz.

Balfák, dorongok suhogtak a levegőben s a szluzsni sápadtan imbolygott a vérszomjas tömeg vállán: szemében ott égett a halálfélelem.

— Barátaim, az Istenre kérelek, hát süngönyözzök...

Halloffi csend támadt.

— Megsüngönyözöm a zsupánnak, hogy felelősséget vállalok a papotokért.

Erre már előállt a kurátor.

— Köszönjük a szolgabíró ur jó szándékát, hanem addig nem eresztjük innen, míg meg nem jön a süngönyre a válasz.

Pán otyec, a pap, egy hét múlva otthon volt.

Hatlovas, felszalagozott hintó várt az állomáson s a nagy pap bandériummal, harangzugás közt vonult be falujába, mint valamikor császárok. Hanem annyi könny azoknak se jutott.

Egyenesen a templomba vitték.

János pap dörgő léptekkel ment föl a szószekre, kéffelé törülte hatalmas bajuszát s megszólalt:

— Édes gyermekeim! Kisírtuk magunkat: hála érte a republikának!

Most pedig beszéljünk arról, hogy hát mit is üzent az a Kossuth Lajos...?

HIREK

Isteniszteletek. A ref. templomban augusztus hó 22-én délelőtt fél 9 órakor az aratásért való hálaadó isteniisztelet lesz urvaesora osztfással egybekötve, melyen prédikál Palotás István hitoktató lelkész, ágendázik Répás Pál lelkész. Az ágostai evangélikus egyházban délelőtt 9 órakor német nyelvű isteniiszteletet tart Feiler Ernő lelkész. Aróm. kalh. templomban reggel 9 órakor isteniisztelet evangélium magyarázattal. Tarja Csernay Géza plébános. D. u. 3 órakor Iyánia.

Eljegyzés. Szerető honkát eljegyezte Deák István. (Békéscsaba) Minden külön értesítés helyett.

A gyomai, külföldi tanyai iskolák tanítói állásának betöltése. A m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszterium 400.000.000 koronás hatalmas állami segítségével két szép, modern községi iskola épült. Egyik Zöldlapon, a másik a Varjasi tanyákon, melyek most az 1926-1927 iskolai évre már megkezdik működésüket I-től VI-osztályig. A két tanítói állásra 59 pályázat érkezett be. Miután a kinevezés joga az ilyen nagy államsegéllyel épült iskoláknál az 1926 évi VII-ik számú szentesített törvény szerint a vallás és közoktatásügyi Miniszter urat illeti meg, az iskolaszék folyó hó 17-én tartott gyűlésben felterjesztelte az összes pályázati kérvényeket azzal az egyhangu javaslatával, hogy minden körülmények között kívánatosnak találja e két tanyai tanítói állásra férfi tanerő alkalmazását.

Mohácsi emlékbélyeget adnak ki. A belügyminiszter a kultusz-és pénzügyminiszterrel egyetértésben megengedte, hogy a mohácsi vész 400 éves évfordulója alkalmából felállítandó emlékoszlop költségeinek fedezésére és a fervevett muzeum felépítési költségeire az emlékbizottság egy éven át kéthétezer darab ezerkoronás emlékbélyeget hozzon forgalomba.

Izgalmas életmentés. A nyári fürdőzéseknek, folyóvizek mellett csaknem minden eszfendőben meg vannak a maga áldozatai, különösen ilyen magas vízállás mellett, mint amilyen a nyáron állandóan volt a sok esőzés következtében. Az elmúlt vasárnap délelőtt a Körösben fürdőft Hnisz István budapesti illetőségű fiatal ember, ki Gyomán rokonainál talozkodott s tul ment a fürdőre kijelölt határokon, minőn az eléggé hűvös vízben valószínűleg göresül kapva, s fuldoklani kezdett. Szerencsére észrevette a fürdő vezetője Józsi bácsi s izgalmas pillanatok után kimentette az egyébként biztos elmerülésdől.

Egy ügyes fiút felvesz a GYOMAI UJSÁG árusítására Bieier Manó lapárusító. Fizetés 20 százalék.

Jelentkezni lehet azonnal a „HUNGÁRIA” nyomdában.

Hadirokkantak gyermekeinek és hadiárvaik ösztöndíja. A népjóléti és munkaügyi miniszter a hadirokkantak és hadiárvaik részére az 1926-27 évre is engedélyez ösztöndíjat. Az ösztöndíj összege: főiskolai hallgatók részére évi 100 pengő, középiskolák négy felső osztálytanulói részére évi 80 pengő, középiskolák négy alsó osztálya tanulói részére évi 70 pengő, tanoncok részére évi 40 pengőben lett megállapítva Középiskolai vagy főiskolai tanulók életük 24. évéig, tanoncok életük 20. évéig részesülhetnek ösztöndíjban, ha a legutolsó iskolai ével jeles (1-es) vagy (kivételesén) jó (2-es) eredményrel végezték.

Aki műtrágya szükségletét még nem szerezte be, igyekezzék azt Wagner Márton Fialánál Gyomán sürgősen eljegygeztetni.

A mohácsi gyásznak 400 éves évfordulója. Ez évben augusztus 29-én lesz 400 éves évfordulója annak a szörnyű nemzeti katasztrófának, melyről a költő azt írta, hogy nemzeti nagy létünk nagy lemetője lett Mohács. A világhatalomra törekvő és diadalmasan előnyomuló török sereg fegyverei ill mérkőztek össze ill-ik Lajos seregeivel, hogy azután a mérhetetlen nagy

veszteségnek nyomában Magyarország harmadrésze török kézre kerüljön. A gyászos kimeneteli mohácsi csala elvesztésében nagy része volt a pártoskodó egyenletlenségnek. Most mikor a világháboru után 400 év mulva szintén meg van szaggatva az ezredéves magyar föld, az évforduló idején egyfelől Mohács, másfelől az országban mindenütt gyász-isteniszteletek tartatnak, hogy szomorú multból és a hasonlóan gyászos jelenből tanúságokat vonva le. összefutjunk forradni a magyar feltámadás és élni akarás reményességében és hitében. S miután éppen augusztus 29-n országos református nagygyűlés és emlékünnepély lesz Hajduböszörményben, az egyházkerületi elnökséggel egyetértőleg az elmúlt héten adta ki rendeletét Harsányi Pál esperes, hogy a békéscsabai egyházmegye összes református egyházában s így Gyomán is szeptember 5-én tartassék e 400 százados évforduló emlékeztetőre tanúságjeljes isteniisztelet, melyre ezután is felhívjuk községiünk nemes és hazafias lakosságának a figyelmét.

Az okos gazda a műtrágyák használata után elért termésméltóbbiet használja fel a fokozott kiadásai fedezésére. — A legtöbb gazda tudja, hogy a műtrágyáért kiadott pénz a legjobb befektetés, mert mindjárt az első évben kétszeres haszon térül meg.

Mikor és hogyan kell a szuperfoszfátot (mütrágya) kiszórni és milyen mélyen kell a talajba keverni? A szuperfoszfátot őszi kalászosok alá mindég a vető szántás előtt szórjuk ki azután boronáljuk be. A tavasziak alá szintén vetés előtt kell kiszórni, de olyan vidékeken, ahol a tavasz száraz és aránylag rövid ideig tart, mint pl. az Alföldön, ott még helyesebb, ha a tavasziak alá is a szuperfoszfátot már ősszel, vagy a tél folyamán kiszórjuk és beboronáljuk, mert a téli nedvesség következtében feloldódik és tavasszal már a növényi tápanyagot talál. Legcélszerűbb, ha a műtrágyát ciszórás után esős vidéken 5-6cm. mélyre beboronáljuk, nagyon száraz vidéken mintegy

10-12 cm. mélyre juttatjuk a talajba, mert így könnyebben oldódik. A kézzel való kiszórás úgy történik, mint a vetés. A kiszórásnál arra kell ügyelni, hogy lehetőleg egyenletesen történjék és azt szélcsendes időben eszközöljük, mert a szél könnyen a szomszéd földjére viszi a műtrágyát.

Iskolai beiratkozások. A gyomai magyar királyi állami polgári iskolában azonkívül összes felekezeti elemi iskoláinkban is szeptember 1.2. és 3-ik napjain lesznek a beiratkozások, 4-én pedig megkezdődik az iskolai év. Miután pedig az egész magyarországi református egyházban a folyó iskolai évtől kezdve a Miniszterium által elrendelt új tanterv szerint egységes kiadású új könyvek kerülnek forgalomba, melyeknek egy része még most van sajtó alatt, óva figyelmeztetjük a közönséget, hogy tankönyveket csak akkor szerezzenek be, mikor lapunkban annak hirdetése megjelenik, hogy azok megérkeztek, mert ellenkező esetben a régi kiadású és új tanterv szerint nem használható könyvek megszerzésével kárt okoznak maguknak.

PUBLIKÁCIÓ.

Egy és fél köblös tanyai föld haszonbérbe sürgősen kiadó. Bővebbet Honti Antalnál. — Ugyanott egy lábón álló sparhelt és egy elsőrendű gramofon lemezzel együtt eladó.

Nagy fürdőkhátat 400.000 koronáér készít Kohn Gyula bádógos Gyomán, Horthy Miklós-ut 1100. — Elvállal és pontosan eszközöl mindentéle épület munkát, ugyszintén javításokat.

Egy utcai kettős üzletajló belső üvegezett, külső telt és 20 hold ballai föld eladó. Érdeklődni Földesy István polgári iskola.

A Hungária nyomda a pénteki napokra egy napszámot keres.

Kosziosok, Gyomán Gróf Tisza István-ut 1129 szám alatt felvétetnek.

Hirdessen lapunkban.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Folyósít Földbirtokokra a teljes összeg kifizetése mellett 50,000.000 koronától felfelé bármely összegig 35 éves tőkekamattörlesztéses jelzalog kölcsönöket. Váltó kölcsönöket nyújt igen előnyös kamattal. — TÖKÉKET MAGAS KAMAT MELLETT KAMATOZÁSRA ELFOGAD. — Bővebb felvilágosítás nyerhető a BANK helyiségében, vagy Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN ügyvédnél a bank ügyésznél.

ből három szám országos, hazafias egyesületek támogatásának kérelme volt. A festnevelési tanács bizottságába a község kiküldötte Répás Pál, Szabó József és ifj. Debreceni Endre, míg ugyan-e bizottságba a vármegyei Főispán részéről leendő kinevezésre előterjesztettek Harsányi Pál, Wagner Márton és Kató Lajos.

A vármegye által jóváhagyott előző közgyűlési határozatok jóváhagyását tudomásul vette a közgyűlés, a járat díjak kiadása tekintetében pedig fentartotta mult évi december 10-ki határozatát. Egyetlen ügy keltett kissé mélyebb vitát, melyben arról volt szó, hogy a helyettes husvizsgálat végzésével bizza meg a község a községünkben ujabban letelepedett Szirtes Gyula állatorvost. Minden e tárgyhoz szóló képviselő ur a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott arról az odaadó és buzgó munkáról, melyet községünk közszertében álló állatorvosa Huhn Ferenc megválasztása óta fáradhatatlan buzgósággal végez, miután azonban az ő elfoglaltsága tényleg oly óriási, hogy annak megfelelni emberfeletti feladat, a képviselőtestület egyhangulag járult hozzá, hogy Szirtes Gyula magán állatorvost megbizta a helyettes husvizsgálattal.

A gyűlés után még teljes egy óra hosszúra maradt együtt a képviselőtestület, hogy megbeszélje bizalmas tanácskozáson a község folyamatosan levő és közérdekű ügyeit a főjegyző ur gondos ismertetésében, ami nagy előnyére van a közgyűlések zavartalan menetének. Így került tárgyalás alá a polgári iskola ügye, melynél az volt a terv, miután gyermek nevelési és egészségügyi szempontból is csaknem tarthatatlan a jelenlegi helyzet, hogy a dr. Debreceni Iván ügyvéd házáért és felkért veszi meg a község, miután azonban a felajánlott áron, bár két-

segbevonhatatlanul gyönyörű e telek, a mérnöki szakértői vélemény szerint többre kerülne az átalakítás, mint egy egész új épület emelése, az előljáróság a maga felelősségének tudatában nem tudta javasolni e telek vételt. Azon felül megbeszélés anyagát képezte a közutak javításának, az utáterekek rendbehozatalának, majd a főutak locsolásának kérdése, azonban fájdalom e felettből fontos dolgokra nem lehet ez időszerint anyagi fedezetet találni.

A megye utépitési terve.

A törvényhatósági utak közül a következők kikövezését határozta el a f. hó 10-én tartott törvényhatósági gyűlés.

Gyula-Doboz-Vésztő-Szeghalom 22 km., Ócsöd-Mesler-szállás 5.2 km. ennek további folytatását Jász-Nagykun-Szolnok megye végeznék és így ezzel az uttal Ócsöd-Mezőföldvár- és Tiszaföldvár-utal lenne összeköve. Sorrend szerint következők majd a Gyoma-Dévaványai ut 4.5 km., melynek Jász-Nagykun-Szolnok megyében eső része kikövezését már elhatározta Szolnok vármegye a Szarvas-Nagyszénás 24.4 kilométer.

A tervbe vett vicinális utak közül minket leginkább az Endrőd-Kondoros ut kikövezése érdekel.

A dévaványai ut kiépítésével egy régi mulasztást pótol a két szomszédos megye és ezzel egy régen kívánatos összekötő utat nyitunk meg az autóforgalomnak is Kisujszállás felé.

A vicinális utak megépítésének az az előfeltétele, hogy az érdekelt községek 50 százalékkal hozzájáruljanak az építési költségekhez.

A cca 220 km. hosszúságú utak építési költsége mintegy 93.5 milliárd koronába kerülne s az egész utiterv 4 év alatt fog elkészülni.

Békésmegyei ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági kiállítás és áruminta vásár.

A béke világban világhírűek voltak az évszázados multu tavasszal és ősszel egy-egy hónapig tartó áruminta vásárok. Különösen a háboru után minden ország igyekezett főleg fővárosában áruminta vásárt rendezni, hogy ipari termékeinek piacot teremtsen s hogy pangó kereskedelmi élet-

tel fellendítse. Vármegyénk az első közé tartozik, mikor Békéscsabán szeptember 5-től 12-ig terjedő időben hatalmas méretű ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági kiállítást és áruminta vásárt rendez. A kiállítás és áruminta vásár szeptember hó 5-én vasárnap nyílik meg nagy ünnepek között a vármegyei főispán és több miniszter jelenlétében.

Az ipari, kereskedelmi kiállítás, valamint a mezőgazdaságnak növénytermelési része a békéscsabai felső mezőgazdasági és polgári fiúiskola épületében lesz elhelyezve, - az állatkiállítás pedig a méntelep osztályon. A Petőfi ligetnek az iskolától a pavillonig terjedő részén a nagyobb helyet igénylő ipari cikkek, a gépgyárak lerakatai, valamint a gőztéglagyárak állítanak össze szép kiállítást. Ugyancsak itt lesz a kertészeti és méhészeti rész. A kereskedelemügyi miniszter tekintve a kiállítás megyei jellegét és hatalmas méreteit, ötven százalék vasúti jegykedvezményt biztosított úgy az áru, mint a személyszállításra. A féláru jegy váltásra szóló igazolvány, mely a kiállításra való belépésre is jogosít a békéscsabai, valamint a megyei ipartestületeknél váltható.

Értékes ajándék az Egyetértés Olvasókörenek.

A jótékonyágáról és áldozatkészségéről ismert Kner Izidor könyvnyomdászunk, midőn az elmúlt hónapokban az Egyetértés Olvasó Egylet új helyiségét felavattuk, azt az ígéretet tette, hogy 50 kötetnyi szépen bekötött és értékes közművelődési könyvet ad az egyesületnek ajándékba, hogy azzal megvesse a kaszinó könyvtárának az alapját. E könyvek tartós kötésbe az ajándékozó műintézetében immár bekötötték s most vasárnap délután adja át a nemes szívű ajándékozó az egyesületnek használat végett. A tagok olvassák lelkük nemesedésére és tudományokra való gazdagodásukra, a jótékony adományozó pedig találja gyönyörűségét szép és jó cselekedetének elismerésében.

Aborju, a gesztenyefa és a vásártéri bejáró melletti szolgálat vásárkor.

Mennyi áldozattal, fáradsággal végzi községünk az utcákon a fásítást! És nap nap mellett azt látjuk, hogy érzéketlen emberek és neveletlen gyerekek vad örömeiket elégítik ki azzal, hogy ezeket a facsmetéket kifördelik.

A mostani marhavásárkor délből a Kossuth Lajos utcai vásárbejárónál mindkétfelől kis gesztenye fánál egy-egy növénydebortyú vivta nagy harcát, hogy vagy a kis fát tépi ki tövestől, vagy a kötél szakad el.

S mikor számon kértük az ott szolgáló eljesítőket, hogy miért engedte meg a borjuknak az odakötését méltatlankodott, hogy ahhoz őneki semmi köze.

Tisztelt hivatal vezető! Tisztelt közérdek! Tessék minden felnőt és jó érzésű embernek megmondani akár hivatalban van valaki, akár nem, köteletségévé tétessék kifejezve, hogy a fák közvagyonként képeznek, tehát arra mindenkinek vigyázni kell. A "köz" parancsára akadályozza bárki hogy egy hajtsár odakösse a borjukat a fához, ő addig korcsmáznia menjen. S hogy a korcsmázásában nyugodt lehessen, ne hogy a borjuiját egy hatósági vigyázót szemel ki magának mert annak a fához semmi köze, de a borjút nem engedi elkötöni.

Iskolában, hivatalban, parancsot kell kiadni: A fák közvagyonként képeznek, azokra mindenkinek kötelessége vigyázni ha akad lelkelen ember, ki a közvagyon rongálja, át kell adni a hatóságnak az illetőt.

Közvagyon nemcsak a fák, de sok más is képez.

Az utak, a középületek, a közutak stb.

Jó érzésű ember a közvagyonra jobban vigyáz, mint a sajátjára. Nem szabad közömbösnek lenni a közvagyon rongálással szemben, hanem tettenérés esetén azt a hatóság kezére kell adni.

Ha közvagyon rongálásról vagy közvagyon eltulajdonításról érünk valakit, ha lehet, még egy tanút igyekezzünk megszerezni, de ha ez nem lehetséges, az esetet hűben bejelentjük a rendőrségen és ez esetben nem mint feljelentők, hanem tanuként szerepelünk. Ennyi fáradságot és áldozatot joggal követelőlünk a köz.

HIREK

Istentiszteletek. A ref. templomban augusztus 29—én d. e. fél 9 órakor prédikál Répás Pál lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Isteniiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Ilyánia.

Személyi hír. Kerületünk fáradhatatlan nemzetgyűlési képviselője, ki szegénynek—gazdagnak örömeiben annyi jószággal vesz részt az elmúlt héten vasárnap, hétfőn és csütörtökön körünkben tartózkodott, vasárnap Endrődön vett részt ifj. Uhrin Sándor derék endrődi gazdatársunk ezüst lakodalmán, hétfőn és csütörtökön pedig ügyes-bajos emberek dolgaiat intézte, hogy segítségükre legyen.

Lajos napja. Nevezetes névnap Lajos napja. Sokan keresték fel e névnap alkalmával az egész országban szerelve fizetelt főpostamesterünkkel Kovács Lajos bátyánkat, Kató Lajos jegyzőt, Hreblay Lajos tanárt, és Korbuly Lajos ny. gazd. felügyelőt. A szerkesztőség részéről is jó kívánságainkkal köszöntjük őket.

Értesítés lapunkról. A szerkesztőség nevében nagyon hálással köszönjük azt az igen sok oldalról megnyilvánult szeretetet, mellyel nehéz közérdekű vállalkozásunkban lapunk megindítása alkalmából elhalmoztak. Igyekezzünk ezt meghálálni nagyon komoly irányu, lelkiismeretes munkával s arra törekszünk, hogy jövő hefi számunk már hat oldalas legyen mindazáltal a példátlanul olcsó egyezer koronás árral.

Jugoszláviában a magyar felírása szódásüveg irredentizmus. Szabadkán eljárást indítottak, egy szikvizgyár ellen, mert a szerb főispán elé egy banketten „Árpád szikvizgyár” cégjegyzésű szódás üveget állítottak. Árpádtól még a szódás üvegen is félnek.

Az Endrődi Önkéntes Tűzoltó Testület vasárnap este az Ipartestület és a Korona vendéglőben táncmulatságot rendezett, hogy a befolyó tiszta jövedelemből a most alakult egyesület működő tagjainak felszereléseit beszerezhessék. A táncmulatság ugy anyagilag mint erkölcsileg igen jól sikerült—noha az endrődi közönség részéről bizonyos húzódozás volt tapasztalható.—Nem kevés a száma azon intelligens urak és gazdálkodóknak akik még a csekély belépődíjjal sem járultak— a vagyontmentési szolgáló egyesület felszerelésének gyarapításához. Sokkal több azoknak a száma azonban akik átérelték, azt a nemes célt amit a tűzoltóegyesület szolgál és anyagilag vagy saját működésükkel támogatják az egyesületet. Különösen az iparosság vette ki ebből a részét. Az önkéntes tűzoltó testület valamennyi tagja iparos, akik fáradságot nem kímélő parancsnokaik vezetésével önzellenül fáradoztak az egyesület megalakításán. A táncmulatság anyagi sikeréhez hozzájárult az, hogy az Ipartestület és a Korona vendéglő díjmentesen bocsájtották termelket a tűzoltó táncmulatság rendezésére— az Első Endrődi Hengermalom pedeg a villanyáramot szolgáltatva díjmentesen a mulatság tartamára. Felülírtak a következők: Iványi István (Gyoma) 200.000, ifj. Wagner Márton (Gyoma), Papp János, Venczák Vince, Fuchs és Hirschl, Gyomai Munk. Testező Egyesület 100.000—100.000, Dr. Kovács Péter 75.000, Timár István, Grosz Zoltán (Gyoma), Timár Ede, Dr. Weisz Aladár, 50.000—50.000, Schwacz Ede, Dr. Szász Lajos, Fosztó Elek, Kiszely Lukács 30.000—30.000, Bencze Béla, Rosenthal Emília, Fodor József (Gyoma), Farkas István, Gyuricza Béla, Varju Fülöpné, Dr. Hocmann István, Szerető János (Gyoma), Kádár Márton, Kelemen Sándor, Kiszely Géza, Kovács Libor, Valsák Ágoston, Venczák Ede, Kesselmann Aladár, N. N., N. N. 25.000—25.000, Hunya Lajos 20.000, Papp Endre, Timár Lajos 15.000—15.000, Timár Flórián, Gelb Dezső, Bencze László 10.000—10.000, Beinschróth József (Gyoma), Dobai János, Rákcsa János, Deák László, Kovács Gergely (Gyoma), Duda Lajos, Boconyi József, Kovács Miklós, Stercula Jenő 5000—5000 korona.

Jelentkezés a folyamórséghez. A belügyminiszter felhívja a magyar állampolgárokat, hogy a folyamórséghez hatévi szolgálatra lépjenek be. Az önként belépők biztos megélhetést fálálnak és a szolgálattól való elbocsátás esetén részükre a polgári életben való elhelyezkedést elősegítik. Jelentkezni lehet szeptember 6-ától októberig minden hétfőn, szerdán és szombaton Budapesten a folyamórség parancsnokságánál (III. Laktanya-utca 33.) A belépéshez nőtlenség, betöltött 17 év és meg nem haladott 25 éves életkor szükséges. A folyamórok évenként háromhefi szabadságot kapnak az összes illetményekkel együtt.

Egy ügyes fiút felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG, PESTI NAPLÓ árusítására Bleier Manó lapárusító.

Fizetés 15 százalék.

Jelentkezni lehet azonnal a „HUNGÁRIA” nyomdában.

A levente oktató tanfolyam ünnepélyes befejezése. Az aug. 16-án megnyílt levente oktató tanfolyam, mely 30 vezetőt gyakorolt be szép eredménnyel a hazafias, nemes munkára, a jövőhöz való befejeződik, hogy azután áldásos gyümölcsöket teremjen magyar nemzetünk javára. Az ünnepélyes befejezése e tanfolyamnak a jövő kedden aug. 31-én d. u. 3 órakor lesz a ref. központi iskola udvarán, melyre községünk közönségét magyar testvéri szeretettel hívja meg a vezetőség.

Aki műtrágya szükségletét még nem szerezte be, igyekezzék azt Wagner Márton Fialnál Gyomán sürgősen előjegyeztetni.

Községi új tanyái iskolák építésének felülvizsgálata. Csaknem teljesen készen áll már a két új tanyai iskola. — Az építkezés felülvizsgálásra Pogány állam titkár ur Ömeltóság az elmúlt héten 23-án kiszállott a helyszínre kiküldött társával s nagy meglepetéssel látta a valóban izléses és kiváló építkezést. Elismerését fejezte ki a község előljáróságának s az építőnek.

Az endrődi közúti hidjavítása. Az endrődi közúti hidjavítását megkezdték. Az egész kocsijáratot aszfaldal öntik ki s így a kocsiforgalom elől körülbelül két héti fog eltartani, a hid elvan zárva.

PUBLIKÁCIÓ.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédők, fésített butorok, dió, eper és búkkfa kihuzós ebédők asztalok, modern búkkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Valay Gábor motorfőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos utca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

Benzinmotorral való favágást a legjutányosabb áron végez Herdy Ferenc Kossuth Lajos utca 698.

A Kereszt és Kupa utca sarkán levő ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet özv. Csapó Gabornénál Rákóczi utca 644 szám alatt.

A Hungária nyomda a pénteki napokra egy napszámot keres.

Kosztosok, Gyomán Gróf Tisza István-ut 1129 szám alatt felvételnek.

Mézbődön, fürdőkád legolcsóbban kapható Kohn Gyula bádognánál. — Ereszcsatornája jó anyagból olcsón készült.

Egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel sürgősen kerestetik. Cim lapunk kiadói hivatalában.

Házy Imre nyugalmazott főjegyző 1284 számú belfelkes háza örökáron szabadkézből eladó.

özv. Kiss Jánosné Kossuth Lajos uccai (házszám 738) házában levő régi alsó épületét lebontásra az összes benne levő anyaggal együtt eladja.

Beinschróth Ádám kőművesnek 1 fél fertály tanyai föld haszonbérbe kiadó. Lakik Vásárszél 994 sz.

Ehrmann Adolf üzletében **zománcedények, porcellán és üvegaruk** állandó nagy választékban, leszállított árakban szerezhetők be. **Szódavíz** megrendelésre házhoz szállít. **Alkalmi célokra edényeket kölcsön ad.**

Műlöp kapható és megrendelhető: Szendrei Ferenc kereskedőnél. Használt reszelők és ráspolypok újra vágatását olcsón vállalom.

!! Figyelem !!

Nagyfőzsde
szeptembertől

a

Gyomai Takarékpénztár házában.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdeklőzősségekben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Folyósít Földbirtokokra a teljes összeg kifizetése mellett 50,000.000 koronától felfelé bármely összegig 35 éves tőkekamattörlesztéses jelzőlog kölcsönöket. Váltó kölcsönöket nyújt igen előnyös kamattal. — TÖKÉKET MAGAS KAMAT MELLETT KAMATOZÁSRA ELFOGAD. — Bővebb felvilágosítás nyerhető a BANK helyiségében, vagy Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN ügyvédnél a bank ügyésznél.

FIZESSEN ELŐ AZ EST LAPOKRA!

Használja ki a kedvező alkalmat, mert aki most fizet elő, az olcsón juthat hozzá a legjobb napilapokhoz és megkaphatja ajándéku, azonnal a tavalyi, karácsonyra pedig az ideai tartalmas és értékes Az Est Hármaskönyvet ajándékképpen.

Kedvezményes előfizetési árak:
AZ EST 120.000 K
MAGYARORSZÁG 120.000 K
PESTI NAPLÓ 150.000 K
 Ezen árak újévig érvényesek.

Előfizetni lehet BLEIER MANÓ bizományosnál Horthy Miklós-ut 1021 szám alatt, aki a lapot ki is kézbesíti.

SPORT

GYMTE—Gyomai Gimn.

Válogatott 3:0 (0:0).

Bíró: Hainfarth.

A reváns mérkőzésre mindkét csapat, de különösen a válogatottak erősen tartalékolni csapattal állottak fel s a még azonfelül teljesen maradt posztjaik befűlésére Tóth és Bogorin Gy. S. C. játékosokat kérték föl.

A megejtelt sorsolás után—miután a Diákok választanak kaput a GYMTE kezd, de a támadót a Diákok hamar átveszik s kitűnő halvesorok által egyik veszélyes támadást a másik után vezeték, de a kapu előtt a csatárok nem értik meg egymást s addig a munkácsapat védelme elhárítja a veszélyt, mely kapujukat fenyegeti. Közben a GYMTE is támad, de a Diák csapat védelme részen van s az Elek által irányított csatársor támadásait a Herdy-Vincze hátvéd pár sikeresen parirozza.

II-ik féldő kezdetén még a Diákok támadnak, de a rutinirozottabb és jobb fiúval rendelkező Gy. M. T. E. mindig sürűbben, sürűbben támad s így lassanként a válogatottakat saját lérfelükre szorítják le s Gecsey révén a 10-ik percben meg is szerzik a vezetést, melyre a 13-ik percben ugyancsak Gecsey egy gyönyörű góllal rádupláz, míg végre a 23-ik percben egy kornerből Elek csodaszép fejes góllal 3:0-ra beállítja a végeredményt.

A mérkőzés hátralevő része GYMTE. támadásával telik el.

Heinfarth bíró elég jól vezette le a mindvégig izgalmas és szép mérkőzést.

Azt mondják: jó bornak nem kell cserje, de én még egyszer hírdetem a legjobb minőségű TISZAVIDEKI BORÁLMAT, hogy aki még nem kóstolta meg, annak is alkalma legyen belőle vinni, zárt edényekben itterenként is. **OLAOS LAOS** bor-nagykereskedő Gyoma, Tompa Mihály (iskola) ucca 879. házszám.

SEBESSY JÁNOS péknél egy jó karban levő **ÜVEGÁJTÓ** tokkal együtt eladó.

Eladó

Vasut uccán 4 szoba, előszoba, cselédszoba konyha és kamrából álló téglá épület tűzfalal a szomszéd házhoz építve. — Eladó vagy bérbeadó 2 kat. hold kert a révilapason községtől 10 percre. Esetleg kisebb parcellákban is. Továbbá egy kitűnő zongora, 2 vaskályha, egy víz-hordó lajt.

Bővebbet a Máday palikában.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári árban.

Wagner Márton Fiai fakeskedőknél Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

A TISZAVIDEKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiarat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becseréli**. szép és jó lisztre

ÁRPÁT és **TENGERIT** megdarál, illetve friss darával azonnal **becseréli**. — Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi liszt elárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vimos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben a legolcsóbb napiáron **kapható**.

Kiss János kárpitos-diszító és kocsifényező **GYOMA**, Horthy Miklós-ut 1238 szám. (volt Gazdasági Takarékpénztár ház.)

Állandóan raktáron tartok és rendelésre készítek: **hencsereket, diványokat, ruganyos ágybetéteket, madracokat, szalon-garnitúrákat, foteleket**, ugyszintén mind-ezeknek javítását és áthuzását a legizlésebb kivitelben, valamint **függönyök, sztorok és roletták** készítését és felhelyezését szakszerűen és szolid áron vállalom.

Elsőrendű kocsifényezést és kocii belső kárpitozást a legszebben készítem.

Ezuton is kérem a Gyoma és Endrőd község nagyérdemű közönségének szives pártfogását.

Két ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Mindennemű nyomtatványokat izlése és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
Petőfi-tér 2. **GYOMA** Petőfi-tér 2.

Hirdessen lapunkban.

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIÚ

TANULÓNAK

felvétetik a

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”
könyvnyomda mŰintézet.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében

mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. — Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.

BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.

Előfizetési ár egy negyedévre 10.000 korona.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetésje.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
címeire küldendő.

Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

A tanév küszöbén.

A magot elvetik a földre. Benne szendereg a természeti fejlődésnek a nagyszerű csodája: a magasra felnyulandó növény. A levél, a virág, a gyümölcs minden pompájának és áldásának ősképe ott összpontosul e szemernyi kis gömböcskében. És felnő a növény, fejlődik szemlátomást; gyökerei erősen kötik az anyaföldre, hogy szilárdan állhasson s küzdessen az ellenséges elemekkel s diadalmasan dacoljon az ellene támadó ádáz erővel.

Ilyen az ember is, mint a fejlődő csemete; ilyen a felnövekedő fiatal egyén. Növekszik a fácska, terjeszteti ágait, lombosodik, izmosodik, kocsányai kinyílnak a levegő tengerébe s mohón szívja magába a napsugarak hevítő aranyát. Az ifju lélek is növekszik, iskolába kerül s megismerkedik oly szükségletekkel, melyeket eddig nem is fejtett: fölserken benne a szunnyadozó szellem. Ezt kell most táplálni és kielégíteni. Új világ nyílik a tanuló ifju előtt: a nagy mindenség titkai feltárulnak az évezredek megnyilatkozának előtte.

Az iskola, a nevelés, az ismeretek, a tudomány sugáráramlattal özönlük el az ifju lelkét.

Az energia alakul, a lelki-erő fejlődik; a fény — a mosolygó remény — buzdító képeket varázsol a távoli láthatárra; az önértzet, öntudat, a faji karakter bontakozik, a kis ököl izmo-

sodik, észrevétlenül elröpi a néhány esztendő — elsuhan egy évtized és előttünk áll a büszke magyar ifju. A jussát követeli: méltó akar lenni apáihoz, küzdeni akar utolsó csöpp vérig, addig, míg édes hazája hafárait vissza nem szerzi.

Boldog magyar diákság! Láttad a nagy világéget, tanuja vagy a nagy jelennek és előtted lebeg a fényes csillag: a magyar jövő, a magyar feltámadás,

a magyar reménység.

Ez az, ami a munkádat, a fáradozásodat édessé, fiatal homlokodat derültté teszi. Andalogj rajta, gyönyörködj benne, enyelegj és játszadozz vele, de edzed öklödet is, hogy halált tudjon szórni majd akkor, ha eljő a nagy leszámolás napja, ha eljő az az idő, amikorra kassai és a kolozsvári magyar diák is azzal kezdi meg az iskolai életét:

Isten áldd meg a magyart!
Hreblay

Visszafizetik a nyugdíjasok illetékeit.

Októberben megkapják a pénzt. Akinek nincs 15 évi szolgálata, az nem kapja meg a differenciát.

Az állami nyugdíjas alkalmazottak fizetéséből a szanalás ideje alatt tudvalevően bizonyos százalékot vontak le. A népszövetség hozzájárult, hogy ezeket a százalék levonásokat július 1-től kezdve beszüntessék a 15 évi szolgálat után nyugdíjazott alkalmazottaknál. A levonásokat most visszafizetik.

— Ezeket a fizetési különbözeteket október elején folyósítják az állami nyugdíjas alkalmazottaknak.

A különbözetet július elsejéig visszamenően utal-

ják ki. Az összeget október 1-én az októberi visszafizetéssel együtt fogják a nyugdíjasok kézhez kapni.

A különbözetet azonban csak a 15 évi tényleges szolgálattal rendelkezők kapják meg, az olyan nyugdíjasok pedig, akik 15 évnél kevesebb szolgálati idő után mentek nyugdíjba, csak az esetben kapják meg a különbözetet, ha hatvanadik életévüket betöltötték.

Ugyancsak megkapják a differenciát a nyugdíjasok árvái és özvegyei is.

— 0 —

Képző- és iparművészeti kiállítás Csabán.

Az Aurora Kör által rendezett kiállításon, amely szeptember 5-én nyílik meg a Kulturpalotában, Békéscsaba minden számottevő művésze résztvesz. Wagner József, Deutsch Tibor, Kolozsvári Sándor, a rajztanárok közül Jámbor Márta, Mazán, Botyánszky, Mokos mind szép kollekcióval jelennek meg. Rajtuk kívül e kiállítás keretében

mutatkozik be Csabán ujonnan letelepedett festőművész Adler Árpád, akinek figyelemreméltó képességeiről már írtunk.

De nem csak Békéscsabáról, hanem a környék nagyobb városából Gyuláról, Orosházáról stb. is jelentkeznek művészek úgy, hogy a kiállítás tényleg nagyszabásúnak ígérkezik.

— 0 —

Kovacsicsfalva

A főispánról nevezték el az árvíz után újraépített vésztői új telepet.

Vésztő község képviselő-testülete, hogy háláját némi-kép lerójjá s megadja azt a jutalmat, amit adni módjában áll, — már mint annak idején meg is írtuk — az árvízveszedelem elmúltával legelső összeülésekor egyhangu lelkesedéssel s a szeretetnek szavakba nem önthető érzésével, a község diszpolgárává kiáltotta ki a vármegye főispánját, ki az emberi erőt messze meghaladó, valóban önfeláldozó, éjt-napot egybekötő munkában és mindenkihez odahajló segítő szeretetével tette magát méltóvá arra, hogy az egész árvízsujtotta terület lakossága soha el nem muló hálával gondoljon rá.

A legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy

az árvíz által elpusztított új telepet, melyet a kormánybiztos-főispán ur Oméltósága újra építtetett, „Kovacsicsfalva”-nak nevezi el, ez által is kifejezni óhajtván háláját, tisztelét és szeretetét az iránt a férfi iránt, aki ebből a siralomvölgyből egy virágzó községrést varázsolt elő.

Kovacsicsfalva! Mit adhatnak a vésztőiek egyebet? Csak ennyit. De ezt a nevet hálás magyar szívük tüzesífi lángolóvá s ezen név hallatára még a késő utókor gyermekei is a hála, tisztelét és szeretet érzésével emelik meg kalapjukat.

Előre a kitűzött célhoz!

Az „Ezeregyéjszaka“ mesegyűjtemény halászának hálójába egyszer hal helyett egy lepecsételt palack került. Mikor a halász feltörte a pecsétet, éjig érő, sűrű füstoszlop gomolygott ki a palackból s a füst lassanként óriás szellem alakját öltötte fel s ez eget-földet betöltő, döngő hangon halállal fenyegette a megrémült szegény halászt. A halász, mikor első rémületéből magához tért, cselhez folyamodott és azt állította, nem hiszi, hogy ilyen óriás olyan kispalackban lett volna. Az óriás, hogy bebizonyítsa, visszahúzódott a palackba s akkor az okos halász ismét lepecsételte és csak akkor eresztette ki, mikor megesküdött, hogy hűségese szolgálja lesz a halásznak.

A mese kezdete ilyenformán szól.

Mikor Gultenberg a nyomtást felfalálta, éppen úgy járt, mint a mesebeli halász. A szűk és kicsiny mainzi nyomdaműhelyből rövid időn éjig ért betűfellegek szálltak ki és ma már eget-földet betöltő, döngő harsonával zug a betűtöltő, nyomdafestéket látó gondolatok és eszmék hőmpolygó árja.

Az árva magyar, a szegény halász, rémülten láthatja, hogy mikor fegyverrel nem tudják löknirelenni, a néki idegen eszmék minden elborító, sokszor szennyesárja, hogy zug örvénylik körülötte és a kis palackból, a fiatal üvegből özönlő, minden idők seregénél nagyobb, hatalmasabb, de egyszersmind

sokkal veszedelmesebb sereg végérvényes pusztulással fenyegeti. Bizony, bizony, ha valaha, most szüksége az árva magyarnak okos halászokra, akik a gomolygó, legfőbbször idegen gondolatok, eszmék tömegét fajukra, nemzetükre nézve hasznossá fejték.

Ilyen halásznak kell lenniük a magyar sajtó munkásainak. Mert a betűtöltő és ezzel sok-

szor a festel-lelket mételező s a magyarnak idegen eszmék éppen a sajtó útján árasztanak el mindent és mindenkit.

Újára indult a „Gyoma Ujság“, még pedig nehéz, sokszor rögzős útjára. Bár az okos halász szerencséje kísérné és itt, működése helyén minden lapjából áldás fakadna nemzetünk, vidékünk minden tagjára.

(aláírás.)

Lapunk olvasóközönségéhez.

Mikor tervezgettük néhány hónappal ezelőt, hogy erőink, tudásunk és nemes igyekezetünk egybegyűjtésével megindulunk a Gyomai Ujsággal eleitől kezdve az volt a célunk, hogy minden kicsinyes kedést és főleg minden személyeskedést kizárva, lapunk hasábjairól olyan értékes lapot adjunk a mi szeretett Gyoma közönségünk közönségének kezébe, mely nek minden száma a mellett, hogy az aktuális dolgokat hűséggel közli és minden közérdekű dologról a leghitelesebb forrásból értesíti a nagy közönséget, teljes legyen lélek nemesítő tartalommal. Jól eső örömmel állapítottuk meg az eddig megjelent két szám kelendősege kapcsán, hogy közönségünk nemes érzésű szeretettel nézte és kísérte emelkedett irányu törekvéseinket lapunk pártolása révén, hogy ez újabb és még nagyobb elkötelezettségre készít benünket. Éppen ezért a mai naptól

kezdve azon igyekezünk, hogy lapunk terjedelmét 6 oldalra emeljük, még pedig úgy, hogy ennek dacára megmaradjunk a liihetetlenül olcsó egyzet koronás ár mellett. Nem nyereszkes és nem üzleti haszonra való törekvés a mi célunk, hanem az, hogy lapunk eljuthasson legszegényebb fesvérünk házába is és általa mindenüvé magyar reménységnek, magyar festvérségnek, magyar szeretetnek a fényét vigyük mint egy boldogabb, jobb jövődő szerény munkásai. Ha bárhol és bármiben is főként még így a kezdet kezdetén hiányosak vagyunk s kedves olvasóközönségünknek olyan óhajta volna, mely a köz javára szolgál, mindig szeretettel vesszük, ha ez irányu kéréseiket névvel aláírt levél útján vagy személyesen közlik szerkesztőségünkkel.

GYOMAI UJSÁG
szerkesztősége.

Büntetéspénzek elengedése a pénzügyminiszter jóvoltából.

Múlt hét folyamán azon endrődi kis haszonbérlok, kik írásbeli szerződés nélkül feles-, harmados- vagy negyedes természetbeni bérért vállaltak mezőgazdasági munkát, kinos meglepetésben részesültek az adóhivatal részéről. Tudatlanságuk folytán nem jelentettek be e bérletüket illeték alá, – bár kereset és jövedelem adó céljából be volt jelentve. E mulasztásukért mindannyian az egyszeres illetéken felül még kétszeres illetékkal – mint büntetéssel – lettek sújtva az adó hivatal által, – sőt a földtulajdonosok is felelőssé lettek téve ez összegekért. Az illetékes rendelet nem tudása folytán ily súlyosan sértettek, kérvénnyel fordultak a pénzügyminiszter urhoz, melyet is egy 6 tagú küldöttség dr. Zeőke Antal nemzetgyűlési képviselő ur vezetésével nyújtott át, – ki is felvilágosítván a miniszter urat az érdekelték súlyos helyzetéről, – a miniszter ur a büntetés jellegű kétszeres illeték törlesztését elrendelte. – A jeles képviselőnk közhasznú tevékenysége – mint már számtalanszor – ezúttal is sok kis egzisztencia méltányos javára szolgált.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Eklézsia Históriaja.

Készült 1834 – 1837 esztendőben.

Irta: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor,
a Békés-bánáti egyházmegye assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jelen értékes kézirat első kiadása.)

1. §. Gyoma hajdan helység, most már Mezőváros nevezete honnan vette légyen eredetét: – nem tudni, valamint hogy kezdetét is homály fedi. Vagyon Békés vármegyében, Heves vármegye szélében Mezőberény, Endrőd, Turkevi, Dévaványa, Körösladány és Köröstarcsa között. Hogy nagyon régi, – Buday Ézsaiás Magyar Ország Históriaja szerint – megtetszik onnan, hogy a Ritus exploran-

dae veritalis per Judicium Ferri candentis etcet, nevű könyvében s annak másolatjában Gyoma is említetik azon helyek között, melyekből az akkori idők szellemek szerint Nagyváradra 21 esztendő alatt egymint 1214 – 1235-ig hordattak a nyomorultak megítélésére. 1682-ben lakosai, kik akkor mind reformátusok voltak, a török itt garázdálkodása miatt széllyel oszolván a helység el is pusztult és mintegy 36 esztendőig így maradván 1717-ben ugyanezen reformátusok újra megülték. Négy nevezetes részre osztatik. Mezőberény felől levő része egy régi Mirhó nevű folyóvitzól, melynek most csak árka viseli nevét Mirhó Hátnak, – errébb a templomig fekvő része Mirhón inneninek, – a templomtól észak-felé fekvő része egy ugyancsak régi vitzól Dantza

inneninek, az azonfel feljebb eső része Dantza Hátnak mondatik, s mind a négy rész igen egyforma kiterjedésűek. Ezen részokról nevezetlén többnyire a Hely, csak három névvel nevezetű utcái vagynak úgy mint a Hídtől Berényre vezető – Berényi, az ugyanonnan Endrődre vezető – Endrődi, s az ismét onnan Orosháza felé menő Orosházi utcák. Van benne 950 ház. Réguláztatva lévén e hely 1819 óta a házak többnyire mind szépen épültek, melyek között nevezetesebbek a Városháza, a Méltóságos uraság épülete, Serház, Patika ház, (melyet ugyancsak az uraság építtetett Tiszt számára, de 1832 ben azzá lett), Tisztartói, Parókiális ház, Csepcsányi ház, a városon kívül egy négy emeletes pompás Gabona Tár, Iskola házak és egy 1833-ban épült Vármegye esküdti épület.

Nem is nagy, – egészséges is lévén e hely, benne Ispótlány nincsen. Csapszék van benne, kettő, melyek közül az egyikbe vendégek is szállást találhatnak. Különben mindaddig Szent Mihálytól – Szent György napjáig mérhette minden lakos is a maga borát. Van benne 20 lisztmalom, melyek közül egybe egyszersmind kását is készíthetni, két olaj malom és két posvány van benne a Dantzáé és a Mirhóé. Régi lévén e hely, sok ellenségei is lehettek, valamint az egész országnak, a Tatár és Török. Tűz kétszer pusztította, 1740-ben megégett a Mirhóhát idegen vendég vigyázatlansága miatt, később, ha támadt tűz, de mindenkor csak szerencsétlenségéből 5 házon felül soha sem pusztított, rendszeren pedig csak egy égett el, fiz esztendőben is pedig ha egyszer esett.

(Folyt. köv.)

Góbéságok.

- Ugor. -

Jó napot kívánok
Mindközönségesen,
Urak és parasztnak
Mint illik vegyesen.

No, de ne mondják, hogy
Rövid eszű vagyok,
Asszonyoknak, gyerekeknek
Nemkülömben mindok.

Ám, hogy szavaimai
Essze ne keverjem,
Az egyik eszemet
Ehejt élvezsem,

Mel két ész lakozik
Minden jó góbéban,
Használásban egy van,
Egy meg tartalékban.

Ha nem győzi egygyel,
Felvonul a másik,
S hogy milyen sikerrel
Behlén Plistán látszik.

De netene, hová
Szaporítottam a szót. . .
Pólitikát üzni
Szándékomban nem vót.

De hogyha már még es
Belékeveredék,
Elmondok egy példát
Hogy hát megismerjék.

Elméne egy díjak
Csikból Barassóba
Hogy megtanulná ott
Mi a pólitika.

Mikor megtanulta
Esmeg elment haza,
Hogy a falujában
Azlat használtsa.

Ahajt egy reggelon
Kiméne a rére
Hol egy öreg góbé
Éppen gereblyéle.

Jedre kedves ecsém,
— Szól az öreg góbé —
Mi az pólitika,
Jól megtanultad-e?

Megtanultam bályó,
— Válaszolt a diák —
S kezd magyarázni
Minden csinját—binját.

Közben letekintte
A díjak a földre
És meglátja, hogy ott
Hever a gereblye.

S hogy megfigyogtassa,
Hogy milyen ur leve,
Megkérdi a góbét,
Mi annak a neve.

Mel a tudományból
Oly sokat szedett bé,
Hogy annak a nevé
Ó már elfelejté,

Oppá kedves ecsém,
Be jó, hogy kérdezted,
Éppen akarom es
Bemutatni neked,

Ez egy oly masina,
Melytől, ha van kedved,
Uri ludományod
Akkurátos leend.

Tróbáld es meg ehejt,
Jöszte csak izibe,
És minden erődből
Lépjél a végibe!

Meg es tróbálta, de
Hanyatt esett tőle,
Ugy orron törülte
A gereblye nyele.

Menten eszébe jött
A gereblye neve,
Uri mivolljáról
Meg elfelejtkeze.

Ehun van ni, esmeg
Hogy elbogaroztam,
Pedig az elején
Ahajit mást akartam.

De már szakító jelt
Teszek az írásba,
Mel a szerkesztő ur
Elküld még a sujba.

Ám, egyszer egy székely
Szerkesztő lett mesmeg. . .

De már nincs papírom
A ráksuj enné meg!

Akit a csehek megkeresztelnek.

A felvidék magyar lakosságának számtalan kellemetlenségét okoz a hivatalos cseh nyelv, amelynek erőszakos alkalmazása és az ebből származó félreértések. Néha humor is fakad ebből a szomorú helyzetből, mint amilyen a most elmondandó magyar fiú esete, akit a csehek kereszteltek meg. Már Benőnek nevezik becsületes nevén a derék magyar gyereket, akinek családját a falubeliek Fonó tapadéknévvél különböztetik meg a Már törzs többi ágától. Mikor a fiú bevonult katonának, a cseh nyelvvel kissé hadilábon álló jegyző Már József (fonó) néven írta be csehül. A fiú katonakönyvében állá névcseré miatt rapportra jelentkezett, kérve a hibakiigazítását. Ki is igazították! Már József (fonó) János nevet kapta az írt meg a magyar nyelvvel hadilábon álló irodától.

—Bánja az ördög, — miként hívnak engemet a cselákok, gondolta a gyerek s leszolgálta idejét két hamis keresztnévvel súlyosbíva. Mikor leszerelt, otthon a jegyző csodálkozva kérdezte:

—Hol tettél szert ilyen hosszú arisztokrata névre, Benő? Ejnye, ezt rendbe kell hozni. És nyomba írt Benő ezredének: javítsák ki helyesre a katonakönyvet.

Leventeoktatók vizsgálója.

A gyomai leventeoktatók aug. 31-én tartották vizsgájukat a közp. ref. iskola udvarán. Az impozáns ünnepély fényét és komolyságát nagyban növelték a különböző hatóságok képviselői akik ez alkalommal megjelentek, nemkülömben a nagyszámu érdeklődő közönség.

Az ünnepélyt az oktatók csapatának diszfelvonulása nyitotta meg, A Himnusz elénekzése után katonai rendgyakorlatok, majd szépen kombinált szabadgyakorlatok következtek, melyek a vezető tanár kitünő izléséről és szakképzettségéről tett bizonyosságot. A jelenlevő közönség különösen nagy érdeklődéssel kísérte a céllövészeti gyakorlatot, melynek befejeztével a győzők részére kiosztották az értékes díjakat. A céllövészetben I. díjat nyerte (ezüst zsebórát) Szőke Ferenc gyomai ref. elemi iskolák igazgatója, II. díjat (ezüst cigarettá tárca) Illyés András járásbírósi díjnok, a III. díjat pedig (ezüst ébresztő órát) vífész Terenyey György.

Este a Holler éttermében igen jól sikerült ünnepi vacsora volt.

A lévai gimnázium sorsa.

A nagy hírű kuruc város régi gimnáziumában a mostani tanévtől kezdődőleg már megszűnik a magyar nyelvű oktatás, ezentul csak tótul és csehül tanítanak ottan. Ujabb brutális cselekedete ez a cseheknek, akik nem akarják belátni, azt, hogy ősi főtzgyökeres magyar városokat ilyen erőszakosan csehesíteni mégsem lehet. A gimnázium 1815-ben épült, egy századig hirdette a magyar kulturát. Egy megkapó költeményben búcsúznak az utolsó mafurások, magammal hoztam, ide vetem egyik strófáját, had érezzünk együtt a búcsúzókkal mi is:

„Harsogjuk még egyszer összevágó [karban,

Törjenek az égbe a melódiák . . .
Nézd, te, öreg Isen, lenn, a búsavarban
Ballag az utolsó, magyar vándiák”.

Emlékezzünk régiekről . . .

Nagyon jól tudjuk, hogy Gyoma községének közönsége gyönyörűséggel olvassa a rég mult időknek tanulságait, mai számunkban meg kezdtük a közlését ami nagy református egyházunkban levő legértékesebb munkának, mely a mult évszázad első évtizedeiben itt szolgált nagynevű lelki pásztorunknak, boldog emlékeztető Dávidházy Sámuel urnak eredeti történet írása Gyoma községéről és a gyomai református szent ekklezsiáról. E mondhatatlanul nagyértékű, a szerző által saját kezűleg írott füzetet, mely most jelenik meg nyomtatásban lapunk hasábjain először, az ő fia, Gyoma szülötte Dávidházy János debrecen vidéki esperes ur ajándékozta egyházunknak kísérelve levelében ezeket írván: „Bár előttem minden, mi boldogult édes Atyámra emlékeztet felette becses, de tekintve azt, hogy ennek legilletékesebb örököse a gyomai református egyház, melynek története itt vázoltatik, annyival inkább, mert, mint az utolsó lapok egyikén olvasható az ekklezsiának semmi históriája nincsen egyéb ezen itt összeszedgetett iramál, - kész szívvel juttatom azt az egyház levéltárába leendő megőrzés végett”. Mi meg im átadjuk azt a nagy közönségnek, leköszölvén egymás után egész terjedelmében. Bizonyára jó és nemes, magasztos és kedves szolgálatot tévén ez által a rég mult idők tanulságait mindig szívesen fogadó közönségünknek!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó édes anyám, édes testvérünk és kedves rokonunk

őzv. FAZEKAS ZSIGMONDNÉ

f. hó 1-én d. u. 2 órakor végbenemő temelésén megjelentek és vigasztaló szavaikkal mérhettelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet.

A gyászoló család.

A legjobb minőségű tiszavidéki bor csak OLAJOS LAJOS-nál kapható literenként is!

Fazekas Zsigmondné halálához.

Példakép volt ő az önfeloldozó jó anyáknak. Tanulhatlak volna Tőle némely hű, csak magukkal törődő asszonyok, akik gyermekekkel, — Isten legnagyobb áldásával nem törődve, paragon hagyják felnevelni, saját testük ápolásával és cicomázásával veszendőbe hagyva jövőjüket.

Fazekas Zsigmondné egész életén keresztül szívében hordta a Fájdalmas Anya hét lőret, de kötelességét aggódó szeretettel utolsó lehelletéig teljesítette. Nem várt jutalmat — nem várhatott. Talán rég elporladtak véikeiért kellett vezekelnie, kik miatt neki jutott a szenvedések virágtalan, reménytelen uja... Minden megértő és átérző anyai szívek szent kegyelele illesse emlékét. A csüggedők a türelmellenek is Tőle tanuljanak.

HIREK

Isteníszteleték. A ref. templomban szeptember 5-én d. e. fél 9 órakor prédikál a mohácsi gyász emléknapon Röpás Pál lelkész. Predikáció után a Gyomai Dalárda fog előadni egy szép hazafias műveket, predikáció előtt pedig Varga Kálmán fogja elnevelni Kálmán Farkasnak egyik hasonló szellemű és tartalmu énekét. Végül a Himnusz és közének zárja be az Isteníszteletet. Az ágostai evangélius templomban délelőtt 9 órakor magyar nyelvű Isteníszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor Istenísztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iytánia.

A megértő olvasónk. Egyik előfizetőnk, aki szívből értékeli önzellen hazafias munkánkat, az alábbi sorok kíséretében küldte meg az előfiz. díját: „Szerkesztő úr ime itt küldöm [az árát: Egyezer Korona nyolc fillérre [vált át; Egész negyedévre nyolcvan fillér egy Lap...! Ennyért mifelénk sajtra papírt [sem kap.

De én látom, tudom: Nem az írt [az érték, Amiben a Lapnak az árát ki [mérték...! Ebben tán mások is egyetértenek [velem, A Szerkesztőséget üdvözlöm, [tisztielem. Koboz.

Szüreti mulatság. A Gyomai Iparos és Ker. ifjak Önképzőköre f. hó 12-én szüreti mulatságot rendez.

Írt a cirkusz. A híres budapesti Könyöl cirkusz ez héten szombaton és vasárnap nagy előadást tart Gyomán. A nagyszerű produkciókra és úton is felhívjuk olvasó Közönségünket. **Leventék táncestélye.** Az endrődi Leventék Egyesülete f. hó 12-én saját pénztára javára nagyméretű táncestélyt rendez.

Aki műtrágya szükségletét még nem szerezte be, igyekezzék azt Wagner Márton Fiajánál Gyomán sürgősen előjegyeztetni.

Az iskolai szünet meg-hosszabbítása a gyomai áll. polg. iskolában. A vallás-és közoktatásügyi miniszter 65.282-1926. VI. sz. r-el a nyári szüneti f. évi szeptember hó 12-ig hosszabbította meg. Ezek alapján a javító-és tantervkülönbözeti vizsgálatokat f. évi szeptember hó 11-én d. e. 9 órakor tartják. Később jelentkezők vizsgálatra nem bocsáttatnak. A póbtérítések szeptember 13-14-én d. e. 8-12-ig, a tanév ünnepélyes megnyitása pedig 15-én d. e. fél 8 órakor lesz. A rendes tanítás 16-án kezdődik. Igazgatóság.

Figyelmeztetés a polg. isk. tanulóknak. Az igazgatóság ezúton is felhívja a szülők figyelmét, hogy a helybeli polgári iskola tanulói tankönyveiket és taneszközeiket a további intézkedésig, ne szerezzék be.

Nagyot esett a ló ára. A híres debreceni lóvásárt most tartották meg e hét esítőfőlkjén. A lóvásáron a felhajtás nagy volt, a kereslet a vásáron mindvégig közepes. Jóminőségű parádés lóért 6-8 millió koronát, gyöngébb lovak másfél, maximum 2 millióért kelték el.

A vadvízeink kiterjedése. Csonka-Magyarország területéből 186 ezer kat. holdat foglalnak le és tesznek termékkellenné a vadvízek. Ha holdanként csak 5 mázsa buza árát számíljuk is, háromszáz milliórd az a kár ami évente éri azzal az országot, hogy a vadvízek nincsennek lecsapolva.

Megjelent az első uszályhajó a Körösön. A régmúlt boldog gazdasági időkkel juttatta eszünkbe a Körös folyón megjelent uszályhajó, mely az Iványi malmok gabonáját szállítja a Körös-Tisza-Ferenc József csatorna végén a Dunához. A felnőttek és a gyerekek egész serege szemlélte az új járművel.

Áthelyezés. Leimdörfer Zoltán forgalmazói hivatal vezetői a miniszter ur Orosházáról újra visszahelyezte Gyomára.

Méssy Gyula búcsúzik. A gyomai róm. kath. kántortanító, aki a tanév végén ünnepelte 50 éves tanítói jubileumát, aug. hó 31-én elkölözött Gyomáról Kispestre, ahol háza vásárolt. Egy emberölön keresztül élt közfelf. nehezen fogjuk őt nélkülözni. Ha már az életere így kívánja, érezze magát jól az új környezetben, éljen szerettel között boldogan. Gyomai egész társadalma büszke lesz mindig arra, hogy az országiszerte ismert dalköltő költőnk éli s itt szerezte a közismert bús magyar nótáit.

A tanév kezdete. A gyomai róm. kath. iskolában az évi megnyitó istentisztelet f. hó 15-én d. e. 8 órakor lesz. A tankötelesek addig beiratkozáshoz jelentkezzenek.

Kézmaipari kiállítás Budapestben. F. hó 22-éig igen gazdag anyaggal országos kiállítás tekinthető meg Budapestben. Ezzel kapcsolatban Budapestre szóló felhívás kapható, melynek beszerzésére vonatkozó felvilágosítást a lapunk szerkesztősége ad.

Levente verseny. Szeptember 19-én a vármegye területén levő összes Levente Egyesületek részvételével Békéscsabán Levente verseny lesz tartva.

Mikor háziipar a nőruhávarrás? Adott esetből kifolyólag a szegedi kereskedelmi és iparkamara, úgy döntött, hogy a női ruhávarrás akkor háziipar ha valaki azt más főfoglalkozása, melletti mellékfoglalkozásként idegen munkaerő igénybevétele nélkül a családjához tartozók munkájának is legfeljebb csak egy vagy más alkalommal való igénybevétele végzi.

Egyezer darab sorsjegyet vásárolt Békésvármegye törvényhatósága. A Magyar Nemzeti Szövetségnek a külföldi közvélemény felvilágosítása és nemzet érdekének megvédése terén eddig kifejtett eredményes működését figyelembe véve, a törvényhatósági bizottság 1926. aug. 10-én tartott közgyűlésén a részére engedélyezett tárgysorsjáték sorsjegyeiből 1500 db. átvételét elhatározta.

Községeink száma. Csonka Magyarországnak Budapest és a főrvh. városok beszámításával 3455 községe van.

Szüreti mulatság Kondoroson. A „Törekvés” Football Club Kondoroson szeptember 12-én szüreti táncmulatságot rendez a Club pénztárának növelésére.

Szerkesztői üzenetek.

GÖBÉSÁGOK. Örömmel olvastuk a beküldött krónikát. Szeretettel köszönjük a kelkes munka társat. További strófáit várjuk, mindenkor szívesen helyi adunk ezen értékes soroknak.

SPORT

GyMTE—GySC 2:1 (2:1)

Bíró: Lach Mihály.

Elmúlt vasárnap a két gyomai csapat küzdött meg egymással a helyi hegemoniáért, mely mérkőzésről — rég nem látott szép számu nézőközönség előtt — a gyomai munkások csapata vonult el győztesként.

A győztes csapat minden tagja átérzve a mérkőzés fontosságát, az egész idő alatt teljes szívvel és lelkesedéssel dolgozott a győzelem megszerzésére, míg a vesztes csapatnak a csafársora, különösen a II.-ik félidőben, — mikor a kiegyenlített, esetleg a győzelmet is megszerezheték volna — kapu előtti örökös driblizésükkel, a legjobb helyeztet is elrontották.

A mérkőzés I.-s félideje a szétlőt támogatott GyMTE főként mutatta, míg a GySC csak szórványos lefutásokkal kísérte, viszont a II.-ik félidőben az ellenkezőjét mutatta. Az I.-s félidő 20-ik percében Eke egy nehezen védett labdát kiejt, melyet Szilágyi a góllba helyez. A 25-ik percben Mác szépen fut, s beadását Jenei a hátába fejeli. A kiegyenlítés öröme egyrésztől még el sem múlt, már is megvan újra az MTE vezető s egyben győztes gólja ismét Szilágyi révén, ki teljesen fedezetlenül hagyva, a labdát élesen a jobbsarokba vágja. A 35.-ik percen a bíró Lachot és Mayerl durva játékuk miatt kiállítja, mely a közönség mindkét részéről sokáig a vita tárgyát képezi.

Szünet után a játék megváltozik, mert a GySC támad, a GyMTE meg védekezik, mégpedig sikeresen, mert az összjáték helyett örökösén driblizó, s egymást meg nem értő GySC csafársor támadásait könnyen verik vissza. A 34.-ik percen Feketét a bíró utánrugas miatt kiállítja s így a 9 emberrel játszó GySC a mérkőzés végén inkább az eredmény megtartására főrekszik.

A mérkőzés levezetésére felkért Lach, a sok hibától eltekintve nagyon erélytelenül vezetke le, az állandó faulokkal tarkított, mindvégig izgalmas és heves iramu mérkőzést.

FELHÍVÁS!

A GYOMAI UJSÁG kapható GYOMÁN: Bleier Manó lapárusítónál, rikkancsánál a Kultura könyvkereskedés, Szilágyi István, Katona Gyula, Sipos Sándor, a Hangya és Schwarcz Ferencz Endrődi-uti, a Fogyasztási Szövetkezet Berényi-uti, Honti Antal Selyem-uccai üzletében, ENDRŐDÓN pedig Tandler Hrabovszky, a melléte levő trafik. Szatnyik, Kereskedelmi R.-T., Fischer Üzletében és Balog vendéglőjében.

Megrendelhető Bleier Manó lapárusítónál, aki hirdetések is felvesz.

Halotti búcsúztatók

kinyomatását, izléses kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készíti

„HUNGÁRIA“

könyvnyomdai műintézet
GYOMÁN.

PUBLIKÁCIÓ.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község házában is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Butorok. Tele sima és lőmör hálók, ebédők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédő asztalok, modern bükkfa és hajlítolt székek állandóan raktáron vannak Valay Gábor motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán: Kossuth Lajos ucca 737 szám. Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.

Benzinmotorral való favágást a legjutányosabb áron végez Herdy Ferenc Kossuth Lajos ucca 698.

A Kereszt és Kupa ucca sarkán levő ház szabdakézből eladó. Értekezni lehet özv. Csapó Gaborné Rákóczi ucca 644 szám alatt.

A Hungária nyomda a pénteki napokra egy napszámot keres.

Egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel sürgősen kerestetik. Cím lapunk kiadóhivatalában.

Ehrmann Adolf üzletében **zománc-edények, porcellán és üvegáruk** állandó nagy választékban, leszállított árakban szereshetők be. **Szódavíz** megrendelésre házhoz szállít. **Alkalmi célokra edényeket kölcsön ad.**

Nagy fürdőkádai 400.000 koronáért készit Kohn Gyula bádogos Gyomán, Horthy Miklós-ut 1100. szám alatt. - Elvállal és pontosan eszlközöl mindenféle épület munkát, ugyszintén javításokat.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőzlégtágyarának homyoll cserép gyártmányainak lerakata Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakeskedő** vasuli telepén, Endrődön a fatelepen. Eladás gyári áron **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

özv. Fazekas Zsigmondné tulajdonát képező összes ingóságok a fenni nevezelt háznál 1926. szept. 8-án délelőtt 9 órakor, önkéntes árverésen elfognak adalni.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 838. tudalja a nagy-érdemű közönséggel, hogy nála a legjutányosabb áron lehet kapni suszler, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsavagó, darálók, egy szobabeli butor, szublól, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtók ablakok, kerliszerszámok, függő és asztali lámpák legnagyobb választékban, kis kézikocsi, ruganyos vaságy, hévér járgány, sparhelt, kályha, esztergált függőnyarló, drótkerítés bármilyen méreben. Az eladott árak értéke gabonában is fizelhető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezet, ólmot, cinket, lőrőt gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, su-badarabol és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik **KÖHLER MIHÁLY** férfi-szabónál Gyoma, Horthy Miklós-ut 912 szám alatt.

Rákóci-ut 643. számú Csapó Iános-féle ház és Csepüskerti 1200 négy-szögöl föld örökáron eladó. Értekezni lehet Papp Zsigmondné Rákóci-ut 644 számú házában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készítését és javítását, **kályhák Char-lotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltekhez ajtók, sütők, rámák, vaskemenceajtók** a leggyyszerűbből a legjobb kivitelig állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszerűen készit, javit és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Naponta friss parizer, virsli, krakkói, szafaládé és egyéb hidegfelvágottak kaphatók **Megyesfalvi imre** hentes és mészárosnál Gyomán Kossuth Lajos ucca.

Egy **ügyes fiut** felvesz a **GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG, PESTI NAPLÓ** árusítására **Bleier Manó** lapárusító. **Fizetés 20 százalék.**

Jelentkezni lehet azonnal a „HUNGÁRIA“ nyomdában.

Halló!**Halló!****FIGYELEM!**

A GYOMAI
„HANGYA“ SZÖVETKEZETNÉL
a legjutányosabb áron szereshetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Poroszszén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék
és olcsó árak,
Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

**FIZESSEN ELŐ
AZ EST LAPOKRA!**

Használja ki a kedvező alkalmat, mert aki most fizet elő, az olcsón juthat hozzá a legjobb napilapokhoz és megkaphatja ajándéku, azonnal a tavalyi, karácsonyra pedig az idei tartalmas és értékes **AZ EST HÁRMASKÖNYVET**

Kedvezményes előfizetési árak:
AZ EST 120.000 K
MAGYARORSZÁG 120.000 K
PESTI NAPLÓ 150.000 K
Ezen árak újévig érvényesek.

Előfizetni lehet **BLEIER MANÓ** bizományosnál Horthy Miklós-ut 1021 szám alatt, aki a lapot ki is kézbesíti.

Az iskola év

kezdetével bekövetkező óriási torlódásra való tekintettel a

KULTURA

könyv- és papírkereskedés felhívja a tanköteles gyermekek szülői figyeimét arra, hogy a

tankönyveket

már most jegyeztessék elő, ne-hogy a gyermekek tankönyvek nélkül maradjanak. Az előjegyzett tankönyvekért a

KULTURA

anyagilag szavatol, - kéri a kö-zönséget, hogy idején gondoskod-janak a könyvekről.

FIGYELEM!

Külföldi utamról haza érkeztem és a szerzett tapasztalataim után bá-torkodom a tisztelt közönséget értesíteni, hogy mindennemű munkát: női- és férfi varrott és fasarku cipőt a legmodernebb kivitelben a legpontosabb kiszolgálás mellett jutányos áron készitek. **VALACH VINCZE** Gyoma, Horthy Miklós-ut (volt Endrődi-ut) 1022.

Özv. Fazekas Zsigmondné tulajdonát képező összes **ingóságok**

u. m. házibutorok és háztartási felszerelések, tüzelő anyagok és cölöpök a fentnevezett házában **1926. szept. 8-án,** szerdán (Kisasszony napján) **délelőtt 9 órakor** önkéntes árverésen fognak eladni.

Ugyanott d. u. 3 ó. nyilvános árverés

tartatik az elhunyt tulajdonát ké-pező **RÉVLAPOSON,** mintegy 2 hold területű **SZÖLLŐS** és **GYÜ-MOLCSOSKERTRE,** mely örökáron az idei terméssel együtt azonnali átvevésre adatik el.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdeklözösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Folyósít Földbirtokokra a teljes összeg kifizetése mellett 50,000.000 koronától felfelé bármely összegig 35 éves tőkekamattörlesztéses jelzalog kölcsönöket. Váltó kölcsönöket nyujt igen előnyös kamattal. — **TÖKÉKET MAGAS KAMAT MELLETT KAMATOZÁSRA ELFOGAD.** — Bővebb felvilágosítás nyerhető a BANK helyiségében, vagy **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN** ügyvédnél a bank ügyésznél.

Iványi Aladár és István

gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. — Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.

BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK,

!! Figyelem !!

Nagytőzsde
szeptembertől

a
Gyomai Takarékpénztár
házában.

A Gyoma—Endrődi Hitelszövetkezet

értesíti gyomai és endrődi tagjait, hogy a szövetkezeti üzletrészek pengő értékben állapítottak meg. Mivel pedig a régi üzletrészre befizetve lévő összeg nem éri el a pengő értékben megszabott üzletrész értékét egy kis ráfizetést kell minden tagnak teljesíteni. Kérjük tehát tagjainkat, hogy a ráfizetést minél előbb teljesíteni sziveskedjenek.

Igazgatóság.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári árban,

Wagner Márton Fiai
fakereskedőknél
Gyomán és Mezőberényben
beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott
megtudhatók.

Hirdessen lapunkban.

SEBESSY JÁNOS péknél
egy jó karban lévő
ÜVEGAJTÓ
tokkal együtt eladó.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiárat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becseréli.**

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becseréli. — Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi liszt elárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vimos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben **kapható.**

Kiss János kárpitos-díszítő
és kocsifényező
GYOMA, Horthy Miklós-ut 1238 szám.
(volt Gazdasági Takarékpénztár ház.)

Állandóan raktáron tartok és rendelésre készítek: **hencsereket, diványokat, ruganyos ágybetéteket, madracokat, szalon-garnitúrákat, foteleket,** ugyancsak minden ezeknek javítását és áthuzását a legizlésebb kivitelben, valamint **függönyök, sztorok és roletták** készítését és felhelyezését szakszerűen és szolid áron vállalom.

Elsőrendű kocsifényezést és kocsik belső kárpitozását a legszebben készítem.

Ezúton is kérem a Gyoma és Endrőd község nagyérdemű közönségének szíves pártfogását.

Két ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Eladó

Vasut uccán 4 szoba, előszoba, cselédszoba konyha és kamrából álló téglapépület tűzfalal a szomszéd házhoz építve. — Eladó vagy bérbeadó 2 kat. hold kert a révilapson községtől 10 percre. Esetleg kisebb parcellákban is. Továbbá egy kútú zongora, 2 vaskályha, egy víz-hordó lajt.

Bővebbet a Mádai patikában.

Endrőd községtől fél óra járásnyira traktorral felszántott

20 kat. hold
őszi és tavaszi
vetés alá feiesből
kiadó.

Értekezni lehet Békéscsabán, Ujkigyósi ucca
13 szám alatt.

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIU

TANULÓNAK
felvétetik a
„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért
felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdai műintézet.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PETŐFI-TÉR 2. **GYOMA.** PETŐFI-TÉR 2.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.

Előfizetési ár egy negyedévre 10.000 korona.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
címeire küldendő.
Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.

Vezetők és vezetettek.

Irta: dr. vitéz Nagy Iván.

A „nadrágos” embereknek sok helyütt mintha nem adnák meg a régen kijárt tisztelget. Jegyzőt, tanítót, papot, őszhajú öreg polgárokat még csak megsüvegelik, de a fiatalabbaknak nem kívánkozik már köszönésre a kalapja. Mintha csak tartani, félni kellene tőlük és megharagudó szívvvel gondolni rájuk, mert munkát, kötelességteljesítést, megtartóztatást, józan életet hirdetnek, mert törődnek velük, érdekli őket a föld népének ügye, baja, gondja.

Pedig lát a falvak nagy triáza, kik gondozzák a lelkét, kiművelik agyát és tudását, törődnek gazdasági bajaikkal, csak halát érdemelnék a földet művelő emberektől. Mert hisz nézünk csak körül egy-egy faluban: új templom, új iskola, kulturház, gazdakör, hősök emléke, műkedvelő színház, népkönyvtár minden mi nemesebbé teszi a lelket, gazdagabbá az elmét, szebbé a falut, mind ötőlük: a jegyzőtől, paptól, tanítótól indul ki, ők kezdeményezik, hogy a gazdatársadalom anyagi segítségével azután valóra is tudják váltani.

És teszik ezt, mert a szívük, a lelkük lángoló szeretettel ég és lobog a fajtájukért, a hazájukért, a magyar földjük népéért. Csak a gazdag, művelt, összetartó nemzetek tudnak megélni a nagyvilágon; minden kis falu egy kis ország, melynek meg van a maga kis kormánya, a maga hivatalai, a maga tisztviselői, akik az egész falu népéért vannak és dolgoznak és azon ipar-

kodnak, hogy községük minél módosabb, tanultabb, boldogabb legyen. A sok kis boldog faluból lesz majd a boldog nagy Magyarország.

Tisztelet adassék hát a falu vezetőinek kik népükért dolgoznak minden munkájukban.

De ők kevesen vannak és gyengék volnának a kis és nagy alkotásokra, ha nem áll hátuk mögött egyet akaró egy emberként az egész község: a gazdák,

az iparosok, a kereskedők, a zsellérség.

Csonka-Magyarország lakosságának 70 százaléka a falvakban él. A falu a nép, a magyarság, a vagyonunk, a gazdságunk, a hitünk, a boldogabb jövődönk. Ezt át kell érezni a falu minden lakójának, a vezetőknek és a vezetetteknek egyaránt, mert csak az ő megelégedett harmonikus életük adja meg a lehetőségét a nemzeti erők újra való kiteljesedéséhez.

Halálos autó elgázolás

A verőfényes hétfői őszi nap csendjét megzavarta a községben elterjedt autószerencsétlenség híre. Ugyanis Gyoma-Éndrőd személyforgalmát lebonyolító autóbusz véletlenül elütötte Beinschróth Ádám 85 éves aggasztját.

A szerencsétlenség színhelye: Az autóbuzson ülő s az utcán éppen arra járó tanúk kihallgatása szerint megállapítható, hogy a szerencsétlenség Horthy Miklós uton, az Iványi-malom közelében történt. Az autóbusz, melyet igen komoly és nyugodt, teljesen megbízható sofőr vezetett ki mindig nagy figyelemmel és gondossággal szokta vezetni a gépet, rendes, megengedhető sebességgel haladt. Vele szemközt ugyancsak kellő sebességgel jött egy teherautó.

A kettő egymásnak jelt adva kitérőben volt, amikor a szerencsétlenül járt aggasztján az

ufftesen keresztül a tulsó oldalra akart jutni.

A teherautót az uton haladó Beinschróth ugylátszik észre is vette, azonban a személyautó túlköléséi, mely abban a pillanatban éppen a másik mellett haladt el nem hallotta meg miután a szerencsétlenül járt ember aggkori nagyothallásban szenvedett. Ez a körülmény volt oka halálának.

Mindenesetre rendkívül sajnálatos az eset, hiszen egy élet veszett el. Azonban eddigi vizsgálat lefolyása azt mutatja, hogy a két autó sofőrjeit felelősség nem terheli. Szabályszerűen jártak el hivataluk közben. Hogy az eset mégis megtörtént, annak kizárólag a szegény öreg ember sükeiségéből eredő vigyázatlanság volt az oka.

A hivatalos vizsgálat jelenleg folyik, befejezést még nem nyert.

A vidéki tisztviselők lakbére.

A lakásbérek revíziója már közel egy évtizede húzódik. Az 1908. évi 27. törvénycikk értelmében ugyanis tíz évenként felül kell vizsgálni a köztisztviselői lakbérek ügyét. Ez a revízió 1908 óta azonban elmaradt és most tárgyálnak róla.

A községekben azóta nagy eltulodások következtek be a lakbér összegében.

A pénzügyminiszter legutóbb ki is jelentette, hogy

foglalkozik ezzel a kérdéssel, azonban nem kíván általános revíziót végrehajtani, hanem csak egyes községekben ejtik meg a vizsgálatot.

A felülvizsgáláshoz adatokat a pénzügyi hatóságok bocsátanak rendelkezésre. Gyoma község is, minthogy azóta igen sok intézmény létesült itten, kérni fogja az új lakbérbeosztását.

Egy igazi mágnásasszony.

A magyar újságíró manapság igen ritkán jut olyan hírhöz, mely osztatlan örömet hozzon az olvasóközönségnek. Annál inkább ragadjuk meg tehát az alkalmat, hogy a magyar főnemesség egyik példaadó alakjának: gróf Apponyi Sándor és nejének szül. Eszterházy Alexandra grófnőnek kultúrtörténeti nevezetességű adományáról megemlékezzünk.

A boldogult gróf még életében a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta kincset érő könyvtárát, amely az összes Hungaricákat magában foglalja. Az özvegye mint méltó hitvese a nagy mágnásnak, a hazafias nagylelkűségben nyomdokaiba lépett annak, hogy a gyönyörű kastélyát, annak minden fejedelmi műkincsével és 3500 kat. holdnyi birtokával együtt ugyancsak a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta.

Ez az esemény ünnepe a magyar tudományosság minden barátjának és hirdetője a magyar tudomány élni akarásának.

Levente kötelesek felülvizsgálata.

A levente gyakorlatról való elmaradásra adott eddigi összes felmentések megszüntek. Azok a levente kötelesek akik belégségokából voltak felmentve I. hó 13 és 15-én a fősztalagabirói hivatalban tartandó felülvizsgálaton kötelesek megjelenni. A szülők, munkaadók és évenként ezután bármilyen kérelemmel a testnevelési tanácsnok urhoz forduljanak.

Református elemi iskoláink ez évi beosztása.

I-ső osztály 3 fog megnyílni és pedig a) a Nagy Győző-féle iskolában, ide járnak az Arany János utól Berény-féle első részről (Bánomkert, Malakeri) az összes első osztályos fiúk és leányok, b) a Faragó Károlyné-féle iskolába fognak járnak az Arany János utól észak felé első résznek összes első oszt. leány gyermekei, c) a központi fiú iskolába: ide fognak járnak az Arany János utól észak felé első résznek összes első oszt. fiú gyermekei.

II-ik osztály kettő fog megnyílni a) a Varga Pál-féle iskolában: ide fognak járnak a Kossuth Lajos ucca északi oldalától kezdve a Körös felőli rész összes fiú és leány gyermekei, b) az Oláh István-féle iskolába, a Kossuth Lajos ucca déli oldalától kezdve a Berény felől első rész összes fiú és leány gyermekei.

III-ik osztály kettő fog megnyílni a) a Központon, ide fognak járnak az egész község harmadik oszt. fiú gyermekei, b) az Osapainé-féle iskolában, ide fognak járnak az egész község harmadik oszt. leány gyermekei.

A IV-ik, V-ik és VI-ik osztály fiúk és leányok részére egyedül a Központi nagyiskolában lesz s ide fognak járnak az egész község összes negyedik, ötödik és hatodik oszt. fiú és leány gyermekei. A tanítás e hó 15-én, szerdán reggel 7 órakor fog megkezdődni.

Uj tankönyvek.

Uj tankönyvek mindenütt és mindenről. Bucsuzom a régi jó, öreg tankönyvektől. Vallás, Nyelvian, Olvasókönyv, Történelm.

Itt álljunk meg. Összes tankönyveim közül mindig a történelmieket szerettem legjobban. A számosak közül csak kettőt említek: először is ezekhez diktálta a legtöbb jegyzetet a tanár ur és másodsor, ami a fő, ezekből kellett mindig a legtöbbet - kirekeszteni.

Olvasom ebből, a régi jó, öreg, becsületés történetből, hogy Anglia a hétéves háborúban roppant pénzt költött el. Ez a háború nekünk, magyaroknak is sok pénzünkbe és még több magyar vérbe került. Anglia akkor új adókat vetelt ki északamerikai gyarmataira is. Az amerikaiak a fizetést megtagadták és így keletkezett az amerikai „szabadságharc”. E küzdelemben Franciaország a gyarmatok oldalán állott. A francia Lafayette marquis lelkes francia önkéntesekkel állott a csillagos lobogó alá és a francia király hadsereget küldött a gyarmatok segítségére. Ennek a „szabadságharc”-nak eredménye a mai U. S. A. — United States Americanes — Amerikai Egyesült Államok.

Régi, porlepte történet ez, kár fészegelni.

Az 1914-1918. évi világ-

háboru tombolása közepett az igazság jelszavával, de a szent business (üzlet) érdekében az említett U. S. A. elküldötte legényeit a francia hártérelkre. Pershing, az amerikai generális, francia földre tépte lábát és így kiáltott fel: „Lafayette! Itt vagyunk!”

Tehát Amerika nem felejtette el a Lafayette vezette francia önkénteseket. Mindössze egy kis szépségábrába esett. Lafayette marquis ugyanis anyagi érdekektől mentes, mindjárt az amerikai szabadságharc kitörésekor hajózott át a tengeren. Az amerikai legényeket meg csak akkor küldte az amerikai nagytöke Európába, mikor előző hadiszállításaiba fektetett dollárjai megsokszorozásához szükség lett az amerikai nép véreire is. Egy perccel sem hamarabb. Óh, az amerikai szerrel a „szabadság”-ot. Neki szabad volt várnia.

Régi véresharcok. Elmutak. Ne emlegessük kiába. Mi árva magyarok csak sírva emlékezünk.

Miféle régi elavultságokat hordok én itt össze? Beszéljünk találsabb dologról. Pld. a frankról. A francia frankról. Igaz, hogy ez sem új, agyoncsépelek már az összes újságok, mégialán a verehek is csiripelik itt, Gyomán, hogy a francia frank beteg. Mi baja szegénynek? Hát az, hogy az U. S. A. a franciáknak a világ-

háboru alatt nyújtott háborus hitelről szóló váltót bemutatla s nincs más hátra: „Adós! Fizess!”

Igaz, hogy Morgan, az amerikai nagytöke egyik képviselője csak akkor szállt hajóra, hogy Európába, a francia frank segítségére siessen, mikor az már elérte legmélyebb értékfalfarát. Dehát Amerikának ismét szabad volt várnia legalább addig míg veszélybe nem került a csődszélén állott Franciaországnak az a pénze is, amellyel Amerikának tartozik.

Igaz, hogy 20.000 francia hadirokkant épen Lafayette marquis szobrát akarta megkoszorúzni és így figyelmeztetni a „szabadság”-szerelet Amerikát, de hát ezt a megkoszorúzást a francia hatóságok megakadályozták. Óh, a „gloire” nemzete mindig udvarias volt. Igaz, hogy nemcsak udvarias.

Ugy-e, hogy nem minden porlepte dolog olyan régi?

Uj tankönyvek. Sőt uj történelmi tankönyvek. Szeretném legjobban szeretni őket, mint a régieket. A számosak közül csak kettőt említek: először is ezekhez diktálta majd a magyar történettanár ur a legtöbb jegyzetet és másodsor, ami a fő, ezekből kell talán majd a legtöbbet - kirekeszteni. Van harmadik eset is. Hátja új történelmet lehetne csinálni? Arról ismét új tankönyvet kellene írni. Ezt várja a

Vén deák.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Eklézsia Históriaja.

Készült 1834-1837 esztendőben.

Irta: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor, abaléts-bánán egyházmegyeassessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jelent értékes kézirat első kiadása.) (2)

A pestis e helyet is meglátogatta 1739-ben és 1831-ben az epekörség dühe, de csak 170 személyt ragadott el. Árvíz is háborgatja e helyet, mert már itt három Körös egyesülve foly, ugymint Fehér, Fekete és Sebes. Nevezetesen 1816-ban olyan nagy volt itt az árja a viznek, hogy a házakba is befakadt és 1830-ban a nagytőlben, mikor a juhászt juhával, karámjával elragadta. Ugyan csak 1816-ban volt ama nevezetes és fekete szénvel jegyzendő fergeteg is január 29-ik napján, mely számtalan jószágokat még az istállóban is leölt s a bádoggal fedett pompás 12 öles új tornyot levetette és

semmivé tette.

2. §. Földje Gyomának lapály, annyi mint hát, - a lapályban annyi a szék, mint a jó. A termő fekete földje 2 vagy legalább is egy lábnyi. Ezen alól különbfélék a földnek légejei ugymint fekete, sárga, homokos sárga, kék agyagos alább, lentebb kemény szappan forma, néhol folyó homok, a kék agyagos egy és fél lábnyi.

3. §. 1852-ben az uraság által külön hasítottván a legelő az urbáriális sessió benne 250, ahoz járuló kaszálóval s legelővel egész sessió van 50, háromnegyed részes 60, egykedt részes 156, egynegyed részes 53, ötnegyed részes 14, hatnegyed részes 9, hétnegyed részes 1, nyolcenyed részes 3, kilenenyed részes 1. 1852-ig nem árendáltak a lakosok egyebűt csak Gabonáson, a ványai határban. Etséget ugyan csak Hevesmegyében és Csejlet, mely a méltóságos uraság jószágja. A föld itt kétszer szántatlik, a mag ad néha 2, néha 3, néha tíz annyit is. Terem buza, árpa, zab, köles, len,

kender és más házi szükségletre valók, bükkön, löhere is kevés, de mind ezek között legbövebben árpa és a kétszer szántásu buza. A kaszáló 24 jugenindával van egy sessió után, mesterséges kaszálója nincsen.

4. §. Szőlői számosan vagnak ugymint Hantos, Epres, Sáros, Cifra, Mata, Bánom, Nadrágos (mely nevét onnan vette, mivel egyedül nadrágos embereknek osztított először) Csepüs két darab és Pocos, Bora második classisu, addig áll, míg nem consulmáltaik, mert esztendeig is ellál, sőt jó pincében tovább. Kevés el is adódik, vagy inkább nádért a ványaiaknak cserélődik. Terem 2000 akó bor. Gyümölcsök itt számosak és jók, szép olások is vagnak alma, körte, szilva, meggy, cseresznye, barack stb.

5. §. Erdő határjában nincsen, fűzfák is csak a gátak mellett.

6. §. Folyó vize a hármas ugymint Fehér, Fekete, Sebes Körös. — Fokai a Csergettyű, - Nagy Iván, Isli, Német fo-

kok, melyek idejében a Körösből megtelnek. Két kanálisa van, a Dancza és a Mirbó. Töltései a víz áradása ellen az Ivánfenéki 2000 öl, a Hőgyeregát 720 öl, melyeket a nemes vármegye készítették, de Gyoma belőle mintegy 2000 ölet újítgat. Vizünknek szokott haszná mellett meg van a halásza. Soknemű keszeg bőven, rák, egy kevés kecsge is. Vizi madaraink itten sokféle sneffek, ruca, lud, gém, sirály, gödény, bibic, ritkán kőcsag és haltyu is.

7. §. A határában vagnak Ege, Pó, Nyárszeg 1682-ben elpusztult helységek, ásás után helyeiken találni ember csontokat, köveket, de pénzt nem. Halmok határban ezek: Szilások vagy a három halom, Székhalom, Póhalom, Ródahalom, Lepény, Ózed s a város alatt Előhalom. Az ugarokon Oláh halom így nevezetve régi mivelőtől: Sáska, Bódvai, Isli halom, Egei halom, mely a legnagyobb, Bódor halom pedig a két kis halom.

(Folyt. köv.)

Őszi kalap ujdonságok nagy választékban megérkeztek KÖNIGSTHÁLNÉ kalapszalonjába Gyomán

Góbéságok.

- Ugor -

Első írásomba
 Ott kötöttem bogot,
 Hol a székejből lett
 Szerkesztőről szó vót.
 De nem futtam ahajt
 Befejezni a szót,
 Mel a papír anyag
 Előlem kifogyott.
 De most már elmondom,
 Hogy Ó kelme hogy járt.
 Mikor egy éceca,
 Anynya házánál hált.
 Ám méges mielőtt
 Esmeg néki fogok
 Egy kis jó tanácsal
 Szüvesen szolgálók.
 Wagner Mártony uram
 Örizzedjen tőle,
 Ha más lapszerkesztő
 Lett ehejt belőle.
 Im a kíváncsiság
 Fel lévén csigázva
 Belé könyökölök
 Most már az írásba.
 Mel ha furton-furt csak
 Lefetyelek ehejt,
 Megunja a szedő
 S valamit kifelejt.
 Sőt szerkesztő úr es
 Elfutya a ránkör
 S azt mongya rólam hogy,
 Bolond az az Ugor.
 De már nem bánom ha
 Azt mongya es rólam,
 Csak ezt az egy-két szót
 Érthetőn elmongyam.
 Mel ha ezéramenőn
 Nem forog az elme,
 A szónak s a czélnak
 Nincs semmi értelme.
 Mint például itt van
 Jónás Károly komám,
 Kítől nem félnék ha
 Czélba lödözne rám.
 Pedig azt hittem hogy
 Tud czélerányozni.
 És lám lefőzte az
 Öreg Szőke Feri.
 Szerettem von látni,
 Hogy Ozsváih bá hogy lő,
 Mel azt mondják róla,
 Nem tud lőni már Ó.
 De már ehejt van ni,
 Megzavart az asszony
 És rám kajából hogy,
 Ne lekerjek a szón.
 Hogy aszongya mélt nem
 Főjtatom már ahajt,
 Hol a szerkesztővel
 Megcsináltam a zajt.
 Pedig én nem zajgok,
 Ok csinálnak ijjet...
 Ugye Isván bátyó
 Tudja jól azt kijed?
 Eccer fogadtunk vót
 Asszony farsaságba,
 Hogy ki meddig tud szót
 Főjtani magába.
 Feleségem ahajt
 Ott perczig hallgatott,
 Életemnek boldog
 Ott perce csak ez vót.
 De így megzavarni...
 Ki látott már ijjet?
 Nem es főjtatom mel
 Kifogyott az ihlet.

TÖRTÉNETI ADOMÁK.

Az utolsó bölény.

Garay Ákos festőművész etnografiai érdeklődésének körébe legfőképp a magyar paraszt farlozik, minden gunyájával, minden jószágával. Előbbinél a cifra szűr, cifra bunda, utóbbinál a ló foglaltván el az első helyet.

Sóhajta említette egy ízben, hogy soha még csimbókos magyart nem látott és most már kizárt dolog, hogy láthasson is.

Borszem Jankóék hétfő estvéli vacsoráján folyt a beszélgetés és az egyik jelenvolt kijelentette, hogy kerít egyet, ha még keríthető.

A szerie ment tudakozódásra nem is messziről jött a hír, hogy a magyar mult egy ilyen csökevénye kint pusztázik Békés nagyközség határában.

Az ottani főjegyző fia, ifj. Szathmáry volt a felfedező és ez vállalta az öreg megöröklését.

Kiszállt nála fotografussal a sivó pusztán, hogy lekapják. Olyan csudát, mint a fotografáló gépezet, a pusztázó magyar még nem látott, noha nyolcvankettedik esztendőjét taposta s nem is állt kötélnék. Erre való számitással csikóbőrös nagy kulacs-csal volt felszerelve az expedició s mire a kulacs fenekére értek, ellágyult és megadta magát a magyar: de mielőtt a masina elé állt volna, mindenáron kiakart fészükködni.

Végre mégis csak lekapták anface, jobbról-balról, profilban, ami körül a fényképész szokott piszmogása miatt újabb baj keletkezett. A jóféle nemes nedű nem a fejébe szállt az öreg magyarnak és mindenáron a karámba kéredzkedett, élete páriájhoz.

Nagy kinok árán mégis bekerült három képe - a bizonyára utolsó csimbókos magyarnak - a Természettudományi Közlöny hasábjaira, Garay Ákos nagy lelki gyönyörűségére.

A legmagyarabb torzképíró.

Garay Ákos isenadia magyaros művészetéről folyt a szó a Kagálban s ennek kapcsán említette fel Ágai, hogy a mult század negyedik felében Londonban rendezett Grafikai-és karrikaturai kiállításon ő is részt vett Jankó János, Klics, Homicskó, Garay és a Borszem Jankó löbb jeles piktorának eredeti rajzaival, s amikor személyesen kiment megnézni a kiállítást és az írók klubjában be-

mulalkozott íróársainak, valószínűleg megrohanták a legszorosabban vett kollegái, az élelap szerkesztők s mind Garay viszonyai, egyénisége, megaffelől tudakozódtak, hogy miként rekvirálhatnák el tőlünk?

- Hohó! Ebadlák! Abból nem esztek! Gondoltam magamban! - Szemükbe mosolyogtam, kezemmel leintőleg legyintettem: Uraim! nagy févdedésben vannak! Garay valószínű magyar nagyur, ki saját passzióira pingálgat s az önöknek meglepetést szép paripák istállója kedvenceinek portráijei, s a jó magyaros pófák kondásai, béresai és egyéb vazalussainak képmásai. - S főként mást, mint magyart egy szót sem beszél, s nincsen annyi kínese Angliának, amenyiert othagyandó Magyarországot.

- Nagy lett a kartársak elszontyofodása, én meg jóízűt neveltem befele.

Kner.

A békésmegyei kiscgazdák nagygyűlése.

A Békésmegyei Kiscgazdák Egyesülete f. hó 5-én tartotta első évi rendes közgyűlését a békéscsabai Kiscgazda Egyeletben igen nagy érdeklődés mellett, hogy a vármegye legtöbb községének kiküldöftői részt vettek azon. Felettebb igen kívánatos is, hogy magyar nemzeti életünk erőssége a kis gazdák állandó érdeklődéssel kísérjék figyelemmel az egyesület működését és támogassák azt.

Ez alkalommal Székács József az adókérdésekről szólott általában, kiemelve az adózás és a jövedelem között fenálló aránytalanságokat. Adatokkal kimutatta, hogy a kiscgazda jövedelmének 20-28 százaléka adóba megy.

Gyomáról Batári Antal vett részt és az utadó igazságos és arányos felhasználását és a községeken keresztül haladó járhatatlan utak jókarban való helyezését tette szóvá.

A nagygyűlés fáviratilag üdvözölte a miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter urat.

Református iskolaszéki ülés.

Az elmúlt héten kedden népnevelésünk érdekében való fontos gyűlést tartott a ref. egyház iskolaszéke a tagoknak nagy érdeklődése és böles tanácskozása között.

A gyűlés legfontosabb tárgya iskoláinknak és tanítóinknak beosztása volt. Répás Pál iskolaszéki elnök nagy gondnal készítette elő az ügyre vonatkozó javaslatait, hogy a beosztás kedvező legyen főként a kicsiny gyermekekre és mindenekfelett előnyös legyen a tanítás ügyének. Mig eddig az volt a helyzet, hogy egy tanító 2-3-4 osztályt tanítva, a tanítási időnek csak felét, harmadát vagy negyedét fordíthatta egy-egy osztály növendékeinek tanítására, most ugy változik a beosztás, hogy minden tanítóknak egy-egy osztályt kap s így az egész tanítási idő alatt zavartalanul foglalkozhatik növendékeivel, hogy eddig is kiváló tanítóknak annál fénylőbb eredményeket mutassanak fel s református elemi iskoláinknak növendékei még szebb eredményekkel gazdagodhassanak az ismeretekben.

Ez természetesen csak ugy volt lehetséges, hogy mint az ország legtöbb részében van, fiukat és leányokat együtt tanítunk, de természetesen gondja volt az iskolaszéknek arra is, hogy a központi iskolában felváltva és beosztva egy-egy tanítóknak még a szünetekben is vigyázzon és felügyeljen a gyermekekre.

Hogy a kisebb gyermekek közelebb kerüljenek az iskolákhoz, három első osztály lesz a község különböző pontjain, ugyanint a Nagy Gyöző, Faragó Károlyné és a Központi iskolában, - két második osztály lesz: a Varga Pál és Oláh István féle iskolában, - a negyedik, ötödik, hatodik osztály fiu és leány növendékei mind a Központi fiu iskolában fognak tanulni.

Abban a reménységben van az iskolaszék, hogy miután így átlag 45 növendék jut egy-egy osztályban egy-egy tanítóknak a keze alá és minden iskolánkban meglesz a gondos felügyelet, református elemi iskoláinkban gyermekeink a legszebb eredményt fogják elérni.

Vissza az ősi magyar tánchoz!

A magyarságnak három egyedülálló sajátos szellemi alkotása van: a nyelve, zenéje és tánca. A nemzetközi kultúra sorvasztó hatása alatt leginkább a táncunk van kitéve a pusztulás veszedelmének. Pedig kevés tánc van a világon, mely a művészi ritmusnak fő elemeit: az egységet és változatosságot oly harmoniában mutatná be, mint a miénk.

Ha ma benézünk egy táncterembe a sok idegen lehetetlen elnevezésű táncok mellett látunk ugyan csárdást, de a mai csárdás csak eredetiségéből és szépségéből kiválóztatott kivonata a magyar ősi táncnak. Ha ünnepi alkalmakkor szívesen és jogosan büszkélkedünk az apáinktól örökölt diszmagyarban, akkor ne resteljük ősi táncunkat sem eredeti formájukban gyakorolni. Nem szükséges bizonyítani, hogy e nemzeti tánc helyes gyakorlása a nemzeti érzés, öntudat és jellem megerősítésére szolgál. A Faluszövetség, mely a magyar nép kedélyvilágának megnevelésére és a faji sajátosságok megbecsüléséért is dolgozik, nagyszabású mozgalmat indított a magyar ősi tánc eredeti visszaállítására érdekében.

A csárdáson kívül még két tánc él itt-ott az országban: a verbunkos és a kállai kettős. Ezeket nem szabad engedni, hogy teljesen feledésbe menjenek. Kívánatos volna felújítani ősünk egyik jellegzetes táncát: a süveges táncot, mint régi magyar tánckülönlegességet. A palotás táncot, mely ugyan még sorra kerül nagyobb ünnepélyeinken, de idegen táncmesterektől átváltoztatott, földolt földolt alakban, eredeti formájában kell újra divatba hozni. A körmagyar fovábbra is szükséges volna fenntartani, mint mutatós csoport táncot.

Az autó és a ló.

Lassu baktatással halad a két pejkó. István bátyánk ütemes hógógatással veri a szunyókálás műveletét hozzá. Egyszerre autó fölkelés riasztja fel bátyánkat. Hátra néz s mikor meglátja a mögötte érkező autót, megrántja a gyeplőt, végig suhint a pejkókon, rövidebbre fogja a szárat s hátra - hátra pisantgat, hogy jön e hát az az autó? István bátyánknak a fülrelmefensége, idegessége mintha a gyeplőszáron ávezetődne a pejkókra, mire az a szörnyefeg oda érkezik, ember és lovak csakugy ciferáznak az izgalomtól.

Ez még a jobbik eset, mert az előző autót jobban állja a ló, mint a szembe jövőt.

A szembe jövő autónál az idegesség szintén fennáll, különösen, ha valaki még leugrik a kocsiról és zablján fogja a lovat.

A kiindulásunkat az képezi, hogy az autót a lovaknak meg kell szokni. Ezt a megszokást kell úgy intéznünk, hogy az lehetőleg szerencsétlenség nélkül történjen.

Az autóvezetőnek annyival jobb a helyzete, hogy az ő pejkó nem oldalt az árok felé igyekezik, hanem előre. Benne legyen annyi emberi érzés, hogy a motor működéséből támadt zajt a lehetőségig letompítsa s ha kell, akár állítsa le egészen a motort esetleg kocsit amit rendszeren meg is szoktak tenni. Senkinek sem szabad olyan sürgős dolgának lenni, hogy egy szerencsétlenséget a várakozással megakadályozni kötelessége ne volna.

A kocsisnak és az autó vezetőnek fontos kötelessége egymást támogatni.

A kocsis utat nyit az autónak, hogy a keskeny utainkon előzni és térni tudjon. Az autóvezető ezzel szemben az jédős lóval bajlódó kocsis segítségére szolgál.

Óstort sohasem az autó elhaladása után használjunk, hanem ha arra elkerülhetetlenül szükség van, mindig az autóval szemben ágaskodó lovat üssük meg. Leghelyesebb, ha ostor nélkül szoktatjuk a lovakat az autóhoz.

HIREK

Istentiszteletek. A ref. templomban szeptember 12-én d. e. fél 9 órakor prédikál Palotás István ref. hitoktató lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű istentisztelet tart, Feiler Ernő lelkész. A rom. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor lytánia.

Tanári kinevezés. A vallás-és közoktatásügyminiszter úr Krompaszky Irén és Nika József okleveles polgári iskolai tanárokat a gyomai állami polgári iskolához nevezte ki.

Tanév kezdete. A gazdasági ismételő iskolában a tanítás szeptember 16-án, reggel 8 órakor kezdődik. Osztályok sorrendje: hétfőn I. fiú-osztály, kedden II. fiú-osztály, szerdán III. fiú-osztály, csütörtökön I. leány, pénteken II. leány és szombaton a III. leány osztály jön iskolába. Az eddig be nem írt gyermekeket f. hó 15-én (szerdán) feltétlenül be kell írni.

Kántor beiktatás. A gyomai r. kath. egyház újonnan megválasztott kántoraitól M. hácshy János, f. hó 5-én ünnepélyes hivatalieskü letévéssel a templomban iktaita állásába az egyházközség plébánosa: Csernay Géza.

Figyelmeztetés a szülőknél. A ref. elemi iskolák tanfőnökei figyelmezteti a tankezes gyermekek szülőit, hogy tekintettel a tankönyvek változtatására, a tanulók csak az osztálytanító urak intézkedése után vásárolják meg a tankönyveket.

Gyomán a fű- és vagyonadó kivetése befejezést nyert. Az elmúlt hónapban befejezett, egységesen kezelt közadókban 56.906 arany korona közmunkában 58.898.000 papír korona, ebadóban 2.373.000 papír korona.

Aki műtrágya szükségletét még nem szerezte be, igyekezzék azt Wagner Márton Fiainál Gyomán sürgősen előjegyeztetni.

Az ősz csodái. Különös időjárás uralkodik pár év óta az egész kontinensen. A tavasz soká késelt, lehelle dermeteg volt, a nyár hideg és erős, kevés mosolyt, kevés ragyogó napsugarat hozott. Most meg az ősz is oly különös, mintha a júliusi kánikula eltoldódott volna jó pár héttel. Az orgona és almafák újból virágoznak, egyes bokrok, fák valóságos tavaszi pompában fehérednek. Igazi tavasz az ősből. Mintha az Élet a természet is játékot űzne velünk.

Latinyelvű tanfolyam.

A gyomai áll. polgári iskolával kapcsolatosan latin nyelvű tanfolyam létesült a tanév kezdetével, hogy azok a tanulók, akik a polgári iskolai tanulmányaikat befejezték, minden nehézség nélkül beiratkozhasanak a gimnázium felsőbb osztályaiba. Felvilágosítást a pól-beiratásoknál nyújtanak.

Pasteur intézet munkája. A budapesti Pasteur intézetben az elmúlt évben összesen 4220 egyént kezeltek a veszettség ellen. A marások legnagyobb része a kutyától eredt, de tekintélyes azok száma is, akiket a veszett macska marit meg.

A gyomai főtér rendezése. A község a múlt évben megkezdett utca építési munkálatokat ez évben is folytatja gyors iramban. Jelenleg a főtér rendezése van soron. A szép tér egész terjedelmében kövezve lesz, két oldalt pedig széles betonjárda szegélyezi. Folyamatban van a községháza külső és belső fatározása is. Mindkettőnek költsége közel félmilliárdot tesz ki.

Kevés lesz a bor! A szokatlan időjárás, a sok eső nagy károkat okozott a szőlőtermésben. A természet ez esetben győzedelmeskedett a tudomány felett; a gondos gazda épen olyan rosszul jár, mint a rest, mert a sok eső lemosa a nagy költséggel és fáradsággal bepermetezett szőlőt és a peronospora vörös fejével ellepte az egész szőlőtőkét. Bortermés nagyon kevés lesz, úgy látszik, nagy öröme lesz annak a gazdának, akinek még a tavalyi bor is a pincéjében van.

Tanulmányt Németszágba. A Faluszövetség ez év őszén 15 napos tanulmányutat rendez Németszágba. Jelentkezési határidő szept. 15-ike. Az összes költségek 5 millió koronát tesznek ki. Indulási időpont október 1-ike.

Megjelentek a pengős bélyegek. A pengőértékű postabélyegek közül ma megjelentek az 1, 2 és 5 pengős levélbélyegek. Az új bélyegeket 2 hélig 10 százalékos felár mellett árusítják és csak e hó 15-től kezdve kerülnek általános forgalomba.

Elemi iskolai könyvekről. Felhívjuk saját érdekünkben a szülőket, hogy addig semmiféle isk. könyvet ne szerezzenek míg a tanítás nem kezdődik, mikor is a tanító urak közölni fogják a gyermekekkel és az érdeklődő szülőkkel, hogy milyen tankönyveket kell be szerezni.

Január előtt nem kerül forgalomba a pengő. A 10 és 20 filléres pénzek már elkészültek, míg az egypengősöket csak most készíttik. A pengő pénzeket semmi körülmények között sem bocsájtják ki jövő év január 1-e előtt.

Vagyonváltási buza ára. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat a m. kir. pénzügyminiszter 1926. szeptember hónapra 350.000 koronában állapította meg.

Körösladány községben a legközelebb országosvásár. szeptember 15-én lesz megtartva. Kirakodó és állatvásár egy napos. Az állatvásárra sertéseket nem lehet felhajtani.

Menyien utaznak az országban. A MÁV. igazgatósági közreadta a vasúti forgalom adatait. Ezekből azt látjuk, hogy július elejéig egy eszlandó alatt 7 és fél millió volt az utasok száma. A szállított áruk súlya másfél millió tonna. A bevétel közel 300 millió korona. Ez a forgalom a békebeli Nagymagyarország forgalmának körülbelül 50 százalékát teszi.

TUDJÁ MÉR,
hol lakik **OLAJOS,**
a borngykereskedés?
Keresse fel, mert csak
ott kaphatja a legjobb
tiszavideki bort,
de csak **Külhelti** zárt
edényekben.

FELHÍVÁSI

A **GYOMAI UJSÁG** kapható **GYOMÁN:** Bleier Manó lapárúsítónál, rikkancsánál, a Kultura könyvkereskedés, Nagyözsdé, Katona Gyula, Sipos Sándor, a Hangya és Schwarcz Ferencz Endrőd-úti, a Fogyasztási Szövetkezet Berényi-úti, Honfő Antal Selyem-uccai üzletében, **ENDRÖDÖN** pedig Tandler Hrabovszky, a mellette levő trafik. Sztyanyik, Kereskedelmi R-T., Fischer üzletében.

Megrendelhető Bleier Manó lapárúsítónál, Petőfi (Árva) ucca 789 aki hirdetésekkel is felvesz.

PUBLIKÁCIÓ.

Butorok. Tele sima és lőmör hátók, ebédők, festett butorok, dió, cser és bikkfa kájuos ebédő asztalok, modern bikkfa és falilótt széklet állandoan raktáron vannak. Vataj Gábor motortörőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.

Benzinmotorral való lavagást a legjutányosabb áron végzi Herdy Ferenc Kossuth Lajos ucca 698.

A Kereszt és Kupa ucca sarkán levő ház szabadkézben eladó. Értekezni lehet Úry Csapo Gabornál Rákóczi ucca 644 szám alatt.

Ujlánchorona és fogasborema legjobb kivitelben, legelősebben beszerzhető Józsik István Kovacs mesternél Gyoma, Deák Ferenc-ucca 764.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőzifüggyárának hornyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán **GROSZ ZOLTÁN** fakereskedő vasúti telepén, Endrődön a falalapon. Eladás gyári áron **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomán és endrődön irodájában.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és lőmörkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány)- ucca 858. Tudatja a nagyérdemi közfűséggel, hogy nálla a legjutányosabb áron lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongorát, gramofont és hegedű, szécskavarró, darálókat, egy szobabeli butort, szülői, gyermekágy, mőzsák, hintőfedérek, ajtók ablakok, kerélszerszámok, függő és asztalalampák legnagyobb választékban, kis lézilkocsi, ruganyos vaságy, hűvér lőrgány, sparihelt, kályha, esziérgőlt függőnylarió, drókerítés bármilyen méreterben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasot, rezet, ólmot, cinket, lőrótt gépeket, hasznavehetlen rádiókat, rongyot, csontot, suhadarabot és bármilyen ügyeket. Könnyű két lovas stráfkocsin mindenemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Nagy fűrdőkádál 400.000 koronáért készil Kohn Gyula bádogos Gyomán, Horthy Miklós-ú 1100, szám alatt. - Elvállal és pontosan eszközöl mindenféle épület munkát, ugyszintén javító-sokot.

Ehrmann Adolf fizetében **zománc-edények, porcellán és üvegáruk** állando nagy választékban, leszállított árákban szerzhetőek be. **Szódavizet** megrendelésre házhoz szállit. **Alkalmi célokra edényeket kölcsön ad.**

Kiss János kártyás-díszítő és kocsifényező Gyoma, Horthy Miklós-ú 1288 (volt Gazdasági Takarékpénztár ház.) Állandoan raktáron tartók és rendelésre készititek, hentesreket, diónyakot, ruganyos ágybetéteket, madracokat, szalngamitűrukat, foteleket, ugyszintén mindezeknek javítását és átújírasát a legizésesebb kivitelben, valamint függönyök, sztorok és roletták készitését és fellhelyezését szakszereitlen és szolid áron vállalom. Elsőrendű kocsifényezést és kocsit belső kárpótlóását a legszebben készítem. Ezton is kerem a Gyoma és Endrőd község nagyérdemi közfűségének szíves pártfogását.

Egy ügyes fiut felvesz a **GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG, PESTI NAPLÓ** árusítására Bleier Manó lapárúsító. Fizetés 20 százalék. Jelfentkezni lehet azonnal a „**HUNGÁRIA**” nyomdában.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI

„**HANGYA**” SZÖVETKEZETNÉL a legjutányosabb áron szerzhetőek be:

Külföldi lőpokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék és olcsó áruk,
Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik **KÖHLER MIHÁLY** férfi-szabónál Gyoma, Horthy Miklós-ú 912 szám alatt.

Rákóczi-ú 645. számú Csapo János-féle ház és Csepüsdéuti 1000 négy-szögöl föld-örökáron eladó. Értekezni lehet Papp Zoltánnál Rákóczi-ú 644 szám házánál.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállaja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készitését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparhelttekhez ajtók, süzők, rámók, vaskemenceajtók** a legeszerűbből a legjobb kivitelig állandoan raktáron. **Fűrdőszoba berendezéseket** szakszereitlen készil, javit és szerel. Költségvetéssel dímentesen szolgál. Minden nála készitett munkáért jótállási vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

FIZESSEN ELŐ AZ EST LAPOKRA!

Használja ki a kedvező alkalmat, mert aki most fizet elő, az olcsón juthat hozzá a legjobb napilapokhoz és megkaphatja ajándékul, azonnal a tavalyi, karácsonyra pedig az idei tartalmas és értékes **AZ EST HÁRMASKÖNYVET**

Kedvezményes előfizetési árak:
AZ EST 120.000 K
MAGYARORSZÁG 120.000 K
PESTI NAPLÓ 150.000 K
Ezen árak újévig érvényesek.

Előfizetni lehet **BLEIER MANÓ** bizományosnál Petőfi (Árva) ucca 789. szám alatt, aki a lapot ki is kézbesiti.

Az iskola év kezdetével bekövetkező óriási torlódásra való tekintettel a

KULTURA

könyv- és papirkereskedés felhívja a tanköteles gyermekek szülői figyelmét arra, hogy a

tanönyveket

jegyeztessék elő, nehogy a gyermekek tankönyvek nélkül maradjanak. Az előjegyzett tankönyvekről a

KULTURA

anyagilag szavatol, - kéri a közfűséget, hogy idején gondoskodjanak a könyvekről. - Gazdasági ismétlő és iparskolai könyvek, valamint új zsoitások és összes tanszerek már kaphatók.

MINDENKI LEHET

SOFFŐR

A budapesti „**ROYAL**” SOFFŐRISKOLA vezetősége többek kívánására elhatározta, hogy Gyomán **GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI TANFOLYAMOT** rendez. A soffőriskola mérnöke az elméleti és gyakorlati oktatást itt helyben tartja meg. A tanfolyamon részt vehet minden büntetlen előéletű, 18-ik életévet betöltött férfi és nő. - Érdeklődni lehet: **IIJ. DEBRECZENY ENDRÉNÉL.**

Halotti búcsúztatók kinyomatását, izléses kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készit

„**HUNGÁRIA**”
könyvnyomdai műintézet
GYOMÁN.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdekközfűségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzviszonyok folytán előkelő bankösszekötetései révén módjában van ugy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsönöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek** mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztés 35 éves jelzálog kölcsönöket 8,8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósit. **Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, **legmagasabb kamatot** fizeti. **Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. — Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

!! Figyelem !!

Nagyfőzsde
szeptembertől

a
Gyomai Takarékpénztár házában.

Autóbusz menetrend.

GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:

éjjel	2 óra 15 perc
hajnal	6 óra 30 perc
délelőtt	9 óra - perc
délelőtt	10 óra - perc
délután	1 óra - perc
délután	2 óra 20 perc
délután	6 óra - perc
délután	7 óra 15 perc

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	5 óra - perc
délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra 20 perc
délután	3 óra - perc
délután	6 óra 20 perc
éjjel	11 óra 20 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya főzlet, Vágóhid, Iványi malom. — ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosí-ut, Piac-tér. — Külön menetekre autó, a sofőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Szeptember 15-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiárat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél.**

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becserél. — Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusi tóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben a legolcsóbb napiáron **kapható.**

SEBESSY JÁNOS péknél
egy jó karban levő
ÜVEGAJTÓ
tokkal együtt eladó.

Hirdessen
lapunkban.

Eladó

Vasut uccán 4 szoba, előszoba, cselédszoba konyha és kamrából álló téglapépület tűzfalal a szomszéd házhoz építve. — Eladó vagy bérbeadó 2 kat. hold kert a rév-laposan községtől 10 percre. Esetleg kisebb parcellákban is. Továbbá egy kütűző zongora, 2 vaskályha, egy víz-hordó lajt.

Bővebbet Mádai patikában.

Endrőd községtől fél óra járásnyira traktorral felszántott

20 kat. hold
őszi és tavaszi
vetés alá felesből kiadó.

Értekezni lehet Békéscsabán, Ujkigyósi ucca 13 szám alatt.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári árban.

Wagner Márton Fiai
fakereskedőknél
Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIÚ
TANULÓNAK

felvétetik a
„HUNGÁRIA“
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA“
könyvnyomdai műintézet.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PETŐFI-TÉR 2. **GYOMA.** PETŐFI-TÉR 2.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.

Előfizetési ár egy negyedévre 10.000 korona.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
cimére küldendő.

Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Meztilábos apostolok.

Amikor egymásután választják meg a törvényhatóságok és községek gróf Bethlen István díszpolgárukká s amikor valóban elmondható, hogy nincs az országban népszerűbb ember a miniszterelnök-nél, még mindig vannak ádáz lesben-állók, akik azt kétségbe vonni igyekeznek. Ezeknek a konkolyhintőknek szólott Vass József helyettes miniszterelnök felszólalása az igazságügyminiszter Kölesdi beszámolója alkalmával, melyben országos tünetek alapján állapítja meg azt, hogy a nemzet bizalommal és szeretettel támogatja a Bethlen kormányt.

De hát ez nem is lehet más-ként, amikor a helyettes miniszterelnök beszéde szerint is a magyar sors kezd jobbra fordulni. Kinek-másnak volna az éreme, ha nem a Bethlen kormányának, amely inaszakadlág, évek óta dolgozik ezért az eredményért.

Mert a sikert nem egyes esetek, vagy részletek szemszögéből kell nézni, hanem a kérdések egész komplexumában, vagyis azt, hogy milyen volt az ország állapota öt évvel ezelőtt és milyen mostan. És mi hiányzik még a nemzet boldogulásából, a kormány mulasztásaiból hiányzik-e, vagy pedig ezek a nagy történelmi esapások dulásainak következményei. Jóhírnevű ember nem akadhat, aki így nézve a dolgokat és van szeme ahhoz hogy lásson, ne erre a megállapításra jusson.

Hogy a nemzet sorsa mielőbb teljesen jobbra forduljon, ahhoz kétségtelenül igen fontos a nemzet egysége. Erre is helyesen mutatott rá a helyettes miniszterelnök s aggodalommal üjtük fel fejünket felszólalásának ama passzusára, hogy meztilábos apostolok járják be az országot a célból, hogy ezt az egységet megbontsák. Természetesen

igéretekkel és megtévesztéssel, melyek a demagógia megszokott fegyverei.

A jó pásztor helyesen cselekszik tehát, ha a karám körül leselkedő farkasra éberen felvigyáz. Ezért van nagy

szükség arra, amit Vass József olyan aláhúzólan emelt ki beszédében, hogy: erős kormányra van szükség, mert erős kormány erős nemzetet, gyenge pedig elbukott nemzetet jelent.

Tüzeset Gyomán.

Szerencsétlenül járt az egyik mentő.

Szerdán délelőt fél 11 óra-kor tűzet jelzett a toronyór. A Mírhó-utca sarkán kigyuladt a Zöld Benjámín kerékgyártó háza. A hirtelen felcsapott füstoszlop feltűnően jelezte a tűzvéz helyét, melynek irányába nyomban futott a lakosság, hogy emberbaráti kötelezettségét teljesítse. A szomszédok mindjárt hozzá is láttak az oláshoz, amikor hirtelen megjelent a tűzoltóság a felszereléssel együtt. Példálan gyorsasággal és energiával dolgozott ottan mindenki úgy, hogy percek alatt lokalizálták a tüzet. A kitűnő és dícséretet érdemlő munkát legjobban jellemzi az, hogy a lángokban álló ház közvetlen szomszédságában, tőle alig 1 méternyire álló másik épületnek abszolút semmi baja sem történt.

A tűzoltóság komoly és energikus munkáján kívül, külön kell megemlékeznünk egyrészt a levante ifjakról, akik Prziblavszky tanácsos, alezredes vezetésével nagyszerű teljesítményt végeztek, másrészt

a lakosság feltűnően tapasztalható előzetkenységéről és jóakarataról, mellyel siettek a felebarátuk vagyonának megmenntésére.

Sajnos, a tüzeset még más, talán még ennél is nagyobb szerencsétlenséggel párosult.

özv. Bakula Pálné fia,

aki éppen a tűzoltóparancsnok háza előtt lovaival állott, a tűzifecskendő vontatásához kifogta lovait s ő maga is a fecskendőre felülve, vágatott a tűzhöz. A Temető-ut egyik hirtelen kanyarulánál a vágatott lovak felborították a tűzifecskendő kocsiját a rajta ülőkkel együtt. Lechnitzky Lajos asztalos a karját törte, Bakula pedig igen súlyos koponya sérülést kapott. Mindkettőt ottan nyomban dr. Vogel Károly orvos segélyben részesítette, sebeit bekötözte és elszállította.

A lúz oka ismeretlen, ennek megállapítása a tűzrendészet feladata, mely a vizsgálatot meg is indította.

Agyonrugta a ló.

Egy kis gyermek szerencsétlen halála.

Borzalmas és megrázkódta a szerencsétlenség történt a napokban Endrődön. Ifj. Iványi István 2 éves fiát néhány percre hagyta magára a tanya-udvarán, s mire visszatért a kis fiu vértócsában halva feküdt a földön. A rémületelső perciben megállapítani sem tudták a

halál okát, csupán a reffenlő koponya és mellesont törések figyelmeztették a szerencsétlen szülőt, hogy gázolás, taposás az ok. A vizsgálat megállapította, hogy a ló rugdosla halálra az ártatlan gyermeket. Egészségügyi tárgyalás tart.

A kitüntetett gyomai iparos.

Megemlékeztünk lapunkban, arról a magas művészi színvonalu ipari kiállításról, mely a f. hó 5-12-ike közötti időben Békéscsabán volt megtartva.

A vármegye majdnem minden számottevő községének iparegyesülete volt képviselve. Gyomáról is főbben vettek részt, izléses és értékes műdarabokkal.

Örömmel és büszke szívvel emlékeztünk meg különösen

Szabó Károly kocsigyártó mesterünkről, akinek gyönyörű munkáit a bírálóbizottság aranyéremmel tüntette ki.

A kiállítást megtekintette Mayer János m. kir. földművelés-ügyiminiszter is, aki a gyomai mester munkáját nagy megelégedéssel szemlélte és gratulált neki.

A jelenlevő előkelőségek között ott volt a kerületünk képviselője dr. Zeőke Antal nemzetgyűlési képviselő is, aki a látottak fölött ugyancsak öröme-nek adott kifejezést, buzdítva a jó hírnevű mestert további munkásságra, mely nemcsak öneki, hanem Gyoma községnek is becsületére válik mindenkor.

Levente sportverseny.

Békésvármegye Törvényhatósági Testnevelési Bizottsága a vármegye összes levante egyesületeinek bevonásával f. hó 19-én vasárnap levante sportversenyt rendez Békéscsabán.

Az ünnepély fővédnöke dr. József Ferenc kir. herceg.

Műsor: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlat. 3. Atletikai gyakorlatok. 4. Gulák. 5. Díjkiosztás. 6. Elvonulás.

A versenyen részvesz a gyomai levante egyesület is. Prziblavszky tanácsos alezredes, valamint Nyisztor Péter elnök vezetésével.

A bécsi titkos levéltár.

Most, hogy végre magyar tudósok bontogatják azt a bécsi titkos levéltárat, a hírhedt kamarilla írásainak rejtekét, észbe juthat az árva magyarnak mind az a temérdek gyász és keserűség, a mit az a fekete-májú, sárga szemű névtelen valami, a kamarilla a nemzetnek valaha okozott.

A magyar történelem számos sötét pontjára derítették világot már eddig is a feljes erővel folyó titkos levéltári kutatások. Legyünk csak egy kis türelemmel, rövid időn sok igazság fog napvilágot látni abból a magyar embernek hozzáférhetetlen bécsi archivumból.

Egy kis izelítő nem fog ártani.

A kamarillának köztudomás szerint Metternich herceg volt az apja és egy emberöltőnél tovább állítólag feje. Hát az százados tévedés.

A kamarilla fejtelten testület volt és ha emlegettek is néhanéha fejet, akkor is csak cégér, mumus volt az. Így Metternich is csak a selyem harisnyás, térdnadrágos, puderes, parókás, pulderes, vékony spádés, menuelle-lépésben szarkádkodó osztrák diplomata volt s a puderes paróka alatt üresség kongott. Hanem tudta ám azt a szövetséges porosz és becsémpészett Metternich mellé egy - fittkárt Genz Frigyes volt porosz gárdatiszt személyében. (Tudjuk, hogy minden fittkár egyúttal voltaképen „spiritus rector“-a is gazdájának.)

Az osztrák császár (I. Ferenc) és udvara valóságos bábuk voltak a genialis porosz fittkár kezében s a magyar szemében féltelmes kamarilla összes tagjai annak lelki szeméi előtt, aki ennek a Genznek leveleit ismeri, valóságos ujjon rángalott báboknak tűnnek fel.

Mert azok a levelek valóságos ufasztások voltak különösen Metternich és ez által az egész dicső osztrák diplomácia

számára.

Ez a Genz írja meg naplójában, hogy „nem értem a magyarokat: mit félnek úgy az ausztriaiaktól?“ Irlhatta is, mert ő igazán és közvellen közelről ismerle azt a nagy mumust, a a kamarillát.

Legközelebb néhány új adattal, igaz őszinte szóval szolgál olvasóinknak erről a diszes-társaságról a

Vén deák.

Latinnyelvi tanfolyam nyílik meg Gyomán.

Iskoláink mindkét nembeli tanulói részére ez iskolai évtől kezdve mindennapos egy órai tanítással a latin nyelv, mint rendkívüli tárgy előadatik. Ennek nagyfontosságú előnye a nyelvismereten kívül abban van, hogy amikor tanulóink a négyosztályú polgári iskolát elvégzik, ugyanakkorra megszerzik a négy gimnáziumról szóló bizonyítványt is és ennek birtokában folytathatják tovább, mint gimnáziumi tanulók tanulmányaikat. Ugyanis minden iskolai év végén az egyes osztályok latin anyagából nyilvános gimnáziumban rendes vizsgát

tesznek s erről bizonyítványt kapnak.

Teljhívjuk azért a Fisztelt Szülők figyelmét e latin nyelvű tanfolyamra azzal, hogy akik gyermekeiknek a polgári iskolával kapcsolatosan a gimnáziumi képesítést is biztosítani óhajtják, jelentkezzenek Palotás István hittanár úrnál, aki e tanfolyam vezetője lesz s aki az érdeklődőknek készséggel ad mindenmű felvilágosítást. A tandíj ha legalább tíz jelentkező lesz, havi 200.000 korona, nagyobb számú jelentkezés esetén a tandíj mérsékelteket. Jelentkezhetnek I. II. III. osztályú tanulók.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Eklézsiá Históriaja.

Készült 1834 - 1837 esztendőknben.

Írta: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor, a Békés-bánati egyházmegye assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jelent értékes kézirat első kiadása.) (3) -

8. §. Földes Urai: 1279 óta Hegun Grófok bírták, 1304-be Budun Grófok, a Zoárd Nemzettségéből, a mint egy Fehérvári Káptalanbann található oklevél tartja. 1438-ba a Megye nagy részének, azzal edjűtt Gyomának is Ura volt Maróti Báni László. Már 1522-be azon helységeket bírta a 2-ik Lajos Király Nevelője Brändenburgi Márcsió György. 1561-be 90 portára lévén felosztva az akkori Commissarialis Conscriptio szerint: birtokosai voltak

Gyomának, Dótzai Miklós, Móre Mátyás, Varjas Böldizsár, Giesár László, Bene János, Kemény Bálint, Deres István, Kagyótzki Kelemen, Sáro Mihály, Erdődi Mátyás, Bagdi Ferenc, Kerefi János. Ezeket 1682-be a Török, lakó földjokról el szélesztvén, kik is Reformátusok voltak, és 35 esztendőig birtokjuk pusztaságba álván, ismét a Királyi Kamrára ment által, miután 1717-be ismét megülik a Reformátusok. - 1719-be Egy Lintzi Pék Nagy Talentomu Fijának Báró Haruckern János Györgynek, ki sok érdemei által méltóvá tette magát a Királyi udvarnál, 24 s több ezer Forintokért Gyomát is, 91 Heljséggel és pusztákkal edjűtt által adta 3-ik Károly Király. Ezen Haruckern, 1722-be Magyar Indigenává, 1729-be Báróvá, 1752-be Békés v-megyei Fő Ispánnyá tétetett. Ennek Famíliája bírja máig is mind Gyomát mind a többi Heljségeket és pusztákat. 1775-be a Férfi ág belőle ki

holt, Ferentzbe kinek 2 Leányi maradtak, Dirling, Antoniától született Josepha Gróf Károly Antal Felesége, - Mansfeld Annától született Anna Gróf Stockhammern Jósef hiesse. Voltak még Ferentznek 3 Leányi Testvérei is és így az egész Uradalom 5 leányokra szállott, Johannát Báró wendheim, Ceciliát Báró wendenburg, Franciskát Báró Pechmann vették el feleségül. 1800-ig edgyűtt bírta a Familia az egész Jóságot. 1806-ba kezdtek meg osztolni, mely osztály szerint Gyoma esett Gróf Stockhammern Jósef Fiának Ferdinándnak ki is kiskorúságábann Altfijja Gróf Bolza General Tulorsága alatt volt. 1812-től fogva Bujanovits Ágoston, majd Csepicsányi Tamás lettek Plenipotentiáriusi, a mire következett az ő birtokának Voluntarium Sequestumba esése. Meljől fel szabadulván Uradalma egy részének eladása által, Gyomát arendába adta egy nagy teheft-

Felhívás minden rendű és rangu nyugdíjashoz.

A Nyugdíjasok Orsz. Szövetsége központi kiküldöttjének irányításával Békésvármegyében is megindult a különféle közszolgálati ágak nyugdíjasainak, azok özvegyeinek, árváinak, a hadiözvegyeknek és árváknak - társadalmi különbség nélkül - egy hatalmas, öszpontosító szervezetben: a Ny. O. Sz.-ban való tömörítése. A cél - minden politika kizárásával - az, hogy a törvénybiztosítotia jogok, a megszállt igények egyesült erővel, végre is érvényesíthessenek a végelelhatatlan jogfosztásokkal és kiáltó igazságtalanságokkal szemben. Az Országos Szövetség keretében való tömörítés munkája - együttérző lelkesedéssel - vármegyénk székvárosából kiindulva, most már a járásokban s azok egyes községeiben folytatódik. Felhívtnak a gyomai járás - tehát Gyoma és Endrőd községek - imént említett összes érdekeltjei, vagyis az ott lakó állami, megyei, városi, községi, katonai, vasúti, postai nyugdíjasok, nyugberezsek, illetve azok özvegyei, árvái, a hadiözvegyek és árvák, valamint a nyugdíjas tanárok, tanítók, tanítónők és óvónők, hogy a járás székhelyén: Gyomán folyó hó 19-napján, vasárnap délután 3 órakor, a Községházán tartandó nyilvános előadáson - saját érdekükben - társadalmi különbség nélkül jelenjenek meg. Ny. O. Sz. gyulai osztálya.

Őszi kalap ujdonságok nagy választékban megérkeztek Gyomán

KÖNIGSTHÁLNÉ kalapszalonzába

„Kevés lesz a bor“

bekézdő sorokkal emlékezik vissza a Gyomai Ujság muli héti száma a csunya nyári időjárásra és következményeként úgy állítja be a szőlőre való káros hatását, mint a természet győzedelmét az emberi tudomány felett. „A gondos gazda éppen olyan rosszul jár, mint a resz.„ Ilyent nem szabad mondani, mert a restek nagy számának szaporodására vezet. Hisz olcsóbb is, mint védekezni, mert biz' ez sokba kerül és ha nem megfelelőleg csinálják, lényegesen kárba vesztett fáradság.

Az ezidei bortermést már megdézsmálta a két husvét napig fagy, mely a finyásabb szőlőveszők rügyét egészében, más fajokat részben elvitte.

Aztán jött a szokatlan esős időjárás és pár ködös, párás éj és lényegesen olyan szokatlan peronoszpora-veszedelmel hozott, amilyen négy évtized alatt, tehát amióta ezen belegség a nyakunkba szakadt, nem volt. Ennek dacára mindazok, kik kellőképp és a szokatlan időjáráshoz mért szokatlansággal védekeztek ellene, 70-100 százalékgig megtudták menteni termésüket, mely az idén jó és ha fenti fagykár nincsen, rekord — termés számba ment volna.

A firtképzés egy évtized óta nem volt ilyen és ahol peronoszpora kár nincsen, ott elmaradt mind a szokott más belegség is. Se rugás, se moly, se repedés, rothadás nem bántotta az idej termést.

Sajna, az alsópocok kertészekben összesen ötven, tehát mintegy hetedrészen óvtuk meg termésünket és a többi kertészekben még kisebb a hányad.

Lássuk, mi kellett a csodához? E sorok írója kilenyszer perméletelt, háromszor poroztatott. Ez biz a rendes védekezésnek háromszorosa, de hát mit jelent ez pénzben és dologi kiadásban? Ha napszám föbbletet á 40.000 kor. 240.000 K. Husz kiló rézgálicot és 20 kiló vinoll, fiz kiló rézkénport 620.000 korona összegbe számítva: fentivel együtt 860.000 koronára rug.

Egy magyar holdon három ezer körüli szőlőtő van, minek rendes kezelés között 30-40 mázsa szőlőt kell hoznia és egy mázsa sem kerül mind a 12 perméletés-porozás és ha minden munkáját, gondozását őrlésért, földért kamatját hozzáadják, akkor is a termés közel háromnegyed része marad haszonnak. S a magánvagyon szaporítása mellett a

nemzet gazdagodását is eredményezné a rendes, gondos védekezés, termelés.

Most eső után köpönyeg lenne ennek mikénljével foglalkozni, de fontossága abban is rejlik, hogy az elhanyagolt szőlők nemcsak az idej kárt sanylik, hanem kihal az a következő egy-két esztendőre is és végeredményében az egész kert pusztulására vezet.

Ezért majd idején visszatérünk a fargyra, részletes ösmertelésével az észszerű védekezés módjainak.

Ma már csupán jégverés, rohadás és tolvajlás veszedelme fenyegeti a termelést — még három hélig — és ha ezt megszu-

ta, minőségileg is kiváló jó bortermésre számíthat és tehát az Isteni gondviselés behozta az őszi nyárral, amit vétett a nyári ősszel.

A szakértői tekintély fontossága szempontjából említem csak fel, hogy amikor több év előtt a kormány szőlőszelű szakértőkkel járta be az országot, a miként való kezelés ellenőrzésére és helyben hozzám hozták ki tapasztalatra: a már akkor terméseiket kint őrző magyarok nagy füleléssel kísérték az ügyet és másnap testületileg jelentették ki hogy:

— Tekintetes ur! Az a pesti ember tanulni jött ide magához.

Kner.

Góbéságok.

— Ugor —

Mivelhogy az ihlet
Esmeg megszállt iugem,
A székei szerkesztőt
Immár kimeritem.

Met hát az az ihlet
Ojjan egy valami,
Ami nélkül verset
Nem lehet faragni.

De még az es nagy baj,
Ha sok van belőle,
Met úgy lehet jární,
Miní Háríba tőle.

No, de menyinyünk tovább:
Vót ecker egy székei,
Kinek böcsüje vót
Csikszereda székei.

Ennek a székeinek
Vót egy díják fíja,
Kit szinte csak ahajt
Kőltőtt kí a gója.

De nelene... pardony!
Ájjunk meg egy szóra,
Mielőtt főjlatom
Egy szavam még vóna.

Met no, nem szerelném,
Hogy a háromszékít
A csiki székejjele
Esszekeverjék ítt.

Azétt mondom, met hogy
Minden furcsa eset.
Mással nem, csak csiki
Székejjele történnétt.

Ők ugyan bosszúból
Megfordítva mongyák,
Pedig Háromszékít
Okos népek lakják.

Hát, ugyan megvallom,
Egy eset ott es vót,
De arra most ehejt
Nem vesztegetek szót.

Met ne: semmi közöm
Hogy az miben es áll,
Nem akarok lenni
E lében es kanál.

Am, ha még es akad,
Kí szerelné tudni,
Talán elmongya azt
Fődím, Illyés Bandi.

Mivel hogy ő fugygya,
Kérdezzék meg tehát,
Hogyan beretválták
Meg brrr... a pujszkat?

Azétt mondom aztal,
Hogy ő igen fngygya,
Met ahol ez törtétt
Az az ő faluja.

Ám, ha nem volna ő
Hajlandó a szóra,
Akkor később en
Keritem majd sorra.

Most azonban ahajt
Gomolyítom a szót,
Ahol a díjokról
S a gójáról szó vót.

Hát az a fíjucska
Szentgyörgyön járí Mikót,
Abba az időbe
Hej, jó világ vót ott!

Hogyha eszembe jön,
Ugy elfut a méreg...
Hogy kérkedik ott most
A toporlyán féreg!

Ehen van ní, mesmeg
Félbeszakítom, met
A nagy keserűség
Elfogta szívemet.

Hjába most az ihlet
De még a két ész es,
A szót béfejezni
Nem vagyok mán képes.

Sőt, a jövő héten
Sem főjlatom ezítt,
Hanem egy komoj szót
Mondok el e hejjelett.

Ám, de két hét múlva
Találkozunk esmeg,
Addig es az Isten
Mininyáját álgya meg!

TÖRTÉNETI ADOMÁK.

Megbotránkozás.

Néhai való Nagyliszteleű Szabó János esperes szerény megjelenésű alakjára, puritán, előzékeny, finom modorára sokan emlékezhetnek Gyomán, ahol egykoron kaplánoskodott is az esperes ur.

Jó negyedszázada ecelézsia látogatáson járt ítt és hogy kényelmesebben jusson haza Köröstarcsára, a kurátor befogatott az egyház hintájába, a két pap, Garzó Gyula, Kálmán Farkas pedig hazáig mentek vele.

A szentjánosi csárdához érvén, rámutatóit a „Népiskola“ feliratu táblára Kálmán Farkas és haraggal mondja:

— Nem disznóság, hogy egy ilyen tradicionális, patinás csárdából iskolát csináltak?!

A szelidebb lelkű, szelidebb humoru két nagy papban, pillanatnyilag döbbenetet váltott ki a szokatlan kijelentés, majd rá mindjárt elmosolyodott az esperes, átvillanván elméjén, hogy a kocsirázást nem igen bíró nagytestű, Kurucz-nóták dalszerzője, joggal fakadhat így ki, pláne: porszikkasztotta gévével.

Az esperes megértő mosolyára nyhült a Garzó Gyula haragja is, de biz mindig szemrehányóan emlegette az esetet.

A loyális Ágai Adolf.

Háboru előtt pár esztendővel Bécsben, a Práterben nagy agancskiállítás rendeztek az osztrákok.

Igen természetesen, fénypontja a kiállításnak az I. Ferencz József külön pavillonja volt, rengeteg vadász-trofeumaival. Ezt egy megostromolták a kíváncsiak, hogy kordont kellett vonni és naphosszant állandóan hosszú sorfalat álltak az emberek, amíg bejuthattak.

Egy beeresztelt csoportban volt Ágai Adolf, meg e sorok írója.

A föménytelen agancs alatt kis táblácskákra volt felírva, mikor és hol ejtették a zsákmány és persze nagy része magyar mágnások erdeiben, a Fertő-tó vidékén, a Kárpátokban stb.

Ösmervén Ágai bátyám nagy loyálisát, urí modorát, oda-szólok tréfálkozva, félhangosan, németül:

— Im ítt is látszik, hogy Őfelsége mennyi bakot lőt Magyarországon!

Ugyanegy pillanatban tört ki az osztrákok megbotránkozása és Ágainak azon — ugyancsak német nyelven való — haragos kifakadása:

— De, öcsém, mind ennél nagyobb baklövés az ilyen izellen vicc!

A kínos helyzetből kimászás végett leadott dorgatórium derült kellett és meghozta az osztrákok kiengesztelését is.

Kner.

Lakást kiadók figyelmébe.

A Gyomai Ujság kiadó-hivatalát számos esetben keresik fel a lakást keresők, kérve olyan címeket, ahol hónapos, vagy éves szobák, továbbá rendes teljes lakások kaphatók. A szerkesztőség tudatában van annak az önzetlen munkásságnak, mely községeink polgárainak javát igyekszik szolgálni azért a fent említett cél érdekében külön rovatot nyit a Gyomai Ujságban.

A rovatban közölni fogja a kiadó lakások tulajdonosainak nevét, valamint a lakást keresőket is.

E rovatban közzétett hírdetések teljesen díjmentesek, ingyen közöljük azokat.

Kérjük tehát lapunk olvasó közönségét, hogy ez irányú hírdetéseiket a kiadóhivatalunkba juttatni sziveskedjenek.

HIREK

Isteniszteletek. A ref. templomban szeptember 19-én d. e. fél 9 órakor prédikál Harsányi Pál református lelkész-esperes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Isteniszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iytánia.

Eljegyzés. Dr. Szilágyi Ferenc Gyoma, eljegyezte Szücs Irénkét Mezőtúrról.

Személyi hír. Lapunk felelős szerkesztője Wagner Márton, aki két hélig részt vett az olaszországi műtanyag-, és betonárú kiállításon, a napokban hazaérkezett. A cég, üzemében érvényesíteni fogja a milánói kiállításon szerzett tapasztalait.

Összeírják a köztenyésztesre szánt magánménlovaikat. Járásí főszolgabíró a köztenyésztesre szánt magánménlova összeírásátrendelte. Akinek köztenyésztesre szánt magánménlova van azonnal jelentse az előjáráságnál nehogy valamelyik tulajdonosnak a ménlova az összeírásból kimaradjon.

Népünnepély készül Gyomán. Értesüléseink szerint a jövő hó elején a gyomai levették nagy népünnepélyt rendeznek, melynek előkészítő munkálatai már folyamatban vannak.

Németországi tanulmányút. Lapunkban hírt adtunk a Faluszövetség által rendezendő gazdasági tanulmány útról. Erre az útra Endrődön Kovács Libor földbirtokos jelentkezett.

Mit vámolnak az oláhok. Pius pápa a nagyváradi egyházmegye több előkelő egyéniségét kifüfütésben részesítette és a püspökség címére ezeknek szóló érdemkereszteket megküldötte. A kapzsi oláhok ékszernek és luxus tárgyának minősítették a pápai keresziet is és azt 300.000 lei vámmal sújtották. Érdekes egyébként, hogy ugyanaz a vámhivatal, a román királynak Londonból érkezett ószikabátját is e napokban vámolta meg.

A Földrendező Biróság munkája. Az OFB kimutatásából nyilvánvalóvá válik, hogy a bíróság aránylag rövid idő alatt bámulatos nagy munkát végzett. Eddig közel 1 millió kat. hold földet és 238.000 házhelyet osztott ki. A törpe és kisbirtokra pedig 965.000 holdat tagolt fel. A bíróság 1927 júniusában befejezi működését, csupán végrehajtó tevékenységet fog kifejteni.

Aki műtrágya szükségletét még nem szerezte be, igyekezzék azt Wagner Márton Fiainál Gyomán sürgősen előjegyeztetni.

A hanyag kocsis. Csaknem szerencsétlenséget okozott egy kocsis hanyagsága, aki szekérbe fogott lovait kedden a városháza nagy kapuja előtt hagyta, míg ő maga elment dolgai után. A szembejövő autótól a lovak megijedtek, futásnak eredtek és a Hollkörös mellelvi árokba zuhantak kocsival együtt. Szerencse, hogy utközben ember életben kár nem esett s a ló is épségben maradt. Nem jó gazda, aki ilyen emberre bizza a vagyonát.

Nyolcszázholdas bérlet. Gróf Merán Jánosné 800 holdas birtokát a kondorosi halárban, régi bérlői újra bérbe vették. Holdankint fizetnek 120 kg. buzát, két részletben október 1. és május hó 1.-én és az összes adókat. A buza értéke szept. illetve április utolsó 8 napjainak lözsdei árfolyama alapján, átlagos fiszavidéki minőségű a jelzett napokban elért hivatalos középárfolyam szerint számítandó és fizetendő készpénzben. A bérleti szerződés 6 évre szól.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a községhezán is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

A községi orvosok látogatási és egyéb működésének díjairól alkotott vármegyei szabályrendeletet a törvényhatósági bizottság módosította. A módosított szabályrendelet 7. §. szerint a rendelési díj nappal 2 pengő, a beteglátogatási díj 3 pengő. Éjjel ezeknek a díjnak kétszerese fizetendő. A 7 éven aluli gyermekekért a gyógykezelési díjak fele jár.

A szakoktatás és falugondozás úttörőjének önéletrajza. A Faluszövetség kiadásában most jelent meg Tessedik Sámuelnek dr. Bodor Antal által németből átdolgozott életrajza, melyben a 150 év előtti Szarvason általa alapított és negyedszázadig fentartott kiváló gazdasági és ipari szakiskolánál és a falu gondozás és a szakirodalom terén kifejtett sokoldalú és sikeres munkásságát írja le közvetlen és mindenkit követésre buzdító, meggyőző hangon. Tanítók, akik a falvak és tanyák ifjúságát gyakorlatias irányban eredményesen akarják nevelni, sok gazdag tanulságot és tanácsot meríthetnek e nagy népnevelő és gyakorlati gazda írásából. A füzet a Faluszövetségénel 14.000 koronáért kapható.

Állami építési kölcsönt kapnak a házhelytulajdonosok. 11 millió aranykorona hitel a kisgazdák részére. A népszövetségi kölcsönből igen tekintélyes összeget, több mint fizegemillió aranykoronát fordít a kormány szociális hitelekre, vagyis a földmivelő kis emberek támogatására és talpraállítására.

A földmunkát vállaló szövetkezetek egymillió aranykoronát kapnak forgótőkékjük emelésére. A földbirtokrendezés során kiosztott házhelyeken való építkezésekre további nyolcmillió korona kölcsön összeg jut, amely a tőkenélküli földmivelőket hozzásegíti ahhoz, hogy üresen álló házhelyeiket végre beépíthessék.

Kétfélmillió aranykorona jut földbirtok elővásárlásokra olyan helyeken, ahol szükségesnek látszik az eladásra kerülő nagybirtokoknak a kisebb földmives gazdák részére való felparcellázása. A földnélküli napszámos munkások helyzetének a javítására is gondol a kormány, amikor mejjnem kétfélmillió aranykoronát fordít az állami gazdasági üzemek fejlesztésének céljaira. Ez az összeg ugyanis főként a munkanélkülieknek munkaalakmához való juttatására fog szolgálni.

- Hallja csak sógor! Nem tudná kend megmondani, hol kapnék jó bort? Mert hát tengerifosztás van nálunk, oszt megkínálnám vele a fosztókat.

- Hát akkor csak menjen kend OLAJOS LAJOS-hoz, ott kaphatja a legjobb TISZAVIDÉKI BORT, onnan viszik sokan zárt edényekben a községbe, a tanyákra, - no meg Endrődre is.

Buzát, csövestengerit,
heremagot és tőkmagot
a legmagasabb napiáron
vesz
SCHWARCZ DAVID
az ANGOL-MAGYAR BANK
megbizottja.

RAKTÁR:
Ehrmann háznál és a vasutnál

A gyulai kir. törvényszék
Elnökétől.
1926. El. XXII. C. 25.

Pályázati hirdetmény.

A gyomai kir. járásbírósnál betöltésre kerülő egy ideiglenes minőségű djnoki állásra pályázatot hirdetnek és felhívom mindazokat, akik magukat erre az állásra felfogadni óhajják, hogy eziránti kérvényüket kellően felszerelve a gyomai kir. járásbírósnál elnökhöz, a folyó évi szeptember hó 25-ik napjáig nyújtsák be. Az alkalmazás egyelőre 3 hónapi időtartamra szól és folyó évi december hó 31-én megszűnik. A pályázati kérvényekhez csatolandó születési, erkölcsi, iskolai eselleg szolgálati bizonyítványok. A rendelkezési állományba helyezettek és a létszám apasztás folytán a közszolgálatból már korábban elbocsájtottak, ha az álláshoz kívánt feltételeknek megfelelnek, más pályázókkal szemben előnyben részesülnek.

Gyula, 1926. szeptember 16-án

SAKOLCZAY LAJOS
curiai bíró
kir. törvényszéki elnök.

PUBLIKÁCIÓ.

Egy nagy arany Szent György tallér a Berkovics Üzetétől a Zöld kerékgyártó házáig vagy udvarában a tűz alkalmával elveszett. A becsületes megtaláló kéri, hogy megfellel jutalom ellenében sziveskedjék Temető-ucca 572 hsz. alatt leadni.

A nagylaposi uradalomban szántó 60 HP. motor ekénkkel vállunk bérszántást előnyös feltételek mellett. A szántás díj tele gyalog napszámban is törleszthető. Szántatni óhajtók jelentkezzenek a nagylaposi uradalom intézőjénél.

Ereszesatornát és mindenféle bádógos munkát legolcsóbban készít Kohn Gyula bádógos. Javítást gyorsan és pontosan eszközöl.

Házassulandók figyelmébe! Lakodalmakra kölcsönözök tányérokat, edényeket és poharakat. Továbbá meglepő olcsó árban lehet kapni üveg és porcelánárut, fehér tányérokat 4500 K-tól 7000 koronáig. **Tandler Sándor, Endrőd.**

BEZZEGH JÁNOS órás és ékszerész Endrőd, Nagy-ut 26, Hornok-féle ház, óra és ékszerjavításokat a legpontosabban jótállás mellett vállal. Raktáron tart pontosan szabályozott inga, fali és ébresztő órákat, ugyiszintén zseb-órákat. Tört aranyat vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz. Nagyobb javításokért házhoz megy.

Malom-utca 1620 szám alatt, egy **erős kutágas** van eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Rákóczi-ut 643. számú Csapó lános-féle ház és Csepüszeri 1200 négyzetföld örökáron eladó. Érkezni lehet Papp Zsigmondné Rákóczi-ut 644 számú házában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és síkerítések** készítését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltokhoz ajtók, sütők, rámak, vaskemenceajtók** a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszerűen készít, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Egy jókarban levő **fordított billiárdasztal** szabad kézből eladó **özv. Szerető Mihálynénál** Gyomán, Baross-ucca 503.

Butorok. Tele sima és fémör hálók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Vatay Gábor motorenőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

Új lánborona és fogasborona legjobb kivitelben, legolcsóbban beszerezhető Józsiák István kovács mesternél Gyoma. Deák Ferenc-ucca 364.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőztűzhelyárának homyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakeskedő** vasuti telepen, Endrődön a faterlepen. Eladás gyári árban **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány)-ucca 838. Tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecskavagó, daralók, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintófederek, ajtók ablakok, kertiszerszámok, függő és asztallámpák legnagyobb választékban, kis kézikocsi, ruganyos vaságy, hévér járgány, sparhelt, kályha, esztengált függönylárto, drótkerítés bármilyen méreterben. Az eladott árak értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezel, ólmot, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, sudararabot és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Akik **Wagner Márton Flainál** és a **Községházánál** jegyeztettek műtrágyát, azonnal vegyék át Wagner Márton Fiai fakeskedőknél.

Ehrmann Adólf üzletében **zománc-edények, porcellán és üvegáruk** állandó nagy választékban, leszállított árakban szerezhetők be. **Szódavíz** megrendelésre házhoz szállít. **Alkalmi célokra edényeket** kölcsön ad.

Kiss János kárpitós-díszítő és kocsifényező Gyoma, Horthy Miklós-ut 1238 (volt Gazdasági Takarékpénztár ház.) Állandóan raktáron tartok és rendelésre készítek: hencsereket, diványokat, ruganyos ágybetéteket, madracokat, szalagarnitúrákat, foteleket, ugyiszintén mindezeknek javítását és áthuzását a legzölcsésőbb kivitelben, valamint függönyök, sztorok és roletták készítését és felhelyezését szakszerűen és szolid áron vállalom. Elsőrendű kocsifényezést és kocsis belső kárpirozását a legszebben készítem. Ezen is kérem a Gyoma és Endrőd község nagyérdemű közönségének szíves pártfogását.

Egy ügyes fiút felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG, PESTI NAPLÓ árusítására **Bleier Manó** lapárusító. **Fizetés 20 százalék.**

Jelentkezni lehet azonnal a „HUNGÁRIA” nyomdában.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI

„HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL

a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,

Amerikai traktor és gépolajok,

Porosz szén és tűzifa,

Gazdasági kötélárukból óriási választék

és olcsó árak,

Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármilyen mennyiségben kapható,

Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik KÖHLER MIHÁLY férfi-szabónál Gyoma, Horthy Miklós-ut 912 szám alatt.

Figyelem!

A nagylaposi uradalomban szántó 60 HP. motor-ekéinkkel vállalunk

bérszántást

előnyös feltételek mellett.

A szántási díj fele, gyalog napezamban is törleszhető.

Szántani óhajlók jelentkezzenek a nagylaposi uradalom intézőjénél.

Sport.

Az 1926 - 27 évi őszi bajnokság. II-ik osztályú csapatok kisorsolása.

Gyomai csoport:

Szeptember 19-én: Gyomai SC - MAFC, M.berényi Törekvés - Gyomai MTE, Szarvasi Vasas - Kondorosi Törekvés.

Szeptember 26-án: GyMTE - GySC, MAFC - Sz. Vasas, M.Törekvés - K.Törekvés.

Október 3-án: GySC - M. Törekvés, K.Törekvés - MAFC, Sz. Vasas - GyMTE.

Október 10-én: Szabad nap. Október 17-én: MAFC - M. Törekvés, GySC - Sz. Vasas, K.Törekvés - GyMTE.

Október 24-én: Szabad nap. Október 31-én: K.Törekvés - GySC, GyMTE - MAFC, M. Törekvés - Sz. Vasas.

Pályaválasztók, az elől álló egyesületek.

1925. Pk. 1199/4 számhoz.

1926. vght. 1184 szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Tóth Bálint mészalkai ügyvéd által képviselt Schreiber Bertalan és Fiai cég javára 5,295.000 korona követelés és járuléka erejéig a mészalkai kir. járásbíróóság 1924. évi P. 4581/23 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1925. évi október hó 2-án lefoglalt 30,780.000 koronára besúllt ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltéven, annak az 1908. évi XL. t. c. 20 §-a alapján fentlirt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Gyomán, Horthy Miklós utca 872 házsám alatt leendő megtartására határidőül 1926. évi szeptember hó 20 napjának délután fél 4 óra tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt faárúk, kőszén, kocsik, lovak s egyéb ingóságokat a legtöbbit igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Békéscsaba, 1926. évi aug. hó 23-án.

DANCZ FERENC

kir. bírósági végrehajtó.

Kitűzési díj 80.000 korona.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzvviszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van ugy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsönöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek** mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztéses 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett **bármely összegig folyósít. Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetők, **legmagasabb kamatot** fizeti.

Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. - Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.

BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.

MINDENKI LEHET SOFFŐR

A budapesti „ROYAL” SOFFŐRISKOLA vezetősége többek kívánságára elhatározta, hogy Gyomán

GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI TANFOLYAMOT

rendez, A soffőriskola mérnöke az elméleti és gyakorlati oktatást itt helyben tartja meg. A tanfolyamon részt vehet minden büntetlen előéletű, 18-ik életévet betöltött férfi és nő. - Érdeklődni lehet: ifj. DEBRECZENY ENDRÉNÉL.

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:

éjjel	2 óra 15 perc
hajnal	6 óra 30 perc
délelőtt	9 óra - perc
délelőtt	10 óra - perc
délután	1 óra - perc
délután	2 óra 20 perc
délután	6 óra - perc
délután	7 óra 15 perc

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	5 óra - perc
délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra 20 perc
délután	3 óra - perc
délután	6 óra 20 perc
éjjel	11 óra 20 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kút, Hangya főútlel, Vágóhid, Iványi malom. - ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. - Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniakkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Szeptember 15-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kéri a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiarat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél**. szép és jó lisztre

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becserél. - Városi buza bevásárlóhelye: BÁCZY ÉS TÁRSAI BANK cégnél van.

Városi lisztelárusi tóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta örlemény bármilyen mennyiségben **kapható**.

Eladó

Vasut utcán 4 szoba, előszoba, cselédszoba konyha és kamrából álló téglá épület tűzfalal a szomszéd házhoz építve. - Eladó vagy bérbéadó 2 kat. hold kert a révlapason községtől 10 percre. Esetleg kisebb parcellákban is. Továbbá egy kitűnő zongora, 2 vaskályha, egy víz-hordó lajt.

Bővebbet a Máday patikában.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári árban,

Wagner Márton Fiai fakeskedőknél Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

FELHÍVÁS!

A GYOMAI UJSÁG kapható GYOMÁN: Bleier Manó lapárusítónál, rikkancsánál, a Kultura könyvkereskedés, Nagytözsde, Katona Gyula, Sipos Sándor, a Hangya és Schwarcz Ferencz Endrődi-uti, a Fogyasztási Szövetkezet Berényi-uti, Honti Antal Selyem-uccai üzletében, ENDRŐDÖN pedig Tandler Hrabovszky, a mellette levő trafik. Sztanyik, Kereskedelmi R.-T., Fischer üzletében.

Megrendelhető Bleier Manó lapárusítónál, Petőfi (Árva) ucca 789 aki hirdetéseket is felvesz.

NÉMET- FRANCIA

nyelv és zongora tanítást vállalok.

Cím és feltételek a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIÚ

TANULÓNAK

felvétetik a
„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdai műintézet.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PETŐFI-TÉR 2. G Y O M A. PETŐFI-TÉR 2.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.

Előfizetési ár egy negyedévre 10.000 korona.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
címeire küldendő.
Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.

Omladozik a béke műve.

Az élet nagy kereke mindig mozgásban van. Az élet hullám vonalain magas kilengések és mély pontok vannak. A mi életünk kereke, talán sokáig volt a mélyponton. A mi hullám vonalunk nehezen lendült a magasba. És mégis bizunk, mert biznunk kell a magyar jövőben s hiszünk, mert hinnünk kell abban, hogy a magyarnak is lesz egyszer ünnepe e világban.

A magyar sohasem volt bosszuálló. A magyar nép a legváltásosabb időkben is megértő és gavallér volt a végletekig. Lehet, hogy eme erényeink lettek a sirásóink.

A béke két táborra osztotta az emberiséget. Győzők és legyőzöttek táborára. A győzőké volt a jólét és a boldogság, a legyőzötteké a nyomor és szenvedés. Ámde semmi, ami erőszakos emberi alkotás, nem számíthat az örökkévalóságra. És ime, már sok mulóban van, amit a gyűlölködés örök életének szánt. A legyőzött Németországot ma, Franciaország első embere s a győző országok sorfala üdvözli abból az alkalomból, hogy újra részt vesz a győzők által lerombolt Európa újjáépítésében. Franciaország, a győzők győzője, a jólét és eldorádó hazája volt mindig. S ma, a győző Franciaország korlátozó rendelkezéseket kénytelen kiadnis államháztartásának egyensúlyozása érdekében, a le-

győzöttek felé nyújtja ki kezét.

Minden hágónak lejtője is van. A fák nem nőhetnek az égig! Franciaország a

gyomrán keresztül lesz kénytelen meglátni azt, hogy minden emberi alkotás véges s így a béke műve is omladozó.

Gyoma község képviselőtestületi ülése

Folyó hó 23-án tartotta Gyoma község a rendkívüli közgyűlését, mely alkalommal jelentőség teljesebb tárgy, mellyel mint fontos közérdekű esettel kellene foglalkoznunk nem volt a tárgysorozatban.

A közgyűlés az alábbiakkal foglalkozott:

1. A múlt havi pénztárvizsgálatról jelentés tétel, mely teljesen rendben találatott.

2. A földesgazdasággal kötött szerződés és községi

ingatlanok haszonbér szerződéseinek jóváhagyása.

3. Országos akciókra segély folyósítás.

4. Weidinger Géza gyomai illetőségének elnyerését kilátásba helyezte a község.

5. Parai Mihály kérvénye ingyenházhely engedélyezése iránt jóváhagyatott.

A tárgysorozat többi pontjának határozatát az olvasó közönség lapunk hirdásai között találja meg.

Elismerő oklevél a sebesült mentőknek.

Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk Lechniczky Lajos és ifj. Bakula Pál sebesüléséről, mely mindkettőt a tüzeset alkalmával érte, amikor készges szeretettel és önzetlen felebaráti érzéssel siettek egyik polgártársunk lángokban álló házában mentésére.

A község képviselőtestülete honorálva mindkettőjük jóindulatú és mindenki elé példaképpül állítható

készségét, úgy határozott, hogy elismerő oklevállal tünteti ki őket és Lechniczky részére fektetett a jelenlegi munkaképtelenségére és nagyszámu családjára, 3 mázsa buzát juttat el neki segítségül.

Örömmel közöljük ezeket a sorokat és jóleső érzéssel gondolunk nemcsak a két kitüntetett férfira, hanem a nemesen gondolkozó humánus községi előljárásságra is.

Utlocsoló készüléket vesz Gyoma.

A gyomai járás főszolgabírójának felhívására a község képviselőtestülete olyan értelembe határozott, hogy a jövő évi

költségvetés be fölveszi az utlocsoló készülék beszerzését, hogy tavaszra az már a község rendelkezésére álljon.

Művészt Gyomán.

Örvendetes esemény, hogy az utóbbi időben mind gyakrabban van alkalmunk olyan művészeket hallanunk, kiknek neve hazánk határain túl is nagyon ismert. Nem régen Kósa György művészi játékát hallottuk, most pedig Engel Iván szerzett magas színvonalu művelőzetet a klasszikus zenét szerető közönségnek. A hangverseny műsorának kiemelendő számai voltak: Beethoven: Sonáta, Schumann: Kindersenen, Rapszodiák, Chopin Mazurkája és Nocturnoi, valamint Kodály-Bartók eredeti darabjai.

Határozottan imponáló a mester zenei ereje, mélysége, objectivitása. Nem ötleket kergető és mégis hatásos, megszédítő.

Idegfeszítő pianissimóit és pazar fortissimóit, e két véglet közti színeinek káprázatait és krescendóinak végtelenségig feszített iverit – saját szerzeményű humoreszkjeinek különös eredetiségeit nem lehet elfelejteni.

Dr. Vogel és Kner Izidor rendezőknek gratulálunk a sikeres esthez, amellyel igazi élményt szereztek nekünk.

(hr)

Leventéink békéscsabai versenyen.

Békéscsabán, f. hó 19-én másfélezer levente versenyében résztvevő 50 gyomai levente is Przibiszky tanácsos, alezredes és Nyisztor Péter vezetésével. A felvo-

nulásnál a gyomaiakat állította az élre a versenybíró, elismerve leventéink kiváló fegyelmességét és szíriamosságát.

A közös szabadgyakorlatokban első helyezést nyertek kezdő leventéink, sőt az állérika egyes ágai-ban döntőbe is jutottak.

Az elismerés zászlaját kell meghajtanunk Przbiliszky tanácsos alezredes munkássága előtt, aki a gyomai levente oktatás rendkívül agilis, fáradhatatlan szervezője s akinek rövid pár heti működése ug-rásszerűen viszi előre e nagyszerű intézmény fejlődését.

Gratulálunk a vezetőknek és oktatóknak. Kívánunk nekik sok-sok nagyszerű sikert a jövőben.

Milliárdos hitel a kisiparosoknak.

A kisiparosok a múlt vasárnap országos nagygyűlésre jöttek össze. A gyűlésen számos olyan panasz hangzott fel, amely a falvakban dolgozó kisiparosok érdekét is közvetlenül érinti.

A gyűlésen felszólaló mes-terek előadása szerint az ország iparossága a mai helyzetben valóságos nélkülözéseknek néz elébe. Ezért a felszólalók közül főbben sürgetik egy iparos nyugdíjintézmény felállítását. Elhalá-rozták, hogy a jövőben számofevő részt követelnek maguk

számára az állami közmun-kákból. Ezenkívül mindent elkövetnek, hogy a ma rendelkezésre álló ötvenmilliárdos hitelkeret a kézművesipar hiteligenyének megfelelően legalább kétszázötven milliárdra emeltesse fel. A kongresszus azt is kimondotta, hogy lépéseket lesz az iparosok

Irtsuk a fák férgeit.

Sajna! A gyümölcsfának még több az ellensége, mint a szőlőfőnek és az ellen egyáltalán nem védekeznek az emberek, vagy a mi keveset, a fatörzs meszelésével: mi többet ári, mint használn, mert némi takaróul szolgál a fába már féli nyugalomra fért férgeknek, pe-téknek. Holott sokkal kevesebb költséggel és fáradtsággal nagy eredményeket lehet elérni a gyümölcsstermés megmentése körül.

Szégnyeközve kell bevallanom, hogy itt magam is hibás vagyok és csak ezévből kezdtem meg a gyümölcsfák ártó férgeinek irtását és pedig nem tudatlanságból, hanem mert háromezer szőlőfőre fektettem a súlyt és ez eltéréte figyel-memet a fákra.

Közelebb felsorolom a védekezés módját, most csak arra mutatok rá, hogy az őszi per-metezést nem ejtettem meg és a lavaszit hibásan, rosszul és próbaként csak két cseresznye és pár almán.

A két cseresznyefa annyi terméssel fizette meg fáradtságunkat, amennyi nem volt a pocskert összes cseresznyefán. Két almafa pedig úgy megvöll rakva, hogy napszámokkal hányattam le róla a rengeleg főlős gyümölcsöt és mert ezen

önálló betegsegélyző és baleset biztosító pénztárának mielőbbi megalapítására. Kimondták, hogy a kormánytól kérni fogják aközrtartozások végrehajtásának a feifüggesztését azokkal az iparosokkal szemben, akik bizonyítani tudják, hogy az adókövetések idején munkanélküli állottak.

munkásoknak nem volt szívük az utasításhoz híven leszórn, leritkíteni az almákat, a fejlődés ideje alatt legalább tíz véka hullott le érés ideig és kézzel szedett minlgye bő 10-10 véka ép, egészséges alma került le egy-egy fáról, tehát ugyancsak több, mint a Pocskert összes almafáról, holott most is virít egyik-másikon közép termés számba menő alma.

A védekezés első hatása a pókos-hernyók vesztén mutatkozott. Itt-ott meglepedtek az almafákon, tenyérnyi folton és azoképp el is pusztultak, holott közvetlen szomszédaim fájának lombkoronáját huszonnégy óra alatt teljesen befönték és a legfőbbjén egy szem gyümölcs sem termelt, a dus virágzás dacára.

Jövő száma e lapnak hozza ösmertelését a védekezésnek, mit igazán meglehet mindenki, mert hisz a per-metezés elvégezhető a közönséges szőlőper-metezővel is, csupán a eső szórójára kell egy kis földalék s akár tíz méter magas fát is meg lehet vele a földről per-metezni. A per-metező anyagnak beszerezhetése pedig közvetlen a gyár-ból történhetik, melynek címe: Chinoin gyógyszer és vegyészeti termékek gyára Ujpest.

Ha főbb kertszomszéd egy-szerre hoztatja, olcsón jut hozzá és oly edényekben jön, hogy a szétosztással sincs dolog.

Kner.

Csecsemővédelem falun.

Bimbó hullás magyar sors. A fejletlen bimbót könnyel elpusztítja a dér, a fagy, az ágtördele vihar. Sűrűn hull a magyar nemzet fájának értékes virága, a magyar csecsemő, csakhogy ezt nem a dér, a fagy pusztítja, hanem az a vaskos tudatlanság gondatlanság és több helyen bünyös, szándék, melyet a csecsemő gondozása, ápolása és táplálása körül tapasztalunk. Magyarország halálozás tekintetében a harmadik helyen áll, mert 100 élve született közül meghal az első évben átlag 20. Az első évben förtendő elhalálozásokat 5 százalékban a szülők betegsége okozza, a fennmaradó százalék meg-mentése a csecsemővédelem feladata.

A csecsemővédelem legfontosabb tudnivalóit tartalmazza az a füzet, amely legujabban dr. Kovács Sándor tollából a Faluszövetség kiadásában megjelent.

Ha e hasznos kis munka utmutatási nyomán minden módot felhasználunk, hogy a csecsemővédelmi ismeretek közkinccsé váljanak, akkor végeredményben sikerülni fog a csecsemővédelem fontos kérdését úgy megoldani, hogy a szükséges tennivalókról az anyák kellő időben felvilágosítást nyerjenek és akkor esökkenni fog a csecsemő halálozás évi szomorú arány-száma. (A csecsemővédelem falun" című füzet megrendelhető 7,000.- korona előzetes beküldése ellenében a Faluszövetségnél.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Eklézsia Históriaja.

Készült 1834 - 1837 esztendőben.

Irtá: DÁVIDHÁZY SÁMUEL gyomai ref. lelkipásztor, a békés-bánati egyházmegye assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jelent értékes kézirat első kiadása.) (3) -

9. §. Mindenkori Magyar Nemzet lakta. 1214-től fogva, - né-melj Oláh, Czigányok is laknak edgyik szélén. 1850-ba jöttek Német Evangelicusok is Mező Berényből. Ekkor lett Gyoma Város. Temploma van egy, a a díszes Reformátum két harangal. 3 Nemes Familia van benne a Gálos, Isó, Kruchio nagy népességű hadak, melyek egymással szép edgyes értésbe

élnek.

10. §. 1718 - 1721 Birája és egyszersmind Nótáriussa vólt Jeges Mátyás kevesenn lévén még ekkor a vissza szakadozolt, az előtt innen el költözött lakosok. Ennek idejében készült egy nád Templom. Jeges innen el költözvén, a Heltség eránt tapasztalt hivelensége miatt Körös Tarsára. 1722-től 1725-ig Kós Ferentz lett a Biró, ki katonaságot viselt és Lengyel Felesége vólt. Nótáriussa pedig lett Nagy Pál Ferentz, ki ezen hivatalát 20 esztendőig viselte. Kós Ferentz idejébe készült a Nád Templom hejjebe másik sövényből és sárból. 1726-tól 1728-ig Nyilas Gergely, 1729-től 1731-ig Öreg Biró János, 1732-től 1733-ig Szabó Péter. Ennek idejébe vetődött a Taxa a népre, az előtt ki telvén az adó a Heltség jöve-

delméből. 1734-től 1737-ig Csát Nagy János. Ekkor készült az előbbi Hejjen a 3-ik Templom vájguból. 1738 - 1740-ig Kovács Márton. Ekkor jött Török Országról ide is a közönséges Pestis. 1741 - 1742-ig Oláh György, kinek első esztendéjében lett Berzétai István Nótárius, és szolgált 40 esztendőig, a mikor meg hólt. 1743 - 1745-ig Takó András. Ekkor önfeteit a mostani nagyobbik Herang, ugy mint 1745-be. 1746 - 1749-ig D.Kovács János. 1750 - 1752-ig Szántai Nagy András. 1753 - 1756-ig ismét Csát Nagy János. 1757 - 1759-ig ismét D.Kovács János. 1760-ba Bódor János. Ennek idejében készült a 4-ik vagy Fa Templom az említett hejjen. Er-ről az a hír, hogy Török szü-léklől származott. 1761 - 1762-

ig ismét Oláh György. 1763 - 1764-ig ismét Öreg Biró János, a mikor meg is hólt, az ugynevezett Sáros Télen, mivel ekkor az utakról kétfelé hányt sár Falmódjára állott. 1765 - 1769-ig Kis Csapó András, 1770-be ismét Szántai Nagy András. Ennek Biróságában fogták fel a Birák s osztották el a lakosoknak a Póhalmot. 1771-től 1772-ig ismét D.Kovács János híres és nagy tehetségű Gazda. 1773 - 1774-ig G.Szabó János, ennek idejében készült az ötödik Templom egészen tégelából. 1775 - 1777-ig Biró Péter, kinek idejében készült a Cantori Oskola vagy azon Oskola, mely utóbb Kántor háza lett. 1778 - 1779-ig Szalóki Nagy András, öntődött alatta a mostani kis harang.

(Folyt. köv.)

Őszi kalap ujdonságok nagy választékban megérkeztek KÖNIGSTHÁLNÉ kalapszalonzájába Gyomán

Honvagy.

- Ugor -

Szeretnék látni
Szépmező síksága...
Oh, be hallgatnálak
Rajta átviharzó,
Nemere zugása,
Vészes csattogása!

Szeretnék látni
Erdők koszoruja...
Oh, be lepihennék
Sárguló lombjaid
Hívős árnyékába,
Selymes pázsitodra!

Szeretnék látni
Oltnak fűzes partja...
Oh, be jó volna ott
Elmerengve járva
Kongásod hallani
Kis falunk harangja!

Szeretnék látni
Öreg házunk tája...
Oh, be ráborulnék
Keservesen sirva
Jegenye fáidra,
Galamducos kapud
Vésett oszlopára!

Szeretnék látni
Édesanyám sirja...
Oh, be jó lenne ott
Szenvedéstől óva,
Senkitől sem bántva,
Melletted pihenni
Koporsóba zárva!

Szeretnék még sokat,
Jaj, de mindhiába...
Be nem teljesül már
Soha szívem vágya.
Nem juthatok többé
Sem élve, sem halva
Drága szép hazámba,
Rab-Erdélyországba!

A „**Borsszem Jankó**“ orra elől kaprintottnak, el a következő pompás kis csoda bogarat: „Az Egyetértés heflap“ megindulása igen kedvező előjelek mellett történt. Olvasótáborunk örömmel vette tudomásul átalakulásunkat és biztosított bennünket továbbragaszkodásáról. Igen sok új előfizető is jelentkezett táborunkba. Üdvözölték bennünket átalakulásunk alkalmából Scitovszky volt külügyminiszter, Walkó Lajos miniszter, Khuen Héderváry gróf meghatalmazott miniszter, a külügyminiszterium vezetője, Krausz Simon, Daltos Rezső kormánytanácsos és még számosan a zsidó kerület vezetői közül.

ADOMÁK.

Egy kis ráadás.

- Mihály! A faluban azt rebesgetik, hogy kend szöszeri-korpáért hosszantabb harangozza el a gazdagabb haloítakat, mint a szegényebbeket.

- Rebesgetni rebesgethetik, kurrátor uram, de szó sem igaz belőle.

- Ammondó vagyok Mihály, hogy mert ráterelék a figyelmemet, pár hatórai pompázásnál mintha magam is olyast észleltem volna.

- Az csak onnat lehet kurrátor uram, hogy a nagy hasu-aknak mégis csak szívesebben huzza az ember, mint a fajtájából koldusoknak - s tehát pár koppintással megtoldja, hogy a boldogulat vigabbankocogtassa hosszú, magas utjára.

Magángazdaság.

- Főúr! Ilyen előkelő locálban egyharmadig habbal adják be a sört? Ez csalás!

- Csalás, csalás. - Nagyságos uram! Határoz az valami egy vendégnek, ha pár slukkal kevesebb van a pohárában: míg a vállalatnak ez évente milliárdokat jelent.

Csak praktikusán.

- Uram! Egy kisebb mell-szobrot szeretnék venni vítrímbe.

- Parancsoljon méltóságos asszonyom választani Istók János két híres kis szobra: Munkácsy és Jókai között.

- Fanny! Most talán Jókai az aktuálisabb?

- Igazad van. De azért Munkácsyt választom, mert sokkal szélesebb a talpa s így kevésbé kell rá takarításkor a cselédnek vigyáznia.

Alka.

- Mit kérne ezért a heréltért barátom?

- Tíz milliót uram!

- Ha még kancza volna!

- Az anyja az volt.

Feltételes elismerés.

- Schwartz Barátom! Kilencvenkilős feleségéből elmasszirozlam, lekurázlam egy hónap alatt pont fiz kilót. Meg van elégedve?

- Doktor ur! Folytasson ezt hason sikerrel még nyolcz hónapig s akkor nyilatkozom.

Kner.

HIREK

Istentiszteletek. A ref. templomban szept. 26-án d. e. fél 9 órakor prédikál Répás Pál ref. lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Isteni-izteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iytánia.

Leventeünnepély Gyomán.

A gyomai levente egyesület október 3-án vasárnap délután alkalmas idő esetén - a sportpályán gazdag és változatos műsorú levente ünnepélyt rendez. Az ünnepély előkészületei lázasan folynak. A már most megnyitalkozó nagy érdeklődés arra enged következtetni, hogy ott lesz Gyoma apraja, nagya. Az ünnepély után 3 helyen lesz levente táncmulatság. Ugy az ünnepély mint a bálak jövedelmét egy új sportpálya felépítésére fogja fordítani a vezetőség.

Megnyílt a gyomai gőzfürdő. A Tiszavidéki malom gőzfürdője f. hó 24-én megnyitott. Minden kedd és pénteki napon a nők, hétfő és szombaton pedig a férfiak részére. Kádfürdő mind a négy részére. Állítást Debrecenben. A Mezőgazdasági Kamara Debrecenben október 2-5-én Orsz. Legelő, Réfgazdasági és Takarmánytermelési Szakkiállítás rendez. - A kiállításról kapcsolatos mindennemű program megfudható, illetve megtekinthető a Főszolgabírói Hivatalban és a Községházban.

Az adótörvények ismeretése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara kiadásában egy az általános kereseti, jövedelem és vagyonadó megállapítására és a jogorvoslati eljárásra vonatkozó törvényeket és rendeleteket tartalmazó füzet jelent meg. A füzet ára 10.000 korona és az a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál rendelhető meg.

Utjelzótáblák felállítására. Az utjelzótáblák felállítását, melyeket a községnek kellelt volna fogantatni az Automobil Club vállalta el saját költségére azzal a kikötéssel, hogy 15 esztendeig a saját jelzésére és hirdetéseire is használhatja azokat. Ezen idő elmúltával valamennyi a község tulajdonába megy át.

Kiállítás Debrecenben. A Mezőgazdasági Kamara Debrecenben október 2-5-én Orsz. Legelő, Réfgazdasági és Takarmánytermelési Szakkiállítás rendez. - A kiállításról kapcsolatos mindennemű program megfudható, illetve megtekinthető a Főszolgabírói Hivatalban és a Községházban.

Szaporodik hazánk népessége. A Statisztikai Hivatal közleménye szerint április-juliusi évnegyedben a lakosságunk 20.000 lélekkel szaporodott. A legtöbb házasságot Somogyban, a legkevesebbet Hajdu megyében kötötték. A városok között Budapest vezet és Debrecen maradt le utolsónak. A legtöbb gyermek születik Szabolcsban és Szatmárban, legkevesebb Tolnában.

Állami facsemete iskola bérlete. Az állami facsemete iskola részére a község 4 és fél kat. holdnyi területet adott bérbe 10.000 drb. csemetélért. Együttal kikötötte azt is, hogy az onnan kikerülő fűcskakkal elsősorban Gyoma község lakossága lesz ellátva.

Világ események

Az olasz-román szerződés.

Az olasz-román barátsági szerződés mind a két kormányt a békeszerződés által teremtett helyzet fenntartására kötelezi. Románia jelen határainak integritását a szerződés nem vette fel.

Az amerikai ciklon.

Reffenetes erejű ciklon pusztította el Észak-Amerika tündérkertjét, az amerikai milliárdosok üdülőhelyét. A floridai partvidék 60 mérföldnyi kiterjedésben pusztult el. 38.000 ember maradt hajléktalanná; a kár 150 millió dollár.

Németország.

Hannover városban a fertőzött ivóviztől lifuszjárvány támadt. 1670-en fekécsnek beteg, 50 ember meghalt.

Protestáns világkongresszus Drezdában.

160 millió protestáns sorsáról tanácskoztak a múlt héten Drezdában. A világgyűlés öt szónoka közül 4 német és 1 magyar volt. Dr Raffay Sándor bányakerületi ev. püspök és Csikesz Sándor debreceni hittudományi dékán képviselték a magyar protestáns egyházakat.

Hollandia.

A híres hollandiai mintavásáron érdekes magyar ujdonságok szerepeltek és felhívást keltettek. Ott szerepelt a matyóhimzés, a tokaji bor, a magyar paprika és a magyar muzsikus cigány.

Spanyolország.

A két héttel ezelőtt történt katonai lázadás után, most újabb katonai mozgalom keletkezett, a jelen kormány megbuktatására.

Genf.

A népszövetségi közgyűlés tudomásul vette és megállapította hogy Magyarország pénzügyi stabilitása biztosítva van. Ezzel véget ért az újjáépítés műve.

Horvátország.

Radies a horvátok nagy politikusa azt a kijelentést tette, hogy ha a csehek okosak, a magyar Felvidéket visszaengedik Magyarországnak, amilyen gyorsan csak lehet, mert így a határ abszurd és lehetetlen. (Végre ők is belátják)

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 330, rozs 000, árpa 180, zab 160, lengeri szemes 200, csöves 90 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahús 16, borjúhús 24, sertéshús 24, juhús 20, szalonna 24-26, zsir 26, kolbász 32 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 2500, tejföl 15-18.000 K. literensént. Tehéntúró 4-6000, vaj 35-40.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 20 tyuk drb. ja 40, Kacsa sovány párja 60-70, Liba sovány drb. ja 90-100. Kacsa kövér 19, Liba kövér 20, Pulyka 14 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb. ja 1400 korona.

- Mi bajod komám nem vagy tán beteg?

- Az vagyok én komám, olyan gyenge vagyok, hogy alig tudok járni. Azt mondja a doktor, hogy egy kis jó bor erősítene, De hát hol vegyek Gyomán jó bort?

- Hol vegyél?... Menj csak OLAJOS LAJOS-hoz, kapsz ott zárt edényben olyan TISZAVIDÉKIBORT hogy meggyógyulsz tőle, különösen ha mindennap iszol belőle egy litert.

Sport.

A két helybeli csapat első bajnoki mérkőzése az őszi szezonban fényesen sikerült, mert míg a GyMTE, a saját hónapban félelmetes M.Törekvést győzte le, addig a GySC, az ide kisorsolt bajnok aspiráns MAFC-on aratott ritkán látott szép játékkal értékes győzelmet.

A két mérkőzésről az alábbiakban számolunk be:

GySC - MAFC. 4:2 (1:0).

Bíró: dr. Hegyi.

Lapunk helyszülke miatt a játékosokról külön nem emlékezhetünk meg, csupán annyit írhatunk, hogy ha a csapat az egész szezon alatt ilyen szép és eredményes játékkal lép meg az amugy is csekély számú közönséget, úgy az eredmény sem maradhat el, vagyis jöget érhetnek a helyezésekre.

A gólokat az első félidőben Papp I. a II-ik félidőben Papp II. és Bogorin 2., GySC, az ellenfél részéről Kun (11-esből) és Piczko szerezték.

GyMTE - M.-Törekvés 2:1 (1:0).

Bíró Wiegner.

A gyomai csapat kezdésével és egyben támadásával is indul a játék s már a 2-ik percben Szilágyi éles lövését a kapus csak nehezen fogja. A 15. percben Gecsei lefut, a hátrvédetel kicselezi és szépen helyezte gólt ló. A kapott gól után a Törekvés is offenzívába kezd, de a jól működő közvetlen védelem visszaveri a támadásait s így a mezőberényiek támadásai nem hoznak sikert.

Szünet után a Törekvés többször veszélybe hozza a gyomi kaput, de eredményt nem érnek el. A 30-ik percben egy kapu előtti kavardásból a Törekvés 11-hez jut, melyből a kiegyenlítés megszülelik. A hátralevő idő alatt a GyMTE finisbe kezd, hogy a győztes góll megszeresse, amit a 40 percben Hainfarth révén el is ér, s ezzel vége is van a heves iramu helyenként durva faultoktól tarkított mérkőzésnek.

PUBLIKÁCIÓ.

Egy embert **hónapos vagy éves cselédnek azonnali belépésre felvesz Olajos Lajos** bornagykereskedő Gyoma, Tompa Mihály (iskola) utca 879. házszám.

Egy pár zongora növendéket elvállal lakásán Leimdörferné, (özv. Pikó-féle házban.)

Kohn Gyula bádogos Gyoma, Endrőd-ut 1100. szám **nagy fűrdőkádát 400.000 koronáért**, épülmunkát, ugyszintén javításokat a legpontosabban és legutányosabban készíti.

Ehrmann Adolf üzletében **zománc-edények, porcellán és üvegaruk** állandó nagy választékban, leszállított árákban szerelhetők be. **Szódavizet** megrendelésre házhoz szállít. **Alkalmi célokra edényeket kölcsön ad.**

Kiss János kárpitos-díszító és kocsifényező Gyoma, Horthy Miklós-ut 1238 (volt Gazdasági Takarékpénztár ház.) Állandóan raktáron tartok és rendelésre készítek: hencsereket, diványokat, ruganyos ágybetéteket, madracokat, szalongarnitúrákat, foteleket, ugyszintén mindezeknek javítását és áthuzását a legbiztosabb kivitelben, valamint függönyök, sztorok és roletták készítését és felhelyezését szakszerűen és szolid áron vállalom. Elsőrendű kocsifényezést és koci belső kárpitozást a legszebben készítek. Ezután is kérem a Gyoma és Endrőd község nagyrédmű közönségének szíves pártfogását.

Házasulandók figyelmébe! Lakodalmakra kölcsönözök lányérotkat, edényeket és poharakat. Továbbá meglegelő olcsó árban lehet kapni üveg és porcellánarut, fehér tányérotkat 4500 K-tól 7000 koronáig. **Tandler Sándor, Endrőd.**

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma. Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készítését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltekhez ajtókat, sütköt, rámák, vaskemenceajtók** a legegyszerűbből a legjobb kivitelig állandóan raktáron. **Fűrdőszoba berendezéseket** szakszerűen készítek, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgálok. Minden nála készített munkáért jótállási vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Malom-utca 1620 szám alatt, egy **erős kutagás** van eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

BEZZEGH JÁNOS órás és ékszerész Endrőd, Nagy-ut 26, Hornok-féle ház, óra és ékszerjavításokat a legpontosabban jótállás mellett vállal. Raktáron tart pontosan szabályozott inga, fali és ébresztő órákat, ugyszintén zseb-órákat. Tört aranyat vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz. Nagyobb javításokért házhoz megy.

Butorok. Tele sima és tömör háló, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Valay Gábor molterorére berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

Uj lánchorona és fogasborona legjobb kivitelben, legolcsóbban **beszereshető** Józsik István kovács mesternél Gyoma. Deák Ferenc-ucca 364.

BOHN M. és TÁRSAI béksécsabai gőztéglagyárának hornyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakeskedő** vasuti telepen, Endrődön a fatelepen. Eladás gyári árban **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémmkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány)-ucca 858. fudalja a nagyrédmű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, cseckavagó, daráló, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintófederek, ajtóablakok, kertiszerszámok, függő és asztallámpák legnagyobb választékban, kis kézikocsi, ruganyos vaságy, hűvő járgány, sparhel, kályha, esztergált függönytartó, drótkerítés bármilyen méreterben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rozett, ólmot, cinket, törölt gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, suhadarabot és bármilyen üvegeket. Könyvi két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díjzabás mellett vállal.

EGYRŐL-MÁSRÓL

Mimikri.

Igy hívják az állatoknak azt a sajátágát, hogy környezetükhöz tudnak alkalmazkodni. Jól tudja azt a vadász, milyen szépen meg tud lapulni a nyul a farlón meg a szánfásban. Igen, mert bundája barnás, mint őszszel a fáj. A hideg sarkvidékeken élő sarki róka nyáron rókaveres, félen pedig hófehér. A Szaharában élő számos állat színe homoksárga. Hiába, az állatok okosak, felruházta őket anyjuk, a nagytermészet, védelmi eszközökkel.

Nem olyan ismeretlen fogalom ez a mimikri az embernél sem. Mindnyájan ismerjük, mihelyt magyarul mondjuk. A mimikri az embernél a divat. Pld. egy főtárgast gondolkodó művelt francia hölgy kifüccamodott eszecskejével kifundált valami ruhanélküliséget, lenyiszálatja természetadta ékességét és úgy járja a különböző „trolli“-ok viusztáncát a jazzband ékes zajára. (Önkéntelenül eszünkbe jut a „trolli“-szó.) De mit tesz az emberi mimikri, a divat. Pár hét múlva a szegény, ártatlan, a művelt franciaságról mit sem sejtő, a kifüccamodott erkölcsös francia hölgyek-

nél másformább gondolkozású nők milliói dőlnek be a kultúrál nyugat szokásainak. A divat „ránk lesz lócsölvé“, hogy ékes magyarsággal beszéljünk.

Csakhogy a kétféle mimikri között van egy kis különbség. Az állatoknál a környezethez való alkalmazkodás lélfeltétel. A környezetéhez nem alkalmazkodó állatot könnyebben elpusztíthatják ellenségei. De azért a mi verébszokás, azt nem utánozza pld. a sas.

Egyben hasonlít az állati és emberi mimikri. Az állatoknál is lélfeltétel, az emberek közül is a magyarnál. Azonban míg az állatoknál az ő saját lélfeltételük, addig az árva magyar esetében nem az ő, hanem épen ellenségeinek, az osztráknak és csehnek a lélfeltétele. Miből élnek pld. a cseh klapcecek, ha a cseh rongyot nem fogyasztaná a divatozó magyar nép? Ezt jól jegyezzük meg magunknak. Ott, Genfben árva fejünkre is olvasták, hogy Magyarország fogyasztója tartozik lenni az ő környező iparos államoknak.

Micsoda? Hát csak azért se! Ebura fakó.

Hol vagytok régi magyar szabók, csipkésék, posztósok, sinórosok, kallósok, takácsok, gombkötők, sövegjártók, szü-

csők, ötvösök? Támadjatok fel! Lobbantsa lángra szellemetek késői utódaitok szunynyadó magyar lehetőségét, leleményességét. A mai emberi mimikri csak szemtelen verébdivat, idegen az a magyar sas leikének, testének. A magyar anyák bálba akarják öltöztetni a magyar lányokat. Pokolba minden bécsi ronggyal, cseh cafranggal. A megifjodó magyar messze vivil nagy csatáiból ismét otthonába tért. Magyarul verekedett gyermekeiért, asszonyaiért, leányaiért. Hát akkor a magyar asszonyok meg lányok magyarosan ragyogjanak.

De lsten veled, drágalátos, szép magyar viselet. Szegények vagyunk, mert azzá tetek bennünket. Nem telik. Huzzuk össze magunkat. Csak úgy szegényesen, ahogy lehet.

Nem telik? Ugyan ne izéljünk. Hát akkor, hogy lehetséges az, hogy annyi milliárd vándorol luxus ruházati cikkekért a francia, az osztrák sógor, meg a cseh bratyék zsebébe? Innen a száz sebből vérző, tönkre csonkított, koldusok koldusává tett árva Magyarországból! Ne emlegessük azt a külkereskedelmi magasabb politikát, mert arra mi magyarok mindig ráfi-

zettünk. Ne alkudjunk sokat, ne politizáljunk annyit. Vállaljuk azt a genfi itéletet, vagyis inkább elítélést, legyünk hát fogyasztó piaca ennek a párisi, nem ruhának, hanem semminek, annak a bécsi rongynak, cseh cafrangnak. A magyar asszonyok meg egészen egyszerűen huzzák keresztül ezt az álnok számlást. A mi luxus ruházati cikkekre szükségünk van, hűségesen vásároljuk Párisból, Bécsből, a csehekől. Mindet, de mindet.

De ha nem lesz rá szükségünk?

Nem kényszeríthet rá semmi földi hatalmasság, hiszen mi szegények vagyunk, nem számitunk, barbárok vagyunk. Nem telik nekünk párisi divatra, bécsi rongyra, cseh cafrangra.

Hanem ha azt a trianoni papírt kettéhasítják, akkor megvásároljuk megint akár az összes bécsi rongyot, cseh cafrangot, ha nem is lesz szükségünk rá. Hadd éljenek azok a cseh „klapc“-ek. Ebadták!

Addig azonban az a rikoltozó jazzband nagyon szomorú nőfát kalimpál a symmihez.

Jegyezte:

Iródeák.

Elmaradt tankönyveket
pontosan és leggyorsabban a

KULTURA

könyv- és papirkereskedés
szerez be. Ugyanott író és
rajzszerkesztők, füzetek, iskolai és irodai szükségletek a legjutányosabban kaphatók. A legmodernebb íróktól összeállított

kölcsönkönyvtár
és divatlapok
kikölcsönzése

áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

1926. Pk. 462/5 számhoz.

1926. vgh. 1199 szám.

Árverési hirdmény.

Dr. Christlán Kálmán gyomai ügyvéd által képviselt k. Huszár László és Imre javára 80.000.000 korona kövelés és járuléka erejéig a gyomai kir. járásbíróóság 1926. évi Pk. 462/3 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1926. évi június hó 4-én lefoglalt 24.800.000 koronára becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság tenli számú végzésével az árverés elrendelvéen, annak az 1908. évi XL.I. l.-c. 20 §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatok javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Gyomán, Horlthy Miklós utca 872 házszám alatt leendő megtartására határidőül 1926. évi október hó 5 napjának délután 3 órája tűzclik ki, amikor a bíróság lefoglalt buforok, sárkövek, kocsik, lovak, faárak s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, eselleg becsáron alul is el fogom adni.

Békéscsaba, 1926. évi szept. hó 11-én.

DANCZ FERENC

kir. bírósági végrehajtó.

Kifizési díj 80.500 korona.

MINDENKI LEHET SOFFŐR

A budapesti „ROYAL” SOFFŐR-ISKOLA vezetősége többek kívánóságára elhatározta, hogy Gyomán

GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI TANFOLYAMOT

rendez, A soffőriskola mérnöke az elméleti és gyakorlati oktatást itt helyben tartja meg. A tanfolyamon részt vehet minden büntetlen előéletű, 19-ik életévet betöltött férfi és nő. - Érdeklődni lehet:

ifj. DEBRECZENY ENDRÉNÉL.

Egy ügyes fiút felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG, PESTI NAPLÓ árusítására Bfeier Manó lapárusító. Fizetés 20 százalék.

Jelentkezni lehet azonnal a „HUNGÁRIA” nyomdában.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI

„HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL

a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tüzifa,
Gazdasági kötélárúkból óriási választék
és olcsó árak,
Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Gazdasági hirodó.

A zöld takarmányok zombolyázása.

A csalamádé megszáritás közben rendkívül sokat veszít értékéből, s még azután is folytonosan, mert minden megmozdítás alkalmával föredezik a levele s végtére is csak kóro jut a jászoiha. Vastag szára különösen is nehezen szárad s ez az oka, hogy vagy zölden etetik fel vagy zombolyázva. Utóbbi eljárás alkalmával viztartalmát csak részben veszíti el s ennek folytán még lélen is vízduz nagy tömegű takarmányt szolgáltat, melyet az állatok szivesen fogyasztanak.

Ezen tulajdonságaira való tekintettel a nagy gazdaságok rendszerint többet természetnek belőle, mint amennyit zöldben fel tudnak etetni s a fölösleget bozombolyazzák s téli takarmányul használják.

A kigazda is követelne a nagyobb gazdaságok példáját, mert a zombolyázott csalamádénál olcsóbb takarmányt nem tud termelni, azért látjuk szükségét annak, hogy a zombolyázást most ösmerlessük.

A zombolyai kazlat a föld színére kell rakni, legalább 4 méter, de még jobb 6 méter szélesen, felszész szerinti hosszúságban, 3-4 méter magasan. Néhány nap mulva a kazal erősen melegedni kezd, amikor 15-20 cm. vastag földréteggel kell tetejét beborítani.

A földelést akkor kell meg-ejteni, amikor a kazal 50-55 C. fokra felmelegedett, amint hőmérővel-de esetleg kézzel is meg lehet állapítani. A földelés után minden másod-harmadnap újabb és újabb vékony földréteget hányunk a kazal tetejére mindaddig, amíg az 35-45 cm. vastag lesz, amely alatt a felhasználás elérkezéig áll a kazal.

A kazalba rakott zöld csalamádét nagyon jól kell letiporni különösen a széleken s hogy itt földdel jobban meglermelhető legyen - körös-körül - deszkát is szokás végig fektetni.

A széleken ugyanis annál vastagabb réteg penészedik meg, mennél rosszabbul volt letiporva s földdel befedve.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdeklőzősségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, VASS GÁBOR, ügyész: Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzviszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van ugy rövid, mint a hosszú lejáratu váltókölcsönöket bármely összegig igen kedvező feltételek mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztés 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósít. **Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, **legmagasabb kamatot fizeti.**

Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Figyelem!

A nagylaposi uradalomban szántó 60 HP. motor-ekéinkkel vállalunk

bérszántást

előnyös feltételek mellett.

A szántási díj fele, gyalog napszámában is törleszhető.

Szántani óhajtók jelentkezzenek a nagylaposi uradalom intézőjénél.

Hirdessen lapunkban!
Ha hirdet, biztos a siker.

Eladó

Vasut uccán 4 szoba, előszoba, cselédszoba konyha és kamrából álló téglapalota épület tűzfalal a szomszéd házhoz építve. – Eladó vagy bére-
adó 2 kat. hold kert a ré-
v-lapson községtől 10 percre.
Esetleg kisebb parcellákban is. Továbbá egy kütűnő zongora, 2 vaskályha, egy víz-hordó lajt.

Bővebbet a Máday patikában.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári áron,

Wagner Márton Fiai
fakereskedőknél
Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:		ENDRŐDRŐL INDUL:	
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	5 óra – perc
hajnal	6 óra 30 perc	hajnal	6 óra – perc
délelőtt	9 óra – perc	délelőtt	8 óra – perc
délelőtt	10 óra – perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délután	1 óra – perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	1 óra 20 perc
délután	6 óra – perc	délután	3 óra – perc
délután	7 óra 15 perc	délután	6 óra 20 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya fűzlet, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Októker 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyrédemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiarat fizeti, búzát beraktározásra minden mennyiségben díj-talanul átvesz és búzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél.** szép és jó lisztre

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becserél. – Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusi tóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta örlemény bármilyen mennyiségben **kapható.**

Buzát, csövestengerít, heremagot és tökmagot a legmagasabb napiaron vesz

SCHWARCZ DÁVID
az Angol-Magyar Bank megbizottja.

RAKTÁR:
Ehrmann háznál és a vasutnál

NÉMET- FRANCIA

nyelv és zongora tanítást vállalok.

Cím és feltételek a kiadóhivatalban,

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIÚ

TANULÓNAK

felvétetik a
„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdai műintézet.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PETŐFI-TÉR 2. **GYOMA.** PETŐFI-TÉR 2.

GYOMAI ÚJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felétős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

ŐSZ.

Megerőtlenedett megint a néhány héttel ezelőtt aransárga buzakalászokat érlelt nyári napnak fűzes csókolása! A költöző madarak megismerték az ő idejüket, a villás farku fecskék nem csaponganak már ereszeink alatt. Nappaloknak megrövidülése, éjszakáknak meghosszabbodása, pompázó virágoknak hervadása, falevelé alá hullása együtt hirdeti az igazságot: beköszöntött az ősz!

S még ha édes mustot adó szőlőfürtökkel gazdagok volnának is szőlős kertjeink, — s még ha a haldoklásában is ezer színpompájú világ merengő költői gondolatokra ihletné lelkünket — s még ha nagyon kedves is tud lenni egy-egy verőfényes őszi nap, melyen diadalmasan birkózik a hűvösödő áramlatokkal az égi testeknek ragyogó királya a nap: — az ősz csak a hervadásnak, csak a pusztulásnak, csak az elmulásnak hatalmas hírnöke!

Virágzásnak hervadás a nyomában járó utitársa, — születésnek elmulás a feltétlen és kikerülhetetlen következménye, — porból formáltattal és porrá leszsz óh ember: — ezt hirdeti a megbágyadó nap, ezt zugja a sivító őszi szél, erről mond éneket a költöző madár!

Am az elmélyedő, a gondolkodó a hitében örökkévalóság szárnyait bíró emberi lélek nem a melankhólia sötét szemüvegén át nézi a nagy természetnek megerőtlenedését, nem az apát, ki a tehetetlenségével hallgatja a csontokat meg-rázó igazságot, hanem előre tekint és az alászakadott

falevél helyén szemléli a jövődönnek ma aluvó, de néhány hónap múlva diadalmas új életre fakadó rügyét, a gazda elhinti a legjobb édes anyának óvó, melengető kebelébe a jövődő aratásnak drága reménységét, mert tudja, hogy ősz és tél után jön el a nap-sugaras, a madárdalozó virágos tavasz, az aranykalászos nyár!

Nagy és hervadó ősz szakadott e világra alá akkor is, mikor elnémultak a fegyverek és ott Párizsban környékén békétlen békeséget diktáltak dicsőséges népeknek, dicsőséges nemzeteknek. Ott Trianonban elhervasztottak, durva lá-

bakkal legázoltak minden becsületet, minden tisztességet s aláhanyatlani kényszerítők magát a tűzsugaru magyar életnek ezredéven át fénylő királyi napját.

Am csak vetegessük mi magunk és embertársaink, gyermekeink és aggastyánjaink lelkébe a magyar becsületnek, a magyar tisztességnek, a magyar hazaszeretetnek drága magjait az eljövendő tavasz, az eljövendő aranykalászos nyár biztos reménységében bizonyos hitében:

aratunk még mi a Bánátban magyar búzát, viszhangozza még a Kárpátok erdeje Ráfőzei tárogatóját, lesz még feltámadás, lesz még magyar tavasz ezen a világon!

Kovacsics Dezső főispán ünneplése.

A vármegyénk főispánját Vésztő és Okány községek lakossága a karácsonyi árvíz alkalmával kifejtett nagyjelentőségű tevékenységéért, forró hálájának jeléül diszpolgárrá választotta.

A diszpolgári okleveleket vasárnap adták át Vésztőn Főispán ur Óméltóságának. Az ünnepélyen megjelent Temesváry Imre, a terület képviselője, Békésvármegye tisztikara és Konkoly Tihámér vezetésével, Békéscsaba városának nagyszámu küldöttsége Bert-

hóthy István polgármesterrel élükön és Okány község küldöttsége Zieh Károly főszolgabíró vezetésével. A község háza feldíszített nagytermében Tardy Lajos főjegyző Vésztő és Elek Sándor ref. lelkész Okány község nevében hálás és meleg szavak kíséretében nyújtották át a főispánnak a diszpolgári okleveleket.

Este pedig népes vacsora volt a vésztői kaszinóban, melyen az ünnepelt főispán magas koncepcióju beszédet tartott.

Gyomán szabadon adható bérbe a lakás.

A népjóléti és munkaügyi miniszter arról értesítette a községi előljáróságot, hogy a községből felterjesztett összes panaszokat megvizsgálta, azonban nem talált alapot arra, hogy Gyoma községre a háztulajdont

korlátozó kivételes rendelkezéseket újból kiterjessze és hogy a szabad rendelkezési jog gyakorlása felfüggesztessék. Ezek után a bérletiszerződések amagánjog szabályai szerint szabadon megköthetők.

Október 6.

Nemzetünk életében vannak egyszerű napok, melyeken összesűrűsödött a nemzet minden öröme, minden bánata egy nagy eseményben, melyeket a végzet keze jelölt meg vezérlő csillagokul, melyek egyfelől a multat tárják fel, addig másfelől utat mutatnak a jövőbe. A nemzet iskolái azok, melyekbe csak addig szabad járnunk, míg a hazaszereteti füzta szándékait hordjuk keblünkben. E napok: a nemzeti ünnepnapjaink s ezek egyike október 6.

Mi történt e napon? 1848. március 15-én a magyar nemzet tudatára ébredt nemzeti mivollának; érezte, hogy tovább nem viselheti a szolgaság igáját saját földjén. Magyar alkotmányos államot akart alkotni, mert ahhoz joga volt: maga szerezte meg és tartotta fenn száz meg száz gyilkos csata árán hazáját.

A kisdud magyar sereg teljese magára hagyva csodákat művelt. Azonban bekövetkezik a szomorú aug. 13-iki nap, a világosi fegyver lefétel s ezzel ránkborul az önkény sötét éjszakája. Rablánc, bilincs, penészes börtön, golyó, bitófa jut a legnagyobb hazafiaknak. Arad lesz a magyar Golgota, október 6-ika pedig örökös gyásznapp, mert ezen a helyen, ezen a napon bakó kezére jutatta Haynau a szabadságharcunk hős tábornokait.

Fájó, de büszke szívvel emlékszünk meg ezen a napon azokról a dicső hősokról, akik éllelükkel pécsettették meg magasztos küzdelmünket.

Példájuk a mi örökségünk és reményünk a jövőre: hogy amely népből válságos perceiben olyan férfiak támadnak, mint ők voltak, Isten népe, mely élni fog időtlen időnkig és megküzd nemcsak a szegény országunkat megtépett földéhes oláh, cseh és szerb hiénákkal, de még a poklok borzalmaival is.

Magyar Testvérem! Ne feledd halottaidat, ne feledd azt, hogy a nagy Tizenhárom szobrát booskoros oláh porba döntötte és gunnyal nevet a vérral szentelt magyar földön. Remélj és hidd, hogy eljő az a nap, amikor újra Aradon magyar ünnepet ülhetsz.

Tüzrendészeti szemle.

A legutóbbi tűzesetnél erősen kidomborodott a gyomai tűzoltótestület reorganizálásának sikeres volta. Veszedelemesebb tűzeset falán nem is fordult elő a községben. A nádfedeles házak megengedhellen módon vannak egymásra halmozva, zsufolva a legett ház szomszédságához és ha nem sikerül a tüzet lokalizálni, a szélcsend sem menti meg a közeli épületeket az elhamvadástól, mert tudvalevőleg a nagyobb fűzek maguk vernek kisebb-nagyobb szelet.

A tűzoltóság percek alatt a színhelyen termett, majdnem teljes létszámban és a szinte ugyanegy percben megérkezett négy fecskendővel, a már akkor teljes erőben lobogó nádfetőt negyedóra alatt szorította vissza. Miben segítségére volt a lakosságnak szinte szokatlan készsége a vízfordásban és az, hogy a nádfedél dróttal volt összefűzve és fentmaradt a felöszerkezeten, fehért nem fokozta a veszedelmet a ház környéke körüli szerte omlással. Minek nagy tanúsága, hogy mily hibás tűzoltási mód a nádfedélnek szigonnyal, csákánnyal való lerángatása. Mit pedig a nép szerte gyakorol.

A tűzoltótestület vezetősége kifejezést kívánván adni a legénység igen derék viselkedése fölött, e hó 25-én a Pavillonban megvendégelte a testület embereit és a lakomán részt vett Demus Lajos tűzoltó felügyelő Gyuláról és az alakulóban levő endrődi tűzoltótestület részéről Szabó János és Timár Lajos urak.

A több óráig együtt mulatozásnak azonban komoly hátfér adott azon eszmecsere, mely a vagyonmentés módjainak előbbrevitele, tökéletesítése körüli folyt le.

Ahogy az ujonnan alakult tűzoltó testület indult, bizton hasznát veszi az ily, diskurálásban leadott tanításoknak is.

Adja az ég, hogy ne legyen alkalma róla gyakorlati tanúságot tenni.

A kitüntetett gyomai tisztviselő.

A kormányzó ur Öföméltósága Vincze Andor gyomai járásiszámvevőnek a számvevőségi tanácsosi címet és jellegét adományozta, a belügyminiszter ur pedig valóságos vármegyei számvevőségi tanácsossá nevezte ki Gyulára.

Modern sportpályát Gyomának.

Örömmel értesültünk arról, hogy a gyomai levante egyesület fíradhatatlan vezetősége egy nagyszerű terv megvalósításán fáradozik. Egy új, modern, a kor követelményeinek megfelelő sportpályát akar létesíteni s ennek a céljára október 3-án nagyszabású ünnepséget is rendez.

Örömmel üdvözljük e nemes törekvést. Bizony szüksége is van a községnek egy alkalmas sportpályára, mert a mai —mondhatni,—még a football-sport szakszerű üzésére sem alkalmas. A terv szerint az új sportpálya alkalmas lesz a sport minden ágának kulliválására, amelyen a sportolni vágyó ifjuság megtalálja az érvényesülési körét. Eddig a sportolni vágyók el voltak zárva annak a lehetőségétől, hogy esetleges sporttehetségeiket kifejleszthessék. A football bajnoki mérkőzéseken csak 11 ember szerepelhetett s ezek is kizárólag a labdarugási gyakorolták. Polgári iskolája van a

községnek tornaterem és felszerelés nélkül, öt-hatszáz sportolni vágyó ifju, akiket a nemesen üzött sport a jövőben a kevésbé nemes szórakozásoktól tartana vissza. Elodázhatatlan szükséglet Gyomán egy modern sportpálya. Hogy mit jelent egy rendes sportpálya a község ifjuságának, annak szép példája Szarvas, amely a tavalyi levante versenyen egyetlen díjat sem vívt el, mert nem volt gyakorlásra alkalmas pályája. Az idei levante-versenyen az alig egy éves sportpályán begyakorolt szarvasi levanték 5 I., 5 II. és 8 III. díjat nyertek.

A sportpálya felállítása közérdek. Tegyük magunkévá e szép tervet és segítsük a megvalósításhoz.

Felesleges hosszasan fejtegetnünk, hogy az új sportirányzat és leventemozgalom célja a magyar nemzeti újjászületés, ideálja az újjászületést magyar nemzet s kell, hogy minden magyar ember célja és ideálja is ez legyen.

Garázdálkodnak a gazdaközönség uzsorásai.

Biharban 40.000 koronát fizettek 1 mázsa tengeriért.

Az elmúlt vasárnap Nagykereki községben, Biharvármegyében tartott Faluszövetség gyűlésén megrázó adatokat tártak fel a falusiak, hogy milyen áron vásárolják meg a faluzó kereskedők a magyar élelel, a gabonát és az őszi terményeket. Sok gazda, hogy adóját és egyéb sürgős kiadásait fizetni tudja, 40.000 koronáért adta el lábön tengeritermését.

Az aratáskor 200.000 korona volt az a legnagyobb összeg,

amelyet a házról-házra járó kereskedők a gazdáknak ígértek és a legtöbb gazda ilyen áron adta el gabonáját.

Elképzehető, mennyit nyer a kereskedő rajta, amikor 340.000—350.000 koronás árban tudja azt értékesíteni.

Csak a szövetkezeti szervezettel és a gabonaközraktár-hálózat sürgős kiépítésével és állandó felvilágosító munkával lehet csak ezek ellen a lelketlen machinációk ellen védekezni.

Október első felében megyei közgyűlés lesz.

A „Békés” h iradása szerint. Békésvármegye törvényhatósági bizottsága október első felében közgyűlést tart. A közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya lesz a megye háztartásának jövő évi költségvetése, továbbá határozathozatal arra nézve, hogy az elhalt, eltávozott választott megyei bizottsági tagok helyeit választás ufján mikor töltésék be.

Érdekes tárgya lesz a köz-

gyűlésnek dr. Daimel Sándor alispán jelentése, továbbá azok a köriratok, melyeket egyes törvényhatóságok politikai, közigazdasági és pénzügyi kérdésekben Békésvármegyéhez, állásfoglalás céljából intéztek.

A közgyűlés napja még megállapítva nincs, miután e tekintetben a vármegye főispánja még nem határozott.

A népművelési előadások megkezdődnek.

A gyomai közművelődési egyesület a múlt év telén igen levékeny munkásságot fejtett ki a népművelés terén. Az eszme szolgálata a tavaszi és nyári szüneteléssel nem szakadt meg, csak nyugodott, hogy a közelgő téli esteken annál nagyobb erővel folytatódjék.

Az előadások megszervezése tárgyában e napokban tartott értekezleten megalakult a helyi népművelési bizottság, mely a közművelődési egyesület keretén belül, az elmúlt évi ciklus rendszere alapján kívánja folytatni a népművelő munkáját.

Az előadások 3 irányban fagozódnak:

1. általános ismeretterjesztő,
2. szakelőadások,
3. tudományos előadások,

formájában.

Az első csoportbeliek a község háza nagytermében,— a 2-ik csoportbeliek a különböző kaszinók helyiségeiben, a liceális előadások pedig az urikaszinó—illetőleg az Apolló-mozi nagytermében lesznek megtartva.

Az előadásokat dobszóval és falragasz hirdelésekkel fogjuk közhírré tenni.

Az elnökség ismételtlen kéri azokat, kik megérffő munkássággal óhajtanak részt venni ezen nemzetmentő tevékenységben, hogy ezidén is segítségünkre jöjjenek.

A népművelők tábora napról-napra nő, kicsiny hitűnek kell lennie annak, aki a munka sikerét kétségbe vonja.

Országos Kamara Színház.

November 7-én ünnepli est lesz a Nemzeti színház Kamara színházában, ott tartja meg ezredik előadását Alapi Nándor vidéken szereplő társulata. A pompásan szervezett színészgárda évek óta járja keresztül-kasul az országot és klasszikusan nemes előadásaikkal mindenütt meghódították a közönséget. Megindulásakor csak a nagyobb városokat látogatták, újabb terveikbe beillesztették már a kisebb helyeket is és a jövő héten Gyomára jön a társulat, ahol az Uri-Kaszinó nagytermét bérelték ki az előadásokra. Még ilyen készültségű, nagyszerű együftést nem látott a mi közönségünk. Műsorok a komoly dráma-irodalom legja-

Most van **OLAJOS LAJOS**-nál (Gyoma, Tompa Mihály ucca 879. szám)

OLYAN JÓ TISZAVIDÉKI BOR ÉS MUST,

hogy minél többet iszik belőle, annál többet kíván.
Kaphat zárt edényekben literenként is, de slessen, mert hamar elfogy.

vát adják: Hamlet, Vadkacsa, Tartuffe, Faun, Csalódások, Sámson és Delila, Doktor ur, Államfőlkár ur, Hannele, Kék-róka, - a modern szindarabok színe-java. Alapít egy ország ismeri és méltányolja nem csak a nagyfokú kulturműködését, de mint színész is a legjelesebbek közül való. Vezető szerepekben komoly egyénisége már is biztosítja a legnagyobb sikert. Szentiványi Béla a Magyar Színház repertoárjából jó ismerőse a közönségnek. A rendezés is az ő munkája. Mihályi Mária, Salgó Ilona, Fekete Vilma, Wilt Bözsi, Hegedüs Rózsi, Miskei, Maczonkay, Pető, Ihsász, Fekete, Biró, mind a fiatal generáció sokat ígérő nevei. Az előadásokra már a bérletgyűjtést Verzár Zoltán főlkár megkezdte és remélni lehet, hogy a nagyszabású és érdemes vállalkozást mellő pártfogásába veszi a nemesebb élvezeteket amugy is nélkülözö közönségünk.

Fejszével fejbévágta a társát.

A póhalmi uradalom földjén kukoricatörés alkalmával Szmola Lajos és Szilágyi Ferenc endrődi lakosok között szóváltás támadt, majd verekedéssé fajult. Szmola a társát egy kis fejszével fejbévágta annyira, hogy éleveszélyes koponyasérülést okozott Szilágyinak. A sérülte azonnal orvosi segélyben részesítették. A tettes ellen megindult az eljárás.

A polgári iskolánk elhelyezése.

A mai nehéz gazdasági viszonyok közepette nagy gondolkoz Gyomaközségnek az állami polgári iskola épületének felállításához szükséges összeg biztosítása. E napokban tartott megbeszélésen az illetékes tényezők úgy határoztak, hogy e célra szolgáló összeget valami módon az állam adja kölcsön. Egy bizottság küldetett ki a közoktatásügyi miniszterumba ennek megtárgyalása érdekében.

Megvált az élettől.

Fekete Lajos 21 éves szabó-segéd f. hó 27-én délelőtt gyógyíthatatlan betegségéből kifolyólag felakasztotta magát.

Mezőgazdasági szakoktatás.

A mezőgazdasági szakoktatás terén még a háboru előtti boldog években is sok mulasztás terhelte az akkori magyar kormányokat. Ezeknek pótlására csak most került sor, amikor a pénzügyi kormányzat is rájött arra, hogy a gazdasági ujjáépítés leghatásosabb eszköze a mezőgazdasági termelésnek minden irányban való legintenzívebb fejlesztése.

A magyar gazdaságszervelet mindig kellő érzékelt tanúsított a külföldi tapasztalatok eredményeinek és az új ismereteknek elsajátítása iránt. A szakoktatás fejlesztése kétségkívül jelentős eszköze a föbftermelésnek. A kormánynak sikerült a külföldi figyelmét is fölébresztetni a hazai termelési viszonyok iránt és így értük el, hogy gazdasági szakoktatásunk előmozdítását ma már egy nagy külföldi alapítvány, a Rockefeller alapítvány is támogatja. Ebből az alapítványból sok tehetséges fiatal szakerőnek külföldi tanulmányi költségeit tudjuk fedezni és újabb tekinélyes összeg jutott ebből Erdészei Főiskolánk több tanszékének felszerelésére is.

A kormány most további hat

és félmillió aranykoronát fordít a mezőgazdasági kultúra fejlesztésére. Ebből az összegből földmivelésügyi iskoláképülnek, jut belőle a meglévő féli gazdasági iskolák felszerelésére és újabbak létesítésére, ezenkívül a középfokú szakiskolák fejlesztésére és építésére, gazdasági kulturházak építésére, a kísérleti intézmények felszerelésére és a háziipari szakoktatás fejlesztésére is jelentékeny összeg fog fennmaradni.

A földmivelésügyi miniszter a napokban nevezi ki az ujonnan alakuló mezőgazdasági szakoktatási tanács tagjait, akik minden kérdésben hivatalosnak véleményét adni. A költségvetés keretében még ezen a beruházási összegen felül is jelentékeny összeget fog a kormány az alsó és középfokú szakoktatás, valamint a gazdasági akadémiák továbbfejlesztésére fordítani. Rövid időn belül eljutunk addig, hogy minden magyar gazdának könnyű szerrel alkalma nyílik bármilyen irányu ismeretei kiegészítésére és a termelés új elveinek elsajátítására.

Mikor a magyarok megszólalnak...

A közbeszólókról.

Demoszthenes óta minden szónok tudja, hogy minden közbeszólásnál megfog a szónoki emelvény. A közbeszólás váratlan mint a ménkü, mely becsap a tenorista cilinderébe, mint az uborkásüveg, amely emeletéről repül az ember fejébe, vagy az anyai seprő, amely kiszámíthatatlan pillanatban vág az alkalmatlan gavalér arcába. Jaj annak a szónoknak, aki nem bír a közbeszólóival. Legjobb ha befejezi a beszédét, mert a közbeszólók szaporodnak s úgy körülrepedik a szónok fejét, mint a megvadult darázsraj. Temesrékason egy alkalommal szakszerű előadást tartottam a föb-

termelésről. Amikor a németországi és dániai 17-20 q-ás átlagbuza termésekre hivatkoztam, egy fiatal aszfalos legény, akinek életében sem volt 4 mázsás termésénél több, hitetlenül csóválta a fejét és vigyorgó arccal vágta a szemembe: könnyebb hazudni, mint kukoricát kapálni. Igaza van - mondtam én - könnyebb hazudni mint kukoricát kapálni, de a hazugságnál van jóval könnyebb munka is, teszem azt az olyan könnyű, hiteflen, üres fejet rázni, mint a magáé.

Dr. Bajtay Mihály
kir. gazd. főtanácsos.

ADOMÁK.

Az ok.

- Elhunyt János bátyánk, Isten nyugosztalja. Mi okozta vesztét, Erzsók?

- Az orvosi tudomány ölle meg, leltem.

- Hogy értelmezi azt, komámasszony?

- Hát nézd az öreg doktorunk negyvenkét esztendeig kezelte a hörghurut ellen és milyen szépen elvult mellette, még dolgozgatott is állandóan. Most oszt megkivánta az új doktort s amint ez kisütötte, hogy hektikás, hát menten megütötte szegény öregemet a guta.

Késői üdvösség.

- Szegény Varju! Egész életén át nyomorgott, koplalt és most vette magához az Ur, amikor a duszgadzag magtalan nagybátyja alól is ráncigálják a lepedőt.

A legtöbb koldussorsu embernek az a végzete, hogy amikor már nádszállal mérik, akkor pislogat felé a jószerencse.

Praktikus szempont.

- Bernáfkám! Mit kinlódz te festézzettel, szobrászattal, amikor nem vagy rászorulva s ha, mint egyetlen gyermek, mester-ségemet folytatod, uri existenciát biztosíthatsz magadnak, autón járhat, versenystállótl tarthatsz és akár mindennap irathatsz magadról minden újságba dicshymnusokat.

- Ezt te, apám, nem érted. Eladdig alig alkotam valamit és máris beirtam nevemet hazánk művészet-förténetébe s fognak még emlegetni Európaszerte.

- Nagyon szép gyermekem, de lásd, én csak kékfestő vagyok és nevem, hirem világraszóló és a magamszerzte vagygon révén akár lovasszobrot készíthetetek magamról; tehát mit kinlódz te különb hírnév szerzésen?

A kis bajkeverő.

Kondoktor: Nagysága! Hány éves a kis fiu?

A mama: Három és fél, kaulaz ur.

Ferkó gyerek: De csak a vonaton. A földön négy esztendő vagyok.

Borsszemek.

A leszűrt bölcsesség talán tisztább, de bizony nem bölcsőbb.

Népünnepély.

A „Levente Egyesület“ f. hó 3-án, vasárnap Népünnepélyt rendez a sportpálya javára.

Mindenki ott legyen!

Mindennemű nyomtatványokat izléses ésszép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfistér 2., GYOMA Petőfistér 2.

Az első népművelési est.

A gyomai népművelési bizottság az első előadását a 13 aradi vértanu emlékének szenteli. Az ünnepély az Apolló mozi helységében este 6 órakor lesz megtarva. Ünnepi szónok Domokos János tanító ur lesz.

Világ események**Franciaország.**

A győző Franciaország is odajutott, hogy redukálnia kell a hivatalait és nagyszámu tisztviselőt kell elbocsátania. A minisztertanács a különböző miniszteriumok körében ejtette meg a lakarekossági intézkedéseket.

Hollandia.

Vilma hollandiai királynő megtartotta a szokásos trónbeszédét. Bejelentette, hogy a népen az adókievés terén segíteni akar, mert nagyok a terhek.

Csehország.

A jugoszláv repülőraj 3000 kilométeres körrepülő turára indult. A startnál a repülőraj egyik cseh gépjé összeütközött a jugoszláv repülővel, melynek több halálos áldozata lett.

Magassági rekord repülőgéppel.

Callizo francia aviatikus 12.800 méternyire emelkedett föl a repülőgéppel s abban a szédtő magasságban 5 óra hosszat tartózkodott. Ez az eddig elért magasságok között e téren a legnagyobb.

Japán.

Óriási ciklon pusztított a Sachalin sziget partvidékén s azt teljesen elpusztította. Nyolc japán gőzös elsüllyedt.

Földrengés, ciklon.

Bécsben, valamint Alsó-Ausztriának legmesszebb eső pontjain erős földrengést éretek. Ugyancsak érezték a földrengést Sopronban is, ahol a két erős lökés a városháza harangját is megkondította.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 325, rozs 000, árpa 160, zab 160, tengeri szemes 180, csöves 100 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahús 16, borjúhús 24, sertéshús 24, juhús 20, szalonna 24-26, zsír 26, kolbász 32 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 16-18.000 K. literensént. Ichénturó 4-6000, vaj 40-45.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 55, tyúk drb.ja 40, Kacsasóvány párja 60-70, Liba sóvány drb.ja 90-100, Kacsakövér 20, Liba kövér 25, Pulyka 14 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1400 korona.

HIREK

Istentiszteletek. A ref. templomban szept. 26-án d. e. fél 9 órakor prédikál Palotás István ref. lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor magyar nyelvű Istentisztelet tart. Feiler Ernő lelkész. Aróm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csemay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iyánia.

Személyi hír. Kerületünk fardhatatlan képviselője dr. Zeolke Antal az elmúlt héli elején 2 napon át Gyomán és Endrődön tartózkodott közönségünk ügyes-bajos dolgainak intézése végett.

Egyházi közgyűlés. A békésbányai ref. egyházkerület október hó 5-én, Hódmezővásárhelyen tartja közgyűlését, melyen Harsányi Pál ref. esperes elnököl.

Felhívás a szereplőkhöz. A népművelési bizottság felkéri mindazokat, akik a népművelési előadásokon szavallattal, énekkel, vagy zenével szerepelni óhajlanak, szereplésüket jelentsék be Tóth József urnál a népművelési előadások rendezőjénél. Árvaház földszint.

Zenésestet rendez a jegyzőikar. Gyoma és Endrőd járás köztisztviselőiben álló jegyzőikara a közeljövőben nagyszabásu zeneestet rendez az országos jegyzői árvaház javára, Murgács és Gyökössy nagynevű művészek fellépéssel.

Hol esik a legtöbb és a legkevesebb eső. A világon a Csendes Óceánban fekvő Havai szigetsorozat egyik helyén esik, ahol évi átlagos csapadékmennyiség 14.000 mm. Ez annyit jelent, hogy ha a víz megállana a földön és nem folya le, akkor 12 méter magas vízréteg borítaná a falajt. Legkevesebb eső pedig Délamerika Chile állam egyik helyére jut, ahol esik évenként 5 mm. Itten 10 év alatt alig észleltek esőcseppeket.

Cigányzene a moziban. Az Apolló mozi vasárnapi filmelőadásán cigányzene szórazokoztatta a néző közönséget. A gyönyörűen kivilágított teremben mindenestre kellemesebben érezte magát mindenki. Örömmel vesszük ezt az újítást, a heli szórazokozásaink ezzel lökéltesbedtek.

Magánmővizsgálat Gyomán. A hármás bizottság Gyoma községben tartandó magánmővizsgálat határidejét 1926. okt. 8-ának d. e 9 órájába állapította meg.

Új református templom.

Az ősi nagy hódmezővásárhelyi református egyház hatodik református templomát építette fel az elmúlt nyáron. A gyönyörű templom felszentelését Harsányi Pál esperes fogja végezni október hó 17-én.

A Kettős Körös Armenesítő Társulat. Békében közgyűlést tartott, melynek tárgyszorozatából kiemeljük a társulat kezelése alatt levő Gyulától Gyomáig tartó élővízesatorna, Fehér-Kettős és Hármás-Körösök halászati jogának bérbeadását. A közgyűlés úgy határozott, hogy lenli medenceék hálászati jogát 5 szakasyra osztva, november hóban árlelésen fogják bérbeadni.

Olvasó közönségünk figyelmébe. Kapunk helyszüke miatt a „Helvétziai vallástételt tartó Gyomai Eklézsia” című tárcánk folytatását a jövő heli számunkban hozzuk.

Magyarország takarmánytermése 1925-ben. Békeévekben egy kat. hold rétről átlagban 20 q. szénát gyűjtöttek; 1925 évben ez az átlag 19,5 q. volt. Az árpa és a zab kat. holdankint termésátlaga teljesen békebeli szintén áll, ezeknél csak a learatott terület nagysága kisebb, mint a békeévekben. A főbb takarmányféléknél, a fengerit kivéve, a learatott terület nagysága nagyobb a békeévek hasonló adatánál, a termésátlag nagysága 1925-ben 25 százalékkal, a kat. holdankint termésátlag pedig 18 százalékkal multa felül az 1911-1915. évek átlagát.

Nyilvános versenytárgyalást hirdét az államrendészeti szervek szegedi élelmiszerüzeme a Baja, Kiskunfélegyháza, Békéscsaba és Gyula városokban felsülendő évi 50.000 45.000, 60.000 és 50.000 kilogr. mm kenyérmennyiségre. A versenytárgyaláson résztvenni szándékozók a szükséges tudnivalókat a kereskedelmi és iparkamaránál beszerezhetik.

Megszűnt az ebveszttség. Gyoma községben uralkodott ebveszttség megszűnt, ezért a járási főszolgabíró ur az ebzárlatot feloldotta.

Betonjárda készűl több községben. A kifűnően bevált gyomai betonjárda mintájára több község épít most hasonló rendszerű járdát. Dobo, Endrőd és Köröstáresa községek a helybeli Wagner Márton Fiai céget bízták meg az utak elkészítésével. Mindenestre örvedetes, hogy Gyoma község egyik igen szakképzett és szolid, föllélenű megbízható cégje kapta ezt a rendelést, akinek precíz és kifűnő munkája közzismert.

Gazdasági hirodó.**A gyümölcsvédekezés eljárás.**

1. Lombhullás után a fa koronájában látható hernyófészkeket, főntszáradt lombot és gyümölcsöt (mumiákat) száraz galyakat, gondosan eltávolítjuk. Drótkelével a fa törzsét és vastagabb ágait alaposan lekeféljük, hogy a mohák és elválófélben levő kéregrészek eltűnjenek. Az összes hulladékot és lombot gondosan összegyűjtjük és mélyen elássuk vagy elégetjük. A fa törzse körül a falajt egy ásónyomra megforgatjuk.

2. Ezután kivétel nélkül az összes gyümölcsfaneemeket 10 százalékos Enda gyümölcsfakarbolineummal megpermetezzük. Semmi esetre a törzseket be ne meszeljük, ez káros és rossz elterjedt szokás. A fagy ellen csak ritkán véd, ami miatt tulajdonkép a meszelés szokásos, a rovarkártevőknek pedig semmit sem árta fa kérgét pedig repedezteté teszi, míg ellenben a gyümölcsfakarbolineumpermetezés által a fa kérgé kisimul, megijfodik, a moha kipsztul és az áttelelő rovarok, bogarak, alcák, peték tönkremennek. A fa környékén levő kerítéseket, karókat szintén meg kell permetezni. Szilvafákat 15-20 százalékos oldattal permetezzük.

Minden gazda, aki még ezen költségektől és a többszöri permetezés munkájától is irólózik, minden körűlmények között legalább azt tegye meg, hogy a tisztogatási munkálatok után összes gyümölcsfáit egyszer 10 százalékos Endával permetezze meg, a sebhelyeket Almolával kenje be és az alma és körtefáit virágzás után kétszer Arzollával permetezze. Ennél kevesebbet nem tehet, mert a kevesebb munka eredménytelen lesz, pénzpocsékolást jelent és az eredménytelenség miatt a lovábbi munkától elriasztja a gazdát. Ennek következménye csak az lesz, hogy gyümölcsöseink, úgy mint idáig, csak silylődnek, ami kevés termés pedig lesz az foltos, férges és piacképtelen és csak olcsó áron elkötyavetyélhető. Magyarországnak és minden egyes gazdának pedig arra van szükségé, hogy sok, szép és drága pénzen értékesíthető gyümölcsöt termelhesse.

Rákóczi-ut 645. számú Csapó János-féle ház és Csepűskerti 1200 négy-szögöl föld örökáron eladó. Értekezni lehet Papp Zsigmondné Rákóczi-ut 644 számú házánál.

Lechnitzky Lajos Gyoma, Endrődi-ut 1099 egy szoba, konyha és speizos lakást keres nov. 1-i beköltözésre.

Sport.

GyMTE-GySC 4:2 (1:2).

Bíró: Frankel.

A fél 4 órára kilüszött mérkőzés a leventegyakorlat miatt csak 4 órakeres kezdetét az alant csapat felállításokban:

GyMTE: Pfeiffer - Rozsnyai, Kruchió - Papp, Tandí, Tóth - Hainfarth, Kovács, Szilágyi, Mayer, Gecsei.

GySC: Eke - Fekete, Lach - Kóródi, Papp, Kiss - Jenei, Bogorin, Gaál, Szőke, Barna.

Megejtett sorsolásnál GySC válaszlát kapta, a GyMTE pedig kezdés, de lefutásuk taccsra megy. Változatos mezőnyjáték folyik. Hol egyik, hol másik kapu forog veszélyben, de a csatárok a helyzeteket nem bírják kihasználni. A 10. percben 30 méteres szabadugrás a GySC ellen. Eke kifut rá, de nem éri el, s a szemfüles Szilágyi a labdát az üresen maradt kapuba nyomja. Kezdet után a GySC támad. A két gyors szélső a legszebb helyezéseket dolgozza ki a belsőknek, de ezek egy cseppet sem érlelyesek. Mindazáltal a kiegyenlítő gól a 20. percben, egy kapu előtti kavarodásból Bogorin révén megszületik. Gól után is a GySC marad frontban, míg a GyMTE csak szórványos lefutásokkal kísérletezik, de ezen lefutások nagyon veszélyesek és Ekének sokszor kell bravurosán közbelépnie. A 28. percben Jenei, Tóthot kicselezve lefut és szépen bead. A labda a sok ide-oda való tologatás után Gaálhoz kerül, ki lapos lövéssel gólt rug. A vezetőgól elérése után a kék fehérek tovább támadnak, de a lelkesen dolgozó GyMTE védelem, élén Marcival a legnehezebb helyzetet is tisztázza, s így az eredmény nem változik.

Szünet után a közönség jórésze az első félidőbeli játékhoz mérten GySC gólokat vár, de azok a csapat lazálása miatt elmaradnak és helyette a zöld fehérek vezelmek veszélyes támadásokat Eke kapuja ellen. A 20. percben a GyMTE, Szilágyi révén, kinek helyezelt lövése hálót ér, az állóhelyesek fűlsikeitő lármája mellett ki-

egyenlít. Az adott gól felvillanyozza a GyMTE-t és fokozatosan támad. A 28-ik percben a GyMTE szabadugrást ér el, melyből Hainfarth, a hibásan kiszaladó Eke mellett a vezetőgól berugja. A GySC hatalmas elánnal veti magát a küzdelembe, a kiegyenlítéslevegőben lóg, de Bogorin éles lövése a felső kapufáról lepattan, azt meg a bekkék tisztázzák. A 36. percben, hogy a vereség még szegyenjeljesebb legyen, megvan az utolsó gól Tóth révén, kinek messziről leadott lövése egy fű zombiktól folsót kapva, a meglepelt Eke fölött nyilgyenesen repült a hálóbá. A GySC ezek után hasztalan támad, mert az eredményen még csak szépíteni sem tud.

A mérkőzés levezetésére kiküldött bíró: Frankel, végig kezében tartotta az izgalmas menélű és helyel-közél durvaságba menő mérkőzést.

PUBLIKÁCIÓ.

A GYOMAI UJSÁG kapható GYOMÁN: Bleier Manó lapárusitónál, rikkancsánál, a Kultura könyverkeskedés, Nagytözsde, Katona Gyula, Sipos Sándor, a Hangya és Schwarcz Ferencz Endrődi-uti, a Fogyasztási Szövetkezet Berényi-uti, Honti Antal Selyem-utcai, Weinberger Rózi Deák Ferenc-uccai üzletében (Schwarcz József-féle ház), ENDRŐDÖN pedig özv. Hrabovszky Lajosné és Sztanyik Lajos üzletében és Balogh István vendéglőjében. Megrendelhető Bleier Manó lapárusitónál, Petőfi (Árva) ucca 789 aki hirdetések is felvesz.

Malom ucca 1620 sz. alatt egy butorozott szoba két fiatalembernek esetleg kosztal kiadó.

Egy ügyes rikkancsot felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLO árúsítására BLEIER MANÓ Petőfi ucca. Fizetés havi 600.000 korona és 5 százalék. Rokkantak és hadi-özvegyek előnyben részesülnek.

Gaál Imrénének a Hosszuzugi 2 hold kaszáló földje örökön eladó. Venni szándékozók vizjárta páskumi tanyáján jelentkezzenek.

Haszonbérbe kiadó különbejárta szoba-konyhás lakás, gyermektelen házaspárnak. Megtekinthető Kossuth Lajos ucca 748 hsz. alatt.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közzölt publikáció a közszégházban is kihirdettetik annyiszor, ahányszor a publikáció közzöltetik.

Eladó a Malom ucca 1633 számú ház. Értekezni lehet ugyanott.

Kohn Gyula bádogos Gyoma, Endrődi-ut 1100. szám nagy fürdőkádát 400.000 koronáért, épületmunkát, ugyszintén javításokat a legpontosabban és legjutányosabban készil.

Két ügyes fiu tanulónak felvétetik Kiss János kárpitosnál Gyoma, Horthy Miklós ut 1238.

Házasulandók figyelmébe! Lakodalmakra kölcsönözök tányérokát, edényeket és poharakat. Továbbá meglepő olcsó árban lehet kapni üveg és porcelánárut, fehér tányérokát 4500 K-tól 7000 koronáig. Tandler Sándor, Endrőd.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma. Temető ucca 572 elvállalja takaréktűzhelyek és sárkerítések készítését és javítását, kályhák Charlotte bélelését és minden e szakmába vágó munkát. Takaréktűzhelyek, berakott sparhelekhez ajtók, sütők, rámak, vaskemenceajtók a leggyeszeribböl a legjobb kivitelig állandóan raktáron. Fürdőszoba berendezéseket szakszerűen készil, javil és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készillett munkáért jótállást vállal. Kedvező fizetési feltételek.

BEZZEGH JÁNOS órás és ékszerész Endrőd, Nagy-ut 26, Hornok-féle ház, óra és ékszerjavításokat a legpontosabban jótállás mellett vállal. Raktáron tart pontosan szabályozott inga, fali és öbreszlő órákat, ugyszintén zseb-órákat. Tört aranyat vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz. Nagyobb javításokért házhoz megy.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Vataf Gábor motorerőre berendezett asztalos iparilepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.

Uj lánchorona és fogasborona legjobb kivitelben, legolcsóbban beszerezhető Józsik István kovács mesternél Gyoma. Deák Ferenc-ucca 364.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gözlelglagyrának hornyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán GROSZ ZOLTÁN fakeskedő vasuti telepén, Endrődön a fatelepen. Eladás gyári árban kedvező fizetési feltételek mellett a cég gyomai és endrődi irodájában.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémerkeskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány)-ucca 838. Tudalja a nagyérdemű közönséggel, hogy nála a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsakavagó, daráló, egy szobabeli butor, sublót, gyermekágy, mázsák, hintóféderek, ajtók ablakok, kerlisszámok, függők és asztallámpák legnagyobb választékban, kis kézikocsi, ruganyos vaságy, hösér járgány, sparhelt, kályha, esztergált függönytartó, drótkerítés bármilyen méreben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezeit, ólmot, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, suhadarabot és bármilyen üvegeket. Könyv két lovas stráfkocsián mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Elmaradt tankönyveket pontosan és leggyorsabban a

KULTURA

könyv- és papirkereskedés szerez be. Ugyanott író és rajzszerék, füzetek, iskolai és irodai szükségletek a legjutányosabban kaphatók. A legmodernebb írótól összeállított

kölcsönkönyvtár és divatlapok kikölcsönzése

áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Hirdessen lapunkban! Ha hirdet, biztos a siker.

1926 Pk. 1717 számhoz.
1926 vgh. 1174 szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Tardos Gáspár gyomai ügyvéd által képviselt id. Varga Péter javára 5,000.000 Kor. kövelelés és járuléka erejéig a gyulai kir. járásbíróóság 1926 évi 1201/3 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1926 évi július hó 24-én lefoglalt 20,000.000 K. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendellettén, annak az 1908. évi XLI. t. cz. 20 §-a alapján fenntirt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Gyomán az Ádám féle gőzmalomban az Endrődi-uton leendő megtartására határidőtől 1926 évi október hó 14 napjának délután fél 5 órája tüzezik ki, amikor a bíróság lefoglalt dinamó s egyéb ingóságokat a legfőbbtel igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Békéscsaba, 1926 szept. 20.

DANCZ FERENC
kir. bírósági végrehajtó.

Kitűzési díj 80.500 korona.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, VASS GÁBOR, ügyész: Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzvizonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van ugy rövid, mint a hosszú lejáratu váltókölcsönöket bármely összegig igen kedvező feltételek mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztéses 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %o-ös évi részletek mellett bármely összegig folyósít. Betétekre, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetők, legmagasabb kamatot fizeti. Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

A Gyoma—Endrődi Autóbusz vállalat

értesíti a közönséget, hogy **október hó 4-től az éjjeli azaz este 11 ó. 20 perckor** Endrődről induló és Gyomáról **hajnali 2 ó. 20 perckor** induló járatok belesznek szünetre. E helyett **reggel 6 órakor** indul Endrődről a Békéscsaba-felé menő vonathoz.

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc
hajnal	5 óra 30 perc
hajnal	6 óra 30 perc
délelőtt	9 óra - perc
délelőtt	10 óra - perc
délután	1 óra - perc
délután	2 óra 20 perc
délután	6 óra - perc
délután	7 óra 15 perc

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	5 óra - perc
hajnal	6 óra - perc
délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra 20 perc
délután	3 óra - perc
délután	6 óra 20 perc
este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kút, Hangya főútiút, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Oktober 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiárat fizeti, búzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvész és búzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél.**

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal **becserél.** — Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta örlemény bármilyen mennyiségben **kapható.**

Buzát, csővestengerít, heremagot és tökmagot a legmagasabb napiáron vesz

SCHWARCZ DÁVID
az Angol-Magyar Bank megbizottja.

RAKTÁR:
Ehrmann háznál és a vasutnál

Figyelem!

A nagylaposi uradalomban szánló 60 HP. motor-ekéinkkel vállalunk

bérszántást
előnyös feltételek mellett.

A szántási díj fele, gyalog napszámban is törleszhető.

Szántani óhajtok jelentkeznek a nagylaposi uradalom intézőjénél.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári áron,

Wagner Márton Fiai
fakereskedőknél Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

NÉMET- FRANCIA

nyelv és zongora tanítást vállalok.

Cím és feltételek a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett
ÜGYES FIÚ

TANULÓNAK
felvétetik a
„HUNGÁRIA“
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA“

könyvnyomdai műintézet.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben, olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PETŐFI-TÉR 2. **GYOMA.** PETŐFI-TÉR 2.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.

Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

A tanyai iskolák felavatása.

A múltban egy-egy népiskola felavatása nem nagy esemény számba ment. Amikor a háborúelőtti Magyarország tele kincstárral rendelkezett, nem nagyon tartottuk nyilván, hogy hol és mikor épülnek népiskolák. Most jöttünk rá, hogy a kiegyezés utáni idők kulturpolitikája a magyarság zöme szempontjából elhibázott volt, mert minden pénzt a nemzeti-ségi vidékek iskoláiba fektettünk, ugyanakkor az Alföld szinmagyar népe itt maradt utak, kórházak, iskolák és kulturintézmények híjával. Igen nagy jelentőségű dolognak tartjuk azt az aktust, amelyik most Kecskeméten s amely néhány hét múlva, ha szerényebb keretek között is megismétlődik Gyomán, mert rövid egy esztendő leforgása alatt a minden kulturától elzárt alföldi tanyai lakosság 361 iskolához jutott.

A jelenlegi kormányt illeti elsősorban a dicséret, mert még az olyan termékeny agyu férfit is, mint Klebelsberg Kunó sem tehetett volna sokat az iskolák fejlesztése terén, ha a kormányt nem tölti el a kultúra fejlesztésének őszinte gondolata s erre a célra több pénzt nem folyósít, mint az előző kormányok.

A kultuszárca a trianoni béke óta eltelt öt esztendő alatt 37 millió aranykoronát élvezett, főleg iskolák építésére és a népnevelés ügy előmozdítására. Történt pedig ez a legnehezebb időkben, amikor a betevő falat kérdése foglalkoztatta nemcsak az egyeseket, de széles társadalmi rétegeket is. Nagy örömmel látjuk,

hogy kulturpolitikánk eddig még kiaknázaflan terület felé fordította tekintetét s óhajtanánk, hogy ez a jóirányban haladó alkotás nyilvánuljon meg nemcsak a kultuszárca keretén belül, hanem nyuljon a tanyai és általában a falusi lakosság hóna alá minden intézmény és alkotásra hivatott közeg, mert szunnyadó magyar értékek élnek azokban az apró házacskákban, ame-

lyekbe eddig még az abc pislogó kultur fénye is alig gyuladhatott fel. Adni kell ennek a kultuszomjas lakosságnak mindent, amit ma a tudomány és művészet produkál, mert fel kell szivnunk és tényezőivé kell tennünk őket is annak az egyetemes magyar kultúrának, amelyre joggal büszkék lehetünk s méltán csodálhat a külföld is és amely a magyar feltámadás utja.

Vakmerő rablás.

Az elmúlt héten szombaton Virágos István feleségével együtt jókor reggel jött be előhalmi tanyájáról a gyomai piacra, hogy dolgait a községben elintézzék. Ezt megsejtette Szerető Mihály cifrakerti lakos és fényes nappal kocsival odaállott a tanya épület elé, az ablakot be-

törte s ágneműt és minden mozdítható ingóságot felpakolt a szekérre, hogy magával vigye. Szerencsére azonban egyik arrajáró szomszéd meglátta s így jutott esendőrkézre Szerető Mihály, ki most a gyulai kir. törvényszék fogházában várja méltó megbüntetését.

Lassan halad a községháza javítása és a piactér rendezése.

A községi érdemes előjáróság és községünknek nemes képviselőtestülete hónapokkal ezelőtt elhatározta, hogy az idők viszonyosságaitól nagyon is megviselt községházát alaposan átrenováltatja és a község piactérét legalább a lehetőség szerint burkoltatja s vízlevezető csatornáit a kor kívánalmainak megfelelőleg rendbehozatja.

E munkák vállalatba adásánál messzemenő és gondos figyelembe részesítette a vezetőség községünknek ilyen iparral foglalkozó lakosságát, hogy munkaalkalmat és kenyeret adhasson.

Fájdalom azonban, hogy dacára az ezen munkára hónapok óta tartó alkalmas és szép időnek, olyan

lassan halad előre mind a két munka, hogy ha csak egy kevéssé is rosszabb idő lett volna, talán be sem tudták volna fejezni ez esztendőben.

A piactér rendezésénél is sok kényelmetlenséget okoz a lassúság, a községházánál pedig egyfelől az ügyesbajos embereket akadályozza dolgaik intézésében e késedelem, míg magát a községi tisztviselői kart pedig csaknem lehetetlen helyzet elé állítja, hogy pontosan elintézhessék a közigazgatás teendőit. Tanúság ez arra nézve, hogy a községi vezetőség jövőjére a gondos figyelem mellett záros határidőt tűzzön ki az ily közérdekű munkák végzetésénél.

Levente ünnepély Gyomán.

Folyó hó 3-án a legszebb idő kedvezett az előre hirdetett Levente ünnepély megtarthatásának és mégis az egész ünnepélyen valami szomorú nyomoltság volt, melyet a mintegy 70 válogatott szép, szálás fiukból álló Levente csapat összhangos szép gyakorlatai, a lövészverseny iránti nagy érdeklődés sem tudott ellensúlyozni. Szomorúan állapítható meg, hogy az ünnepélyen igen kevesen vettek részt. Egyáltalán nem volt képviselve a gazdaközönség, az intelligencia is csak 20–25 személlyel. Annál inkább jólesik megállapítani az iparosság érdeklődését, mert az egész közönséget ugyszólván ők tették ki.

Délután 3 órakor kezdődött a Leventék felvonulása a verseny pályán. Meglepő szabatsággal, dicséretes figyelemmel hajtatótt végre ugy a sorgyakorlat, a szabadgyakorlat, mint a gula alakítás, amikért sok megérdemelt taps volt a jutalmuk.

Alövészverseny a legnagyobb érdeklődés mellett folyt le s tartott késő estig. Mint legjobb lövők díjaztattak: Deák László endrődi oktató 54 ponttal, Fekete János gyomai lakos 30 ponttal, Illyés András gyomai oktató 29. és Leszniczki István endrődi oktató 28 ponttal.

A kugliversenyen díjat nyertek: Bartolf Mihály 14, Vincze Lajos 13, Illyés András 12 fával.

Zsákbafulásért díjat nyert: Kun Gyula.

Csárdásversenyben díjat nyertek: Krampner Margit Cecsey Sándorral, Bartolf Mihályné Hainfarth Mihálylyal. Itt meg kell említenünk, hogy kellő ritmussal, magyaros testtartással és mozgással hasonlóan díjazásra érdemes volt Krampner Ferencné is, díj azonban csak egy állott rendelkezésre a Központi kaszinóban.

A szépségverseny díját Akánfisz Ica nyerte.

A legtöbb lap eladásáért díjat kapott Kiss P. Juliska.

A Központi kaszinóban tartott Levente bálon néhány uric családon kívül ismét csak az iparosoké az érdem, hogy a nagy részvéltenség miatt meg lehetett tartani. Az Alsórésziben a gazdaközönség már helyrehozta a délutáni mulasztását, mert az iparosokkal együtt megtöltötték az egyet helyiségeit. Mindkét helyen reggelig farió jókedvvel mulatott a fiatalság.

A falu szervezkedése.

Nemzetünk háromnegyed része ma is falun, őstermelésből él. A gazdálkodó falusi ember sorsa, boldogulása tehát tulajdonképpen azonos a haza sorsával. S mégis azt láttuk a múltban és látjuk a mai nehézségi időkben is, hogy ebben az országban mindenkinek sulyosabb és eredményesebb szava van, mint a falunak.

Ujabbán talán mintha figyelmenek arra is, hogy mi történik ott kinn a földeken, a csűrökben, az isten áldotta magyar ég alatt. Mind amellett azonban a falusi nép érdekei még sincsenek annyira előtérben, mint ahogy azt a jogos követelmények megkívánják. Alkotmányos országban minden foglalkozásnak akkora befolyása van, amekkorát fömörülése útján a törvényhozásban, a közvéleményben s a kormánynál el tud ismertetni.

A városokban fömörült gyári munkásság kiépített szervezeteinek köszönhetően azt, hogy véleményére figyelnek, s tekin-

telbe veszik. Nem egy kormányzati intézkedésnél az irányítja az illetékesek ténykedését: vajjon mit fog ahhoz szólni a szervezett munkásság? A falu népét pedig bizony sokszor csak engedelmes igába hajtható néma és süket tömegnek veszik, amely szó nélkül beveszi mindazt ami felülről jön és ami sokszor igazságtalan és kárt okoz.

Ilt az utolsó óra: meg kell teremtenünk a falvak külön szervezeteit a legkisebb községben is. E helyi intézményekkel azután egy országos szövetségbe kell fömöríteni, mely egységes célkitűzésekkel, ál-

lásfoglalásokkal védi és istápolja, erősíti és kivereszi a falu igazát. Nem is kell új intézményt létesíteni: itt van a Faluszövetség, mely immáron hat szenteje dolgozik lankadallan erővel, önzetlen munkával a magyar népért, meg nem alkuvó kifartással harcol a meg nem értés és rosszakarat ellen.

A Faluszövetség fiókjait felkell állítanunk minden kis községben és tanyán, ezekben kell a föld népének egyesülnie. Ez legyen a legelső teendőjük a falu vezetőinek, most amikor az őszi idő beálltával megindul a falusi kulturmunka.

Különleges hajtóvadászat a megyében, a régi jó időkben.

A legnépszerűbb sportlokegyike a vadászat, melyben a magyar ember sok száz évvel ezelőtt is európai hírre tett szert. Ujabbán azonban a vadászok, úgy látszik, fömegesen csatlakoznak az állatvédő egyesületekhez, mivel jórészek nem annyira nyulat, mint inkább bakot lő?

Hogy régen a körvadászat épen nem mindig sütni vagy főzni való vadra ment, arról érdekes történelmi feljegyzések vannak, a XVIII. századból. Ebben az időben a körvadászaton kívül Békésmegyében szokásos volt bizonyos időközökben ugynevezett „sráfoló” hajtóvadászatot rendezni, a szomszédos megyékkel egyetértőleg kétféle tollatlan állatokra, vagy világosabban szólva a pusztaikon bujkáló gonosztevőkre. Ez nem volt egy a manapság ismeretes razzákkal, mivel a bokorból kiugrált haramiakat nem a ren-

dőrségre vitték, hanem a körvadászatok rendje és módja szerint mint futóvadat, egyszerűen lelőtték.

Ezeket a sráfoló vadászaton, mely olykor egész Hajdumegyéig is felnyult, jobbágyok is részt vehettek s ők is kaptak fegyvert a felhajsolt gonosztevők lepuffantására.

Az akkori nyers felfogásra jellemző, hogy a jobbágyat, ha nyulra ment lőni, azonnal besorozták katonának, ellenben ha emberre akart vadászni, készséggel adtak kezébe fegyvert. A Helytartó Tanács e vadászatok rendezésére rendszeren a szolgabírákat nevezte ki.

Azóta már nagyot fordult a világ.

Napjainkban ugyanis az embervadászat nem fegyverrel, de rendszerint tollal történik. Hogy melyik a barbárabb melódus, arról sokat lehetne csevegni.

Krecsmárík.

Első közművelődési előadás Gyomán.

A Gyoma községében megszervezett közművelődési bizottság előadásainak sorozatát a magyar nemzeti gyász kegyeletos emlékünnepe október 6-án kezdte meg. Az elejétől végig emelkedett hangulatu ünnepi előadást Pétermann József községi főjegyző mint e bizottság elnöke nyitotta meg szeretetteljes üdvözlés mellett. Az ünnepséget a gyomai dalárda művész színvonalon álló két énekszámával gazdagította. Az ünnepi beszédet Domokos János ref. tanító a föle megszokott gondos és lelkeket magával ragadó hatalmas előadásával tartotta meg. E beszédében mindenekelőtt az 1848-ai megelőző kort rajzolta, azután erőteljes színekkel ecsetelte az október 9-iki nagy iragédiát, majd az azután kövelkező Bach, Haynau korszak szomorúságát reámutatván az e gyászévtizedek után kövelkező felszabadulásra és megújulásra.

Végül lángoló irredenta apoltheozisszerű záró akkorddal élesztette a magyar reménységet, hogy Trianon gyáza és lemetése után jön még magyar fellámadás. Utána Arany Róza szép szavalaatában gyönyörködött a közönség. A közművelődési előadások e kezdő ünnepi nyitánya nagyon szép bevezetés volt az elkövelkezendő előadásokhoz s csak sajnálni lehet, hogy zsufolásig meg nem töltötte közönségünk az előadói termét. Reméljük azonban, hogy az őszi munka befejeztével az ily lelkeket emelő és tanuságos előadások zsufolt termék előli fognak lefolyni.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Ekklézsia Históriaja.

Készült 1834 – 1837 esztendőben.

Irtá: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor, a békés-bánáti egyházmegye assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jeleni értékes kézirat első kiadása.) (5) –

1780-1781. Kis Csapó András, 1782-1783. Szalóki Nagy András Félszemű ember. Ennek első esztendejében mérte fel a Földesét az egész országba a Földeket, s hólt meg Beszétai Nótárius, kinek hejébe állott Fábrián József, de csak 2 esztendeig. 1784 – 1785-ig Szilágyi László, ki alatt készült a most is meg lévő nagy kortsa kólabakkal, 1784-be lett Nótárius

Szabó János, volt 14 esztendőig, amikor hivatalából kiesvén végre Kunhegyre ment lakni. 1786 – 1787. Biró János, 1788-ba Szilágyi László. 1789 – 1790. Bodvai István minthogy egy öles nagyságu volt, kiválva nagy ember Nevezetű, ki ekkor roppant gazdaságu volt, de elvégre annyira elszegényedett, hogy a mások könyörülteességéből élve hólt meg. Ekkor volt az első szük idő amikor 10 pengő forint volt egy köböl buza. 1791 – 1793-ig Szilágyi Mihály természetes Mechanicus, ki magába dolgozó ekét s malmot gondolt, de a miket végre kevesebb baj kedvéért szokottakká fordította. A mostani Torony Fundamenta ekkor tétetett le. 1791-be volt a hallatlan bőv idő, a mikor a nyomáson is eleget lehetett kaszálni: a mostani Körös hi-

dunk Fái is ekkor hozódtak haza. 1794 – 1795-ig ismét a nagy ember kinek első esztendejében készült el a Hid, 1796. Biró János, ismét, 1797. ismét Szilágyi Mihály, készítette a mostani Notáriusi házat. 1798 – 1799-ig Molnár Mihály, kinek első esztendejében lett Notárius Nagy Sándor 17 esztendeig a mikor az Uraság Számtartórává tette. 1800-ba ismét Szilágyi Mihály, 1801-be Szendrei János, 1802 – 1803-ig ismét Szilágyi Mihály, 1804 – 1805-ig Csapó Mihály. 1806 – 1808-ig Debreczeni András jó Keresztény ember. 1808 – 1810-ig Biró P. Péter, 1811 – 1812-ig Cseri János ekkor készült a mostani derék Hejség Háza. 1813-ba Molnár Mihály ismét, ekkor szentelődött fel augusztus 8-ikán a Templom. 1814. Debreczeni András, 1815 –

1817-ig Szilágyi L. János. Ekkor vetette le 1816 Januárius 19-én a nagy Fergeteg az ujj Templombadogos Tornját, ekkor lett Kóródi József is Notárius, de a ki 3 és fél esztendő után innen el ment. 1818. Kis Szilágyi Mihály, ekkor készült a Kápláni Leány Oskola és a Fiuk Oskolájához ekkor földatott egy Classis. Ekkor lett Petz István is Notárius melj hivatalát viselte 7 esztendeig a mikor meghólt. Ekkor készült az Ország újábann eső nagy gátak is. 1819. Biró P. János, 1820-ba G. Szabó Ferencz. Ekkor készült a mostani kő és alkalmas Parochiális Ház. 1821-be Debreczeni András, 1822-be Biró P. János 1823-ba Fekete István, 1824 – 1826-ig D. Kovács Mihály.

(Folyt. köv.)

Gazdasági célokra 16millió aranykorona

Termelésünknek fokozása és minőségének fejlesztése érdekében az állam igyekszik a maga erejéhez mérten a termelő gazdák segítségére sietni. Abból a hitelből, amelyet a beruházásokra száni összegből a földművelésügyi kormány igénybe vett, az év folyamán körülbelül tizenhat és fél millió aranykorona jut a termelés és állattenyésztés előmozdítására.

A földművelésügyi kormány arra törekszik, hogy ezzel az összeggel elsősorban az elhárítható meglepetésektől, mint például az árvíz, kímélje meg az ország területét és a gazdaközönséget.

Éppen ezért az említett összegből az ármentesítő társulatok fizmillió aranykoronát kapnak és ezenkívül majdnem két millió koronát fordítanak még külön erre a célra, hogy az ármentesítő társulatok szivattyutelepeivel kapcsolatban villamos áramfejlesztő telepek is létesüljenek. Ha ezek az áramfejlesztő telepek létrejönnek, akkor a magyar falvak is olcsó villamoserőhöz és villanyvilágításhoz jutnak. A fennmaradó összeget legelőjavításokra, fagósításra és a kertészet fejlesztésére továbbá a tejtermelés fejlesztésének érdekében falusi tejszövetkezetek szervezésére fordítja a földművelésügyi kormány.

Ezek az előrelátó intézkedések nagy lépésekkel viszik előre mezőgazdaságunk fejlődését, amely máris szépen halad előre azon az úton, amelyen a gazdák szorgalmától támogatva, a világválságban is rövidesen kivívhatja magának a méltó helyet.

A zugenetanárok megrendszabályozása.

A magánzeneoktatók működése a belügyminisztérium most kiadott rendelete értelmében ezenfelül hatóságilag működési engedélyhez van kötve.

Ezenfelül tehát zeneoktatással csak az államilag engedélyezett magánzeneiskolák, s zeneoktatásra képesítő állami oklevéllel bíró tanárok, továbbá azok foglalkozhatnak, akiknek megfelelő zenei képzettségük van, erkölcsi és hazafias magatartás tekintetében kifogás alá nem esnek és zenészszövetségi tagsági minőségüket a rendőri hatóság előtt igazolják.

A miniszteri rendelet szigorú büntetéssel sújta azokat, akik hatóságilag engedély nélkül ezenfelül foglalkoznak zeneoktatással és büntetéssel sújta azokat is, akik hatóságilag működési engedély nélküli oktatóktól fogadnak el tanítást.

TORTÉNETI ADOMÁK.

Szónoki hatás.

Sokan emlékezhetnek még Geschmey Sámuelre, a nagy szakállú öreg suszterre, kinek műhelye, kamrája, minden szobájának gerendája felistele volt aggatva cipőkkel, csizmákkal, papucsokkal s aki lárszekérre menő portékával járta a közeli, távoli országos vásárokat, csalikot.

A forradalom pár évre megakasztotta az üzletmenetet és ezernyolcszázötvenben mert először vásárfáró ultra kerekedni a vén mester.

Kunszentmárton volt az első stáció és a háborus időben lerongyolódott polgárok úgy szétkapkodták már a vásár első napján portékáját, hogy este indul is haza Gyomára, nem lévén mit árusítani a hétfői napon.

Kocsisa tanuja volt a nagy vásárnak, sőt örként áll egész nap a sátorban, a tolvajok miatt.

Szép holdvilágos estén indultak hazafele és úgy jó késő éjjen egy kis akácós erdőcskéknél letérlte a kocsis lovait az országútról és az erdő felé iramította azokat.

Gyanakvólag kérdezi az öreg, hogy merre hajj?

– A rövidebb utat keresem.

De biz csakhamar kellős közepén voltak az erdőnek, egyet rántott a kocsis a gyeplőn, megálltak a lovak, leugrott a kocsis és ráripakodott az öregre:

– Szállj le vén betyár!

Minek megtörténte után még fenyegetőbben követelte a pénzt.

A jámbor susztermesterben nem volt kifejlődve az ellenmondás szelleme s amily engedelmesen teljesítette az első kérését, ép úgy szónéklül nyujtotta át degesz bugyellárisát.

Bár tájékozva volt a kocsis a jó vásár haszna felől, mohón fártta szét a nagy érszényt, bizony, hogy gyönyörködjék a rengeteg zöldhasu bankó szemlélésében.

A sűrű fás tisztását szépen megvilágította a fehé hold és elsőként a bugyelláris kis ovál bevágásában lévő arckép öltött a kocsis szemébe.

Megtorpant, kihuzta tartójából a képecskét, megcsókolta,

mándlija zsebébe rejtette, a sok bankós pénztárcát pedig könynyekig meghalottan adta vissza gazdjának azzal, hogy: üljön fel öreg ur és most már ne féljen hazáig senkitől!

Bujdosó újját járó Kossuth Lajos armása volt.

* * *

A kilencvenes években nagy esemény hozta össze a sárré négy községének intelligenciáját, polgárságát Füzesgyarmaton. Életnagyságu, remek kivitelemű, olajba festett Kossuth arcképet kapott a község ajándékba. Ezt helyezték el a tanácssteremben és a teleplezésre vállalta az ünnepi szónoklatot akkori híres-neves, közkedvelt képviselője a gyomai tiszkecséges választókerületnek: Barabás Béla.

Az ő beszédje jellemzésére nem kell jelzőkkel előállni és majd hanyatt vágódott a kép ajándékozója, amikor közkiántra neki kellett szóra emelkedni Barabás után.

Pillanatnyi gondolkodás után stellungba vágta magát és keresetlen szavakban elmondta fenti történetet, azon következőteléssel, hogy:

– Mi csodálni való van azon, ha a Sárrét nyakas, negyvennyolcas magyarjai úgy lelkesednek Kossuth apánkért, amikor egy – rossz utra lért gonoszivőre is olyan halásztudott fenni, hogy a kezében szorongatott zsákmányról is lemondott.

Lelkes nagy lapssal, éljenzéssel fogadják a beszédet és a zaj elültével oda dörmög mély hangján Barabás:

– Kedves barátom! Ezt az országházban is elmondhattad volna! Nézd ott azt a könnyező magyart: ennél nem létezik szebb szónoki siker!

Oda szól a meglisztelt:

– Kedves barátom! Zokogott az a Te szónoklatodon is. Aztán Szilányi ref. lelkész mondott rövid, okos, lelkesítő beszédet és természetesen kellett vennünk, hogy az öreg magyar folytatta a sirást.

Ellenben az már kissé furcsa volt, hogy a következő vicinális szónok gyöngé dikciójától is épp úgy meg volt az öreg hatva, de sőt Petry adóügyi jegyző bátyánk mókás, tartalomihijján való beszédje is megrikálta.

Kérdi Barabás a Nagylisztelű urat, hogy ki az a magyar és mért van úgy meghatva?

– Varju Máté. – Ennek csak beszélni kell és menten pityerges.

A mi nagy szónoki sikerünk értéke, becse pedig ennyivel esett.

Kner.

Mikor a magyarok megszólalnak...

Hogy lehet civakodó magyarok
közt békét teremteni?

Az én szülővárosomban Tállyán összeveszett a biró meg a masinás zsidó juhász. Szorongatták egymás torkát, dolgozott a kampósbot, hol pofozkodtak, hol birokra keltek, hempergették egymást a földön, már véresek voltak, fáradtak is, mire én hozzájuk értem. Tizenhét éves diák voltam, minden jóérzésem fellázadt a barbár látvány ellen, hogy magyar üti a magyart, mikor mi iglói diákok mindig csak a tótókat püföltük. Békét akartam köztük teremteni, eleintén szépszóval, aztán belemelegedtem én is, hol az egyiket, hol a másikat taszigáltam, elkaptam ütésre emelt karjukat, gáncsot vetettem, – mindig annak segíttem aki pillanatnyilag gyengébbnek látszott. A legények eleintén meg voltak lepelve, összenéztek és sebzett sakként ordított fel mind a kettő: A ragyogóját minden urnak hát már verekedni sem engedik a szegény embert ebben a cudar országban. – Nekem támadtak, igaz hogy futnom kellett, de céloim elértem. Vége lett a verekezésnek, a két ellenfél kibékült. Ekkor tanultam meg azt az igazságot, hogy civakodó magyar emberek között csak úgy lehet békét teremteni, ha akad a kéznél egy harmadik, akít közösen lehet püfölni.

Dr. Bajtay Mihály
kir. gazd. főtanácsos.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 325, rozs - , árpa 160, zab 160, tengeri szemes - , csöves 100 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahus 16, borjúhus 20, sertéshus 24, juhhus 16, szalonna 26, zsír 26 - 28, kolbász 32 ezer korona kilogramonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 14 - 16.000 K. literenként, tehénturó 4 - 6000, vaj 40 - 45.000 korona kilogramonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 35. tyúk drb.ja 40, Kacsza sovány párja 70 - 90, Liba sovány drb.ja 80 - 90. Kacsza kövér 18, Liba kövér 20, Pulyka 15 ezer korona kilogramonként. Tojás drb.ja 1400 korona.

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép
kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

HUNGÁRIA

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

Lakást kiadók figyelmébe.

A Gyomai Ujság kiadó-hivatalát számos esetben keresik fel a lakást keresők, kérve olyan címeket, ahol hónapos, vagy éves szobák, továbbá rendes teljes lakások kaphatók. A szerkesztőség tudatában van annak az önzetlen munkásságnak, mely községünk polgárainak javát igyekszik szolgálni azért a fent említett cél érdekében külön rovatot nyit a Gyomai Ujságban.

A rovatban közölni fogja a kiadó lakások tulajdonosainak nevét, valamint a lakást keresőket is.

E rovatban közzétett hirdetések teljesen díjmentesek, ingyen közöljük azokat.

Kérjük tehát lapunk olvasó közönségét, hogy ez irányú hirdetéseiket a kiadóhivatalunkba juttatni sziveskedjenek.

Haszonbérbeadó:

Kovács Jánosnál 2 lakás 2 szobás padlós november 1-re kiadó, értekezni lehet a trafikban, ugyanott egy üzlet helyiség is kiadó.

Haszonbérbe kiadó különbejáratu szoba-konyhás lakás, gyermektelen házaspárnak. Megtekinthető Kossuth Lajos utca 748. sz. alatt.

Haszonbérbevevő:

Lechnitzky Lajos Gyoma, Endrődül 1099 egy szoba, konyha és speizos lakást keres nov. 1-ri beköltözésre.

H I R E K

Istentiszteletek. A reform. templomban okt. 10-én d. e. 9 órakor prédikál Palotás István ref. lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Isteni-istizteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iylánia.

Házasság. Fekete Ilonkát, a Gyomáról többmint 2 éve Dunaföldvárra elköltözött és jólismert Szilágyi Sárka néni leányát f. hó 6-án vezette oltár elé Vártigh János Dunaföldvárról.

Személyi hír. Dr. Zeőke Antal kerületünknek közszeretelen álló nemzetgyűlési képviselője, jölehet október hó 3-án Somogy-Nagy-Bajomban kellett volna részt vennie egy nagyobb szabású hazafias ünnepségen, midőn értesülést szerzett arról, hogy e napon Gyomán a gyomai és endrődi ifjak leventeünnepsége fog megtartani készséges örömmel sietett körünkbe, hogy részt vegyen az ifjuság lélekemelő ünnepségén, sőt lelkes és hazafias buzdító beszédet is tartott a leventékhez és az együtt ünneplő nagy közönséghez.

Tűzoltó parancsnokság. A gyomai tűzoltó parancsnoki teendők ideiglenes ellátásával Leimdörfer Zoltán alparancsnok lett megbízva.

A forgalmi adóhivatal át-helyezése. A forgalmi adóhivatal ezideig a Béres Sándor örökösei házában volt elhelyezve, mely helyiség azonban alkalmatlan volt e munkakör végezésére. Most a forgalmi adóhivatal újból visszahelyeztetett a Holler vendéglő épületébe.

A szegedi egyetem alap-közfétéle. A csonka magyar föld második legnagyobb városában Szegeden, az alapkölteteli ünnepség volt az elmúlt héten kedden, mely ünnepségen a várost magas látogatásával fiztelle meg Horthy Miklós kormányzó ur Ófóméltósága is, ki hatalmas beszéd keretében mutatott reá kulturhivatalunkra és szolgálatainkra, mely a magyar feltámadás ulja.

A népművelődési előadás-ra 15 éven aluliak nem me-hetnek. A népművelődési előadások vezetőségétől vett értesülésünk szerint, az előadásokat 15 éven aluliak, még szülői felügyelet mellett sem látogathatják.

Kedvezményes utazás. A hivatalos mezőgazdasági munkások részére — az általuk szerződésileg elvállalt mezőgazdasági munkálatok elvégzése végett — lakóhelyükről a munkahelyről és vissza való vasúti utazásra engedélyezett menetdíj kedvezmény érvényét a m. kir. kereskedelemügyi miniszter folyó évi november 30-ig meghosszabbította.

Szabályrendelet módosítás. Gyoma község képviselőtestülete szervezeti szabályrendeletét módosította, kimondván, hogy napidíjas állásait megszünteti és ezek helyett két új irnoki állást szervez, mely állások oly egyénekkel tölthetők be, kik legalább 4 polgári iskolát végeztek.

Presbiteri gyűlés. Az elmúlt vasárnap a presbiterok nagy érdeklődése mellett tartott presbiteri gyűlést a gyomai ref. egyház tanácsa Harsányi Pál esperes vezetésével. Az országos presbiteri gyűlésen Debrecenben október 24-én való megjelenésre önköltségükön tizen jelentkeztek. A presbyterium engedélyezte, hogy a Répás Pál lelkész ur első épülete üzlet-helyiségekné adassék ki úgy, hogy ennek jövedelméből az egyházi lelkészi földre tanya építtessék a helyes gazdálkodás előmozdítására. Tárgyalt továbbá a presbyterium arról is, hogy a közponli iskola udvarának a mostani csirkepiac oldalán levő részén szintén bazárok építtetnének, ha erre kellő számu jelentkező lenne úgy, hogy ennek jövedelméből pedig az összes egyházi földekre építtetnék tanyaépület.

Irredenta - estély Gyomán és Endrődön. A „Nemzeti Élet“ keresztény nemzetvédelmi politikai hetilap szerkesztősége f. évi október 9-én este 8 órakor Gyomán, az Uri Kaszínó nagytermében valamint okt. 10-én este 8 órakor Endrődön, az Iparlestület nagytermében fényes műsorral irredenta irodalmi-esélyt, október 10-én délelőtt Endrődön, a Templomtéren az Isteniisztelet után politikai konferencia-előadást rendez, mely alkalmakkor szerepelni fognak: Budaváry László a Nemzeti Élet főszerkesztője, dr. Cségh József orvos, az Endrődi Iparos Dalárda, Fabinyi Lili írónő, a Gyomai Cserkészek Énekkara, dr. Hoczmann István ügyvéd, K. Margittay Margit urhölgy, Répás Pál ref. lelkész, Schusztler Samu hegedűművész, Zsirkay János nemzetgyűlési képviselő. Belépődíj nincs, de a „Nemzeti Élet“-nek, mint a feltámadásért küzdő magyarok lapjának fenntartására szánt önkéntes hazafias adományokat köszönettel fogad a Rendezőség.

Wagner József festőművész kiállítása. Békésvármegyének nagyhirű és kiváló festőművésze Békéscsabán kiállítást rendezett mely kiállítást maga a város polgármestere nyitott meg Békés vármegye kiváló szülöt-tét méltató beszéddben. A több, mint 200 képet magában foglaló kiállításra felhívjuk községünknek figyelmét.

Országos Református Presbiteri Tanácskozás. Az Országos Református Lelkészek Egyesülete ezidei közgyűlése elhatározta, hogy az ország református gyülekeze-teinek presbiterit tanácskozás-ra hívja össze. A tanácskozásra dr. Baltazár Dezső ORLE elnök most bocsátotta ki a meghívót. A tanácskozás Debrecenben, 1926. okt. 24-én lesz. Ezen országos Presbiteri gyűlésen Harsányi esperes ur vezetése mellett Gyomáról egy 10 tagu küldöttség fog részt venni.

A magyar református egy-ház gyászünnepe Mohács-on. A református zárandokok, mintegy ezren, Balthazár és Soltész püspökök vezetése alatt érkeztek Mohácsra. Ravasz püspök fogadta az érke-zőket, akik a templomba vonul-tak, amely körül már óriási tömeg tolongott és várta az istentisztelet megkezdését. Czegléd Sándor dunántúli püspökhelyettes lábóri isten-fiszteletet tartott, a templomban pedig Soltész püspök imája után Ravasz László mondott predikációt, majd Balthazár püspök záróimát. Az isten-fiszteletek után Vass Vilmos dr. teológiai tanár, „A családi élet és a nemzet fejlődése“ címen előadást tartott. Az Iparoskör-ben négyosztályos bankett volt, amelynek vezérszónoka, Balthazár püspök a Kormányzó ur Ófóméltósága méltatásával kezdte beszédét és indítványoz-ta, hogy a zárandokok távirati-lag üdvözöljék a Kormányzót. A Kormányzó lelkes éltetésével fejezték be a lélekemelő ünnepséget.

Törvényhatósági gyűlés. Október hó 14-én lesz a vármegyei törvényhatóság őszi ren-des közgyűlése, melyen több-mint 200 közérdekű, vagy az egyes községeket érdeklő ügyekről fognak tárgyalni.

**T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y**

Felhívás a szereplőkhoz.

A népművelési bizottság felkéri mindazokat, akik a népművelési előadásokon szavallattal, énekkel, vagy zenével szerepelni óhajtanak, szereplésüket jelentsék be Tóth József urnál a népművelési előadások rendezőjénél. Árvaház földszint.

A rokkantilletmények fel-emelése. Csécsi-Nagy Imre altábornagy felkereste Vass József dr., népjóléti minisztert, hogy vele a rokkantkérdésről tanácskozzék. A miniszter meghallgatva az altábornagy előterjesztését, érdeklődött a rokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvaik helyzete iránt. Kijelentette, hogy teljesen megokoltnak tartja az érdekükben előterjesztelt kívánságokat. Az altábornagy kérésére a miniszter megígérte, hogy az illetményrendezés sorrendjében először a hadiözvegyeken és hadiárvaikon segítenek, aztán az ötven-százalékos rokkantak és esetleg a hetvenöt-százalékos rokkantak illetményeinek felemelésére kerül sor. A rokkantadó eredményétől függ az illetékek felemelésének időpontja és mértéke. Ezidőszereint még nincsenek megbízható statisztikai adatok az összegekről, amely ezen a címen befolyik. A miniszter végül azzal biztatta a rokkantak és hadiözvegyek megbízottját, hogy ha a rokkantadóból elegendő pénzt kap, akkor még ez évben felemeli a rokkantdíjakat és a hadiözvegyek és árvaik járandóságait.

A hosszú téli esték

egyhanguságát és unalmát legkellemesebben elüzi, ha a

KULTURA

könyvkereskedés kölcsönkönyvtárába iratkozik.

Kölcsöndíj hetenként és művenként 2000 korona és 30.000 korona biztosíték, amit kilépéskor visszatérítünk.

PUBLIKÁCIÓ.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a községhezán is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

A GYOMAI UJSÁG kapható GYOMÁN: Bleier Manó lapárúsitónál, rikkancsánál, a Kultura könyvkereskedés, Nagytözsde, Kovács József, Klein Vilmos, Katona Gyula, Sipos Sándor, a Hangya és Schwarcz Ferenc Endrődi-uti, a Fogyasztási Szövetkezet, Hangya Szövetkezet Berényi-uti, Honti Antal Selyem-utcai, Weinberger Rózi üzletében (Schwarz József-féle ház), Szendrei Ferenc Deák Ferenc-utcai, Berkovics Adolf és Blum Mór Kossuth-utcai üzletében. ENDRŐDÖN pedig öv. Hrabovszky Lajosné és Sztanyik Lajos üzletében és Balogh István vendéglőjében. Megrendelhető Bleier Manó lapárúsitónál, Petőfi (Árva) ucca 798 aki hirdetések is felvesz.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre is eladó.

Egy ügyes rikkancsot felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLÓ árusítására BLEIER MANÓ Petőfi ucca. Fizetés havi 600.000 korona és 5 százalék. Rokkantak és hadiözvegyek előnyben részesülnek.

Endrődön, a legforgalmasabb helyen a Selyem és Andrassy-ut keresztezésénél egy szép saroképület szabadkézből azonnali átvételre eladó. Cím a kiadóhivatalban megtehető.

Malom-ucca 1633. számú ház szabadkézből eladó.

Egy jókarban lévő szobakályha eladó azonnal Léway Lajosnál Kistemplom-ucca 1517 sz. alatt.

A gyomai cífrakerítésben 2 hold szőlő több évre hasznóberre kiadó. Bővebbet öv. Darida Lajosnál Endrőd, Széchenyi-ut, Dohányváruca.

Gyomán, Arany János-utca 580 sz. alatt, egy jókarban lévő gramofon 20 lemezzel, egy 9 szer 12-es fényképezőgép, egy asztal, sparthelt és egy ágy van eladó.

Pólus Lajosnak a Simai zugba 30 hold földje eladó, bolgár kertésznek kiválóan alkalmas. Értekezni lehet a helyszínen.

Cs. Palkós Róznának a simai földből Lévai Márton megyyélen, 10 m. hold föld e hó 15-án szerda délelőtt 11 órakor a Község-háza udvarán szabadkézből a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Bognár Áru, kőristalp és küllő, kőrís és sziltrunk, kőrís hasábfá, továbbá kátránypapír, bőrlemez és elszigetelő lemez Wagner Márton Fialinál beszerezhető. Müllrágya Wagner Márton Fialinál még kapható.

Mindenféle bádogosmunkát, építmény-munkát, javításokat a legfontosabban és legutányosabban készíti **Kohn Gyula** bádogos Gyoma, Endrődi-ut 1100. Nagy fürdőkadát 400.000 koronáért.

Két ügyes fiu tanulóknak felvétetik Kiss János kárpitosnál Gyoma, Horthy Miklós ut 1238.

Gaál Imrénének a Hosszuzugi 2 hold kaszáló földje örökáron eladó. Venni szándékozók vizjárta páskumi tanyáján jelentkezzenek.

Házasulandók figyelmébe! Lakodalmakra köcsönözők lányérokai, edényeket és poharakat. Továbbá meglepő olcsó árban lehet kapni üveg és porcelánárut, fehér lányérokai 4500 K-tól 7000 koronáig. **Tandler Sándor, Endrőd.**

Rákóczi-ut 643. számú Csapó János-féle ház és Csepüskerli 1200 négyszögöl föld örökáron eladó. Értekezni lehet Papp Zsigmondnál Rákóczi-ut 644 számú házában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készítését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltekhez ajtók, sütlők, rámak, vaskemenceajtók** a leggyorsabbal a legjobb kivitelig állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszerűen készít, javít és szerel. Költségtérítéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

BEZZEGH JÁNOS óras és ékszerész Endrőd, Nagy-ut 26, Homok-féle ház, óra és ékszerjavításokat a legpontosabban jótállás mellett vállal. Raktáron tart pontosan szabályozott inga, fali és ébresztő órákat, ugyancsak zsebrórákat. Törl aranyat vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz. Nagyobb javításokért házhoz megy.

Butorok. Tele sima és tömör háló, ebédők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihúzó ebédő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Vatay Gábor molonőre berendezett asztalos iparhelyén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

Új lánchorona és fogasborona legjobb kivitelben, legolcsóbban beszerezhető Józsik István Kovács mesternél Gyoma. Deák Ferenc-ucca 364.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gözléglagyrának hornyolt cserépgyárlmányainak lerakala Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakereskedő** vasúti telepen, Endrődön a faterlepen. Eladás gyári árban **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 838. tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni suszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsavágó-daráló, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintőfederek' ajtóak ablakok, kertiszerszámok, függő és asztalilámpák legnagyobb választékban. kis kézikocsi. ruganyos vaságy, hévér járgány, sporhelt, kályha, esztergált függőnyttartó, drótkerítés bármilyen méretheben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasát, reze, ólmot, cinket, törött gépeket. hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot' sudarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díjszabás mellett vállal.

Eladó a Baross

uccában
460 négyszögöl területű házhely. — Tulajdonos: **Tari Bálint, Deák Ferenc ucca 535 szám alatt.**

1007 szám. 1926 vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszéknek 1926 évi 2469/2 számú végzése következtében Dr. Osváth János gyomai ügyvéd által képviselt Endrőd - Gyomai Takarékpénztár javára 28 millió korona s jár. erejéig 1926 évi augusztus 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 12.040.000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Árpa, buza, farkarmány és libák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyomai kir. járásbírószág 1926-ik évi Pk 1885 számú végzése folytán 28 millió kor. tőkekövetelés ennek 1926 évi május hó 15 napjától járó 18 százalék kamatai 1/3 százaléka váltódíj és eddig összesen 3.533.900 koronában már megállapított költségek erejéig, Endrőd község határában az öreg szőlőkben és folytatva a páskumon 1863 sz. alatt leendő megtartására 1926 évi október hó 21-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kiltuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Békéscsabán, 1926 évi szeptember hó 19 napján.

SONNENFELD SÁMUEL
kir. bír. végrehajtó.

BACSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzvizonyok folytán előkelő bankösszekeittetései révén módjában van ugy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsönöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek** mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztés 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósít. **Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetők, **legmagasabb kamatot fizeti.** **Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

Iványi Aladár és István

gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzekegyebb kiszolgálását tartja kötelességének. - Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.

BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.

SPORT.

GyMTE - Sz. Vasas 1:1 (0:0).

A vasárnapra kisorsolt Vasas-GyMTE mérkőzést a Vasas vezetősége szombaton késő este távirat útján lemondta, amit a GyMTE vezetősége tudomásul is vett s erről a szarvasi csapatot táviratilag értesítette.

Amde a nem várt dolog más-ként vett fordulatot, mert vasárnap délután megjelent a Vasas kiküldöttje az GyMTE intézője előtt és jelentette, hogy a kerület a mérkőzés elhalasztását nem engedélyezte, hanem annak lejátszására mindkét csapatot kötelezte.

Nosza! Ift is erre nagy kapkodás, fulkosás a játékosok után, mert ahány, az annyifelé volt és úgy kellett őket összerakni, míg végre közel 3 óra-
kor egy tartalékkal, deprimált hangulatban, elindult és megérkezett a csapat autóval Szarvasra, a Vasas pályára.

A mérkőzés jóval 4 óra után vette kezdetét és dacára a nyomott hangulatnak a GyMTE támadásba lép, de a tulideges csatárok nem sikerül semmi, mert a legjobb helyzetekből is mellé vagy fölé lőnek, s így az első félidő eredmény nélkül felelik el.

Szünet után a Vasas erőre kap és támadásba megy át, de azok korántsem veszélyesek, s a GyMTE védelem könnyen veli vissza.

Már ugylátszik, hogy a mérkőzés eredmény nélkül fog végződni, mikor a 45. percben egy kapu előtti kavargásból Kovács hibája révén Szarvas vezetőség jut s ezzel elintéztnek vélték, hogy a gyomaiak vereséggel fognak hazajönni. De nem úgy történt: mert az utolsó percben Papp lefut, a labdát beadja Szilágyinak, ki gyönyörű lövéssel kigyengül.

Kezdés után a bíró nemsokára a mérkőzés végét jelzi.

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc
hajnal	5 óra 30 perc
hajnal	6 óra 30 perc
délelőtt	9 óra - perc
délelőtt	10 óra - perc
délután	1 óra - perc
délután	2 óra 20 perc
délután	6 óra - perc
délután	7 óra 15 perc

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	5 óra - perc
hajnal	6 óra - perc
délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra 20 perc
délután	3 óra - perc
délután	6 óra 20 perc
este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya főúlet, Vágóhid, Iványi malom. - ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. - Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem húzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiarat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél**.
szép és jó lisztre

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becserél. - Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben **kapható**.

MŰTRÁGYA

18 százalékos szuperfoszfát, kedvező fizetési feltételek mellett, waggon-tételekben gyári árban,

Wagner Márton Fiai fakereskedőknél Gyomán és Mezőberényben beszerezhető.

Árak és feltételek ugyanott megtudhatók.

Buzát, csövestengerít, heremagot és tőkmagot a legmagasabb napiáron vesz

SCHWARCZ DÁVID az Angol-Magyar Bank megbízottja.

RAKTÁR:
Ehrmann háznál és a vasutnál

Egy jó házból való, IV. polgárit végzett **ÜGYES FIÚ**

TANULÓNAK felvétetik a „HUNGÁRIA” könyvnyomdában **GYOMÁN.**

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdai műintézet.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legtöbbször megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás **GYOMÁN:**

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tüzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Jövők fundamentuma.

Senki sem tagadhatja, hogy úgy gazdasági, mint szociális, de talán remélhetjük politikai életünk is a biztos javulás útjára lépett. Váratlan Istencsapás döntheti már le azt az építményt, amelynek fundamentumát gróf Bethlen István oly biztosan alapozta meg, hogy legégetőbb kérdéseink nemcsak az előrehaladás tendenciáját mutatják, hanem a produktív munkának is gyümölcse, haszna van.

Házak épülnek, a gyárak teljes üzemmel dolgoznak, jelentékeny tőkék táplálják közgazdasági életünket, pénzünk kitünő értékkel bír, aminek következménye a jó államháztartás.

Ha az építmény jó, akkor feltétlenül biznunk kell annak fundamentumában is. Jövőknek ezt az alapját miniszterelnök ur a higgadság, fegyelmelzetség, a tervszerű munka és a szélsőséges kilengések radikális kiküszöbölése által alkotta meg, ami kizár minden társadalmi és felekezeti egyenetlenkedést. Régen hangoztatjuk, hogy a gyűlölködést és a testvéri viszálykodást előbb-utóbb fel kell váltani a testvéri szeretettel, mert ellenkező esetben felekezetekre és társadalmi osztályokra szétbontott társadalmunk képtelen olyan nemzetépítő politikát folytatni, amelyik a magyarság jövőjét biztosítani tudja.

Ha ebben az országban nem fogják keresni azt,

hogy ki milyen vallásu, milyen társadalmi osztályhoz tartozik, bölcsőjét palotában, vagy kunyhóban ringatták-e, ellenben azt fogják tekinteni, hogy átitatja-e egész lényét az a min-

denkit átfogó nemzeti gondolat, amelyik munkájával alkotni akar, akkor mi sem veszélyezteti azt a fundamentumot, amelyen nemzeti ujjá születésünk építménye nyugszik.

Rablóvilág a Felvidéken

A Kassai Ujságból vetjük az alábbi szomorú hírt:

A Zólyomi vasuti osztálymérnökség okt. 1-én Hreblay Eduárd mérnököt küldte ki a Zólyom-Korponai vasuton teljesítendő fizetések eszközzésére s ecélből reggel vasuti-autón Korpona felé tartott. Tótpel-sőctől nem messze a gépkocsi vezetője észrevette, hogy a vágányon nagy kő fekszik. A gépet lefékezte úgy, hogy éppen a kő előtt állott meg. Ebben a pillanatban a közeli erdőből négy fegyveres álarcos rabló tört elő és tüzelni

kezdett a gépre. Az első lövés Hreblay mérnököt érte még bent az autóban. Vérző sebbel még ő maga távolította el a pályatesten fekvő követ, majd a kormánykerékre vetve magát, az autót menekülésre megindította.

Sajnos a kapott lövés halálos volt, s még az nap kiszenvedett az ipolysági kórházban.

Számos hozzátartozója, köztük lapunk szerkesztője Hreblay Lajos polg. isk. tanár is gyászolja, aki testvérét veszítette el vele.

Leányjavítóintézet lesz Gyulán.

Az ügyészség fogházának második emeletén helyezik el az intézetet.

„Békés“ hetilap írja: A gyulai ügyészség fogházának épületén nagy átalakítási munkálatokat végeznek. A második emeletre a külső udvarból lépcsőt vezetnek fel. Ezekre az átalakítási munkálatokra azért van szükség, mert a második emeleten leányjavítóintézetet helyeznek el. Így akarják tehermente-

síteni a rákospalotai leányjavítóintézetet, ahol már oly nagy a fulzsufoltság, hogy nem tudják elhelyezni az intézetbe beutalt leányokat.

Az átalakítási munkálatokkal rövidesen elkészülnek és október 18-án már Gyulára hoznak Rákospalotáról 50 leányjavítóintézetbe utalt leányt.

Békés vármegye törvényhatósági közgyűlése.

A vármegyei törvényhatóság őszi rendes közgyűlését tartotta az elmúlt héten csütörtökön, melyen községünkből dr. Pálka Pál főszolgabíró és Harsányi Pál ref. esperes vettek részt.

A közgyűlésnek legfontosabb tárgya volt az a minisztertanácsi leirat, mely rendelkezett abban az irányban, hogy dr. Daimel Sándor alispán ur, ki hivatali szolgálati idejét betöltötte ez esztendő végével nyugalomba vonuljon. Hosszu közéleti pályafutása alatt puritán életével, lankadatlan kötelesség tudásával, mindig a köz javára irányuló szolgálatával méltán érdemelte ki őt a legnagyobb megtiszteltetést, mely e közgyűlésen érte, midőn az egész törvényhatóság ünnepelte a vármegye érdemekben megőszült vezető tisztviselőjét. Az egész közgyűlés olyan méltóságteljesen ünnepélyes, a tisztelő és megbecsülő szeretet fel-emelő érzéseitől áthatott volt, mely méltó volt a vármegye illustis testületéhez és az ünnepelt alispánhoz. Maga a főispán ur is melegen elismerő szavakkal emlékezett meg az alispán ur nagy értékéről, kiemelve, hogy nyugalomba menetele egyáltalán nem érinti az ő messze kimagasló szolgálatait.

A közgyűlés egyhangu határozata után népes küldöttség fog az ő megtartása érdekében a miniszterelnök urhoz menni. A gyomáról felterjesztett ügyek a község képviselőtestületének határozatai szerint változatlanul jóváhagyattak.

Felhívás azon haszonbérlelőkhöz, kik magasabb illetékekkel sujtattak.

Az elmúlt hetekben több gyomai földmivelő kapott az adóhivataltól felemelt illeték kirovást. Felhívjuk az ilyen feles, harmados és haszonbérlelőket, hogy ezen illeték kiszabás együttes felebbezése végett vasárnapról kezdve a hét első felében jelentkezzenek az adóügyi jegyzői hivatalban.

Milyen lesz az új magyar pengő?

A hatóságok eddig hépecséles lítok gyanánt őrizték a munkában levő pengőpénzek készítését. Most azonban az egyik pesti újság munkatársának alkalmá nyílt, hogy megnézze az új pénzt, amelyben az egész elkövelkező nemzedék fog számolni.

A pengő széle eltér a régi közös koronától, nincs bevésve Ferenc József gyakran alkalmazott mondata: „Viribus Unibus“, hanem az érme szélei díszrel vannak ellátva.

Az érme elülső oldalán a következő felírás van: 1 pengő. B. P. 1926. Minden találgatásnak elejét veendő, közöljük, hogy a B. P. jelzés Budapestet jelenti és ennyiben is eltér az ezüstpengő a régi koronától, mert a korona K. B. (Körmöcbánya) jelzéssel volt ellátva, minthogy abban az időben Körmöcbányán működött a pénzverő. A pengőérme hátsó lapján egyszerű, de rendkívül izléses rajz díszlik, koszoruba foglalva a magyar címer és körülötte a következő felírás: Magyar királyság.

Felhívás a „NyOSz“ tagokhoz.

Felhívunk az összes Gyomán és Endrődön lakó nyugdíjasok (vasuti, katonai, rendőrség, posta, stb., állami, vármegyei, községi, stb., továbbá hadiözvegyek és árvák), hogy f. hó 17-én vasárnap délután 3 órakor a Holler szálloda földszinti kistermében megjelenni sziveskedjenek, hogy a Gyoma-endrődi osztály megalkulhasson.

Elvárunk mindenkit!

Nincs habozás! Kishitűek félre!

Egy táborba, kik egymásra utaltattak!

Avezetőség.

Főzés és fűtés villamossággal.

Irta: MARTOS VIKTOR elektro- és gépészmérnök.

Tekintettel arra, hogy a gyomai villamos telep a közelmúltban megkezdte az éjjel-nappali áramszolgáltatást, előtérbe tolt az a kérdés, miképpen lehetne a villamosságot a nappali órákban a háztartásokban is hasznosítani.

Egyik közelfekvő alkalmazása a villamosságnak a főzés és vasalás. Aki valamikor látott villamos főzőedényt üzemben, az könnyen meggyőződhetett annak előnyeiről. Minden tűzveszély, minden füst és koromképződés ki van zárva.

Az érintés ellen teljesen védett fűtőtestekben a villamos áram megeget létesít, és ez a meleg oly jól használható ki, hogy például egy villamos főzőedényt bátran lehet kézben tartani, mialatt benne a víz felforr! Minő könnyítés a ház asszonya részére! Ilyen előny ellenében szívesen hajlandó az ember arra, hogy még némiképpen magasabb termelési költségeket is fizessen. Pedig valójában ezek a költségek nem is oly magasak.

Ha 1 liter vizet 70°-ról 100°-ra akarunk melegíteni, akkor a kilowattórának 1 koronás ára mellett kb. 12 fillérbe kerül ez

a melegítés. Még mindig olcsóbb, mint a spiritusszal vagy petróleummal való kezelés. Ha azonban az egyszer felmelegített anyagot meleg állapotban akarjuk tartani, akkor ehhez az eredeti villamos áram-fogyasztásnak csak mintegy egyharmada szükséges.

Csak futólagosan említem meg a villamos vasalót, amely nagysága szerint 3—4 hektowattnyi áramot fogyaszt, és az egészségileg kifogásolható összes többi vasalókat lassanként kiszorítja. Itt vannak a villamos hajszítóvasak, amelyek minden egyéb hajszítóvasnál veszélytelenebbek.

A villamos főző- és melegítő-készülékek a szűkebben vett háztartás alkalmazásán kívül a kisiparban is igen közkedveltek, és pedig mint szabóműhely- és kalapvasalók, enyvfőzők, melegítőlemezek, könyvkölészet számára, izzító- és edzőkemencék, forrasztópákák stb. stb. Szóval mindenütt, ahol arról van szó, hogy bizonyos meghatározott helyeken kisebb vagy nagyobb energiamennyiségeket felhasználjunk, ott a villamosság nagyértékű szolgáltatásokat tehet.

Megnyílt a központi vásárcsarnok vasuti állomása.

A székesfőváros vásárcsarnokainak igazgatósága értesíti az ország termelőit és élelmiszer nagykereskedőit, hogy a székesfővárosi központi vásárcsarnoki vasuti rakodót új rakodó építésével kibővítette, s így a Budapestre érkező összes élelmiszer vasuti szállítmányok a központi vásárcsarnok vasuti állomásán akadálytalanul, haladék nélkül beállíthatók és kirakhatók.

Az ország termelőinek és

élelmiszer nagykereskedőinek igen nagy érdeke tehát, hogy a fővárosba irányított élelmiszer vasuti szállítmányokat ezenfelül „Budapesti Központi Vásárcsarnok“ állomásra adják fel, mert a dunaparti leherpályaudvarra, valamint a többi pályaudvarokon is a mostanig üzött élelmiszer adás-vétel zugvásárnak lesz minősítve s az azt elkövető ellen közigazgatási uton szigorú eljárás fog minden esetben megindulni.

Földgázkutatói munkálatok Karcagon.

A hajduszoboszlói sikeres hévvízforrás föltárása után az Alföld különböző helyein nagy apparátussal folytatódnak a kutatások. A hajduszoboszlói földgáz és jódos hévvíz megtalálója, dr. Pávai Vajna Ferenc állami főgeológus vezeti a helyszínen a kutató munkálatokat. Legutóbb Püspökladány-

ban végeztek furásokat, legújabbán pedig a földgázkutatói színhelyét Karcagra tették át.

Ez az alföldi város maga is élénk érdeklődéssel kíséri a szénhidrogén kutatásokat s egyik korábbi közgyűlési határozata szerint késznek nyilatkozott arra is, hogy a kutatás költségeihez hozzájáruljon.

Színházi hírek.

Az Orsz. Kamara Színház gyomai szereplése.

Alapi Nándor kiváló társulata meglátogatott bennünket. A pompásan szervezett színészgárda évek óta járja keresztkészen az országot és klasszikusan nemcsak előadásaikkal meghódítják a közönséget. Meginduláskor csak a nagyobb városokat látogatták, újabb terveikbe azonban beleillesztették már a kisebb helyeket is. Így részeseültünk mi is abban a ritka szerencsében, hogy közönségünkben láthatjuk, Alapi igazgatónak ezen fővárosi hívója társaságát. Alapi ismeri az ország és méltányolja nemcsak a kulturműködését, de élvezti művészetét is, mely a legjelesebbek közül való.

Tökéletesen átértelt szerepei szívéből jövő alakításai, értelmi munkájának igen megnyilatkozásai a nagy nevű művészeinket juttatják eszünkbe. A színházlátogató közönségünknek jó ismerőse a nagystílusú rendező: Szentiványi Béla is. Mihályi Mária, Salgó Ilona Witt Böske, Fekete Vilma Takács Teréz, Maconkay, Peitő, Verzár, Miskey Ildás, Fekete, Biró mindannyian elsőrangú művészek, kiknek nagszerű alakításait megértő közönségünk méltányolja és elvégre annál is inkább, mivel ilyen kiváló együttlési közönségünk ifjen még nem látott.

Ha ezek dacára a nézőtér helyei itt-ott üresek volnának, ha úgy tűnne fel, hogy a nagyszabású vállalkozást a remélnél kevesebben párfogolják, — kérjük a művészgárdát, nem a meg nem értés rovására írja ezt nekünk; de tudja be annak, hogy népünk még kinn dolgozik; pihenni, élvezni még nem tért haza nála még tart az őszi nehéz földmunka szaka. Jöjjenek hozzánk ilyen, amikor tényleg nélküli népünk a magasabb, nemesebb műveltségeket, — akkor bizonyosan az anyagi siker is sokszorosan mulja felül a jelenlegit.

Pénteken Kisfaludy K. vigjátéka a Csalódások, míg szombaton bucsuelőadásként a Kísértetek, Ybsen világhírű drámája kerül színre.

A hadikölcsönök értékemelkedése.

A hadikölcsönök felértékeléséről forgalomba került hírek hatására az utóbbi hetekben nagy spekulációs játék indult meg a budapesti tőzsdén a hadikölcsönökben, amelyeknek árfolyama napról-napra emelkedik. Egyes címletekben az árfolyamok már elérték a hadikölcsönök aranyértékének egy százalékát. A hónap elején a 6 százalékos kölcsön még a névérték 58-szorosán állott, most az árfolyam 145—150-szerese a névértéknek. A 100 koronás névértékű hadikölcsön meghaladja a 15.000 korona árfolyamot.

TORTÉNETI ADOMÁK.

A régi jó világból.

Pénzszüke mindig volt, de pénzintézete községünknek csak 1872 óta. - Isteni gondviselés azonban világteremtés óta.

Fenti vonatkozásban két helytartója volt ennek, Gyomán: Trammer állomásfőnök és Mainertz postamester.

A háttanas-hetvenes esztendőben az adókat negyedévenként szállították be a községnek az adóhivatalba. Vasut, posta meg havonta egyszer számolt el.

Széchenyi István grófnál is radikálisabban oldotta meg fentlített két kincstári hivatalnok a „Hírelt” - az ipar-, kereskedelem- és saját javára.

Suszterek, csizmadiák, szabók, rőfösök, minden helyi- és környékbeli vásárookra úgy rendelték meg - az akkor még csak utánvételre kapott - árut, hogy az valamelyes vásári alkalmatlóságra érkezék és posta, vasut kiadta azt szépen hitelre és vásár után fizelték iparosok, kereskedők, ha lehetett. Merthogy szegény ember sorsát boldog Isten bírja. - Szegény emberek reményeségei sohasem teljesednek be száz percentig. - De ebből sem lett baj az idők folyamán egyetlen egyszer sem.

Azon földolognak, hogy posta, vasut megkapja követelése minden összegét a hó utolsó napján: államilag nem szubvencionált szövetkezeti alapon tettek eleget iparosok és kereskedők.

Ha ki nem tudott fizetni, öszszekölcsönöztek a hiányzó összeget: de soha fenakadás nem volt a kiegyenlítés körül, merthogy az egyedüli hitelforrást meg kellett becsülni.

Tisztes- és nem uzsorakamatkéní pedig: suszter, szabó, boltos, rongyász, szítás, rostás stb. stb. ellátta a vasutast, postást mindazzal, ami csak a ház körül évről-évre kellett.

Olyan ur se lesz többet az adófizelő állomalany, állampolgár, mint akkor volt.

Király Ferenc postaszolgának generális utasítása volt, hogy a nélán elkészített utánvétes küldeményt címzett álvetheti az éjféli, hajnali vonatnál, ha postaküldemény. De ugyanigy volt a vasuti szállítmányoknál is, merthát lényileg nem a hivatali szabályzat a fontos, hanemhogy iparos, kereskedő le ne maradjon valamely vásárról, piacról, csaliról, portékájával.

Micsoda puritán világ volt az, hogy e körül soha semmi differencia nem fámadt.

Egyszer mégis, de ebből sem lett acta-ügy, vagy tárgyalás.

Mainertz Lajos postamester neve napját tartotta és volt vendége bőven. Etfek-ítak is szépen.

Ugy hajnal fele ráeszmél az ünniepl, hogy tán, megést harapnának valamit a vendégek. - Oda is szól élete hú párjának, hogy nézzem szét a ház körül.

- Kedves Lajosom! Kenyeren kívül nincs semmi a háznál.

- Nincs a fenét!

Bemegy a postamester a hivatalba, szétnéz az éjl egy óra-kor Pestfől jövő csomagok közt, vára velt egy fiz kilós küldeményt, lecsapja a vendégasztalra, a velehozott utánvételes szállító levelet aláírta egyik vendéggel, kiguberálja a 18-forint utánvételi díjat és néhány perc mulva jóüzien fogyasztják a vendégek Porszász finom friss virsljét.

Szombat reggelén benyit Hoyi Miska nagyvendéglős a postára és tudakolja, hogy megjött-e az iparos bára rendelt virsi-küldemény és aztán érdeklődött iránta délután is, merthogy este már kellett a vendégeknek. De biz az végképp nem fuott be.

Vasárnap aztán sürgönyt adott fel, gorombát, Porszásznak a felültetésért.

Maga Mainertz vette kézhez és a Hoteles távozása után behívatta a postakocsist, kezébe nyomta a 30 krajcár távirati díjat, hogy vegyen rajta dohányt. A táviratot pedig szerle tépte: jótéllélekkel morfondirozván, hogy: ilyen szöveg lovábbitása ellenkezik a postaszabályzatfál.

* * *

Ugyanezzel a postással eselt meg, hogy az 1881-iki nagy árvízveszedelemkor itjtárt Kemény Gábor közlekedési miniszter, az árvízveszedelem ellenőrzésére, de főként permanens rendelkezések végelt s látván a komoly nagy bajt, mentő vonatokat, pontonokat rendelt ide.

Közben értesítéseket várt Pestről és így eselt meg, hogy a főszoigabiró hajduja nem levén oltion a postamester urat, a nagyvendéglőben - jó helyen kereste fel.

Haptákba vágván magát, tudakolta, hogy nem jött-e levél a Kegyelmes urnak?

- Reggel nyolc után jöjj a postára, akkor megtudod!

Csak hamar jött maga Debreceni Endre főszoigabiró, szép szál, igazi urember és udvariasan kérte az ifókás postamesteri, hogy a tekintetbevendők tekintetbevétele fel adja ki a Kegyelmes ur címére nélán érkezett küldeményt.

- Nincs hivatalos óra! Legyen szerencsém holnap a hivatalban!

Felesége is együtt szórakozott a postamesternek a társaságában és kérőleg szöll férjéhez: - Lajos! Ezt ne tegyük! - Elhozom én a postát.

- Dehogy! Főszoigabiró ur! Fogja karon a nőmet és kisérje haza: akkor megkapja a kegyelmes postáját.

Máris, udvariasan, nyujtotta karját az előzékeny postamesternek a főszoigabiró és még az ajtóig sem értek, amikor utánok rikkant a postamester:

- Főszoigabiró! Aztán meg ne csókolja utközben a feleségemet!

S nem is egészen így mondta. Tova tünt szép idők! Mikor lesznek megint ilyen állomásfőnökeink, postamestereink?!

Kner.

Lapzárta után vettük az alábbi fontos hirt:

Bethlen István gróf és kormánya váratlanullemondott.

A Magyar Távirati Iroda jelentése:

A magyar királyi kormány f. hó 14-én délután Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklete alatt rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy az összkormány lemondását a Kormányzó Ur Öfóméltóságának beadja. A további döntés mára várható.

Mikor a magyarok megszólalnak...

Simonfalván arról beszéltem, hogy a nép ne induljon ismerellen vezetők, üres jelszavak és teljesíthetetlen ígéretek után, mert agrárvezéreink szeretettel dolgoznak a népért s az alkotások terén annyira kiemelkednek a közélet emberei közül, mint a szamar a nyájból, süvítette az egyik atyafi. Édes barátom - mondom én - a szamarat mindig könnyü felismerni a nyájban, mert látja mindenki, de most emberekről beszélünk, emberek közt vagyunk itt, a szamarat csak akkor lehet megismerni, ha ok nélkül kiabál.

Az adókról meg a hivatalokról.

Amikor egyszer Bálinczon a szarvasmarha tenyészítésről és a szarvasmarhákról beszéltem, egy bálinczi telepes sunyi mosollyal szöll a szavaimba: ne tessék nekünk a hivatalnokokról beszélni, az érdekelne minket, hogy mi-érl fizetek én meg más olyan reffenetes sok adó? Hát azért mert emészt kend, meg füstöl kend, ha majd egyszer nem kell az étel, se a pipa, legyen nyugodt, nem lesz adó. A szarvasmarhákat pedig sose tévessze össze a hivatalnokokkal, mert azok oldalba döfik kendet, de maga so-hase fogja tudni őket megfejni.

Dr. Bajtay Mihály
kir. gazd. főtanácsos.

Lakást kiadók figyelmébe.

A Gyomai Ujság kiadóhivatalát számos esetben keresik fel a lakást keresők, kérve olyan címeket, ahol hónapos, vagy éves szobák, továbbá rendes teljes lakások kaphatók. A szerkesztőség tudatában van annak az önzetlen munkásságnak, mely községünk polgárainak javát igyekszik szolgálni azért a fent említett cél érdekében külön rovatot nyit a Gyomai Ujságban.

A rovatban közölni fogja a kiadó lakások tulajdonosainak nevét, valamint a lakást keresőket is.

E rovatban közölt hirdetések teljesen díjmentesek, ingyen közöljük azokat.

Kérjük tehát lapunk olvasó közönségét, hogy ez irányu hirdetéseiket a kiadóhivatalunkba juttatni sziveskedjenek.

Haszonbérbeadó:

Kovács Jánosnál 2 lakás 2 szobás padlós november 1-re kiadó, értekezni lehet a trafikban, ugyanott egy üzlet helyiség is kiadó.

Haszonbérbe kiadó különbejáratu szoba-konyhás lakás, gyermektelen házaspárnak. Megtekinthető Kossuth Lajos utca 748 hsz. alatt.

Egy butorozott szoba egy vagy két fiatalembernek a város belterületén azonnal kiadó. Cim lapunk kiadóhivatalában megtudható.

Kiadó ház Hantos-ucca 1491 sz. a.

Haszonbérbevevő:

Lechnitzky Lajos Gyoma, Endrődi-ut 1099 egy szoba, konyha és speizos lakást keres nov. 1-i beköltözésre.

Harmati Zsigmond Selyem-ucca 409 sz. egy szobás lakást keres (esetleg takarításért is) nov. 1-i beköltözésre.

HIREK

Istentiszteletek. A reform. templomban okt. 17-én d. e. 9 óra-kor prédikál Répás Pál ref. lelkes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 óra-kor német nyelvü Istentiszteletet tart, Feiler Ernő lelkes. A róm. kath. templomban reggel 9 óra-kor islentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. óra-kor Iytánia.

Kabaréelőadás. A gyomai iparos és Kereskedőifjak Önképzőköre november hó 7-én tancmulatsággal egybeköltött kabaré-előadást rendez. Az előkészítő munkálatok, a próbák már folynak. Ismerve a vezetőség lelkes és kitartó munkásságát, nagy érdeklődéssel várjuk a szórakoztató előadást.

Kinevezések. A kultusz-miniszter ur Farkas Sándor okl. tanítót a Gyoma-nyilasi, Szabó Endre okl. tanítót a Gyomahalmgyi közszéki tanítói állásra, Uhrin Regina endródi okl. tanítónőt pedig Hódmezővásárhelyre állami iskolai tanítónővé nevezte ki.

Közművelődési előadás. A közművelődési ingyenes előadás szerdán október 20-án este nyolc órakor az Alsórézsi Kaszinó nagytermében lesz.

Okatófilm előadás. Az elmúlt tanév tapasztalatai arról győzték meg a tanító-és nevelő testületeket, hogy az október-film előadásoknak a tanítás terén rendkívül fontos szerepük van. Ezt mérlegelve, a kultusz-minisztérium ez évben is rendezel ilyen előadásokat minden foku tanintézetek számára. Ezen tanév első filmelőadása Gyomán, f. hó 18-án hétfőn délután lesz, amikor „Az ókori művészet emlékei” és „János vitéz” c. film kerül bemutatásra.

Olvasó közönségünk figyelmébe. Lapunk folytonos helyszüke miatt a „Helvétziai vallástörténet” című Gyomai Ekklezsia” című tárcánk folytatását csak minden második héten hozzuk.

Nádasy országos főkapitány utóda. Egyes híradások szerint Nádasy Imre volt országos főkapitány utóda dr. Gbicz Tihmér, volt határrendőr főtanácsos, a debreceni államrendőrségi kerület jelenlegi főkapitánya lesz.

Dísznótoros vacsorát rendez a GYMTE. A Gyomai MTE e hó 24-én vasárnap ünnepli meg fenállásának 5-ik évfordulóját mely alkalomkor a Holler szálloda disztermében este 8 órakor dísznótoros vacsorát tart, amire a sportoló közönséget ezúton is szeretettel meghívja.

Ugron Gábor a kormányzópártban. A Reggel írja, hogy politikai körökben élénken kommentálják Ugron Gábor volt belügyminiszternek, pártionkivüli képviselőnek a Kállay-féle vacsorán tett azon kijelentését, hogy belép az Egységes pártba.

A rendőrből újra hajdu lesz. A közszéki rendőrök az államrendőrként való megközlönböztetés céljából belügyminiszteri rendelet szerint ezután „hajdu,-nak kell nevezni. Ez a „hajdusítás”, megtörténik mindama helyeken, ahol nem működik államrendőrség.

A magán művelők vizsgálatának eredménye. A f. év október 8-án megtartott magán művelők vizsgálatok alkalmával az alábbi tulajdonosok mēnlovi bizonyultak alkalmasnak: Bakulya Pálné, Szalóki Jánosné 2 drb., Iványi Istvánnak 2 drb., Szabó Benedek 2 drb., Harmati Gyula, Marjai István 2 drb., Kun Gergely. A mēnek közül a Harmati Gyuláé I-ső, a többi pedig II. osztályának bizonyult.

Szarvasi országos vásár. Szarvas nagyközségben a legközelebi országos vásár okt 15, 16, 17 és 18. én lesz megtartva. Vésztmentes helyről mindenféle álat felhajható.

Teljes nevet kell írni az üzleti cégtáblára. Figyelmeztetjük az érdekelt iparosokat és kereskedőket, hogy az 1922. XII. t. c. 56 §-a szerint az üzlettulajdonos cégtábláján családi és utónévét (tehát teljes nevet) köteles kiírni. Értésülésünk szerint ezen törvényes intézkedés beartását a közeljövőben ellenőrzik s mindazok ellen akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, kihágási eljárást indítanak.

Felülfizetések. Az előző számból kimaradt, mjuján a hírt lapzárta után vetjük. „A Gyomai Levente Egyesület által folyó hó 3-án rendezett népünnepély és táncmulatságok alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Knef Izidor 1 millió, Vinezze Andor 120.000, Huhn Ferenc 100.000, ifj. Debrecenyi Endre 50.000, dr. Zeőke Antal 30.000, Nyisztor Péter 30.000, Madaras Gyula 30.000, Kádár Márton 30.000, Iványi István 30.000, Priskin Gyula, Szerető János, ifj. Kovács János, Gál István 10-10.000, N.N. 5.700, N.N. 5.000, és Tótkalászi László cukorkaárus a 48-as kaszinóban eladott cukorkák utáni percentjét 50.000, koronát. A felsorolt felülfizetésekért megvezett uraknak hálás köszönettel tölmecsolja az Elnökség.

Felhívás a szereplőkhoz. A népművelési bizottság felkéri mindazokat, akik a népművelési előadásokon szavattal, énekkel, vagy zenével szerepelni óhajtanak, szereplésüket jelenítsék be Tóth József urnál a népművelési előadások rendezőjénél. Árvaház földszint.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 340, rozs - árpa 180, zab, 160, tengeri szemes 150, csőves 100 ezr korona mázsánként.

Húsárak: Marhahús 15, borjúhús 24, sertésbús 24, juhhús 16, szalonna 26, zsír 26-28, kolbász 32 ezer korona kilogramonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 14-16.000 K. literenként, tehénturó 5-6000, vaj, 40-45.000 korona kilogramonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 55. tyúk drb. ja 30, Kacsá sovány párja 70-90, Liba sovány drb. ja 90-100, Kacsakövér 18, Liba kövér 20, Pulyka 16 ezer korona kilogramonként. Tojás drb. ja 1600 korona.

PUBLIKÁCIÓ.

Bognár árúk, kőrjszál és küllő, kőr és szilrők, kőr is hasábfá, továbbá kátránypapír, bőrfelvez és elszigetelő lemez Wagner Márton Fainál beszerezhető, Mútrágya Wagner Márton Fainál még kapható.

Egy ügyes rikkancgot felvezz a GYOMAI ÚJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLO árultására BLEIER MANÓ Petőfi uccá 20 száralék jutalék ellenében. Rokokszálak és hadiözvegyek előnyben részesülnek.

Szobapadolás alá és ólakban alkalmazható mészpor 600 koronáért különként kapható Honli Antalnál.

Egy üzlethelyiség Molnár László Horihy Miklós-utí házában november elsejére kiadó.

Zsirbödön, kanta, vedor, fejő, locsoló, reszelők és szűrők legolcsóbban beszerezhetőek Kohn Gyula hádogosnál Gyoma, Endródi-ut. 1100.

GROSZ ZOLTÁN fetelepein; Asztaloknak: minden méretű gözblék. **Bognároknak:** mindenféle szerszámok, u. m. kőr is, szil, akác-rönkők 40 cm. vastagságban, bukierhasítvány, stb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a gazdaközönséget, hogy velőgépek két évi hitellel felszés szerinti részletekben készpénz árban egy 7 százalék kamál mellett kapható.

Malom-ucca, 1620. sz. alatt egy butorozott szoba két jobb fiatalembernek esetleg kosztal kiadó.

gy. Cs Szabó Albertnél 537. sz. alatt csukka izik van eladó.

Egy emberi hónapos családnek azonnali belépésre felvezz. **Olasz Lajos** bormagykereskedő Gyomán, Tompa Mihály (Iskola) ucca.

Kályhát, tűzhelyet, kályhacsöveget, ekevasat, legolcsóbban Szendrői Ferencnél vásárolhat.

Gyomán Arany János-ucca 580. sz. alatt, egy jókarban levő gramofon 20 lemezzel, egy 9-12-es fényképezőgép, egy asztal, sparhelt, és egy ágy van eladó.

2 drb ágy, egy lábön álló sparhelt, kimaradt új nád és különféle nagyságú ládák és használt zsákok leszállított árban kaphatók Honli Antalnál.

Dancsó Árpád férfi és nőiszabó műhelyét a Glüek házából Koloh borbély házába helyezte át. Egy flut tanulónak felvezz.

Gaál Imrénék a Hosszuzugi 2 hold kaszáló földje örökáron eladó. Venni szándékozók vizjárta páskumi tanyáján jelentkezzenek.

Házasulandók figyelmébe! Lakodalmakra kölcsönözök lánycsokát, edényeket és poharakat. Továbbá meglepő olcsó árban lehet kapni üveg és porcelánárut, tehér tányérokat 4500 K-tól 7000 koronáig. **Tandler Sándor, Endródi.**

Rákóczi-ut 643. számú Csapó János-féle ház és Caepüskerli 1200 négy-szögöl föld örökáron eladó. Értekezni lehet Papp Zsigmondnál Rákóczi-ut 644 számú házában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Tejút ucca-872 elvállalja takaréktűzhelyek és sirkerítések készítését és javítását. **Kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába végo munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltkhez ajtók, sütkők, rámkák, vaskemenceitök** a leggyorsabból a legjobb kivittelig állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszertlen készít, javít és szepel. Költségvélással díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

BEZZEGH JÁNOS óráds és ékszerész Endródi, Nagy-ut 26, Hornok-féle ház, órá és ékszerjavításokat a legpontosabbban jótállás mellett vállal. Raktáron jart pontosan szabályozott inga, fall és ébresztő órákat, ugyszintén zseb-órákat. Tört aranyt vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz, Nagyobb javításokért házhöz megy.

Butorok. Tele sjma és tömör hálók, ebédők, festett butorok, dió, eper és búkkfa kühűs ebédők asztalok, modern búkkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Valtay Gábor molperőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetőek.**

Uj lánchorona és fogasborona legjobb kivittelben, legolcsóbban beszerezhető Józsik István kovács mesternél Gyoma, Deák Ferenc-ucca 364.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsábal gázlevegylágyrának hprnyolt eserű gyártmányainak lerakala Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fatereskedő** vasuti telepein, Endródi a fetelepen. Eladás gyári árban **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endródi irodájában.

Egy jó családból való lehetőleg polgárit végzett fiatalulónak felvétetik KATONA GYULA fűszer, vegyes és borkereskedőnél GYOMÁN.

A Kultura könyv- és papirkereskedés értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy minden izlésnek megfelelő

ELŐNYOMDÁT

nyitott. Aki **OLCSÓN** és **SZÉPEN** akar **DRUKKOLTATNI**, forduljon bizalommal a **KULTURA** könyv- és papirkereskedéshez. Ugyanott a **LEGUJABB DIVAT** és **KÉZIMUNKA ÚJSÁGOK** kaphatók és kikölcsönözhetőek. Kézimunka anyag is beszerezhető.

T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y

Himző előnyomást a legújabb mintákkal Schvarcz Ferencné GyOMA, Horthy Miklós (volt Endrődi) ut 1024. szám alatt.

A gyomai círakeriben 2 hold szőlő több évre hasznosítandó kiadó. Bővebbet özv. Darida Lajosné Endrőd, Széchenyi-ut, Dohányáruda.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 837. tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a leg-
jutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsavágó-daráló, egy szobabeli butor, szűlő, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtók ablakok, kertszerszámok, függő és asztalilámpák legnagyobb választékban, kis kéziköcs. ruganyos vaságy, hévér járgány, sporhelt, kályha, esztergált függönytartó, drótkerítés bármilyen méretben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindentféle ócskavasot, rezel, ólmo, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, sudarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Dr. Messinger Albert
ügyvéd
irodáját
Attila uccai házába
(volt Gazdasági Takarékpénztár mögött)
helyezte át.

Eladó a Baross uccában
460 négyszögöl területű házhely. — Tulajdonos: **Tari Bálint, Deák Ferenc ucca 535 szám alatt.**

Buzát, csövestengerit, heremagot és tökmagot a legmagasabb napiáron vesz

SCHWARCZ DÁVID
az Angol-Magyar Bank megbízottja.

RAKTÁR:

Ehrmann háznál és a vasutnál

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

Könyvnyomdai műintézet.

A gyomai kir. járásbiróság, mint felekkönyvi hatóságtól.
2876/1926. lkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Giricz Péter endrődi lakos végrehajlatónak özv. Paroczai Lajosné sz. Timár Anna endrődi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a felekkönyvi hatóság avégrehajtási árverést 1.600.000 kor. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbiróság területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 594 sz. lkvi betétben, A. I. 1—2 sorsz. s 2462 és 2463 hrsz. alatt foglalt s B. 2 szerint özv. Paroczai Lajosné sz. Timár Anna nevének álló 1/2 rész illetőségre 12.000.000 kor. azaz tízenkettőmillió kor. kikiállási árban elrendelte.

Az árverést az 1926. december hó 7. napján d. e. 10 órakor Endrőd község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiállási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiállási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél lenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170 §§, 1908: LX. t. cz. 21. §.).

Az aki az ingallanért a kikiállási árna magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiállási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25 §.).

Gyoma, 1926. szeptember 20. Záhonyi sk. kir. jb. elnök.
A kiadmány hitelül:

ELEK
kezelő.

SPORT.

GySC - M. Törekvés 1:0 (0:0).
Bajnoki, bíró Podani.

Az okt. 3-ról elmaradt bajnoki mérkőzést a két csapat között megegyezéssel az elmúlt vasárnap játszolta le, mely a várakozásnak nem épen megfelelő eredménnyel végződött.

A játék 4 órakor veszi kezdetét. A GySC szeltől támogatva azonnal támad, de a gyengén funkcionáló csatársor minden akcióját idejében szétrombolják. A 30. percben Papp III. egy kapu előtti kavargásban 11-est vét, melyet Eke véd. A hátralévő idő alatt a GySC erélyesen támad, de eredményt nem ér el.

Szünet után a GySC továbbra is frontban marad, de a mezőberényiek tömörülő védelmén minden labda megakad.

Egyik korner a másik követi, de eredményt mégis a 20. perc hoz: mikor is Barna rövid szöktesét Elek elcsipi és a labdát a hálóba vágja.

Gól után egy kissé élénkebb a játék, a halvesz szinte fömi labdával a csatárokat, de azok a kapu előtti nem boldogulnak az ellenfél szivós védelmével és így kénytelenek beérni az 1-0-ás végeredménnyel.

A mérkőzést a bíró a nagy sötétség beállta miatt 5 perccel hamarabb lefújta.

GyMTE - K. Törekvés 2:1 (1:0).

Az egész mérkőzés mindvégig heves iramu és durva faultoktól volt tarkítva, melynek eredményeképpen a bíró mindkét csapatból egy játékost kiállított.

A GyMTE már a első félidőben változatos játék után Szilágyi révén megszerzi a vezetést, de több gól elérésére a csalársor képtelen.

Szünet után a K. Törekvés is többször felnyomul és sikerül is nekik egy 11-es révén a kiegyenlített megszerezniök. A kapott gól után a GyMTE finisbe kezd és Majer révén az eredményt 2-1-re állítja be. A mérkőzés hátralévő ideje GyMTE támadásokkal telik el.

Egy ÜZLETBERENDEZÉS
pult és állványokkal, egy vásári sátorfa és 9 darab kivégott erős nyárfa eladó özv. SZÁNTÓ IGNÁC NÉNÁL Gyoma, Deák Ferenc utca 39.

1007 szám. 1926 vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. lörvényszéknek 1926 évi 2469/2 számú végzése következtében Dr. Osváth János gyomai ügyvéd által képviselt Endrőd - Gyomai Takarékpénztár javára 28 millió korona s jár. erejéig 1926 évi augusztus 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felül foglalt és 12,040.000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Árpa, buza, farkarmány és libák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyomai kir. járásbiróság 1926-ik évi Pk 1885 számú végzése folytán 28 millió kor. főkekövetelés ennek 1926 évi május hó 15 napjától járó 18 százalék kamatai 1/3 százalékkal váltódj és eddig összesen 3,533.900 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Endrőd község határában az öreg szőlőkben 1031 szám alatt és folytatva a páskumon 1863 sz. alatt leendő megtartására 1926 évi október hó 21-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kifüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenen oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltelik.

Kelt Békéscsabán, 1926 évi szeptember hó 19 napján.

SONNENFELD SÁMUEL
kir. bir. végrehajtó.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHAZA GYOMA

(Érdeklődésben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzvviszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van úgy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsonöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek** mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztés 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett **bármely összegig folyósít.** **Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetők, **legmagasabb kamatot fizeti.**

Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István

gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:		ENDRŐDRŐL INDUL:	
hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra – perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra – perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra – perc
délelőtt	9 óra – perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra – perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra – perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra – perc
délután	6 óra – perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya főútszél, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a sofőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiárat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél.**

ÁRPÁT és TENGERIT megdarál, illetve friss darával azonnal **becserél.** – Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben a legolcsóbb napiáron **kapható.**

HIRDESSZEN

a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló!

Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI „HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócsok és egyéb takarók, Amerikai traktor és gépolajok, Porosz szén és tüzfifa, Gazdasági kötélárúkból óriási választék és olcsó árak, Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármilyen mennyiségben kapható, Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat ne felejtse megtekinteni!!!

Mindenemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogramm fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előjárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tüzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI ÚJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

A belügyminiszter programja.

Ritkán találkozok a közvélemény biztatóbb jelenetével, mint most Scitovszky programjával, mely valóságos tükröt tár elénk, amelyből nemcsak a belügyminiszter világnézeti és társadalmi felfogását mérsekelt politikai irányelveit, hanem belpolitikai közállapotaink és társadalmi mozgalmaink képét ismerhetjük meg legélesebb jellemző tulajdonságaiban.

Scitovszky Béla, mint a nemzeti értelmű szabadelvűségnek képviselője, aki a maga konzervatív és keresztényi felfogásával tisztel minden törvényt és jogot, épezen meggyőződésénél fogva siet azonnal kimondani, hogy liberálisizmus alatt nem azt érti, hogy mindenki tehet amit akar s hogy mindenkinek minden szabad, hanem érti a polgárok osztály- és felekezetre való tekintet nélküli jogegyenlőségét, egyformakötelességeit.

Ebből önként folyik, hogy pártatlansága fogja biztosítani jobbra és balra egyformán a túlzások és szélső törekvések kiegyensúlyozását, kilengéseiknek visszaterelését a törvények-szabta mederbe, kiküszöbölését azoknak a mestersegesen támasztott ellentéteknek, amelyeknek végre el kell tünniök politikai és gazdasági közéletünkben.

Az az érzésünk, hogy Scitovszky politikai jellemének egyenessége és kemény erélyességében is

a mindig alkalmazott igazságosság és tapintat fogják megkönnyíteni belügyi köz-igazgatásunkban a maga elé szabott feladatokat és az a népszerű objektivitás,

mellyel a törvényhozás házában házelnöki tisztében uralta a parlament hangulatát, fogja az ország társadalmi békéjét és nyugal-
 mát is biztosítani.

Családi dráma.

Lénárt Bálint földbirtokos öngyilkos lett.

Megrendítő az a tragédia, amely e napokban játszódott le a dévaványai Lénárt kurián.

A 2000 holdnyi birtok tulajdonosa Lénárt Bálint f. hó 17-én öngyilkos lett.

A szerencsétlen ember már hosszabb idő óta buskomor volt. Két évvel ezelőtt elvesztette fiatal feleségét, öt gyermek anyját, kívül a legnagyobb szeretetben, boldogságban élt. Ez a csapás elűntette arcáról a mosolyt, elvette az életerős férfi jókedvét.

Gyermekeit a legnagyobb gonddal intézetekben helyezte el, hogy felejtse velök árvaságukat, míg ő maga napestig dolgozott a

birtokán.

Legutóbb vétel útján gyarapította birtokát, hogy egykor nyugodt és kényelmes megélhetést biztosíthasson gyermekeinek. Samint halljuk, éppen ez okozta vesztét.

Csalódott a vételárban, megrongált idegrendszerre nem bírta legyőzni a melancholia szülte akaraterő csökkenést, s bekövetkezett a végzetes szerencsétlenség.

Hat anyátlan — apátlan árva siratja, s az egész környék társadalma gyászolja. Kedden délután temették el a halottat, a dévaványai vágási temetőben levő családi sírboltba.

A kontárok ellen.

Meg lehet tagadni a nem szakképzett egyéneknek a munkakönyv kiadását.

Az új ipartörvény 111. §-ának 3. bekezdése aként rendelkezik, hogy azon 18 életévüket betöltött egyéneknek, akik valamely képesítéshez kötött szakmában tevékenykedtek, de képesítést nem szereztek, kérelmükre a munkakönyv kiadandó.

Ez a rendelkezés ideges nyugtalanságot váltott ki ipari körökben, mert úgy vélekedtek, hogy ezáltal nemcsak a fanonckodás elkerülése lehetséges, hanem az ipari kontárok szaporodását is nagyban elősegítik a törvényes esz-

közök.

Az ipari érdekeltségek már több ízben kérték ennek a rendelkezésnek a hatályon kívül helyezését, azonban csak biztatást és kimagyarázásokat kaptak.

A kereskedelemügyi miniszter most végre leiratban közli megnyugtatóként az ipartestületekkel, hogy az ipartestület az ilyen 18 évet betöltött egyéneknek megtagadhatja a munkakönyv kiadását, amennyiben azt tapasztalná, hogy az illetők a szakmában egyáltalán nem, vagy csak nagyon kevés ideig tevékenykedtek.

Adóreform.

A képviselők kijelentése szerint, a pénzügyminiszteriumban eredményesen dolgoznak az adóreformon. Adókievetés ezután csak minden három évben lesz. A három éves kivetés rendszerével a békebeli állapotokra térnek vissza. Bizonyos, hogy három év alatt jobban kiegyenlítődnek a különbségek és olyan helyzet alakul ki, amely sokkal közelebb van az igazságos kivetéshez.

Jugoszláviába utazóknak.

A jugoszláv kormány arról értesítette a magyar külügyminiszteriumot, hogy a budapesti SHS konzulátus olyanoknál, akik Jugoszláviába kívánnak utazni, az utlevél láttamozása alkalmával a személyes megjelenést nem követeli és amennyiben az utlevéladatai rendben vannak, a vizumra vonatkozó megkereséseket posta útján is elintézi.

Mezőgazdasági munkások és cselédek jutalmazása.

Olyan gazdasági cseléd részére aki példás és hűséges viselkedése mellett legalább 25 esztendő telt el a munkaadónál, illetve gazdaságban, továbbá olyan mezőgazdasági munkásnak aki megbízhatósága, szorgalma és józansága által főbb munkástársa közül kivált a kir. földmivelésügyi miniszter ur pénzbeli jutalmát és elismerő oklevelet fog adományozni.

Felhívatalnak a munkaadók kinnél ilyen mezőgazdasági munkás vagy cseléd van szolgáltatásban jutalmazásra való felterjesztés végett az előjárásánál jelentsek be.

Megjegyezzük, hogy a mezőgazdasági munkások részére bizonyos szolgálati idő kimutatása nem kötelező, ezt csak a jutalmazásra előterjesztett cselédekre vonatkozólag szükséges igazolni.

Tóth Imre turkevei polgármester halála.

A megdőbbenő fájdalomnak nagy szomorúságával, — a résztvevő gyásznak együtt érző mély részvételével, — és a kegyeletes tisztességtevésnek meg nem hervadó virágaival száll a lelkünk e napokban a szomszédos Turkeve városába, hol gyászba öltözött az egész város Tóth Imre polgármester váratlanul, megdőbentő halál-ese miatt.

Megdőbbenő fájdalommal vetjük e hírt, mert ambiciózus és mindig nemes közéleti munkájának teljességében, férfi korának csaknem delén érte Őt a hirtelen halál, — résztvevő együttérzéssel szállott el a szomszédos városba a lelkünk, mert egy szerető szívű családnak és egy egész nagy városnak pótolhatatlan veszteség az Ő elmulása és a kegyeletes tisztességtevésnek meg nem hervadó virágaival szórjuk tele a sírját, mert nemesebb lelkű embert alig-alig gondolhattunk is el Ő nálat! Egyszerű tisztességes gazdálkodó sorsból kiválóan tanulva küzdötte fel magát fáradhatatlan igyekezéssel, férfiúi fénylő erényekkel, mindenkihez aláhajoló szívjósággal oda, hogy halálát egy egész város, a tisztelők seregeinek megszámlálhatatlan ezere hallotta sűrű könnyuhullások között.

Még az elmúlt pénteken városa javáért dolgozott, délután néhány negyedórai beszélgetésre az Uri-Kaszinóba ment fel, honnan hazatérve rosszul létről panaszkodott s váratlanul jött agyvérzés következtében vasárnap délután már a turkevei akác lombos öreg temető lombhullajtó levelei között pihent

meg az ő fíradalmaitól.

■ mi községünkben Gyomán is ismeretes volt az ő nemes egyénisége és szív jóságának gazdasága egyfelől e két város sokoldalú egybekapcsolása révén, másfelől pedig, mert az Ivánfenéki Ármestesítő Társulatnak nemcsak közgyűlési, de választmányi tagja is volt, hol

bölcsességével és jóságával sok fontos és nehéz ügyben volt a köznek javára. Midőn Szerelteinék és Turkeve város nemes tanácsának és közönségének együtt érzésünket ez uton is kifejezzük, a megboldogult nemes életű tisztviselőnek emlékezetét kegyelettal őrizzük meg példaadásként.

Hová építsük a polgári iskolát? Gyoma és Endrőd közös polgári iskolája.

Gyoma és Endrőd község egymástól való távolsága mindössze 3 km. és e két községnek külön-külön polgári iskolája van. Ugy az endrődi, mint a gyomai polgári iskola létszáma azonban amellel bizonyít, hogy a két községnek elegendő lenne egy iskola is, de meg mindkét községre óriási megterhelést jelent a polg. iskola fenntartása. A községek közötti építkezés arra enged következtetni, hogy a jövőben a két község között még a 3 km. távolság is redukálódik.

Egy reális eszme indult ki Endrőd társadalmának köréből, amely a két község között levő erre kiválóan alkalmas terület felhasználásával, egy állami felsőmezőgazdasági tagozattal bíró 8 osztályú polg.

iskola felállítását célozza.

A felsőmezőgazdasági iskola felállítására a polgári iskola fenntartási költségét felére redukálná. Az egész vidék mintegy predestinált a gazdasági irányú iskola felállítására. A két község között a gyakorlati oktatás céljaira kiválóan alkalmas terület van. Nemcsak a két községre járna ez óriási előnnyel, de nemzetgazdasági szempontból is kívánatos lenne az eszme megvalósítása, tekintettel a még mindig folyó szanálásra.

Mindkét község közvéleménye rokonszenvezik ez életre való és aktuális eszmével és most már a községek bölcs vezetőségétől és a felettes hatóságoktól függ az eszme útja a megvalósulás felé. (R)

A Kultura könyv- és papírkereskedés értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy minden izlésnek megfelelő

ELŐNYOMDÁT

nyitott. Aki **OLCSÓN** és **SZÉPEN** akar **DRUKKOLTATNI**, forduljon bizalommal a **KULTURA** könyv- és papírkereskedéshez. Ugyanott a **LEGUJABB DIVAT** és **KÉZIMUNKA UJSÁGOK** kaphatók és kikölcsonözhetők. Kézimunka anyag is beszerezhető.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Ekkleziásia Históriaja.

Készült 1834 - 1837 esztendőben.

Irta: **DÁVIDHÁZY SÁMUEL**

gyomai ref. lelképásztor, abékés-bánáti egyházmegye-assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jeleni értékes kézirat első kiadása.) (5) -

1825-be lett Szilágyi István a Notárius s vitte 1833 Novemberig, a mikor hivatalát le tette. 1827-be Fekete János. 1828-ba Bíró P. János ismét. Ekkor építették a Fergetet által le vettett bádgos Torony hej-jébe, melj eddig csonkán be fedve állott a mostani veres sindejü. 1829-be ismét Bíró P. János. Ez építette az Ekkleziásia

kis Granáriumát egy Gyűlés szobával a Parochiális kis kert egy részében. Ezen esztendőben volt egy föld rengés, melj az ülő álló emberek meg éreztek, meljre a konyhákban az edények egybe verődtek. 1830—1833-ig Marjai István. Nevezetes Birósága az 1830-ba 2 lányi vastagságu 19 hélig tartott hóról az 1831-ik félelmet okozott Choleráról, nagy Árvizról és Bétsi utjáról, melj az lakosok kívánságuk szerént tenni tartozott, hogy az elvett legelőt a legfőbb hejjen vissza nyerné. 1834-be G. Szabó Ferencz, ekkor hozodott ide Notáriusnak Kalotsa István Kenderesről. Kiesvén, itt házat és földet vett és itt lakott. 1835-be Fekete István, 1836-ba nemes Kruchió István, 1837-be Bíró P. Péter.

11. §. Doctor ninsen a Helvésgbenn, hanem van egy Vármegye sebésze, ki ugyan a hozzája fojamodóknak segedelmére van, de az kevés hasznót hajt a Pafikának, mivel a lakosok az orvoságra pénzért nem igen akarnak szorolni. Bába van 10, kik mind kitanítottak Vármegye sebésze által s hitesek. A Himlő oltás fojtában és jól megyen.

12. §. A lakosok oljanok mint az Alföldiek szoktak lenni, szép posgás, rendszeren közép termefü emberek, ruházajlok csinos mind Férfiaknak mind kivált a Fejér Személyeknek, meljiek télen nyáron egy formák, ugy mint Fejér bunda Szür, ködmön, rékli. A Férfiak müvelik, a földet, az Asszonyok fonnak szünek varnak, jó kenyeref sütnék. Eledelők a pa-

Serkédyné Jakab Mária sirkő-avatási ünnepélye.

Özv. Mányiné Prigl Olga az annak idején leánya gyógyítatására a Kner Imréné és Serkedy Jánosné nemeslelkűséggel folytán baráti körben gyűjtött kémmilliónégyezer koronát az illető fenköli lelkü adakozók közös beleegyezésével hálás köszönettel felajánlotta egy, a „Mari néni,“ részére emelendő sirkő javára, mely tisztelettel hirdesse a község negyvenéven keresztül működött szerellett óvónőjének, a nagy emberbarátnak, a társadalom hasznos és tevékeny tagjának emlékezetét.

A sirkőt Wagner Márton Fiai jónévű cég szállítja. Az avatási ünnepély folyó hó 31-én vasárnap délután 1/2 4 órakor lesz a régi református temetőben, melyen Nagytiszteleű Répás Pál iskolaszéki elnök ur mond emlékbeszédet. Alkalmos idő esetén az óvoda apróságai is kivonulnak az óvónő vezélése alatt, s virággal szórják be a sírt, hogy már a zsenge gyermeki lélekbe bevésődjék a hála és kegyelet szent és nemes érzelme.

Reméljük, hogy Gyoma község megérő népe is kizaráandolo e napon az elközfözötték csendes országába, hogy a negyven évi közszolgálatipályán eltöltött fáradtságos munka után, Serkédyné Jakab Mária közs. óvónőnek, ha már nyugdíjaztatása alkalmával, a még nehezebb időkben nem teheté, most, halála után adja meg a kellő tiszteletet.

Kedvezően idő esetén az ünnepély a legközelebbi alkalomig lesz elhalasztva, melyről a közönség közhírrététel által értesítetik.

Reszt vagy földmivelők. Rendes italok a Körös vize, kis kertjeink vagynak Házaiknál, meljekben a konyhára szükséges főzeléket termesztik, tüzelőjök nád szalma s füzék.

13. §. Rendszeren pénzlenek gabonáikból, marháikból legkülönösebben juháikból, meljekenek eladott gyapjából fizetik adójokat. Dézmáikat hol in natura fizetik hol pedig alku szerént adnak bele bizonyos mennyiségű gabonát. Az Ekklesiának fizetnek ágyszámtól 1 váltó forintot 1 véka búzát 1 véka árpát. A gyermekek tanításáért is személj szerént egy véka búzát egy véka árpát. Egy béres fizetése rendszeren 60-70 fonntra megy, egy szolgálóé 30-ra is fel megy.

(Folyt. köv.)

Egy-egy őszi dal...

Irtá: Cegléd Mihály.

Egy-egy őszi dal néha felzokog
A temetés fáj - dallal temetni,
Szomorú fájdalmas, búcsút inteni.
S menni...! Mert már nem nyílnak
[virágok.]

S ha a szél sivil csupasz fák között.
Eszembe jutnak a nyári emlékek
Szép csendes esték, csókos szerelmek,
Hejh...! Akkor a dal vígan köszöntött.

Nyári kacagás, eltűnt és - meghall!
Jött halkán az ős s keresztül fonta
Életvirágát, kegyetlen fonala,
És a szépségből semmi sem maradt.

Egy-egy őszi dal néha felzokog,
A temetés fáj - dallal temetni,
Szomorú fájdalmas búcsút inteni,
S menni...! Mert már nem nyílnak
[virágok.]

Aranyeleltre bukkantak Szeged környékén.

Móra Ferenc, a szegedi muzeum igazgatója, nagy eréllyel folytatta a kutatást a Bálint-féle tanyán, ahol nem régen kincsekre bukkantak. Abból a feltevésből indult ki, hogy a lelőhelyen valamelyik népvádorlás-korabeli fejedelem áshatta el kincseit.

Több eredménytelen kísérlet után a mostani utolsóknak szánt kutatása értékes eredménnyel jár, amely feltevését igazolta. Kilencvenkét darab arany ékszerből álló rendkívül értékes leletre bukkant. Az ékszereken kívül nagy mennyiségű aranylemezt talált összegyűrt állapotban. Az aranyékszerek pántokkal, ruhadíszekkel, csafokkal, drágakövekkel vannak díszítve. Móra Ferenc kijelentette, hogy hatvan év óta nem talált régész Magyarországon ilyen nagylőmegű aranylemezt.

Nagyon valószínűnek tartja azt a feltevést, hogy egy gepida fejedelem kincsárára találtak. Lehet, hogy az avarok elől menekült gepigák egyik vezére rejtette el drágaságait a nagyszéksői homokban.

Bolondgomba.

Ha portugál dudál, a muzka ordít (van neki miért), a magyar sóhajt (szintén van neki miért), akkor: Kecskemét - barackol.

Szeged - paprikázik.

Debrecen - eszik (talán még a tudományt is kanállal).

Budapest - feketére fest.

A pesti ember - mindent jobban tud.

A kispapapárt - kunéroz (tekintettel Kuna P. bátyánkra).

A kispap - fűtül (a világra).

Az adófizető - szintén fűtül (kínjában).

Endrőd - halad (t. i. Gyoma-felé) és végül:
Gyoma - locsol (tekintettel autóforgalmára és az őszi esőzésekre).
Bocsánatot kér
Csörgő sapkás.

Jön az új cigaretta.

Rózsalevelű cigaretták gyártására rendezkedik be a dohányjövődék.

A dohányjövődék egy új fajta cigaretta, ugynevezett rózsalevelű cigaretta gyártására rendezkedik be és a legújabb különlegesség értesülésünk szerint, már nemsokára forgalomba is kerül.

Az újítás annyiban kelt érdeklődést a dohányzók körében, hogy az új drága cigarettafajta minőségéről kedvező hírek érkeznek.

Állítólag ez lesz egyike a legjobb minőségű magyar cigarettáknak.

Három tanügyi kormányzóságot állítanak fel.

Budapestről jelentik: A kultuszminisztérium tervezetel dolgozott ki Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter utasítására, amely a minisztérium decentralizációját mondja ki. A tervezet szerint a minisztérium adminisztrációját és a kevesebb fontos ügyeket a tanügyi kormányzóságok fogják intézni és csak a fontosabb ügyek intézését végeznék el a kultuszminisztériumban. Három tanügyi kormányzóságot állítanak fel, még pedig Szegeden, Pécsen és Debrecenben és mindenik kormányzóság élére a minisztérium egy államtitkárja kerül: Abék megyei intézeink szegedi kormányzóság alá kerülnek

A reformáció évfordulója.

1517 október 31-én kezdődött meg a reformáció Istentől ihletett nagy és az egész világot megihlető szolgálata, midőn e napon Luther Márton a Wittenbergi vártemplom ajtajára kiírté amaz emlékeztető 95 tételét, melyre cáfolatot várt a bibliából. E napnak emlékeztetőt kegyeletes listességteljes és emlékeztetővel szokta megünnepelni az egész protestáns társadalom a világnak minden táján. Gyomai református egyházunkban a reánk következő szombaton október hó 30-án a református központi elemi iskola udvarán délelőtt 9 órakor lesz az ifjuságnak listességteljes ünnepsége, míg a gyülekezet kegyeletes emlékeztető 31-én vasárnap délelőtt fog megtartani a templomban urvacora osztással egybekapcsolva.

TORTÉNETI ADOMÁK.

Telepátia.

Sok év előtt fordultam meg először Miramar, Trieszt melletti kastélyban, melynek berendezése tudvalevőleg hű utánafele Miksa császár mexikói utja hajó berendezésének és a könyvtár-szobában pont úgy hevertek szerteszét a nagyjékű könyvek, ahogyan azokat a mexikói császár hagyta.

Az 1863-iki mexikói gyásos kirándulás minden megmaradt állítményét itt helyezte el a Habsburgi uralkodó, teremőrként, azon mikacsászáros kéffélé hasított szakállal, milyenek viselésére kötelesek voltak.

Csak természetesen, hogy a kies kastélyban gazdátlanul szerte heverő, kötésében is kívánatos könyvek láttán összefut minden könyvedvelő ember nyála, de fegyelmezett agyu ember ezt nem árulja el.

Mint ilyen pillantottam végig a terem falát körülborító szekrények nagy szellemi kincseit, a kézaláfiaik szerte szórán heverőivel egyelemben és egy arcizmom sem árulhatta el lelkem vágyát.

Csak telepátikus alapon lehet tehát megmagyarázni, hogy egyik teremőr, szinte hasbóli hangon rámmorgott:

- Bemühen Sie sich nicht, wir geben sehr acht! (Ne tessék fáradni, mi nagyon vigyázunk!)

Mult évben jártam ott újra.

Ugyanugy vigyáznak a teremekre, mint akkoron, holott kong mind az ürességtől.

A visszavonuló osztrákok nemcsak az értékes könyvtárt vitték magukkal, de képeket, gobelineket, lustereket és mindazt, ami csak szellemi, vagy művészi érték volt.

Egyet hagytak ott.

Azt az öreg katonát, ki négy évtized előtt rámpirított.

Csontrá aszott már és pergament a bőre, maximiliános szakállá olyan gyér, hogy alig lehet kihozni a régi keretet belőle. Halvanhárom év előtt már kalona volt, de saját maga sem tudja életévének számát. De az obulosokért a hajdani fűrgességgel nyújtja, kecsónának sem való karmait; és dupla porciót igényel a napi lózungból.

Kner.

--- Tessék itt levágni. ---

Hirdetési szelvény.

Minden előfizetőnk és olvasónk aki 10 ily szelvényt szolgáltat be, díjlatlanul közölhet egy publikációs hirdetést.

Lakást kiadók figyelmébe.

A Gyomai Ujság kiadóhivatalát számos esetben keresik fel a lakást keresők, kérve olyan cimeket, ahol hónapos, vagy éves szobák, továbbá rendes teljes lakások kaphatók. A szerkesztőség fudatában van annak az önzetlen munkásságnak, mely községünk polgárainak javát igyekszik szolgálni azért a fent említett cél érdekében külön rovatot nyit a Gyomai Ujságban.

A rovatban közölni fogja a kiadó lakások tulajdonosainak nevét, valamint a lakást keresőket is.

E rovatban közzétett hirdetések teljesen díjmentesek, ingyen közöljük azokat.

Kérjük tehát lapunk olvasóközönségét, hogy ez irányú hirdetéseiket a kiadóhivatalunkba juttatni sziveskedjenek.

Haszonbérbeadó:

Kovács Jánosnál 2 lakás 2 szobás padlós november 1-re kiadó, értekezni lehet a trafikban, ugyanott egy üzlet helyiség is kiadó.

Haszonbérbe kiadó különbejárta szoba-konyhas lakás, gyermektelen házaspárnak. Megtekinthető Kossuth Lajos utca 743. sz. alatt.

Egy butorozott szoba egy vagy két fiatalembernek a város belterületén azonnal kiadó. Cim lapunk kiadóhivatalában megtudható.

Kiadó ház Hantos-ucca 1491 sz. a.

Egy butorozott szoba konyhával egyúttal nov. 1-re kiadó. Értekezni lehet Csapó cukrásznál Horthy Miklós-ut 1236 szám.

Gyomán Kossuth Lajos ucca 703 szám alatt egy butorozott szoba azonnal kiadó esetleg butor nélkül is.

Haszonbérbevevő:

Lechnitzky Lajos Gyoma, Endrőd-ut 1099 egy szoba, konyha és speizos lakást keres nov. 1-i beköltözésre.

Harmati Zsigmond Selyem-ucca 409 sz. egy szobás lakást keres (esetleg takarításért is) nov. 1-i beköltözésre.

HIREK

Istentiszteletek. A reform. templomban okt. 24-én d. e. 9 órakor prédikál Palotás István ref. lelkész. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Isteniiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iyánia.

Személyi hír. Endrőd község főjegyzője egészségi állapotának helyreállítása végett szabadságra ment.

Csapó Gyula találmánya. Egészen újrendszerű talaj megmunkáló gépet szerkesztett Csapó Gyula gyomai lakatos mester. A találmányát szombaton fogja bemutatni Papp Zsigmond földbirtokos tanyáján, ahol hivatalosan jelen lesz a kir. gazdasági felügyelő és gazdaságigépek szakértője.

Nyugdíjasok közgyűlése. A múlt hétre egybehívott alakuló közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt nem volt megtartható. A vezetőség ezúton hívja fel ismét az érdekelteket, hogy saját érdekében nagyobb számmal jelenjenek meg vasárnap d.u. 3 órakor a Holler vendéglő kis szobájában, hogy a csoport megalakulhasson.

Halálozás. Viskovits Ignác Endrőd község volt jegyzője f. hó 19-én Szegeden meghalt.

Öntözőkocsit vett Endrőd. Endrőd község előljárósága a község utainak öntözésére egy öntözőkocsit állított be.

Jelentkezési kötelezettség. Mindazon endrődi lakosoknak kik Törökországba voltak és haza jöttek jelentkezniük kell, mert egyik endrődi lakos egy kiüféses ifjúságban megbetegedett egyénnel együtt jött haza.

Jubílál a GyMTE. Gyomai Munkás Testvér Egyesület, f. hó 24-én vasárnap este 8 órakor a Holler szálloda dísztermében tartja 5 éves fennállásának megünneplését dísznótoros vacsorával egybekötve. Az ünnepély-sorrendje 1. Ünnepi megnyitó tartja Dr. Osváth János, Dr. Kató József 2. egyesületi beszámoló tartja Heinfart Mihály. 3. Ezüst érmek kiosztása a játékosoknak 4. Dísznótoros vacsora 5. Vacsora után Szinre kerül. „Fekete Toborzó”. Irredenta színjáték egy felvonásban. Kérjük az ünnepélyen részvevő közönséget, hogy pontos időre megjelenni sziveskedjenek. Rendezőség.

Figyelem. Folyó hó 30-án szombaton délután 4 órakor a moziban Dr. Horváth Mihály egyetemi tanár az anya és csecsemővédelemről vetített képekkel ingyenes előadást tart, melyre a lakosság különösen kisgyermekes anyák meghívottnak, 20 éven aluli férfiak és leányok az előadásra nem mehetnek. Belépő díj nincsen.

Országos református presbyteri konferencia. Az ősi nagy református egyház és város Debrecen hívta meg vendégül Magyarországon összes református egyházainak presbiteriumait első országos konferenciára a reánk következő vasárnapra. Gyomai református egyházunk képviselőjében ezen országos gyűlésen Harsányi Pál esperes vezetése mellett helen vesznek részt és pedig Domokos Lajos gondnok, Kruchió András, brassói Grising József, Veress Lajos, Kiss Imre, Baráth Mihály, Biró János presbiterek.

Vásárhely-kutasi új református templom felszentelése. Az ősi nagy református egyház hatodik református temploma épült fel az elmúlt nyáron, egyfelől a gyülekezet egyetemének, másfelől pedig egyes buzgó egyháztagok nagy áldozatkészségével. E célra, az Úr házának felépítésére Elek Mihály vásárhelyi gazda társunk és neje 64 katasztrális holdat adtak ajándékba az egyháznak. A templom felszentelését fényes ünnepségek keretében Harsányi Pál békés-bánati esperes végezte az elmúlt vasárnapon a gyülekezet tagjainak sok ezer számú közönségének jelenlétében.

Ismeretterjesztő előadás a gazdakörben. A gazdátársadalom nagyfokú érdeklődése mellett folyt le szerdán este az Alsórézsi Kaszinóban tartott szakelőadás. Előadó Józsa János volt, aki a hazai erdei és gyümölcsfákról tartott előadást. Zöld Erzsébet jól sikerült szavaltatát is örömmel hallgatták a jelenlevők.

„Új Élet.” címen a Centrum kiadóvállalat R. T. kiadásában egy új havi szemle indul meg. A lap szerkesztője: Antal István dr. és vitéz Nagy Iván dr., felelős kiadója Radnóti István. A szemle körül a fiatal magyar értelmiség új erőt csoportosulnak. Az új magyar nemzedéknek e komoly nivóju szemléje a társadalom, állam és közgazdaságtudomány, szociál és agrárpolitika, irodalom és művészet közérdekű és időszerű problémáival fog foglalkozni. A szemle legelső száma október közepén jelenik meg. Előfizetési ára: negyedévre K 38.500.-, félévre K 75.000.-, egész évre K 150.000.-. Előfizetni lehet az „Új Élet” kiadóhivatalánál, Budapest IX. Köztelek-utca 1. sz.

Magyar zenét tanuljunk zongorázni. Hézagpótló zongora tankönyv jelent: „Naturalista Zongora Iskola magánulon való tanulásra” címen. A mű szerzője Dezső Gábor. A fent említett könyv célja az, hogy akinek nincs alkalma, ideje, főlegme hosszú évekig gyakorolni, vagy nincs vezetője, tanítója, de szeretne legalább annyit megtanulni zongorázni, hogy saját magát és szűkebb környezetét elszórakoztassa, megtalálja a könyvben mindazt, ami célja elérésére elegendő. A könyv tartalma elméleti és gyakorlati részből áll. 75 szebbnél szebb régi és egészen új népdal, csárdás sib. kottája szöveggel van a könyvben, ami egymagában óriási érték. Tetszetős kiállításban nagy kottaalbum alakban jelent meg a könyv, 80 oldalon, művészi címlappal díszítve. Ára 10 pengő és portóköltség. Megrendelhető a Gyomai Ujság szerkesztőségében.

Óriás repülőgép száz utas számára. A Junkers-művek gyára ez idő szerint egy száz utasra berendezett óriási repülőgép építésével foglalkozik. A repülőgép százhuszonnyolc méter hosszú lesz, négy motor hajtja s egyetlen repülési síkból áll. Helyiség van benne a posta, a teherszállítmány, kiegészítők és a szabad személyzet számára. A repülőgép elülső részében lesznek a száz utas számára berendezett D-vonal-szerű kabinok felsővilágítású ablakkal és villamosvilágítással. A repülőgépnek magasági kormányul szolgáló síkjai alatt lesznek az ékező és a farsalgó helyiségek. Az új típusú repülőgép, az Oceánon át való repülésre fog szolgálni.

A magyar irafik fontos események előtt áll. Nagyszabású tervek születtek meg a magy. kir. Dohányjövődék palotájában s a tervek már elérkeztek a kivitelig. A dohányjövődék központi igazgatója, hogy mindenképen fölvegye a versenyt a külföldi dohánygyártmányokkal, teljesen át-szervezi a magyar trafikot. Az első újítások a szivarok körül fognak életbelépni. A mostani szivarok alakját elavulnak tartják a Dohányjövődéknél s ezért a legtöbb fajtát ujjakkal fogják helyettesíteni. Ez a sors várakozik igen sok cigarettatípusra is.

Gróf Tisza István szobra Debrecenben. Október 27-én, vasárnap déli fél 1 órakor tartják meg a debreceni Tisza István tudományegyetem orvoskari telepe előtt gróf Tisza István emlékére felállított szobornú telepező ünnepét. Az ünnepeken a kormányzó. valamint gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter is megjelenik. A szobor Kisfaludy-Strobl Zsigmond szobrászművész alkotása.

Felhívás a szereplőkhoz. A népművelési bizottság felkéri mindazokat, akik a népművelési előadásokon szavallat, énekkel, vagy zenével szerepelni óhajtának, szereplésüket jelentsék be Tóth József úrnál a népművelési előadások rendezőjénél. Árvaház földszint.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Véndeák. „Kulturfölény” a jövő számban egész terjedelemben lesz közölve a tárcarovatában.

Ugor. Lapunk terjedelméhez képest kérjük, sziveskedjék a „Góbéságok”-át miximálisan 10 strófára szorítani. Előbbi igen hosszúvolt, azért nem is közöhlöttük.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 360, rozs - , árpa 180, zab 160, tengeri mázas 160, csöves 110 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahus 16, borjúhus 24, sertéshus 24, juhhus 16, szalonna 26, zsír 26-28, kolbász 32 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 14-16.000 K. literenként, tehénturó 4-5000, vaj 40-45.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 55, tyúk drb.ja 30, Kacsa sovány párja 70-100. Liba sovány drb.ja 90-110. Kacsa kövér 16, Liba kövér 18, Pulyka 15 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1600 korona.

Dr. Messinger Albert ügyvéd

irodáját

Attila uccai házába

(volt Gazdasági Takarékpénztár mögött) helyezte át.

Domokos Albert

villanyszerelő és műszerész

egy IV polgárit vég-

zett intelligens fiut

TANULÓNAK

azonnal felvesz.

T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y

Himző előnyomást a legújabb mintákkal Schvarcz Ferencné

GYOMA, Horthy Miklós (volt Endrődi) ut 1024. szám alatt.

PUBLIKÁCIÓ.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község házán is kihirdetetik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre eladó minden elfogadható áron.

Kályhát, tűzhelyet, kályhacsövet, okevasat, legolcsóbban Szendrei Ferencnél vásárolhat.

2 drb ágy, egy lábon álló sparhelt, kimaradt új nád és különféle nagyságú ládák és használti zsákok leszállított árban kaphatók Honfi Antalnál.

Egy ügyes rikkancsot felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLÓ árusítására 20 százalékos jutalék ellenében. BLEIER MANÓ Petőfi ucca Rökkantak és hadiözegek előnyben részesülnek.

Szobapadolás alá és ólakban alkalmas mézpor 600 koronáért különként kapható Honfi Antalnál.

Egy üzlethelyiség Molnár László Horthy Miklós-utí házában november elsejére kiadó.

Zsirbödön, kanna, vedér, fejő, locsoló, reszelők és szűrők legolcsóbban beszerezhetőek Kohn Gyula bádognál Gyoma, Endrődi-ut 1100.

Hatvány Antalnak két köblös vízjárta páskum és egy kazal hereszénája van eladó. Ért. lehet a csergettyű-páskomi tanyáján.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gözlelglyarának hornyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán GROSZ ZOLTÁN fakereskedő vasúti telepen, Endrődön a fatelepen. Eladás gyári árban kedvező fizetési feltételek mellett a cég gyomai és endrődi irodájában.

Dancsó Árpád férfi és nőiszabó műhelyét a Glücc házából Koloh borbély házába helyezte át. Egy fiut tanulónak felvesz.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja takaréktűzhelyek és sárkerítések készítését és javítását, kályhák Charlotte bélelését és minden e szakmába vágó munkát. Takaréktűzhelyek, berakott sparheltekhez ajtó, sütők, rámkák, vaskemenceajtók a legegyszerűbből a legjobb kivitelűg állandóan raktáron. Fürdőszoba berendezéseket szakszertűn készít, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. Kedvező fizetési feltételek.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédők, fesielt butorok, dió, cper és bükkfa kihuzós ebédő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak. Vataj Gábor motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737 szám. Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.

GROSZ ZOLTÁN fatelepein: Asztalosoknak: minden méretű gözöll-bükk. Bognároknak: mindenféle szerszámok, u. m. kőrös, szil, akác-rönkök 40 cm. vastagságban, bükkhasítvány, sfb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a gazdaközönséget, hogy vetőgépek két évi hitelre felszerelési részletekben készpénz árban évi 7 százalékos kamattal kapható.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 837. Tudalja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsavágó-darálók, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtók ablakok, kerlisszerszámok, függő és asztalilámpák legnagyobb választékban. kis kézikocsi. ruganyos vaságy, hévér járgány, sporhelt, kályha, esztergált függönytartó, drótkerítés bármilyen méretben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezeft, ólomot, cinket, törött gépeket. hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, sudarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díjszabás mellett vállal.

Drótkerítést, sodronyágybetétet

tetszésszerinti méretben rozsdamentesdrótból legjutányosabban beszerezhető

F. KISS GÁBOR

szítás-mesternél

Gyoma, Deák Ferenc ucca 19. sz.

Egy szoba

esetileg butorozva azonnal kiadó Gyomán, Kossuth Lajos ucca 703 szám alatt.

Értesitem a közönséget, hogy a dohányárudámát nov. 1-től a Mezei házból a Deák Ferenc uccába, a régi PÓLUS házba helyezem át. Tisztelettel: özv. vitéz GAÁL IGNÁCZNÉ.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA“

Könyvnyomdai műintézet.

Egy ÜZLETBERENDEZÉS pult és állványokkal, egy vásári sátorfa és 9 darab kivágott erős nyárfa eladó özv. SZÁNTÓ IGNÁCZNÁL Gyoma, Deák Ferenc utca 39.

Eladó a Baross uccában 460 négyszögöl területű házhely. — Tulajdonos: Tari Bálint, Deák Ferenc ucca 535 szám alatt.

SPORT.

GySC - Sz. Vasas 1:0 (0:0).

Bajnoki, bíró Brüll.

A honi pálya előnyét élvező GySC, játékához mérten, csak egy véletlen gól segítségével tudta legyőzni a gyenge teljesítményű nyújtó Sz. Vasast.

Az első félidőben GySC kezd 9 emberrel. Hullámzó mezőnyjáték alakul ki, melyből egyik csapat sem tud fölénybe kerülni. Közben megérkezik Szőke, majd jö 20 perc múlva Papp II. s így a csapat ezután fölénybe kerül, de a csatársor képtelen a gólhelyzetek kihasználására.

A II. félidőben Papp II. megy hátra bekknek, míg Elek center lesz. A csatársor most már veszélyesebb s Elek veszélyes kitérőseit a szarvasiak néha csak durva faulltal tudják megakasztani. A 23. perc végre meghozza a régen várt s egyben az utolsó gólt. Ugyanis egy kapu előtti kavardásnál a labda éppen Papp I. elé esik, ki kapásból remek gólt lő. A 28. percben Eleknek van gyönyörű helyzete, de ő a lövést átenged. Barnának, ki tiszta helyzetből iszonyuan erős lövéssel küldi a labdát a külső hálóknak.

A utolsó negyedóra alatt a GySC nyomasztó fölénybe kerül, de gól csak nem esik.

Az utolsó percekben a bíró Barnát és egy szarvasi játékost kölcsönös fault miatt kiállítja, mire nemsokára véget ér az egész mérkőzés.

A gyomai kir. járásbíróóság, mint telegkönyvi hatóságtól. 2896/1926. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A gyomai Á. hitv. Evang. egyház község végrehajlatának Valach Vincze cipész gyomai lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telegkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2.993.000, K. költség követelés és járuléki behajtása végelt a gyomai kir. járásbíróóság területén levő Gyoma községben fekvő s a gyomai 1428 sz. tkvi. betéiben A 1 sorsz. s 1690 hrsz. szám alatt foglalt Valach Vincze nevében álló ingatlanra 35.000.000 korona, azaz hamincótmillió korona kikiáltási árban.

Az árverést az 1926. december hó 11. napján d. e. 10 órakor a gyomai telegkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek lenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Gyoma, 1926. szeptember 20. Záhonyi sk. kir. jb. elnök. A kiadmány hitelül:

ELEK kezelő.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHAZA GYOMA

(Érdeklőzésekben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, VASS GÁBOR, ügyész: Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzviszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van úgy rövid, mint a hosszú lejáratú váltókölcönöket bármely összegig igen kedvező feltételek mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztéses 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósít. Betétekre, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, legmagasabb kamatot fizeti.

Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István

gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.

BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.

Autóbusz menetrend GYOMA és ENDRŐD között.

GYOMÁRÓL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc
hajnal	5 óra 30 perc
hajnal	6 óra 30 perc
délelőtt	9 óra - perc
délelőtt	10 óra - perc
délután	1 óra - perc
délután	2 óra 20 perc
délután	6 óra - perc
délután	7 óra 15 perc

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	5 óra - perc
hajnal	6 óra - perc
délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra 20 perc
délután	3 óra - perc
délután	6 óra 20 perc
este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya főúlet, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a sofőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A lóniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem húzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

A TISZAVIDÉKI HENGERMALOM ÉS TÁRHÁZ R.-T.

buzáért mindenkor a legmagasabb napiárat fizeti, buzát beraktározásra minden mennyiségben díjtalanul átvesz és buzát (beraktározottból is) bármikor azonnal **becserél** szép és jó lisztre

ÁRPÁT és TENGERT megdarál, illetve friss darával azonnal becserél. – Városi buza bevásárlóhelye: **BÁCSY ÉS TÁRSAI BANK** cégnél van.

Városi lisztelárusítóhelyen: Gyomai Nagy Áruház, Klein Vilmos R.-T. üzletében mindenfajta őrlemény bármilyen mennyiségben **kapható** a legolcsóbb napiáron

HIRDESSEN a környék legolcsóbb és legerjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI „HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL a legjutányosabb áron szerezhető be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék és olcsó árak,
Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármilyen mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

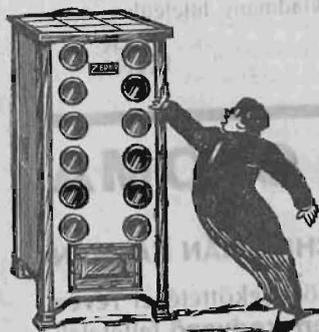
„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI ÚJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 „HUNGÁRIA” könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
 „HUNGÁRIA” könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Társadalmi békét.

Régóta hangoztatott fel-fogásunkat vallja a Ház nemrégiben megválasztott elnöke is, aki messzehangzó szavával Kecskeméten a társadalmi békét hirdette. Jó időben hangzottak el ezek a szavak, mert sajnos több oldalról tapasztaljuk azt az eléggé el nem ítélt magatartást, amelyik egy kicsinyesebb cél érdekében sokszor személyi kultuszért, de gyakran pártpolitikai érdekek szempontjából egymásnak ugrasztani igyekeznek magyart a magyarral. A társadalmi béke alapja a társadalmi rendnek, amely nélkül nem beszélhetünk előrehaladásról komoly munkáról s nem remélhetjük, hogy bármely nemzet is kilábalhat sorscsapásos napjaiból.

A politikai elgondolásnak alapvető kérdése, hogy az akadjanak közöttünk olyan egyének, akik végcéljuknak tartják a társadalmi osztályok megbontását.

Ezt a politikát csak a gyűlölet hirdetheti, amely szellem nem tekinthető kereszténynek, de nem lehet irányelve semmilyen demokrata, vagy radikális pártnak.

Bármennyire fujják is egyesek a gyűlölet harsonáját, a társadalmi rendünket megbontani törekvő szándékot nem fogja követni higgadságot, megértést kívánó és a szeretet szelleméért sóvárgó tár-

sadalmunk.

A nemzet nagy életkérdései ma a problémák s mi ezeket sokkal előbbrevalónak tartjuk, mint a

Horváth Mihály dr. egyetemi rk. tanár a budapesti Uj Szent János kórház főorvosa, orthoped sebész október 30-án igen érdekes és tanulságos előadást tartott a gyermekkori testi elferdülésekről. Az Apolló mozi helyisége egészen megtelt a negyed 5 kor megkezdett előadásra. A professor kifejtette, hogy eme forzitó és csunya betegségek ellen nagyon is eredményesen lehet védekezni egyrészt gyógyító eljárásokkal, de különösen, — ami sokkal egyszerűbb, olcsóbb és háládatosabb, — a baj megelőzésével. 100 nyomorék gyermek közül ugyanis 80-at sőt 90-98-at sikerül megmenteni, ha idejében fordulnak orvoshoz, ami nemzetvédelmi és általános egészségügyi szempontból rendkívül fontos.

Különösen az angolkór és gümőkór okozta testi elferdülésekre tért ki részletesen. Rámutatott szavakkal és igen tanulságos film felvételekkel, hogy mily káros hatással tud lenni a gyermek fejlődő csontrendszerére a helytelen nevelési mód, a rosszul alkalmazott karon hordozás, az iskolában és egyes foglalkozásoknál elhanyagolt testtartás és hogy milyen egyszerűen lehet ellene védekezni helyes, egyszerű neveléssel, tanítással, leszoktatással.

Az előadó kellemes lágy beszéde valóságos drámai akkordá erősödik, amikor felhívta a magyar anyák figyelmét a tisztaságra: „Anyák, magyar asszonyok, vedekedjetek egymással a tisztasághban!” Akkor néhány éven belül nem lesz tele a temető a gümőkörosok kis

kicsinyes pártszempontokat s azokat a rosszindulatú, avagy talán meggon-dolatlan cselekményeket, amely békétlenséget szit.

Dr. Horváth Mihály egyetemi tanár előadása Gyomán.

és nagy tetemeivel... A második figyelmeztetés: „Minden anya évente legalább egyszer, a születése napján vizsgálja meg alapesan a gyermekét és ha valami kis aránytalanságot lát a testén, vigye azonnal orvoshoz.” Akkor nem látni az utcán annyi sánlikáló, mankón járó, görbe, pupos, beesett arcu, sápadt gyermeket, hanem piros-pozsgás arcu ép testű egészséges, nevető kis embereket s mind ez oly egyszerű, oly kézenfekvő s minden anya tartozik vele a saját maga és gyermeke érdekében.

Az előadás valóban nagyvárosi színvonalu volt és a közönség legnagyobb sajnálkozása mellett a teljes siker jegyében folyt le. Bár minden hónapban lenne egy ilyen tanulságos, szórakoztató és önzetlen hazafias célú szolgáló előadáshoz szerencséje Gyoma közönségének.

Végtelenül hálásak vagyunk Ő méltóságának azért a figyelmért, hogy községünket is felvette programjába és islen áldását kérjük munkájára.

Hanem egy szomorú tényről kell szögeznünk: hiába nézünk a padsorok között a helybeli intelligencia képviselőit, egy-két család kivételével csak iparos-kereskedő, földmives és egyszerűbb néposztály volt látható. Pedig éppen ők rájuk kell volna nagy szükség, hogy tovább adják az előadáson megszívlelt látottakat és hallottakat.

Hálás köszönet Leimdörfer Zoltánné urasszonynak, Nyisztor Péter, Nónay Ferenc uraknak a szíves közreműködésükért, hogy az estét még szebbé, emlékezetesebbé tették.

D — R.

Serkédyné Jakab Mária sirkő-avatási ünnepélye.

Levélhullató, langyos őszi vasárnap délután. Fátyolos felhők mögül ki-kibukkanó napsugár, mely meleg lehelettel csokolgatta végig a Kossuth Lajos utca betonján hosszú sorban típegő apróságot, kik ászellemülve, büszke öntudattal cipelték kis karjukon a virág bokrétaikat, hogy megtanulják a finom lelkek finom megnyilatkozásait: szeretettel adózni a szeretetért, Mialatt szólan rendben sorakoztak a sírkörül, a közönség is egyre sűrűbb tömegben verődött össze tömölt rajokban, példás, ünnepélyes csendben lépve el a gyönyörűen feldíszített sírkörmékét. Ott volt Gyoma község szűkebb, de lelkiekben annál gazdagabb intelligenciája, a régi jó barátok és tisztviselők, a községi iskolaszék férfi és nőtagjai, az izr. hitközség küldöttsége szalagos koszorúval, ott volt a tanítói kar felekezeli különbség nélkül. Az ünnepélyt jelenlétével megfiszeltte Gyuláról Kóródy Ferenc ny. tanfelügyelő is.

Hajdu Béla igazgató vezetése alatt, a gyomai dalosok egyesületének szépen összetanult gyászénekével kezdődött az ünnepség. Majd Mányiné óvónő magyarázta meg apróságainak néhány megható szóban az ünnepély jelentőségét, mire egy csöpp kis leány versben mondott köszönetet a jó „Mári néni”-nek. Közben körülbelül negyven óvodás gyermek tette le a sirra virág-bokrétáját, Ezek után következett Répás Pál iskolaszéki elnök közvetlen, meleg hangu beszéde, mely természetességével, őszinte érzésével a hangulatot még bensőbbé varázsolta. Még egy nagyon bánatos szép gyászének következett, melyek után az iskolaszéki elnök köszönetet mondott Mányiné PriglÓlgának, a sírkő felállítása és az ünnepély rendezése közül kifejtett fáradozásaiért, köszönetet a nemeslelkű adakozóknak, a dalos egyesület tagjainak és a kegyelettel ünneplő nagyközönségnek, szülőknek és jóbarátoknak.

„NyOSZ” gyűlés Gyomán.

A f. évi okt. 24-re összehívott gyűlésen a „Nyugdíjasok Országos Egyesülete”-ének gyomai osztálya nem alakulhatott meg, mivel az ahhoz szükséges 100 tagot összehozni nem lehetett, főleg azért, mert az esős idő miatt az endrődiek kevesen jöttek át.

A gyűlésen a vezetőség úgy határozott, hogy ha a megalkuláshoz szükséges tagszám meg is lesz, újabb gyűlés összehívását mellőzi, e helyett a vezetőség a maga kebelében mondja ki a megalakulást, miről a tagok a „Gyomai Ujság” újján lesznek értesítve. S hogy azután is fölösleges gyűlésekre való hívásokkal ne kelljen a tagokat zavarni, minden ez ügyben szükséges értesítés e lap hasábjain lesz közzétéve, mihez a szerkesztőség kegyes volt hozzájárulni.

Örömmel tudatjuk, hogy azóta a szükséges 100 tag – sőt azon felül is – már megvan s így a közeli napokban kimondjuk a gyomai osztály megalakulását.

Ezútan is kérjük a még be nem lépett nyugdíjasok csatlakozását s a már belépett tagok lelkes támogatását.

A Vezetőség.

Gyomai Sport Club vacsorája.

A Gyomai SC igen jól sikerült s mindvégig emelkedett hangulatban lefolyt vacsorát rendezett az elmúlt vasárnap az Uri-Kaszinó termeiben. Ez összejövetelen szép számban jelentek meg a GySC tagjai, valamint a sport iránt érdeklődő közönség. Vacsora alatt Madaras Gyula az egyesület elnöke köszöntötte mint házigazda az egybegyűlt közönséget szép és kedves beszéd keretében s utánna brassói Greising József telekkönyvvezető viszonozta a köszöntést a vendégek részéről. Majd Kner Izidor és Szóke Ferenc emelték a vacsora színvonalát és hangulatát a tőlük megszokott előadások kedvességivel.

Mindezek felett ki kell azonban emelnünk azon nemes áldozat készségeit, melyből kifolyólag Kner Izidor 5 millió, Grosz Zoltán egy millió és Greising József fél millió koronát ajánlottak fel egyfelől a sportpálya építésére, másfelől sport eszközök beszerzésére.

Se ha elgondoljuk, hogy a sport ápolásának célja az ifjúságnak, a nemzet jövőjének erős testben ép lélekkel való nevelése, úgy értékelni tudjuk magyar nemzeti szempontból is ez

áldozatos ajándékok értékét.

A vacsora igen izletes volt s utánna pedig az ifjúság szórakoztató tánc köztöltötte a vacsora után elkövetkezett időt.

Október vége volt...

Október vége volt, őszi rózsák nyíltak,
Özőne zudult ránk megmérgezett nyílnak
A nap is beborult, elsötétült tőle,
— Magyarok Istene — ugyan... mire dől-e?

És dőlt, rogyott, repedt, ész, sziv romlott, bomlott,
Nagy-Magyarországon minden összeomlott...!
És odatemetett hosszú ezerévet,
Erkölcst, nemzetet, vallást, emberéletet.

S azt a Nagyéletet, Akaratot, Erőt,
Ezredének Atyját, a Bátorit, a Merőt:
— Mint oltalmatadó fölgyet a zivatar —
Őt terítette le elsőnek a vihar...!

Harcztéri katonák özönlöttek vissza,
Nagyrészük a mételet csakugy szopja issza;
Hazajöttek... haza... De nincs Haza itt mán:
Minden összeomlott... hol vagy... Tisza István?!

Koboz.

*Részlet a szerzőnek „Ezred Atyja” című verses elbeszéléséből, mely legközelebb sajtó alá kerül.

A jó fia.

Tanár: Valld meg, ki csinálta neked ezt a feladatot?
Diák: Az édesapám.
Tanár: Az egészet?
Diák: Nem; én is segitettem neki.

Nyelvtani órán.

Tanító: No Pista, hogy van „ettem” igének a jelen ideje?
Tanuló: (gondolkodás után)
Éhes vagyok.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Ekklezsia Históriaja.

Készült 1834 - 1837 esztendőkbén.

Irta: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor, abékés-bánáti egyházmegye assessora.

(Az ez ideig nyomtatásban sehol meg nem jelent értékes kézirat első kiadása.) (6) -

14. §. Csizmadiák legtöbben, azután Kovácsok, Kerégyártók, Szabók kevesebben, rokkások, Molnárok, Átsok, Kalapos, Festő, Lakatosok is vagynak. Van egy Vasáros és 3 görög bói is, a Mester emberek nagy része nyáron takar is.

15. §. Szarvas marha van mintegy 3300, juh 10,000, sertés 2000. Ló 1500. Barom Orvos nintsen. Tenyésztének Ludat, rutzáit, tyukot, puiját. Vadaik, nyul. Farkas-széna szalma a jószágok eledele.

II. RÉSZ.

1. §. Mikor állott légyen fel Gyomán a Reformáta Ekkle-

zsia, nem tudni bizonyosan, mert rólla nintsen semmi hiteles irás. Hogy jókor, hihetően hozhatni ki ezenn egy régi Protocollumunkban fálálható itt volt Predikátor által fel jegyzett sorokból: „ezen földnek az elenség tudniillik Török és Tatár által lett el pusztíttatása miatt lakosi el széljedvén ismét kezdették meg ülni ezen lakó heljett 1717-ik esztendőbe Mind Szent Havának 8-ik napján”. Ez időtől fogva ebbenn az Ekklesiában az Urnak ollára körül szolgálának ezek a Lelki pásztorok (de honnan jöttek ide s hová mentek s meddig szolgáltak itt? nem tudatik, ezekről tudniillik Tiszteletes Diószegi András, a ki 1634-ben a szalmári zsinaton rendeltetett ide, Pafi Miklós, Szöllösi István, Berhidai János, Zágonyi Mártonról (erről annyit tudni, hogy az Erdő hátonn nevezetesenn Ágyánn is volt és olly nagy Mechanicus volt, hogy Fa Tornyt is épített, mely ma is Sarkad Keresztúron áll). Ekkor következik a legelső meglévő Protocollumunknak szép és

gondos írója Hajdu János ki is itt szolgált 1741-től 1748-ig 13 Jun.-Óltsai Gál András 1748—1773-ig. Marjalaki Dániel (ez maga 1773—1802-ig s itt holt meg de már magánosságban. Erre interim lett. Kolláth Mihály 1804-től 1818-ig 14 esztendeig. Jött a Vésztői Ekklesiából, hol igen kedves pap vala, itt Gyomán idővel Tractus Jegyzője leve s ment H Mező Vásárhelyre 1-ső Papnak leg inkább azért mert elébbeni Halgatói Parochiális rossz háza heljett ujjat nem építettek s talán még inkább az ujj Templom építetéséről szólló Számadásokból reá hármlott kedvelenségek miatt. Heljébe rendeltetett a Tractus által 1818-ban a Dobozi Helly osztló Gyüléseenn Debreczeni Collegiumi volt Senior, az ekkor Güllingai s Ultrajeciumi akademiákról Harmadfél Esztendei távolléte után meg jött Dávidházi Bekes Dániel, az Ágyai Predikátor s Tractus Assessor Dávidházy Bekes János leg öregebb fija, ki másik esztendőbenn, rendes Predikátornak Halgatói

által meg marasztalt s abba a Tractus által meg erősített és az ólla, mind e mai napig (1837 Eszt. 1-ső Juli) itt szolgált. Elöttem szolgált T. Kolláth Mihály Uras Eamiliával, volt ugyan Szerensém esmerni de azért sokat ő rólla is, az előtte voltakról pedig semmit, nem irhatok. Ő kicsiny, nem mondhatni hogy közép termetű volt, erőss retsegős Szavu, tanult s világtól el nem maradt ember volt. Felesége, Szép, Szelid Asszony, egy Leánya Mária, -lett idővel Halasi Professor Pordány János most Fülöp Szállási Predikátor Felesége-s Lajos egygyellen egy Fija, -a Szerensétlen, ki a Debreczeni Collegiumbann még kis deák korábann meg háborodottnak mondatolt, Szeghalmi Praeceptor s most már ltebebe Rector, Édes Anynyát magánál tartja de éppen nem kényelmesen szegénységök miatt.

(Folyt. köv.)

Magyar papok.

1919. május.

Az oláh király Kolozsvárra készült.

Az összes egyházak fejeit a prefekturára (főispáni hivatalba) citálfák. Katonai parancsal. Menni kellett.

Porulín oláh prefektus megkérdezte tőlük, hajlandók-e az egyházak vezetői a király fogadtatásán megjelenni.

Nagy Károly ref. püspök, (a ki néhány nappal azelőtt csak nagynehezen tudta két kis leánykáját az oláh csendőrség kezéből kiszabadítani, mert pár-lában sétállak) ezt mondta: „Az erdélyi magyar ref. egyház feje azt nem teheti meg!”.

Hirschfeld róm. kath. plébános (akinek már hetek óta mindennap kellett az oláh csendőrségen jelenkezni) így válaszolt: „Engem csak erőszakkal lehet arra kényszeríteni!”.

A főbbi egyházfők ezt helyeselték.

A prefektus dühében büntetéssel kezdett fenyegetőzni.

Ferenc József, az unióáriusok ősz püspöke azért bátran így szólt: „A szenvedések nem ismeretlenek előlünk, ezt is el-szenvedjük!”.

Mikor a lutheránus papnak megjegyezte a prefektus, hogy neki, mint száznak, kötelessége megjelenni, Kirschknopf, a lutheránus lelkész, csak ennyit jegyzett meg: „Szuronyos katonák között megjelenek!”.

A prefektus erre nem igen udvariasan bócsátozta el a magyar papokat.

Mikor az oláh király csak a görög keleti és görög katolikus papokat látta a fogadtatásnál, megkérdezte, hogy Kolozsváron csak gör. kel. és gör. kath. vallású lakosság van-e?

A feleletet senki sem tudja rá.

Lelketlen kezek ismét bele akarják dobni a vallási villongás üszkét a magyar társadalomba.

Ezért jutott eszembe ez az 4 kolozsvári pap.

Az oláh csendőrség kémkedése miatt egymással érintkezni sem tudó öt papnak mi adta szájába az egyöntetű feleletet?

Magyar papok voltak.

Íródeák.

--- Tessék itt levágni. ---

Hirdetési szelvény.

Minden előfizetők és olvasók a ki 10 illy szelvényt szolgáltat be, díjlanul közölhet egy publikációs hirdetést.

TÖRTÉNETI ADOMÁK.

Falusi úri mari.

Vagy negyven esztendeje nagyobb szintársulafot vetell adáz sorsa Gyomára: meg is szenvedték; hollig sem felejtik.

Egy művészkedvelő lakos-lárs megszánta őket és kérdezi az igazgatót:

— Hányan vannak összesen, direktor uram?

— Cakk-pkakostul harminckilencen.

— Holnap estére legyen szerencsém egy kis krunpli-soirére mindahányan.

— Ott leszünk uram!

Meg is mentek. A vendéglátó nőilen ember volt, maga is vendéglőben koszlott. A nyitott verandán a három összetolt asztal kölcsönként hosszú abrosz ferítelte végig: rajta ugyancsak kölesönben lévő terítékekkel.

Az udvar közepén, üslházbán hatalmas rézústben rolyogott két véka „magyar kincs”, széf-vágva, héjában, sósan, kőmém-maggal: zsidósan.

Ehhez alkalmazkodtak a vendégek és biz el is fogyott a pompás jó eledel utolsó falatig.

Fogyott rá a helyi vinkó vígan és lassankint kialakult a nézel, hogy biz ez lukullusi vacsora volt.

Hosszabb szünet után álombeli mese-menet vonult fel.

Kiss Bálint volt rektorunk derék házvezetője vállalta a garcon szomszéd vendégeinek ellátását és csinos fehérruhás liz lányka szép sorrendben, egy-egy tepszivel kezében, vonult fel, melyben négy-négy tyuk, egészben megsülve süstörgött zsírjában és azonképp rakták a vendégek elé: inyingerlő illattal kínálván magukat a néhai szárnyasok.

Kövessy Guszi később került a kolozsvári színházhoz és még később a Nemzetibe, Vighez. Történelünk idején Gyomán komédiázott. A banda feje Ferenc bácsi, apaszínész volt. Ez ült az asztalfőn, mellette jobbról-bairól a felesége és Kövessy hitveslársa.

Az eldorádi jelenetre felhor-kan Ferenc és pathétikus hangon deklamálja:

— Atyám Én jó Istenem! Egyszer lakhattam volna igazán kedvemre valólag jól az életben! És ugy tele zabáltam magamat a bűdös, rongy krunplival, hogy egy falat se fér több belém! Galád embersors!

Aztán szép komótosan neki feküdt és elfogyasztotta a ráeső tyukot, utolsó harapásig. Kis pihentető után odaszól a feleségéhez:

Szivem! A legjobb falatot meghagyod?

S átvette az elfogyasztását. — Majd ugyanígy cselekedvén a Kövessyné tányérján maradtal.

A szinlaposztó, stafiszták, meg miegyebek pedig egyre és szakadatlanul hordták a csapra vert négyakos hordóból a pocosi nedűt.

S e szerint hágoft egyre magasabbra a derüs jókedv.

Megindultak az experimentálások, dal és szavafatok: mind a jóerkölcs legfárvonalán. Egy kis lépéssel a gránic előtt hökölvén meg.

Odaint mérgesen Kövessy-hez szívének zsandárja. De biz Kövessy nemet int vissza. — Ez megisméllődött párszor s aztán felállott az asszony és a lehető legudvariasabban, szinte tulfiuoman adaszól:

— Gyuszi! Kisérjen haza.

Kövessy fudhatta, hogy hitvestársánál ez a supperlatívusz, szó nélkül karonfogta és allig köszönve ott hagylák a vig-sagos társaságot.

A házigazda majdnem a kiskapuig kíserte őket, de biz aztán sem ment be, mert a kapun kívül nagy jelenet következett, mit bizony sunyin végighallgalt.

— Te vén szalyor! Te vén boszorkány! Az egész kom-pánia, köztük fiatal lányok is, nagyszerűen szórakoznak, vígadnak és pont neked kell ünneprontónak lenned?! Éddig még minden mulatságomat elronfoztad! Te...! Te...!

— Kisérjen haza! Aztán töltem visszajöhet.

— Kisérjen a rossz nyavaja! Inalj! Mert rögtön kormányozható repülőgéppé nevezlek ki és otthon éri talpadat a föld!!

Ezt az asszony nem várta be. Nekilódult hazafele, Kövessy pedig pár pillanat mulva vig operett-áriát fütyörészve jött vissza és stellungba vágván magát a tornác legfelső lépcsőjén, gyönyörűen szavallta:

— Nincsen a világon több olyan derék asszony, mint az én feleségem! Azt mondta, hogy eredj vissza Gyuszi: haza találak én magam is.

Kner.

Lakást kiadók figyelmébe.

A Gyomai Ujság e rovatában közölni fogja a kiadó lakások tulajdonosainak nevét, valamint a lakást keresőkét is.

E rovatban közzétett hirdetések teljesen díjmentesek, ingyen közöljük azokat.

Kérjük tehát lapunk olvasó közönségét, hogy ez irányu hirdeteiket a kiadóhivatalunkba juttatni sziveskedjenek.

Haszonbérbeadó:

Haszonbérbe kiadó különbejáratu szoba-konyhás lakás, gyermektelen házaspárnak. Megtekinthető Kossuth Lajos utca 743 hsz. alatt.

Egy butorozott szoba egy vagy két fiatalembernek a város belterületén azonnal kiadó. Cim lapunk kiadóhivatalában megudható.

Két szobás kamrás lakásért magos bért fizetek cím kiadóhivatalban.

Egy butorozott szoba konyhával együtt nov. 1-re kiadó. Értekezni lehet Csapó cukrásznál Horthy Miklós-ut 1236 szám.

Gyomán Kossuth Lajos ucca 703 szám alatt egy butorozott szoba azonnal kiadó esetleg butor nélkül is.

Kovács Jánosnál 2 lakás 2 szobás padlós november 1-re kiadó, értekezni lehet a trafikban, ugyanott egy üzlet helyiség is kiadó.

Haszonbérbevevő:

Lechnitzky Lajos Gyoma, Endrődi-ut 1099 egy szoba, konyha és speizos lakást keres nov. 1-i beköltözésre.

Harmati Zsigmond Selyem-ucca 409 sz. egy szobás lakást keres (esetleg lakarításért is) nov. 1-i beköltözésre.

HIREK

Istentiszteletek. A reform. templomban nov. 7-én d. e. 9 órakor prédikál Harsányi Pál ref. esperes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor magyar nyelvű Istentiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarul, tartja Csernay Géza plébános. D. ú. 3. órakor Iyánia.

Személyi hír. Dr. Zeőke Antal nemzetgyűlési képviselő e héten csütörtökön este Gyomára érkezett, hogy részt vegyen Tápay Károly felügyelő névnap család iünnepén, pénteken pedig az endrődi Imre napi bucsu alkalmából föllofte idejét endrődi választói körében.

Halálozás. Becker Henrik gazdasági inféző felesége október hó 31-én rövid szenvedés után meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyt le hét-főn délután.

Halálozás. Dr. Kató József hírlapíró f. hó 4-én, hosszas betegeskedés után Gyomán meghalt. Közkedvelt humoros elbeszélései, kölleményei mindnyájunk előtti ismeretek, emléke ezekben élni fog. Temetése szombaton délután lesz.

Gyomai vásár. A legközelebbi gyomai vásár november 12, 13 és 14-én lesz megtartva. Mindenféle állat felhajtható.

Dr. Kis László főszoigabíró előléptetése. Dr Kis László volt gyomai jelenleg orosházi főszoigabíró a törvényhatósági bizottság tekintettel arra, hogy a VIII. fizetésosztályban 5 évet és a VII. fizetésosztályba 4 évet töltött el, így a rendeleiben előírt feltételekkel megfelelt a VI. fizetésosztály 3 fokozatának B.) csoportjából u. e. fizetésosztály A.) csoportjába előléptette.

Félaru vasúti menetjegy, kapható a budapesti nemzetközi baronfi kiállítás megtekintésére. A Gyomai Ujság szerkesztősége megszerzi az utazásra jogosító kedvezményes igazolványt mindazoknak, akik f. hó 14-éig ezen igényüket, a szerkesztőségnek bejelentik.

Tanoncbejelentés. Az iparosoknak saját fiával szemben úgy a munka viszony, mint a munkásbiztosító pénztárba való bejelentés tekintetében ugyanazon kötelezettsége van, mint bármely más munkásával szemben annak elmulasztása ugyanolyan hátrányokkal és következményekkel jár mintha idegen munkásait nem jelentette volna be az előírt módon. Az iparosnak tehát tanonc szerződettelt fiát is be kell jelenteni a munkásbiztosító pénztárba. (8666/1926).

Öngyilkosság. Ismét szaporodott azoknak a száma, akik — sajnos — saját kezükkel vetnek véget életüknek. A múlt szombat reggel ismeretlen okból felakasztotta magát Kovács József helybeli közkedvelt kereskedőnek hasonló fia. Temetése vasárnap délután volt nagy részvétel mellett.

Sírius enyhe, szép időt jósol. November 6—10: Nedves ködös, esős idő, egyébként különösen a második részben kellemes. 11—15: Szép, meleg. 16—20: Rosszabodás, hőszűnyedés, nagyobbára szél. Havazás. 21—25: Hideggel, viharral és erős csapadékkal kezdődik. Utóbb javulás hőemelkedéssel. 26—30: Bizonytalan idő, eső és szél.

Apaállat vizsgálat. A járási főszolgabíró ur az apaállat vizsgálatot nov. 16. d. e 10 órájára tűzte ki a községi bikaakolnál. Minden egyes bika után 4 P., kan után 1.20 P. a vizsgálat alkalmával befizetendő.

Az endrődi kasszaforót nem találják. Hetekkel ezelőtt az endrődi község házában betörők jártak, akik a kasszát megfurák, azonban fáradságukat siker nem koronázta, amennyiben a feltört páncélszekrényben mindössze 23 ezer koronát találtak. A betörők kinyomozására budapesti detektívek érkeztek a helyszínre, akik azonban nem tudtak eredményt elérni.

Felhívás a szereplőkhoz. A népművelési bizottság felkéri mindazokat, akik a népművelési előadásokon szavallattal, énekkel, vagy zenével szerepelni óhajtanak, szereplésüket jelentsék be Tóth József urnál a népművelési előadások rendezőjénél. Árvaház földszint.

Lénárt Bálint tragikus halálának oka. Múlt számunkban említettük, hogy f. hó 17-én, vasárnap délután, Lénárt Bálint nagybirtokos dévaványai lakásán a tükrök előtt állva, főbe lölte magát revolverével s azonnal kiszenvedett. Több levelet hagyott hátra maga után, melyekben részletesen intézkedik árváiról. Teltének okáról semmit sem tudnak. Az elterjedt hírek, melyek szerint az adósságai elől menekült a halálba, teljesen alaptalanok, mert a tragikus végel ért nagybirtokosnak kb. 2000 hold fehermentes birtoka maradt s készpénzben is elég lekiutólyos összeget hagyott hátra. Valószínűleg agybántalmi miatt követte el egy meggondolatlan pillanatban szörnyű tettet, mert ismerőseinek már régóta panaszkolták türelmetlenül fejfájásairól.

Mindazoknak, akik felejtethetlenn fiunk és fivérem

KOVÁCS JÓZSEF

elhunyta alkalmával bennünket részvéttelkel felkeresni szivesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Gyoma, 1926 november 5.

KOVÁCS JÓZSEF
és családjá.

Előfizetéseket, és hirdetéseket felvesz a GYOMAI UJSÁG részére BLEIER MANÓ.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 370, rozs — árpa 200, zab 180, lengeri szemes 150, csöves 115 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahus 16, borjúhus 24, serlésűs 24, juhús 16, szalonna 26, zsír 26—28, kolbász 32 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejföl 14—16.000 K. literenként, fehéntúró 5—6000, vaj 40—45.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 55, tyúk drb.ja 50, Kacsa sovány párja 80—90, Liba sovány drb.ja 80—90, Kacsa kövér 17, Liba kövér 18, Pulyka 16 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1600 korona.

SPORT.

GyMTE - MAFC 1:0 (0:0).

Bajnoki bíró: Frankel.

A II. osztályban eddig veretlenül élen haladó GyMTE-nek sikerült a legutolsó és egyik legnehezebb mérkőzését is egy kis szerencse segítségével megnyerni és ezzel az őszi bajnokság vezető helyét megtartania; igaz, hogy a sőtéség miatt még lejátszallan 10-12 perc alatt a MAFC ezen mérkőzést, ha a maga javára nem is, eldöntetlenné telt.

A mérkőzés a pályarvos és egyéb orvosok hiánya miatt csak fél 4 órakor veszi kezdetét. Mezőtúr rögtön támadásba lép át és csatársorának észszerű és szemet gyönyörködtető kombinációja a közönséget állandó izgalomban tartja. A MAFC azonban, dacára hogy a egész félidő 55 perce alatt állandó ostrom alatt tartja a gyomai kaput, eredményt nem ér el, mert a gyomai védelem szívós és egy kis szerencse hozzájárulásával mindig idejében lép közbe.

Szünet után a GyMTE állóképesebb és jobb halvesora révén a támadást nemsokára a mezőtúrjai lereléri, de a máskor gólképes csatársor a legjobb helyzeteket is kihagyja. Az eső szürkület, közben nőltön-nő, melynek leple alatt igen sok durva fault és hendz maradt megtorolatlannul.

A 25-ik percben Geeseit lefutása közben a 16-on felvágják s a megölt szabadrugást Máyer a sőtéség leple alatt a labdát nem látó kapus mellett gólt lő.

A mérkőzés ezután ellenyul. A sőtéség miatt a labdát a játékosok már alig látják, mire a bíró 10 perccel hamarabb lefújja a mindvégig izgalmas és luterélyes mérkőzést.

GySC - K. Tőrekvés 9:1 (5:1).

9-11. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a GySC csatlársor az eddigi látottak után ilölve, ily hatalmas gólarányú győzzen valamelyik ellenfele fölött.

A esoda azonban mégis megtörtént, ami nagyrézf annak köszönhető, hogy a csatlársor, az eddigi egyéni és önző játékokat mellözve és állandóan frontban volt és az ehhez nem szokot kondorosiak kifulladásá mellett egymásután érték el góljaikat, amelyre a Tőrekvés csak egygel tudott válaszolni.

A gólokat Elek 4, Papp III 3, Papp I. és a védelemből előrerukkolt Fekete lölte.

Domokos Albert

villanyszerelő és műszerész
egy IV polgárit végzett intelligens fiut
TANULÓNAK
azonnal felvesz.

PUBLIKÁCIÓ.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község házában is kihirdetetik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Aki vasárnap, szerdán és szombaton az újságárusítótl az EST, MAGYARORSZÁG, vagy PESTI NAPLÓT vesz, azonnal kap ajándékot is.

Gr. Tisza István-ut, 1129. sz. alatt egy külön bejáraltu butorozott szoba egy két magános fiatalembernek kiadó.

A legjobb minőségű tiszavidéki bor nagyban és kicsinybe zárt edényekben literenként is állandóan kapható Olajos Lajos bornyagykereskedőnél Gyomán. Ára: literenként 16 és 18 ezer korona.

Két öntött vaskályha, egy üstház Gyomán 581 hsz. alatt eladó.

Szilvádi Irma italmérését a Schwarcz Náci házába (Vasut-utca) helyezte át, ahol a legjobb minőségű italok kaphatók.

Egy pár lóra való új szerszán van eladó Bara András házában Gyomán Baros-utca 450. sz. alatt.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre eladó minden elfogadható áron.

özv. Béres Antalnénak Gyomán, gróf Tisza István-ut, 344 sz. alatt lakarmányrépája és két és fél sertésjára van eladó.

Tisztelettel értesítem, hogy az Endrődi uton, az Ádám malommal szemben szelészulzet és dohányárudát nyitottam. Legolesobb napi árban fűszer és élelmiszerek bármily mennyiségben, dohány, szivar, cigareta mindenféle minőségben kapható. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri Trafikant.

Egy ügyes rikkancsot felvesz a GYOMAI UJSÁG, AZ EST, MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLÓ árusítására 20 százalék jutalék ellenében BLEIER MANÓ Petőfi ucca. Rökkantak és hadiözvegyek előnyben részesülnek.

Gyoma község. állattenyésztőinek szövetkezete október 17 iki közgyűlésén az üzletrészeket 2 (két) pengőre emelte fel. Az 1923. és 1924. évben belépett tagokért a szövetkezet külön belében befizelve letétbe helyezte. Az 1925. évben belépettek üzletrészeiket felerészben fizette meg a szövetkezet, a másik felét pedig (egy) pengő - 2.500 koronát a tagok kötelesek utólag még ez évben a szöv. pénztárába a szöv. pénztáránál befizetni, hol a nevek is meg tudhatók és bővebb felvilágosításban részesülnek. Biztosítási díjak 8 napon befizetendők.

**T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y**

A legjobb
minőségű**TISZAVIDÉKI BOR**nagyban és kicsinyben zárt edények-
ben literenként is állandóan kapható**Olajos Lajos**bornagykereskedőnél Gyoma
Ára literenként 16 és 18 ezer K

Lakodalmi ajándékot szépet csel-
szerif legolcsóbban beszerezhet **KOHN
GYULA** bádognánál. Gyomán Endrő-
di-ut 1100 szám, ugyminth kannát, zsír-
bödönt, mosófazekat, fejőt, vedret, lo-
csolót, szűrőt, reszelőt. Elvállal min-
denféle **épület munkát és javítást**
olcsó, gyors és pontos kiszolgálás!
Nagy fürdőkádak kaphatók.

Rákóczi utca, 643 számú Csapó Já-
nos féle ház azonnali bekölözéssel
örökáron eladó. Ért. lehet Papp Zsig-
mondné 644 számú házával.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai
gőzlevegőgyáranak hornyolt cserép
gyártmányainak lerakala Gyomán
GROSZ ZOLTÁN fakeskedő va-
suli telepén, Endrődön a fatelepen.
Füladás gyári árbán **kedvező fizetési**
feltételek mellett a cég gyomai és
endrődi irodájában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester
Gyoma, Temelő ucca 572 elvállalja
takaréktüzhelyek és sárkerítések
készítését és javítását, **kályhák Char-**
lotte bélelését és minden e szakmá-
ba vágó munkát. **Takaréktüzhelyek,**
berakott sparheltekhez ajtókat, sü-
tőket, rámkák, vaskemenceajtók a
leggyorsrubból a legjobb kivitelig
állandóan raktáron. **Fürdőszoba be-**
rendezéseket szakszerűen készít, javít
és szerel. Költségveléssel díjmentesen
szolgál. Minden nála készített munká-
ért jólállást vállal. **Kedvező fizetési**
feltételek.

Butorok. Tele sima és tömör hálók,
ebédők, festett butorok, dió, eper és
bükfka kihuzós ebédő asztalok, mo-
dern bükfka és hajlított székek állan-
dóan raktáron vannak **Vatay Gábor**
motorerőre berendezett asztalos ipar-
telepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca
757 szám. **Ugyanott épületasztalos**
munkák jutányos áron megrendel-
hetők.

GROSZ ZOLTÁN fatelepein: Asz-
talosoknak: minden méretű gőzöl-
bük. **Bognároknak:** mindenféle
szerszámok, u. m. kőrös, szil, akác-
rönkök 40 cm. vastagságban, bük-
hasítvány, sfb. állandóan kapható. -
Egyben értesíti a **gazdaközönséget,**
hogy vetőgépek két évi hitelle tetsz-
szerinti részletekben készpénz árbán évi
7 százalék kamat mellett kapható.

Papp Vazul ócskavas, használt bu-
tor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M.
(Dohány) - ucca 857. Tudalja a nagy-
érdemű közönséggel, hogy nála a leg-
jutányosabb árbán lehet kapni susz-
ter, szabó és női varrógépeket, zongora,
gramofon és hegedű, szecsavágó-
daráló, egy szobabeli butor, szublét,
gyermekágy, mázsák, hintőfederek, al-
tók ablakok, kertiszerszámok, függő
és asztalilámpák legnagyobb választé-
kban, kis kéziköcs. ruganyos vas-
ágy, hévér járgány, sporhelt, kályha,
asztergált függönytartó, drótkerítés
bármilyen méretben. Az eladott árak
értéke gabonában is fizethető. Ugyan-
vesz mindenféle ócskavasat, rezel, ól-
mot, cínket, törött gépeket, hasznave-
hellen rádiókat, rongyot, csontot, su-
badarabol, és bármilyen üvegeket.
Könnyű két lovas stráfkocsiján min-
denemű kisebb fuvarokat olcsó díj-
szabás mellett vállal.

Tisztelettel értesitem n. é. közönsé-
get, hogy december elején Kovács
János ur házában (Selyem-ucca)
borbély és fodrászüzletemet
megnyitom. **JUHÁSZ BÉLA.**

**Drótkerítést,
sodronyágybetétet**

tetszésszerű méret-
ben rozsdamentesdrót-
ból legjutányosabban
beszerezhet

F. KISS GÁBOR

szítás-mesternél

Gyoma, Deák Ferenc ucca 19. sz.

Szakképzett
KOVÁCS-MESTER,
uradalomba, vagy nagyobb
gazdaságba **JANUÁR 1-i be-**
lépésre állást keres.
Megkereséseketlevélileg
a kiadóhivatalba kér.

1925 Pk. 2548/6 számhoz.

1926 vgh. 1453 szám

Árverési hirdetmény.

Dr. Tardos Gáspár gyomai
ügyvéd javára 5,950.000 kor.
követelés és járuléka erejéig a
gyomai kir. járásbíróóság 1925.
évi Pk 2548/3 sz. végzésével
elrendelt kielégülési végrehajtás
folytán végrehajtást szenvedő-
től 1925. évi november hó 1-én
lefoglalt 14,000.000 K. becslült
ingóságokra a gyomai kir. já-
rásbíróóság fenti számú végzé-
sével az árverés elrendeltével,
annak az 1908. évi XLI. t.-cz.
20 §-a alapján fentlirt, valamint
zálogjogot szerzett más foglal-
tatók javára is a végrehajtást
szenvedő lakásán Endrődön,
az udvarnokai csárdában leendő
megtartására határidőül 1926.
évi november hó 23 napjának
délután 2 órája füzetik ki, ami-
kor a bíróság lefoglalt örök
és lehetnek s egyéb ingóságok-
kat a legfőbbet ígérőnek kész-
pénzfizelés ellenében, esetleg
becsáron alul is elfogom adni.
Besaba, 1926. évi október 28.
DAN CZ FERENC
kir. bírósági végrehajtó.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Krampner János borbély és fodrász
üzletét a régi helyiségből Kocsis
Sándor új épületébe gróf Tisza
István-ut (Berényi-ut) helyezte át.

MINDENKI LEHET

SOFFŐR

A budapesti „ROYAL” SOFFŐR-
ISKOLA vezetősége többek kíván-
ságára elhatározta, hogy Gyomán

**GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI
TANFOLYAMOT**

rendez. A soffőriskola mérnöke az
elméleti és gyakorlati oktatást itt
helyben tartja meg. A tanfolyamon
részt vehet minden büntetlen elő-
életű, 18-ik életévet betöltött férfi
és nő. - Érdeklődni lehet:

ifj. Debreczeny Endrénéél.

Értesítés?

Azon urak, kik a soffőr-iskolába
jelentkeztek, vagy még jelentkezni
óhajtanak, azok november 7-én
vasárnap délután pont 5 órakor a
HOLLER SZÁLLODÁBAN kéretnek
megjelenni. Hozzáik magukkal szü-
letési, kereszti, vagy házasságleve-
lüket, azonkívül a beltrási díjjat.
A „ROYAL” SOFFŐR ISK. nevében
ifj. Debreczeny Endre.

özv. Mányi Gyulánénál
jó hangu **ZONGORA** jutányos
áron eladó. Értekezni lehet ugyaott.

Eladó ház.

A körösladányi állomástól 80
méterre fekvő ház eladó. Az
épület kitűnően használható
gabona vagy anyagáru keres-
kedés céljára. Modern 6
szobás lakás és melléképület
is van benne. Utóbbi 58 folyó
méter hosszú, szoba, konyha,
kamra, istálló, sertés- és ba-
romfióállal 1800 négyszögöl
területen.

Eladási ára 850 q. buza.

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

HALLÓ! Uj üzlet!

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy az Endrőd-
uton az **ADÁM-MALOMMAL**
szemben

SZATÓCS-ÜZLETET
és **DOHÁNYÁRUTAT**

nyitottam. Legolcsóbb napi
árbán fűszer és élelmiszerek,
bármely mennyiségben do-
hány, szivar, cigaretta min-
denféle minőségben kapható.
Szives pártfogást kér
TRAFIKANT.

Szerkesztésért és kiadásért
felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű
áruházunkat, ahol minden elképzelhető
férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és
szőrmebunda, kötött mellények és szveterok,
férfi- és női fehérművek, harisnyák és zoknik kaphatók.

**Aki egyszerre három millió értékű árut
vásárol, annak III. osztályu személyvonat
utiköltségét az „Országos Gazdakör”
oda és vissza is megtéríti.**

**ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK
ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE**

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHAZA GYOMA

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzügyi viszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén
módjában van úgy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsonöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek**
mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztéses 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósít.
Betétekre, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, **legmagasabb kamatot fizeti.**
Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Jelzálogkölcst

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközlünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcst is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességgel igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

**Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádor-utca 12.**

Autóbusz menetrend

GYOMA és ENDRŐD között

GYOMÁRÓL INDUL: ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra - perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra - perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra - perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra - perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra - perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra - perc
délután	6 óra - perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kut, Hangya fűzet, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniakkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

HIRDESSZEN a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló!

Halló!

FIGYELEM!

**A GYOMAI
„HANGYA“ SZÖVETKEZETNÉL**
a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárubból óriási választék
és olcsó árak,
Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

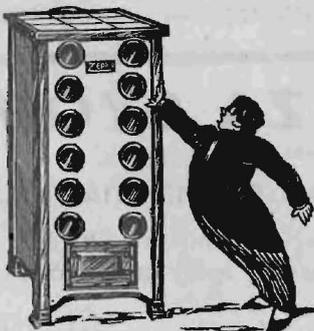
„HUNGÁRIA“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR“ fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogramm fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HÉTILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.

A magyar nemzet sorsdöntő napjai.

Felolvastatott hát a legfelsőbb kormányzói kézirat, melynek elhangzása után az elmúlt kedden déli 12 órakor bezárultak a törvényhozás házának kapui. A két cikluson át volt nemzetgyűlés befejezte munkáját, hogy átadja helyét az országgyűlésnek. A képviselői mandátumok lejártak s az ország közönségének meg kell nyilatkoznia közel rövid néhány hét alatt az immár elrendelt országgyűlési képviselő választások kapcsán.

E sors döntő napokban nehéz kötelesség elé állítatik a lelkiismeretes ujságíró, ki arra van hivatva, hogy a nemzet ujjaépítésének szolgálatában sem jobbra sem balra nem nézve a köz javára irányítani igyekezzék a gyakorta erősen hullámozó közvéleményt, — de e sorsdöntő napokban nehéz kötelesség elé állítatik maga a választó nagyközönség is, mert kinek-kinek meg kell gondolnia, hogy szavazatával vagy egyéni, községi és magyar nemzeti életének építését szolgálja, — vagy pedig még ez alig épülő magyar életnek még esetleg talán akaratlanul is romlását idézi elő.

Kétségbe vonhatatlan, még ellenségeink által is irigyelt gondviselészerű nagyságot adott a magyar nemzetnek a Gondviselés a mi bölcs és nagy miniszterelnökünknek Bethlen Istvánnak a személyében. Mi-

kor Ő átvette a kormányt egy teljesen rombadólt és egybeomlott magyar életet talált, hol a millió sajtó seb mellett a féktelenül tobzódó és pártoskodó szenvedély lett mindent irányító erővé az emberi lelkek felett. S kormányzásának bölcsessége, magát lánggal égető izzó kötelességtudása, alig megmérhető államférfiúi nagysága le tudta vezetni az izzó szenvedélyeket, consolidálni tudta a zürzavaros közéletét, ha nagy áldozatok árán is, de egyensúlyba tudta hozni az államháztartásnak végképpen felborult mérlegét s minden jobbra vagy balra irányuló kilengésnek tapintatosan utjába állván magas fokra emelte az egyénnek, a társadalomnak és az egész nemzeti életnek biztonságát-békéjét!

Egyáltalán nem lehet kétség az irányban, hogy a választások alkalmával a nemzet közvéleménye messzemenő megbecsüléssel és helybenhagyással fogja igazolni a mai idők legnagyobb államférfiának Bethlen István miniszterelnöknek emberfelletti nemes és magasztos munkáját, melyre Ő az erőt és a megszentelt örökséget onnan hozta a magyar szabadság és dicsőség klaszikus földjéről Erdélyről s onnan is a nagyfejedelemtől, a magyar történelem örök ragyogású Bethlen Gáborától!

Most már nem nemzetgyűlési, de országgyűlési képviselőket választunk, mint voltak vala egykor országos hírű nagy képviselőink, kikre dicsekedve mutathatunk reá, kik tudásuk és messze világotól bölcsességük nagyságával s egyéni életük súlyával nehezdték bele e nemzet életének irányításába s e gyomai választó kerület

megválasztotta a maga és nemzete ezen értékeit tisztességteljes egyező akaratával. Most is így szeretnénk látni a nemsokára lezajló országgyűlési képviselő választást, hogy megtörténne az egymást megértő és megbecsülő szeretettel s szolgálna diszére és javára községeinknek és egyetemes magyar nemzeti életünknek!

Gróf Bethlen István társadalmi szolidaritást, felekezeti békét hirdetett a Polgári Egység Pártjának zászlóbontásán.

Álljon össze mindenki foglalkozás, társadalmi osztály és vallásfelekezeti különbség nélkül a nemzet szolgálatában. — A kereskedelem és ipar érdekében megszüntetik a közcélokat nem szolgáló közüzemeiket. — Nagyszabású beruházási programot dolgoz ki a kormány a főváros részére. — Az új Duna-hidak megépítése és a pályaudvarok kihelyezése. — Nyilatkozott a hadikölcsönök valorizációjáról. — A hadiözegek, árvák, gondnokollak, kauciók és közintézmények

eredeti jegyzésű hadikölcsönöit valorizálni kell. — Javítanak a nyugdíjasok helyzetén. — Rendezik a magánfiszviselők jogviszonyait. — Olcsóbb hitel a kereskedelemnek és az iparnak. — Helyre kell állítani a felekezeti békét. — Ezt a programot hirdette a miniszterelnök ur a legelső programbeszédében, amelyet a Vigadó nagyteremben mondott el. Minden magyar ember legyen segítségére annak a kiváló vezermek, akit az isteni gondviselés a nemzet irányítására, vezetésére rendelt.

Képviselő választás.

Kik az eddigi jelöltek?

Lapunk zártáig választókerületünkben csak egyetlen jelölés vált nyilvánvalóvá az t. i., hogy keresztyén kigazda, földműves polgári párt programjával dr. Zeőke Antal volt nemzetgyűlési képviselő lép fel, mint hivatalos jelölt.

Dr. Zeőke Antal két cikluson keresztül volt e kerületnek nemzetgyűlési képviselője s szolgálatkés igyekezettel fáradozott az ügyes bajos dolgokban hozzáfordult embereknek. Mindenkihez szeretettel viseltetett s községeit gyakorta meglátogat-

ta, hogy így a szeretetteljes összeköttetést megépítse.

Egyébként a választási helyzet még egyáltalán nem alakult ki. Rajta kívül a kerületben van Illosvay Aladár nyug. államtitkár ki azonban e napokban csak tájékozódik az eshetőségek felől a keresztyén gazdasági párt kiküldöttéként. Hír szerint Süss Béla a magyar párt részéről lép fel s távirat jelentette, hogy az országos demokrata párt és azonfelül a szociáldemokrata párt is állít fel jelöltet.

A haszonbérleti szerződések illetékét elengedték.

Harsányi Pál békés-bánáti ref. egyház esperesének hathatós közbenjárása folytán a gyulai kir. pénzügyigazgató 49.568 sz. alatt kelt levelében közli, hogy Gyoma községben a lelet alapján kiszabott haszonbérletek után járó illetékek behajtását a nagym. kir. Pénzügyminiszter ur döntéséig függőben tartotta.

Ugyancsak közli ezen átiratában az Esperes urral, hogy: Pécs Ádám és Czmarkó Pál, Hatvani József és Kovács Imre, Béres József és B. Szilágyi Mária, Bogár Mihály és Szalóki Jánosné, Mészáros Dániel és Kovács Lajos, Cs. Nagy Imre és Cs. Nagy Endre, id. Kovács Sándor és ifj. Kovács Imre, Gál Lajos és Veress László, végül Zöld Bálint és Rau József között kötött szerződések és felesbérletek által bejelentett és újból másodizben kiszabott illetékeket a békéscsabai kir. adóhivatal a pénzügyigazgató utasítására törölte.

Ime egy bizonyosság a messze környéken is közszeretben élő esperesünk emberbaráti nemes jólelkiségének, felebaráti szeretetének. Igazi pap Ő, aki mindenkor tiszta szívvel siet hűveinek segítségére, támogató-sára.

Hódmezővásárhely gróf Bethlen István miniszterelnököt küldöttségben kéri fel régi kerülete megtartására.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Az egységespárti kedden tartott értekezletén dr. Gener-sich Antal elnök az országos párt által jelölt Mayer János földmivelésügyi minisztert ajánlotta listavezetőnek. Az értekezlet nagy óvációban részesítette gróf Bethlen István minisz-

terelnököt, a város eddigi képviselőjét és hangsúlyozva Mayer János iránti tiszteletét és párt-hűségét, elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a miniszterelnökhöz és őt lörheletlen ragaszkodásáról biztosítva, listavezetésre kéri fel.

Küldöttség.

A békési kerületből népes küldöttség kereste fel gróf Bethlen István miniszterelnököt és Mayer János földmivelésügyi minisztert, hogy jelöltek kérjenek kerületük számára. A miniszterelnök és a földmivelésügyi miniszter dr. Ángyán Béla miniszteri tanácsost, a minisz-

terelnökségi sajtóosztály vezetőjét ajánlotta, akik a küldöttség nyomban fel is keresték. Morvay Károly helyi pártelnök és a békésmegyei képviselők nevében megjelent Csizmadia András üdvözlő beszéde után Ángyán Béla kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja.

Az ajánlási ivék körüli visszaélések büntetőjogi üldözése.

Félhivatalosan jelentik: A legutóbbi nemzetgyűlési pótválasztások alkalmával a jelölési ivék benyújtása körül sok szabálytalanság és visszaélés fordult elő. Ezért az igazságügyi választások az országgyűlési választások alkalmával a törvény teljes szigorával fogják büntetni az ajánlási ivék körül

történő visszaéléseket. Az 1925. évi XXVII. t.-c. erre vonatkozóan azt rendeli el, hogy ha a választási biztosnak valamely aláírás érvényessége ellen kifogása van, köteles az ajánlási ivet a választás befejezte után a bűnvádi eljárás megindítása végeff a királyi ügyészséghez azonnal megküldeni.

Jegyzők Országos Arvaház Egyesületének hangversenye.

Vasárnap este szép siker jutalmazta a gyomai jegyzők és az estélyen szereplők fíradozását.

A műsort Harsányi Pál esperes nyitotta meg mély értelmű, színes, meleg gondolalu prologójával. Dr. Gyökössy Endre író saját szerzeményű négy költeményét adta elő. Nehéz volna megállapítani, hogy melyik költeménye volt szebb. Hálásak vagyunk dr. Gyökössy-nek, hogy gyönyörűen megírt költeményeivel és azok megkapó előadásával gazdagított bennünket. Murgács Kálmán zenekari kísérettel énekelt a magyarságtól izzó hangulatos dalait. A helybeli iparos ifjúság a „Zajzon Mária“ című drámai jelenetét adta elő nagyon jó betanulással és jó alakítással. Kár, hogy ennyi tehetséggel és szorgalommal nem valami hálásabb darabot fanultak be. Ugy érezzük, mintha ez a jelenet nem is annyira irre-denlizmus, hanem a legvadabb emberi indulatok ridég kifejezője volna. Befejezésül Komoróczy Péter egyesületi főtitkár ismertette a Jegyzők Országos Arvaház Egyesületének fíradósági kulturumkáját, amely több, mint 80 ingyenes és száznál több ösztöndíjas jegyzőárvtart tart el. Az estély megrendezése Pétermann József főjegyző és Kaló Lajos jegyző urak érdeme.

Az estély tiszta jövedelme: 5.000.000 korona.

TÁRCA

A Helvétziai Vallástételt tartó Gyomai Ekklézsia Históriaja.

Kézült 1634 - 1837 esztendőken.

Irta: DÁVIDHÁZY SÁMUEL

gyomai ref. lelkipásztor, a békés-bánáti egyház megye assessora.

(Az ez idelg nyomtatásban sehol meg nem jelent értékes kézirat első kiadása.) (7)-

A Gyomai Predikátoroknak Fizetésök 1776 esztendőben ez volt s azután is sok időki.

1. Kész pénz 100 vonás Forint.

Serlésre 12 Forint.

Szántásért 9 Forint.

Buza Véka 120.

Árpa Véka 120 szokott ráadáson kívül.

Széna bogla 12.

Só egy Mása 100 Font.

Fadgyu 50 Font.

Hus egymázsa 100 Font.

Vaj ittze 12.

Fa öl 6.

10 akó bornak Lucrummal való ki áruhaltatása s minden Tehénnek, eszteringának egy-

szeti Fejés teje. Mind lágy liszt őrlés mind darálás elegendő, a szokott stolare s aprólékos szántás.

Mostani Fizetése T. Predikátor Urnak.

1. Kész pénz 100 Forint.

Egy sovány sertés.

Szántásért 7 Forint 39 Fr.

12 bogja széna s bor árultatás hejlett 50 forint.

Buza, Árpa mint régen.

Só, Fadgyu, vaj, Hus, Fa, mint régen. Minden tehénnek, eszteringának egyszeri Fejés teje. Őrlés darálás elegendő Fütteni valóért 30 Forint. 200 kéve nád aprólékos szántás, egy Sessis Föld és stolare.

2. §. Oskola Rectorok voltak 1763-tól 1765-ig Molnár János, idővel Berényi Predikátor. 1766-tól 1770-ig Szántó János, idővel Hegyköz Szenté Imrei Predikátor, s Érmeljéki Esperest. 1770-től 1771-ig Kabai János, 1772-1775. Szivák János, 1775-1776-ig Letse András, idővel Békési Predikátor. Osváth János 1776-tól 1780-ig. Nagy Péter 1780-1783-ig Bach János 1783-1787-

ig. Kultsár György 1787-1790-ig. Liferáti Sámuel 1790-től 1794, idővel Szeghalmi Predikátor. Antal István 1794-1796-ig. Rónyai István 1796-tól 1799-ig. Szondi István 1799-től 1802-ig. Nagy István 1802-től 1805-ig. Kömlei Sigmond 1805-től 1808-ig. Szabó Sámuel idővel Nyírségi Predikátor 1808-tól 1811-ig. Kóródi Sámuel 1811-től 1814-ig világi ember lett. Szabó Gergely 1814-től 1817-ig Baranyai Predikátor Dobosy Lajos 1817-1820-ig. Csongrád Vármegye Perceptor s a Békés Bánáti Egyházi Vidék Segéd Curátora. Kapu Sámuel 1820-1823-ig most Czeglédi Fő Notárius. László József 1823-tól 1826-ig most Fiskális. Szikszai Pál 2 esztendeig tsak. Kozma András nem a Collégiumból Interimális Rector 1828-ba. Szabó József 3 és fél esztendeig 1829-től 1832-ig. Makai István 3 és fél esztendeig 1832-1836-ig. Turi Dániel 1836-ba s 1837-be is fojtatja hivatalát.

Leányok Tanítói, mig Káplánok nem lételek, voltak: Matá Mihály, Szilágyi Sigmond, Szó-

dényi József, Bátorkeszi József. 1776-tól kezdve Leányok Tanítója egyszersmind Káplánok: I-ső Molnár János, ki itt Rector volt s azután Berényi Predikátor lett Paksi János, Szegszárdi József, Bach János, Földi János most a Debreceni Collegium Perceptor, Szegszárdi Sándor 1808-tól 1824-ig Gál Dániel 15. Január 1824. 25 Áprilig ingyen, szeretetből, most H. M. Váshelji Predikátor - Tassi Mihály 1824 Május 2-től 1832-ig, a mikor meg holt. 1832-től 1836-ig Zágonyi István először Nagy Zeréndi Rector, azután Szentesi Corceptor, innen ment Káplánnak Öcsödre. 1836-tól máig Zilahi Dobrai Rector Békési volt Predikátor s Trostuális Assessor Xilahi János Fija. 1787-be Meg szaporodván a Tanulók számuk, másik Leányok Tanítója is állítódott elő, ugy mint Árva Bálint, Szendrei Péter, Sukovai József, Kiss János most Erdőhegyi Predikátor, Tóth János, Kabai János, Piko Pál 24 esztendeig, - Kántor István, ki most is itt szolgál.

(Folyt. köv.)

Az Endrődi Kath. Polgári Társulat 30 éves jubileuma.

Lélekemelő ünnep keretében ült meg az endrődi Kath. Polgári Társulat 30 éves fennállásának évfordulóját f. hó 10-én, melyen Endrőd község színe-java részt vett. Az ünnepség a Kör zászlójának felszenfelésével kezdődött, melyet Csernus Mihály apátplébános végzett. Szép beszéddel emlékezett meg a Kör 30 éves működéséről.

A jubiláris ünnepséget 150 feritékes társas vacsora követte, hol az egybegyűlteket a Kör jelenlegi elnöke Kurilla Mihály községi albiró fogadta. Az ünnepi beszédet Kálló Ferenc róm. kath. segédlelkész tartotta. Hangoztatta a ma annyira szükséges összetartást, mert elhagyatottságunkban egyedül ez adhat erőt és kitartást. Utánna Vlagyovits István köszöntötte a 30 éve a társulatban mint jegyző működő Moldvay Lajos községi jegyzőt és a 90 alapító tag közül a még 4 életben lévő tagot. Dr. Kovács Péter tiszti orvos szintén az összetartást hangoztatta. Az ünnepélyes vacsora Kovács István és Varju József földbírók beszédével ért véget.

Vacsora után az egybegyűlteket még sokáig együtt maradtak. A fiatalok a reggeli órákig járta a táncot és egy kellemes este emlékével oszlott szél a társaság.

Az endrődi hangversenyéről.

Az endrődi népművelési bizottság f. hó 14-én jólékonycélú hangversenyt rendezett.

Nagyszámu közönség gyönyörködött úgy az előadók lelkesítő szavaiban, mint a debreceni dalosok kedves művészi énekében, melyet Kolvenc Rudolf reáliskolai tanár vezetett. A szünni nem akaró taps után Tantó József vármegyei népművelési felkár izzó, magyar érzéssel áthatott buzdító beszédet mondott. Külön művészi élmény volt Kiss Béla tenoristának gyönyörű szólóéneke.

Szabadelőadást tartott dr. Domank Pál egyházmegyei tanfelügyelő „A hit és a hazafiasságról”, majd Hunya Irma tanítónő bájos szavalata következett. Az endrődi dalárda kitűnően betanult darabot énekelt, azután Teleky Pál humoros előadása következett s az estét „A kínai influenza” című daljával fejezte be.

A magas művészi színvonalú hangversenyt reggelig tartó táncmulatság zárta be.

Mikor a magyarok megszólalnak...

Mit ér a választói jog?

A választójog kiterjesztésének vitája alkalmával hallottam az alábbi érvelést a gyorsok csángók között: Mit ér ma a választójog?

Egy gulyást, egy liter bort, egy pántlikás szivart, egy színes foltat a kalaphoz, a korlesfeleségeknek egy alsószoknyáralvót, no meg legfeljebb öt pengő napidiját.

De csak öt évenként egyszer, ezt is csak úgy, ha mindig elvhu az ember hűségesen, kitarj amelleit a jelölt mellett, aki jobban bírja, — és következetesen mindig arra szavaz, aki többet fizet. Érdemes azért olyan nagy lármát csapni?

Politikusok.

Mindent elront a kormány, mondotta Sózó Péter torontál-vásárhelyi kovács.

— Ha én teszem azt, ha Tisza István helyen ülnék, más politikát kezdenék.

— Hát érti maga a politikához?

— Meszter vagyok benne, akárcsak a lópatkolásban.

— Akkor talán megmondaná, hogy a készfizetések felvétele milyen hatással lesz a külkereskedelmi mérlegünkre?

— Tisztában vagyok vele, mondotta határozottan, de a tudományomat megtarlom magamnak, tölem több huncutságot ne tanuljanak az urak.

Nagyságos Ur

beszéljünk egy kicsit arról a jobbpártól, — állt elém Torontál-erzsébellakon egy erősen bepálinkázott kubikos, mosolygó derült arccal.

— Az én becsületem ugyan nem nagyon veszi be, de úgy látom, hogy jobb itt a telepese községekben a kormánnyal tartani, mert hurok van a nyakunkon.

Jó, jó barátom, — mondotam neki, látva hogy erősen bizonytalan alapokon áll, menjen csak szépen haza, aludja ki magát és ha majd kiizzadott egy-két deci pálinkát, holnap szívesen elbeszélgetünk.

— Felfortyant. — Hát aztán azt hiszi az ur, hogy én józan fejjel is tudok munkapárti politikát üzni?

Dr. Bajtay Mihály

kir. gazd. főtanácsos.

--- Tessék itt levágni. ---

Hirdetési szelvény.

Minden előfizetőnk és olvasónk aki 10 ily szelvényt szolgáltat be, díjtalanul közölhet egy publikációs hirdetést.

Kereskedelmi alkalmazottak kitüntetése.

Elismerő oklevelek nemcsak ipari munkások részére állíthatók ki, hanem kereskedelmi alkalmazottak számára is, akik huzamosabb idő óta állanak valamely cég alkalmazásában.

A javaslatához csatolni kell a kitüntetésre ajánlott kereskedelmi alkalmazottnak személyi adatait, az alkalmazó cég bizonyítványát és az illetékes rendőrhatalóságnak olyan irányu bizonyítványát, hogy nevezett büntetlen előéletű és a kommunizmus alatt tanúsított magatartása kifogás alá nem esik.

Csak olyanok jöhetnek figyelembe, akik egy munkaadónál legalább 30 éven át állottak szolgálatban.

Mit fizetünk az élelmickekért pengőben?

Minden háztartást a legnagyobb mértékben érdekelni fogja, hogyha a mai árakal az 1927 évben kötelező pengőbe átszámítjuk: mit fogunk akkor fizetni a legfontosabb élelmickekért?

Alább hozzuk az 1914. évi november hó hivatalos árjegyzését, amelyek a következő árakat tüntetik fel, pengőre való átszámítással együtt:

Árak K-ban Pengőben
1914-1926

Borjúhus	l.kg.	2.80
Zsir	„	1.70 28000 2.24
Szalonna	„	1.50 25000 2.—
Liszt 0-ás	„	0.50 7400 0.60
Kenyér	„	0.44 6800 0.52
Tojás	drb.	0.06 2500 0.18
Vaj	„	4.— 60000 5.20

Látjuk tehát, hogy több élelmiszert fölötte van jóval az aranyparitásnak, így különösen a tojás ára, ami a nagymérvű kivittel magyarázható meg.

Az új tanyai iskola felavatása.

Az iskolaszék határozatából közöljük az örvenletes hírt, hogy az új községi tanyai iskola e hó 21-én vasárnap délelőtt 10 órakor lesz ünnepélyesen felavatva. Ez alkalommal csak a nyilasi iskola felavatása lesz megtarva, mert ott már a tanítás megkezdődött. Ezen ünnepélyre a község lakosságát az iskolaszék meghívja.

Ismeretterjesztő.

FILLÉR. Jön a fillér. Nem a 30 éve meghalt egy filléres, melyről tudjuk, hogy forgalomban jövedele napján ki is ment a divatból. (Amiről öreg pincérek tudnának mesélni, hogy vágták Pesten a Dunába zseb-számra. Igen, mert az addig szokásos 2 krajcár helyett 2 fillért kaptak borraivalónak, ami végre is egy pincér kebelnek is sok volt.) Tehát nem erről van szó, hanem a pengő fiáról, a pengő-fillérről. Ez a fillér rég ismerőse a magyaroknak. Thököly, Rákóczi kurucai dalolták már: „Nem egy fillér, de két tallér kell ide pajtás”.

Ez a fillér az ősapja a mai fillérnek. A régi fillérnek meg az eredete a következő:

Hall nevezetű német (sváb) városban vertek oly kicsiny értékű ércpénzt, amelynek a neve származási helyéről haller, heller lett és ebből származott a magyar fillér szó, mert hát a szepesi szárszkereskedők útján elterjedt Németországból nálunk is ez a fiapénz, vagyis aprópénz. Hanem a kuruc korszakban azért megbecsült pénz volt.

Becsüljük majd meg mi is, mert bizony egy szebre való pengő-fillér érnei fog annyit, mint most egy szütyőre való ezerkoronás.

Tudakos.

Bolondgomba.

Rigen törtint. Se a vasút nem járt, se a zautó nem ilesztgette még akkor a szegin lovakat.

Ott, ahun a hármastatármál többfelé tér el az út, utólr kocsiával az atyafi egy gyalogoló hitsorsost.

E'megszólítja: „Hallja-i kigyelmed, messzi van-i ide Berin”? Az atyafi rániz, sercint egyet, oszt aszongya: „Van vagy három órajárásra”. „Felülhelnék-i”? fúzi tovább a szót a fáradt hitsorsos. „Üjlik na”! int hátra a fejével az atyafi. A hitsorsos felül.

Haladnak. Csak úgy lipistkocogva.

Megszólal egyszer a hitsorsos. Ű nem ismerte a fájtkot. „Messzi vagyunk-i még”? „Úgy vagy nagy órajárásra, mongya nyugodtan az atyafi. Meghökken a hitsorsos: „Hisz egy óraja aszonit kend, 3 órajárásra”! „Azt én. Akkor annyira is vót”, veti vissza az atyafi.

A hasitánsnál jártak.

Csörgő sapkás.

**HIRDETÉSEKET
lapunk részére a
„KULTURA”
könyvkereskedés is felvesz.**

FIGYELEM!

Következnek a disznótorok, vannak még OLAJOSnál jó TISZAVIDÉKI BOROK.

FIGYELEM!

HIREK

Istentiszteletek. A reform. templomban nov. 21-én d. e. 9 órakor prédikál Harsányi Pál ref. esperes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtti 9 órakor német nyelvű Isteni-tiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. u. 3. órakor Iytánia.

Tűzrendészeti felügyelői kinevezés. Dr. Daimel alispán 21323/1926 ikt. szám alatt a gyomai járás tűzrendészeti felügyelőjévé Wagner Mártoni lapunk felelős szerkesztőjét nevezte ki.

Esküvő. Baráth Mihály és Szabó Erzsike f. hó 18-án tartották esküvőjüket a gyomai ref. templomban.

Orvosi hír. Dr. Fenyő Imre az orr-, torok-, gége és fülbetegségek szakorvosa Békéscsabán rendeléseit megkezdte Ferenc József-tér 9. szám alatt (Szalay-féle ház).

Dr. Barabás Béla Gyoma község régi országgyűlési képviselője f. hó 21-én Erdélyből körünkbe érkezik, hogy felelevenítse régi barátaival és tiszteelőivel a szép idők régmúlt emlékeit. Kerülni kívánva a közzereplést, Kner ur vendége lesz, aki házában tiszteletére vasárnap ünnepi vacsorát rendez.

Népművelődési előadás. A gyomai népművelési bizottság f. hó 24-én az Ipartestület helyiségében szakelőadást rendez. Előadó Domokos János tanító lesz.

Késsel megszurta a vendéglőst. F. hó 10-én éjjel Bíró István endrődi lakos szóváltásból kifolyólag megszurta Kenyeres András endrődi vendéglőst.

Gyoma és Vidéke Tejszövetkezet f. hó 21-én délelőtti 11 órakor Gyoma községébe nagytermében rendes közgyűlést tart. Felhívjuk a tagok figyelmét, hogy ez a közgyűlés tekintet nélkül arra hogy hányan lesznek jelen határozatképes lesz. Igazgatóság.

Felülfizetések. A Jegyzők Orsz. Árvaház Egyesületének hangversenyén az alábbi felülfizetések történtek: Kner I. 380 ezer, Hartenstein Ignác 280 ezer, Spitz Jakab 200 ezer, Kerekes Károly 120 ezer, Dr. Pálka Pál 110 ezer, Dr. Christfián Kálmán, Csonfos Dezső, Wagner Márton, Wagner József, Vásárhelyi István, Szabó Benedek 100-100 ezer, Pétermann József 90 ezer, Iványi István 80 ezer, Dr. Zeőke Antal 70 ezer, Bíró Benedek, Madaras Gyula 60-60 ezer, Osváth Sándor, Glüch Ármán, Dr. Tardos Gáspár, Kovács Lajos főpostameser, özv. Kalocsa Istvánné Hreblay Lajos, Berkovics Adol 50-50 ezer, Greissing József, Kovács János, Papp Vazul 40-40 ezer, Bíró János, Kovács János, és Szabó Imre 30-30 ezer, Dulkon Erzsébet, Kohn Gyula, Uhrin István 20-20 ezer, Mányiné P. Olga, Grosz Zoltán, Grosz Sándor, Fekete Sándor, Dr. Miklós Ferenc, N.N. 10-10 ezer koronát. Fogadják mindezek a vezetőség hálás köszönetét.

Többszörös gyilkos Gyomán. Egy idő óta nagy nyugtalanságot szerez esténként egy többszörös gyilkos a gyomai rádiósok között. Azért nevezük gyilkosnak az illetőt, mert a visszacsatoló fűtüléssel a rádiósoknak az idegeit gyilkolja. Az ismeretlen gyilkos nem sokáig izzheli büntetésül a fűtülését, mert a rádiósok detektívjei már nyomon vannak és reméljük, hogy a következő számunkban már beszámolhatunk a gyilkos elfogatásáról és az azutáni számban pedig arról, hogy a rádiógyilkost a bíróság 3 millió koronára büntette. Ugye, hogy ennél olcsóbban is meg lehetne csinálni a rádiókészüléket, hogy az ne fűtüljön másnak.

Elmarad az endrődi vásár. Hivatalos helyről nyert értesülésünk szerint az endrődi vásár a f. évben megtartva már nem lesz, mint ahogy az a lakosság között el van terjedve.

Dalestély. Az Endrődi Iparos Dalkör 1926. évi november hó 21-én, az Ipartestület összes helyiségében, táncmulatsággal egybekötött szigorúan zárkórú dalestélyt rendez.

Hivatalvizsgálat. Endrőd községben e hó 16, 17 és 18-án a m. kir. adóhivatal részéről hivatal vizsgálat volt.

Karcagi vásár. Karcag r.t. városban a legközelebbi országos vásár nov. 29-én lesz megtartva. Az állatvásárra csak ló, sertés és marha hajtható fel.

A debreceni presbiterium állást foglalt a szombati esküvők ellen. A debreceni lelkész kar állást foglalt az ellen az elharapódzó szokás ellen, hogy az esküvőket szombatira tessék s így a lakodalmi ünnepség gyakran átnyulik a vásárnapokba is, ami a vasárnap megszentelését sérfi. Ezért a debreceni presbiterium legutóbbi ülésén kimondta elvben, hogy a szombati esküvőket nem tartja kívánatosnak s igyekezni fog ily irányban hangulatot kelleni a hívők körében.

Gazdasági teendők e héten. A répát és burgonyát kupacokba rakjuk és már vastagabb falkaróval látjuk el. A gyümölcsösökben a fa metszésének most van legkedvezőbb ideje. A termés nagysága a falajban a legkisebb mennyiségben és a növények által legnehezebben felvehető tápanyagtól függ, ez pedig a foszforsav, amit szuperfoszfáttal adunk vissza a falainak, mert ennek foszforsav tartalma vízben könnyen oldódik.

Legkisebb napszámberék a szarvasi járás területén. Az illetékes bizottság a szarvasi járás területén a legkisebb napszámberéket a következőleg állapította meg: I. Férfi napszám nov. hóra 30.000 korona. Női napszám nov. hóra a lenli napszámberék 65 százaléka. II. Férfi napszám dec. hóra 52 ezer korona. Női napszám dec. hóra a lenli napszámberék 65 százaléka. 17 éven aluliak napszámberéje nemre való tekintet nélkül mindkét hónapban a fentiek 50 százaléka.

Köszönet. A Békésvármegyei Iskolán Kivüli Népművelő Bizottság endrődi csoportja által f. é. november hó 14-én a r. k. polg. isk. Kulturtermében tartott hangversenyén a következő urak voltak szívesek felülfizetni: Csernus Mihály 100.000 K, Dr. Osváth János

40.000 K, Hoffmann Ferenc 35.000 kor, Bartos Máté, Vlagyovits István, Varju Fülöp Kádár Márton, Kesselmann Andor 20-20.000 K, Hunya András 10.000 K, Varju Imre 5000 K-t. Az elnökség ezúton mond köszönetet a szíves felülfizetőknek.

Tűzeset. Kolompár János gyomai lakos háza f. hó 14-én az éjszakai órákban tűzet fogott. Szerencse, hogy ház magában álló épület volt, távolabb a szomszéd házaktól, így különösebb baj nem történt, csupán ez az egy ház égett le. A tűz keletkezésének oka az volt, hogy az épület egy rozoga fakéménnyel volt ellátva, melybe az alacsony szoba mennyezete oly közel állott, hogy a kivezető kályhacsőtől a felőzelet tűzet fogott.

PUBLIKÁCIÓ.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község házában is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Az országgyűlési képviselőválasztások közeledtével úgy AZ EST, mint MAGYARORSZÁG és PESTI NAPLÓ részletesen foglalkozik a gyomai kerületet érintő eseményekkel is. Leközi a jelöltek neveit, esetleg fényképeit. Aki a három legjobb közlő valamelyiket megveszi, az azonnal kap ajándékként képes műmellékletet.

Lechnitzky Lajos asztalos mester műhelyét Horthy Miklós utca sz. alá helyezte át. A nagyérdemű közönség szíves párfogatást továbbra is kérem. Épület és bármily asztalos munkákat a legolcsóbban továbbra is vállalok.

Egy jó házból való fiu tanulóknak azonnal felvétetik Katona Gyula fűszer, vegyes és bőrkereskedésében Gyomán.

Fazekas Pál gépész 685 számú háza azonnali beköltözésre, ugyiszintén két pár garnitúra cseplőgép kedvező feltételekkel több évi részletre eladó. Kossuth-utca.

Nádudvari József, Malom utca 1609 számú házában 5 drb kutyáknak való akácza és egy cseresznyefa derék eladó.

A Rózsa-utca 915. számú ház szabad kézből eladó. Erdéklődni lehet a „Kultura” könyvkereskedésben.

Ha szép ajándékhoz akar jutni, vegye meg akár az uccai újságárúsítóktól, akár Kun Ferenc, Katona Gyula, Weinberger Rózsika, a Fogasztási Szövetkezet, Ehrmann Adolf, Trafikánt üzetében AZ EST, MAGYARORSZÁG, esetleg a PESTI NAPLÓ-t és azonnal kap ingyen képes műmellékletet.

**T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y**

PRIVÁT disznóvágást

elvállalok. - Bővebbet
Medgyesfalvi Imre hentes
üzletében vagy pedig
Petőfi tér 2 sz. alatt

Kovács János
hentes és mészáros segéd.

A legjobb minőségű tiszavidéki bor nagyban és kicsinybe zárt edényekben literenként is állandóan kapható Olajos Lajos borsnagyerkeskedőnél Gyomán. Ára: literenként 16 és 18 ezer korona.

Szilvádi Irma italmérését a Schwarcz Náci házába (Vasut-utca) helyezte át, ahol a legjobb minőségű italok kaphatók.

özy. Béres Antalnének Gyomán, gróf Tisza István-ut, 344 sz. alatt egy szobakályhája és két és fél sertésjárása van eladó.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre eladó minden elfogadható áron.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a sirkoszorukat ilthon készítem olcsóbban és izlésebben, mint az eddigi gyári koszorukat. Megrendeléseket elfogadok minden formában és nagyságban Bíró Benedek asztalos és temetkezési vállalata, Gyoma a régi Ártéziku mellett.

Két lakás ujonnan épülő házban mellékkeliségekkel együtt Gyoma közepén kiadó Értesítéssel ad Budapest Dr. Bencsik Zoltán II., Horváth u. 9.

Lakodalmi ajándékot szépen készítenek legolcsóbban beszerezhet **KOHN GYULA** bádógosnánál, Gyomán Endrőd-ut 1100 szám, ugyint kannát, zsirbödönt, mosófazekat, fejőt, vedret, locsolót, szűrőt, reszelőt. Elvállal mindenféle épület munkát és javítást olcsó, gyors és pontos kiszolgálással Nagy fürdőakadák kaphatók.

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai göztéglagyárának hornyolt cserép gyártmányainak lerakala Gyomán **GROSZ ZOLTÁN** fakereskedő vasuti telepen, Endrődön a falelepen. Fladás gyári áron kedvező fizetési feltételek mellett a cég gyomai és endrődi irodájában.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja takaréktüzhelyek és sirkerítések készítését és javítását, kályhák Charlotte bélelését és minden e szakmába vágó munkát. Takaréktüzhelyek, berakott sparheltkekhez ajtókat, sütlőket, rámkák, vaskemencejatók a leggyorsabbal a legjobb kivitelig állandóan raktáron. Fürdőszoba berendezéseket szakszerűen készít, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jótállást vállal. Kedvező fizetési feltételek.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédliok, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédli asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak Válay Gábor motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 757 szám. Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.

GROSZ ZOLTÁN falelepein: Asztalosoknak: minden méretű gözöl-bükk. Bognároknak: mindenféle szerszámok, u. m. kőr, szil, akác-rönkök 40 cm. vastagságban, bükkhasítvány, stb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a gazdaközönséget, hogy velőgépek két évi hiteltre felszészterinti részletekben készpénz áron évi 7 százalékos kamattal kapható.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkerekedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 837. tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb áron lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecska-vágó-daráló, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtó ablakok, kerítésszámok, függő és asztalilámpák legnagyobb választékban, kis kézikocsi, ruganyos vaságy, hévér járgány, sporhelt, kályha, esztergált függönytartó, drótkerítés bármilyen méretben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasot, rezeit, olmot, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, sudararabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Előfizetéseket, és hirdetéseket felvesz a GYOMAI UJSÁG részére BLEIER MANÓ.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 370, rozs - , árpa 200, zab 180, lengeri szemes 150, csöves 115 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahus 16, borjúhus - , sertésus 24, juhhus 16, szalonna 26, zsir 26 - 28, kolbász 32 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 14 - 16.000 K. literenként, tehénluró 5 - 6000, vaj 40 - 45.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 35. fyuk drb.ja 30, Kacsa sovány párja 80 - 90, Liba sovány drb.ja 70 - 90. Kacsa kövér 16, Liba kövér 17, Pulyka 16 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1600 korona.

VASUTI MENETREND

BUDAPEST - GYOMA

Bpestől indul	5:50	10:05 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	9:53	13:01 gy.	19:08	20:14 gy.	2:02
Gyomáról indul	0:32	5:41	8:56 gy.	15:58 gy.	14:28
Bpestre ér.	5 -	11:10	11:50 gy.	18:50 gy.	20:05

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Bcsabáról indul	23:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	10:03	13:02 gy.	19:18	20:15 gy.	2:12
Bcsabára ér.	11:08	13:40 gy.	20:18	20:51 gy.	3:15

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a többi pedig személyvonat.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruházunkat, ahol minden elképzelhető férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és szörmebunda, kötött mellények és szvetterek, férfi- és női fehérművek, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. osztályú személyvonat utiköltségét az „Országos Gazdakör” oda és vissza is megtéríti.

ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

Tisztelettel értesitem n. é. közönséget, hogy december elején Kovács János ur házában (Selyem-ucca) borbély és fodrászüzletemet megnyitom. **JUHÁSZ BÉLA.**

Drótkerítést, sodronyágybetétet

tetszésszerű méretben rozsdamentesdrótból legjutányosabban beszerezhet

F. KISS GÁBOR

szítás-mesternél
Gyoma, Deák Ferenc ucca 19. sz.

Szakképzett

KOVÁCS-MESTER,

uradalomba, vagy nagyobb gazdaságba JANUÁR 1-i be-lépésre állást keres.
Megkereséseket levélileg a kiadóhivatalba kér.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Krampner János borbély és fodrász üzletét a régi helyiségből Kocsis Sándor új épületébe gróf Tisza István-ut (Berényi-ut) helyezte át.

Eladó ház.

A körösladányi állomástól 60 méterre fekvő ház eladó. Az épület kitünően használható gabona vagy anyagáru kereskedés céljára. Modern 5 szobás lakás és melléképület is van benne. Utóbbi 58 folyó méter hosszú, szoba, konyha, kamra, istálló, sertés- és baromfiállal 1800 négyszögöl területen.

Eladási ára 850 q. buza.

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Értesitem

a nagyérdemű közönséget, hogy a SÍRKOSZORUKAT ilthon készítem, olcsóbban és izlésebben mint az eddigi gyári koszorukat. Megrendeléseket elfogadok minden formában és nagyságban.

BÍRÓ BENEDEK
asztalos és temetkezési váll.
Gyoma. (rég. Ártéziku mellett.)

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHAZA GYOMA

(Érdeklődéségekben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Tudomására hozza az érdeklődőknek, hogy a javuló pénzvviszonyok folytán előkelő bankösszeköttetései révén módjában van úgy rövid, mint a hosszú lejáratu **váltókölcsonöket** bármely összegig **igen kedvező feltételek** mellett a leggyorsabban folyósítani.

Tőkekamattörlesztés 35 éves jelzálog kölcsönöket 8.8 %-os évi részletek mellett bármely összegig folyósít. **Betétekre**, melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, **legmagasabb kamatot** fizeti.

Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Jelzálogkölcst

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcst is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességgel igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

**Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádorutca 12.**

Autóbusz menetrend

GYOMA és ENDRŐD között

GYOMÁRÓL INDUL:

ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra - perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra - perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra - perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra - perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra - perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra - perc
délután	6 óra - perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Artézi-kut, Hangya főútiút, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a sofförnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniákkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyjérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

HIRDESSZEN a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló!

Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI

„HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL

a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék
és olcsó árak,
Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Rendkívüli kiadás!

Nyílt levél

a gyomai választókerület szeretett közönségéhez.

Mindenek előtt a magam egész életének szelid és szeretetteljes alázatával és hálájával köszönöm meg azt a felemelő tisztességteljesítést, melyet megbizonyosítani kedvesek voltak az által, hogy az én igénytelenségemet nem csak felkérték, de akaratom ellenére csaknem kényszerítettek a képviselő jelöltség elfogadására.

Mérhetetlenül nagy és sok lelkivivódáson mentem keresztül én magam. Valahogy olyan katona magyar vér van én bennem, mely parancsolólag szokott vala engem odaállítani, ahol jót tehetek felebarátainknak, községeinknek és mindezek koronájául az én imádattal szeretett magyar hazámnak! S miután eleve úgy látjuk, hogy a most megalakuló országgyűlésnél, egész jövőnk évszázadokra leendő irányítása lesz feladata az országgyűlésnek s miután Bethlen István csodálatosan nagy egyénisége, bölcsessége és önmagát a nemzetnek áldozatul adni tudása elérte ugyan, hogy a romok felett új épületet épített, de még e munka elvégzésire egész férfiakra van szüksége, kik néki az új honépítő munkában meginghatalan erősségei és segítői legyenek: — úgy éreztem, hogyha husz éves itteni szolgálatomat s szeretetteljes lankadatlan munkámat megbecsüli e választó közönség és ha a Mindenható annyi fáradhatatlan erőt adott az én igénytelenségemnek oda kell ezt állítani a köznek nagyobb szolgálatára és javára!

Ez azonban csak úgy lett volna lehetséges, hogyha a szeretet és elhívó akarat hatalmas és mindeneket megmozgató erővel fogja meg itt szegénynek és gazdagnak, kiket én egész életemben hűséggel együtt szerettem és szolgáltam, a lelkét és nem pártoskodások tüzén keresztül adják kezeimbe az országgyűlésbe küldő mandátumot s miután ugylátom, hogy csak a lelkek mélyén van meg az esengés, de a tetterő nem buzog fel olyan mértékben, mint azt községeink s benne egyéneink és a magyar nemzeti érdek megkívánná: — **alázatos tisztelettel és szeretettel hozom választókerületünk nemes közönségének tudomására, hogy én a JELÖLTSEGTŐL VISSZALÉPTEM és pedig teszem e lépésemet magyar hazafiui kötelességem azon érzetében, hogy ez által segítségére legyek azon egyező akarat kialakulásának, mely minden nagyobb pártoskodás szenvedélyei nélkül odavezeti a mi választó közönségünket, hogy bölcs és meggondolt elhatározással diadalra segítik**

országmentő és országot építő nagy miniszterelnökünknek vezetése alatt levő

egységes kisgazda, polgári pártot

egyakarattal szavazván le ezen párt hivatalos jelöltjére

Dr. ZEŐKE ANTAL

eddig nemzeti képviselőre, kiben bizonyosan állandóan meg volt a népünk iránt való szolgálatkészség szeretet és ki fáradhatatlanul igyekezett azon, hogy külömbiséget nem tévén az emberek között, mindenkinek reá bízott dolgát hűséggel elintézte.

Midőn ismétellen hálával köszönöm meg tisztességteljes szeretetüket és jószágukat s biztosítom a mi egész közönségünket, hogy én továbbra is az maradok, a ki eddig voltam nagyon mélyen szerető testvérem minden én felebarátomnak, hű és kötelesség tudó szolgája községemnek és általa mindhalálig szeretett magyar közéletünknek vagyok Mindenkinek hű és édes testvérem

Gyomán, 1926 november 22-én.

Harsányi Pál
 esperes.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Jelzálogkölcst

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközlünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcst is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

**Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete**
Budapest, V., Nádorutca 12.

Autóbusz menetrend

GYOMA és ENDRŐD között

GYOMÁRÓL INDUL: ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra - perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra - perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra - perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra - perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra - perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra - perc
délután	6 óra - perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Ártézi-kút, Hangya főútiút, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a sofförnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniakkai aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagydémű közönség ehhez alkalmazkodni.

HIRDESSZEN a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

**A GYOMAI
„HANGYA“ SZÖVETKEZETNÉL**
a legjutányosabb áron szerezhetők be:

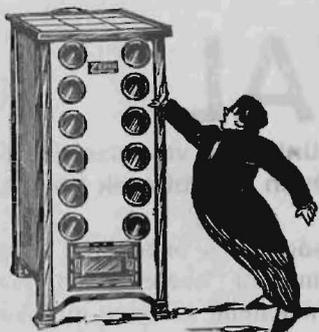
Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék
és olcsó áruk,
Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép
kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR“ fafűtéses folytonégő kályha
10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megalégedésre kipróbálva,
több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előjárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle
vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák
előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Dr. Zeőke Antal képviselőjelöltünk programbeszéde.

Ezrekre menő tömeg hallgatta meg a vasárnapi programbeszédét.

Elvem: „A munka és a választópolgáram jólétének előmozdítása“, politikám: a kenyérpolitikája — mondja Dr. Zeőke Antal képviselőjelöltünk.

A hála, szeretet, ragaszkodás és megbecsülés jelét adta vasárnap a gyomai választókerület polgársága azáltal, hogy csakugyan szokatlan és eddig még ritkán látott impozáns tömegben való megjelenéssel tüntetett az eddigi nemzetgyűlési képviselője: Dr. Zeőke Antal jelölt mellett amikor mindvégig feszült figyelemmel hallgatta meg a programbeszédét.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar polgárság tudatára ébredt annak, hogy a jelenlegi képviselőválasztás nem üres politika, mert ma ezen fordul meg a nemzeti lét kérdése. Vagy a nemzeti haladás tábora győz, — amelyiknek Bethlen a vezére, — s ez életet, kenyeret hoz, vagy a nemzeti tagadás tábora erősödik, az pedig felfordulást, éhséget zudít reánk.

A jelölt beszéde iránt való nagy érdeklődés, az őszinte lelkesedés, mely a szónok szavait kísérte, mindenestre megerősíti bennünk azt a bizakodást és hitet, hogy a polgárság nyugodt és higgadt megfontolását üres jelszók, a szélsőséges ellenzék csábító frázisai nem fogják tudni meg-

ingatni és veszedelmes vágányra terelni.

A népgyűlés lefolyása.

A nagyszámu hallgató közönséget Papp Zsigmond helyi pártelnök üdvözölte, mely után Dr. Zeőke Antal beszéde következett.

Hat éve elmúlt, hogy a kerületbe először jöttem. Ma ismét eljövök önök közé bizalomért. Hosszu évek barátsága, a legnehezebb idők nyomorusága fűz össze bennünket. Ez a közös sors, ez a közös bánat és szenvedés tette szorossá barátságunkat és váltofta ki azt az őszinteséget és bizalmat, amellyel ezen kerület választópolgárai engem mindenkor panaszaiikkal, kéréseikkal felkerestek. Az emlékezés szárnyain szálljunk csak vissza a közeli multba és pillantsunk végig ezen évek történelmi lapjain. Hazánk akkori helyzete súlyos, szinte reménytelen volt. A diktatura, a forradalmak ádáz levegője még fojtogatott bennünket. A rend, közbiztonság labilis volt, a pénz vásárlóereje csekély, szinte semmi. Szegények voltunk, csak az üres programokban gazdagok. Hiányzott az erős kéz, hiányzott a vezér. És akkor, ebben a szomorú helyzetben jött a nemzet, a magyar nép segítségére az isteni gondviselés s küldte közénk

gróf Bethlen Istvánt. Nehéz programmal jött. A receptjére keserű orvosság volt írva, de ez volt az egyedüli a nemzet megmentésére. S ime az ország bevévén a keserű orvosságot, meggyógyult újra éledt és virul, mert bölcs volt az orvosa és megértő, szeretetteljes volt az ápolója. A gyógyítás sikerrel járt. Ezt ma már elismeri a külföld, s az egész világ. Az országban egyre nagyobb népszerűség övezi Bethlent, aki megmentette az országot és benne a becsületes munkából élő emberek millióit a biztos pusztulástól.

Pénzünk esése megszűnik.

A magyar pénz becsülete helyreállt. Csak az ördögi rosszakarat tagadhatja, hogy ez nem nagy eredmény. A börzei spekulánsok állá felkopott. Letűnt a rettentő magas kamatláb, ma már olcsóbb a hitel, ennek folytán kisebbek az adók is. Január 1-től 20 százalékkal csökken az adófizetők terhe. De ez még csak az első stáció. Törölni kell az egyenesadó cifra sallangjait is, mert az igen sok. Helytelen és igazságtalan a forgalmiadó is. Bár leszállították 2 százalékra, de én teljes erőmből küzdeni fogok azért, hogy az teljesen töröltessék, vagy legalább is még lejjebb szállíttassék.

A közmunka váltság

is megreformálandó. Megbízta az adatott ki, hogy erre nézve az országgyűlés elé kész tervvel lépjenek. Én magam is a bizottság előtt szóvá fogom fenni az ügyet és orvoslást kérek erre, Nagyon fontos kérdés továbbá a

Kisgazda hitel.

Pénz van az országban, de a spekulánsok igen magas kamatra adják. Ez teszi nehezzé az önök létét, ez az akadály a kisgazdaságok fejlődésének. A kormányzat már e téren is segítségére sietett a polgárságnak. Békés vármegye részére 600 milliárdos kölcsönt folyósított. Ez mindenestre enyhíteni fogja a pénzsűkét és leszállítja a fűrhetetlen magas kamatot.

A kisiparosok és földnélküliek

helyzete is súlyos. Ők még kölcsönhöz sem juthatnak, mert nincs ingatlanuk. Az új országgyűlés megoldja az ingóvagyonra szóló nagyobb hitel kérdését, ép úgy, mint a házhely ügyet is. Útfőbbi téren már lényeges haladás is tapasztalható. A „Falusi kislakásokat építő szövetkezet“ községenként szervezi az építkezéseket, ellátva az építőket anyaggal.

A munkásoknak elsősorban munkaalkalom kell, hogy a mindennapi kenyerüket megkereshessék. Ez az én politikám lényege, én ezért küzdök, ezt akarom a megvalósulás felé juttatni,

mert a felfordulások keserves nyomait csak így fogja az ország kiheverni.

Éljen Dr. ZEŐKE ANTAL

választókerületünk egységes párti hivatalosjelöltje!

Uj élet vár a hadirok- kantakra és a hadiár- vákra is.

Eddig mostohán voltak tartva, mert az ország pénzügye rendezetlen volt. De most új korszak küszöbén állunk, a nemzet tudja a kötelességét, tudja mivel tartozik azoknak, akik életüket, testiépességüket adták a hazájukért. Január 1-től új felülvizsgálat lesz ezekre, hogy a sérelmek orvoslást nyerjenek.

Azt akarjuk, hogy a **közüta-
kiépítése** haladéktalanul folytatódjék s a falvak és tanyák jogosan bekapcsolódjanak a kulturéletbe. Építés alatt áll a Gyoma-Endrőd-Kondoros-Oroszáza közti országút. A miniszterium tervei szerint 3, de legfőljebb 5 éven belül kell hogy elkészüljön.

Sok panasznak, bajnak és szerencsétlenségnek volt az oka a vasúthidon való áljárás, közlekedés. **Kijelentem, hogy a vasúthid gyalogjárója** rövid idő alatt elkészül, s így a Körösön tuliak nyugodtan közlekedhetnek majd.

A levente ügyről

is kell szólanom. Sok keserűséggel telt levelek érkeznek igen gyakran hozzám. Én méltányolom a polgárság panaszát, de meg kell nyugodnia minden igaz magyar embernek e téren, mert a leventeoktatásra föltétlenül szükség van. Itt legfőljebb engedményeket lehet elérni a kor tekintetében, hogy a kötelezettség ne 12 éves kortól kezdődjék, hanem legalább 16 évesnél. Igyekszem közbenjárni ilyen értelemben, hogy önöknek kevesebb panaszuk lehessen.

Ime elébük tártam a leendő munkásságom programját, magukon mulik, hogy hallgatnak-e az üres frázisokra és az elérhetetlen

ígéreteken hisznek-e másnak, vagy pedig velem tartanak, aki soha olyat nem ígértem, amit beváltani képtelenség lett volna. Azt akarom, hogy a borura már derü, napsütés is jöjjön. Azt akarom, hogy az ország a gyógyulás útján haladjon előre és hovatovább minden becsületes magyar család élvezhesse nemesak mindennapi kenyerét, de a boldog családitüzhely melegét is, hogy a boldog magyarok milliói újból egyesülhessenek egy egységben és örömben.

Aki gyermekeit szereti és nem akarja, hogy egy újabb megrázkódtatás az ő sorukat is megpecsételje, az

velünk tart és mindent elkövet, hogy a nemzetiség döntő győzelmet arasson a decemberi választáson.

A népgyűlésen felszólaltak még **Kovács Libor** az endrői kisgazdapárt nevében, **Erdei Lajos** gyomai kisgazda, **Bohus János** békéscsabai kisgazda, a kondorosi pártelnök és végül **Szilágyi** volt nemzetgyűlési képviselő és **Kerekes Károly** az országos hadviselték és kispolgárok pártja elnöke nevében **Dr. Györffy Tivadar** titkár.

Az nap délután **Endrődön** hasonló szellemben volt megtartva a programbeszéd.

Választási hírek.

A gyomai választókerületben az országgyűlési képviselőválasztás napja

1926 december hó 10.
napjára lett kitűzve, megkezdésének időpontja valamennyi szavazatszedő küldöttségnél **délelőtt 8 óra.**

Gyoma nagyközségben 5 szavazatszedő küldöttség működik:

I. szavazókör

1 - 500 házászámig a Felsőrészi Kaszinóban, elnök: Varga Gyula, h. elnök: Varga Kálmán.

II. szavazókör

501 - 1000 házászámig az Ipartestületben, elnök: Kovács János, h. elnök: Hanzély János.

Endrőd és Kondoros községek szavazatszedő küldöttségeinek működése a fali hivatalos hirdményen olvasható.

III. szavazókör

1001 - 1500 házászámig a Némelvárosrészi Olvasókörben, elnök: Kiss Endre, h. elnök: Feiler Lajos.

IV. szavazókör

1501 - 2000 házászámig a Faragó-féle iskolában, elnök: Szőke Ferenc, h. elnök: Fekete Sándor.

V. szavazókör

2001 - 2619 házászámig a Község házában, elnök: Kaló Lajos, h. elnök: Bácsy Géza.

Gyoma község egész területén a csend és a rend fenntartásáról Tápay Károly a választási bizottság elnöke lesz hivatalos gondoskodni, helyettesse Kaló Lajos.

A választási bizottság hivatalos helyisége Gyomán a Község házában, a főjegyzői irodában van.

A választás eredményének kihirdetése.

A választási eredmény Gyoma község háza udvarán lesz - előreláthatólag 1926 december 11-én a délutáni órákban - a választóközönségtudomására adva.

A választási bizottság azonban a választás eredményét Endrődön és Kondoroson is ugyanabban az időben tudomásul fogja adni.

Tudnivalók a szavazásról.

A szavazás nyilvánosan, élőszóval történik; a felett, hogy melyik jelöltre szavazók bocsájtlának először szavazásra, illetőleg ha kettőnél több jelölt lesz, minő sorrendben, a küldöttségi elnök által húzott sors dönt.

A választót a szavazásnál rábeszélni vagy más módon befolyásolni nem szabad.

Kérdést a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttségi elnök intézhet, ez is csak feladatának korlátai között.

Minden választó köteles a szavazóhelyiségben megjelenni büntetés terhe alatt még akkor is, ha szavazni nem kíván.

A választásnál zászlót és jelvényt kilütni és nyilvánosan használni - büntetés terhe mellett fillos.

A választáshoz, illetőleg szavazáshoz botot vagy lefleges bántalmazásra alkalmas más eszközt vinni fillos.

Bethlen István Debrecenben.

A magyar miniszterelnököt Debrecen óriási ünneplésben részesítette. Vasárnapi beszédén Debrecen közönsége zsufozásig megtöltötte a Bikaszálló nagytermét, ahol Bethlen gróftot szütni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadták. A miniszterelnök hatalmas beszédéből a következőket közöljük:

- Külpolitikai végcéljaink tekintetében nem lehet magyar ember és magyar ember között különbség, hogy nemzetünk egyenjogusítását, függetlenségét visszaszerezzük, hogy belügyeinkbe senki bele ne avatkozhasson, minden kontroll alól fölszabadulhassunk és idegen uralom alá kerüljünk testvéreink örendelkezési joga elismeressék és végeredményében a békeszerződés revíziójához jussunk a népszövetségi okmány 19. szakaszában számunkra biztosított jogok alapján, - ezek a végcélok.

Eszközaink békések, támaszkodni akarunk azokra a hatalmakra, amely nagyhatalmak s tényleg Közép-Európában és az egész világon, a komoly béke helyreállítása érdekében dolgoznak.

Mit álmódott Zajgha és Csernus?

Kik hallgatták meg a legnépszerűbb szónokot?
A nevetséges diadalut.

A diszfogat paripája utközben éhen döglött.
Hol volt eddig „a vér a véretetekből“?

Egyhangú lesz a szavazás.
Zeőke lesz a képviselőnk.

Az ellenpárt rendkívüli lap kiadásában ökölnyi betűkkel publikálja Zajgha és Csernus álmokképét. Gyönyörű színekkel ecseteli a fényes diadalutát, melynek legkiemelkedőbb mozzanata az volt, hogy a fogat egyik paripája Gyoma határában múlt ki, a másik pedig gutaütést kapott a korteseik bölcs beszédétől. Álmukban ezrekre menő tömeg hallgatta a programbeszédet.

Hát persze, hiszen a gyomai kofák akkor piac után csomagoltak, éppen tizezren voltak a tyúkjaikkal, pulykáikkal együtt. De hát az álmokkép mindent széppé varázsol, az ellenpárt ime a jószágot is választói közé sorozta. Nem csoda, ha így ezrekre menő tömegről beszélnek. Az álmokkép még tovább is regél. Zajgha jelölt az ország legnépszerűbb embere lett napok alatt. Programbeszédét a nagy taps és éljenzés miatt egész vasárnap délután tartotta,

sőt rádió felvevő készüléket hoztak Gyomára, hogy hadd élvezze az egész világ a nagy jelentőségű beszédét. Kár, hogy mind ez csak tűnő álmok volt, mert bizony a valóság az, hogy alig lézengett ottan egy pár ember s aki ott volt, az is csak jóízűt nevetett azokon a híreken, amiket az ellenpárt híresztelt.

Mi fölénytel kijelentjük, hogy a Zeőke pártnak semmi szüksége arra, hogy olyan modorban irjon ellenfeléről, s olyan légből kapott közleményeket, híreket röptessen széjjel a választópolgárok közzé, ahogy azt a Zajgha ujságja teszi.

A számok világosan beszélnek: Zeőke hivatalosan egyeztetett ívén 3262 aláírás van, Zajghának ellenben a meglévőkből alig lesz 5-600 érvényes aláírása. Végző pontos eredmények csak szombaton délután állapíthatnak meg.

A választópolgárok ebből tiszta képet alkothatnak maguknak.

Mi a mandátum?

A választás előtt az egyes szavazatszedő ivatek lezárják s eljuttatják a választási elnökhöz, aki az összes eredmények beérkezése után megállapítja a kerület szavazási eredményét, azt hivatalosan kihirdeti és arról jegyzőkönyvet készít. Ezt a jegyzőkönyvet adják a megválasztott képviselőnek, aki ezzel igazolja magát a képviselőházban, vagyis: ez a mandátum!

Hat pengő büntetés és a menetdíj kétszerese.

Uj rendelet a vasuti menetjegyekkel való visszaélés ellen.

Mint jelenik, a kereskedelmiügyi miniszter legujabb rendelete szerint azon utas, aki a vonaton nem tudja menetjegyét felmutatni, legalább 6 pengő büntetést fizet, a menetdíj kétszeresén kívül.

Aki a kalauznak felszólítás nélkül jelenik, hogy nincs jegye, az a rendes menetdíjon felül csak egy pengő pótfilletet fizet.

Aki valakit kikísér és utazási szándék nélkül felszáll a vonatra az hat pengőt fizet.

Más követünk nem lesz, Csak is Zeőke Anti...

~ Ugor. ~

Mullkor azt ígertem
Ehejt kijeleknek,
Hogy végire járok
A kabát esemnek.

Egy a fislán látást,
- Uccu teremtettem!
A vak szavazásba
Rusnyán békeverte.

Ám, de szakító jelt
Teszek e szavamra,
Met fájnabb eset
Kövelkezik sorra.

A másik aszongya:
Ellopják a sonkát,
Ha nem tart a gazda
Jó ugató kutyát.

Ki es törődne mosi
Károj kabáttával
Mikor tele van a
Falu kortes zajjal.

No hát eléveszem
A hátulsó eszem
S ettől a zajgótól
Ehejt megkérdezem:

Inkább belépek im
A zajgók sorába
S belézájgok én es
A Zajghók zajába.

Tisztelt bajhazajghó ur,
- Az ide - odáját -
Milyen kutyá örzi
Hiveinek nyáját?

Ám a politika
Furmányos valami,
Nem es lehet abba
Csak ugy belészólni.

Met ha az a kutyá
Kevésbbé esaholna,
Akkor a nyáj között
Egyetértés volna!...

Ezét hát ugy zajgion
Minden Zajghó bele,
Hogy orron ne csapja
A gereblye nyele.

Hát boldog a magyar
Keskeny e hazába,
Sok ugató - zajgó
Fiftyenf a nyakába.

Met amint mondtam es
Ehejt mullkorában,
A székej es így járt
Eccer Csikországbán.

Gyomának es jutott
Jó néhány belőlük,
Az enyhe levegő
Csak ugy büzlik fölük.

De nefene esmeg
Félrefeletyelek,
Akáresak a zajghók
S a jelölt követek.

Mingyárt az elején
Jött egy gyenge szoci,
De az elorszózt,
Met láffa hogy „coki“.

Ámbár fájn dolog
Most jelölnék lenni,
Met hej, sokat lehet
Nekik fülleneni!

Vót aztán egy másik,
De az lstenadta,
Hogy valaha itt járt
Azt es letagadta.

Nem utolsó dolog
Lenni kortesnek es
Met így választáskor
Rengeleget keres.

Esmeg itt egy szoci,
De ne bízzék benne,
Hogy ez a kerület
Törököt fog vele!

Bár meglehet az es,
Hogy keresni keres,
Ám a jelölt zsebje
Bú kerekés üres.

Hát pedig hiába
Minden erőlködés
Kár a költelezés
És a nagy hajhözés.

Hej pedig veszkődik
A sok zajghó kortes,
Elzajghozzák mán a
Józan eszüket es.

Hej, esallóközied,
Kár itt ugy zajogni,
Más követünk nem lesz,
Csak is Zeőke Anti!

Zeőke Antal dr.

egységspárti hivatalosjelöltet az egész környék lakossága őszinte lelkesedéssel és meleg szeretettel fogadja. A jelöltünk meglátogatta a nyilasi tanyákat, az Öregszőlő, Varjas, Hunyatelep és Kondoros községeket, illetőleg tanyákat, ahol a választópolgárság egyezőakarattal mind az ő zászlója alá tömörül. A fölényes győzelme most már kétségtelenül bizonyos.

Miert oly kelendő a bor Olajosnál?

Mert lakodalmakra és névnapokra az a legjobb!

Dr. Zeőke Antal képviselőjelölt Kondoroson.

A „Szarvasi Közlöny“-ből vettük az alábbi közleményt, amelyik igaz őszinteséggel nyilatkozik meg Zeőke dr. mellett.

A gyomai választókerület egypárti hivatalos jelöltje nov. 21-én délelőtt Gyomáról aulón, Kovács Libor gyomai kispapja és Erdélyi Lajos rokkanegyesületi elnök kíséretében községünkbe érkezett. A meglepett nép azonnal felismerte a gyakorta ellátogatott volt képviselőjét és élénk éljenzéssel üdvözölte. A kör helyiségében Jeszenszki Sándor fogadta és szeretetteljes szavakkal köszöntötte községünk diszpolgárát Zeőké, aki a község háza erkélyén mondta el a főmőren összefoglalt, világos stílusban kifejtett programbeszédét. Beszéde nem a szóvirágok halmaza volt, hanem a tiszta egyenes lelkűség, őszinteség megnyilatkozása. Nem igérettel sorakoztatta fel beszédének tartalmát, hanem a meggyőződés érveivel igyekezett hatni a főmőre, ami élénk tetszés nyilvánításban sikerült is. Helyes beszédének sok, sok hatásos részénél, szünni nem akaró éljenzésekben lelkesedett a főmőre, ami élénk tetszés nyilvánításban sikerült is. Helyes beszédének sok, sok hatásos részénél, szünni nem akaró éljenzésekben lelkesedett a főmőre, ami élénk tetszés nyilvánításban sikerült is.

Miklós napja. Magyarország kormányzója nagybányai vitéz Horthy Miklós őfőmőltősága december 6-án tartja névnapját, mely alkalommal a főváros különböző egyesületei festszolgó felvonulást rendez a Várba.

Murgács Kálmán Gyomán. Az országosan közismert dalköltő 1. hó 2-án Gyomán Pétermann József főjegyző család ünnepélyén hangversenyezett mely alkalommal külön e napra írott meghívt tárgyu több rendkívül hangulatos nőtáját adta elő az oda meghívott vendégeknek.

Mozi. Az Apolló filmszínházban 1926. évi december hó 5-én, vasárnap: A halálszakadék, vakmerő kalandok 7 felvonásban. A főszerepben: Harry Carey. Ezenkívül: Az Eladófiu, dráma 7 felvonásban. - A főszerepben Richard Barthelme, (Lilian Gish partnere az „Ut a boldogság felé“ című filmen). Előadások 4, 6 és 8 órákor.

közé tartozik, amit mindenkor kész bizonyítani az a választóközség, amely kivétel nélkül részesült számtalan esetben az ő eredményes támogatásában. Ennek az őnzetlen munkának teljesítője marad ő továbbra, fáradhatatlanul dolgozik ezután is. Válasszák meg újból Reméljük az elhangzott beszédek szavait magáévá tette a hallgatóság. S ha eljő a óra, mindnyájan dr. Zeőke Antalra szavazzunk.

HIREK

Istentiszteletek. A reform. templomban dec. 5-én d. e. 9 órákor prédikál Harányi Pál ref. esperes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órákor német nyelvű Istentiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órákor istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. u. 3. órákor Iytánia.

Miklós napja. Magyarország kormányzója nagybányai vitéz Horthy Miklós őfőmőltősága december 6-án tartja névnapját, mely alkalommal a főváros különböző egyesületei festszolgó felvonulást rendez a Várba.

Murgács Kálmán Gyomán. Az országosan közismert dalköltő 1. hó 2-án Gyomán Pétermann József főjegyző család ünnepélyén hangversenyezett mely alkalommal külön e napra írott meghívt tárgyu több rendkívül hangulatos nőtáját adta elő az oda meghívott vendégeknek.

Mozi. Az Apolló filmszínházban 1926. évi december hó 5-én, vasárnap: A halálszakadék, vakmerő kalandok 7 felvonásban. A főszerepben: Harry Carey. Ezenkívül: Az Eladófiu, dráma 7 felvonásban. - A főszerepben Richard Barthelme, (Lilian Gish partnere az „Ut a boldogság felé“ című filmen). Előadások 4, 6 és 8 órákor.

PUBLIKÁCIÓ.

Molnár Gábor-féle háznak fele része eladó, az örökösök által Arany János utca 629 sz. Ertekezni lehet ugyanott.

Lechnitzky Lajos asztalos mester műhelyét Horhy Miklós-ut sz. alá helyezte át. A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérem. Épület és bármilyen asztalos munkákat a legolcsóbban továbbra is vállalom.

A gyomai postahivatalnál egy 4 polgárit végzett 18 éves leány kisegítőnek felvételt.

Ehrmann Adolf kereskedő értesíti a tisztelt vevőközönséget, hogy üvegporcellán- és zománcedényáru üzletét **fűszer- és vegyesárukkal** kibővítette, ahol így ezután mindenféle napicikkek állandóan a legelőnyösebben beszerezhetők. **Lakodalmakra** edényeket kedvező feltételek mellett kölcsönöz, saját földesü szódavizet házhoz szállít.

Butorok. Tele sima és főmőre hálók, ebédlők, festselt butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek, virágállványok, konyhaberendezések és vasbutorok, sodronyágybetétek állandóan raktáron vannak Vataj Gábor moltererére berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos ucca 757 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőztéglagyárnak hornyolt cserépgyártmányainak lerakala Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakereskedő** vasuti telepén, Endrődön a fetelepen, Fladás gyári áruban **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

Értesít a n. é. közönséget, hogy a sirkoszorukat itthon készítem olcsóbban és izlécsebben, mint az eddigi gyári koszorukat. Megrendeléseket elfogadok minden formában és nagyságban. **Bíró Benedek** asztalos és temetkezési vállalata, Gyoma a régi Ártézi-kút mellett.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre eladó minden elfogadható áron.

GROSZ ZOLTÁN fetelepein: Asztalosoknak: minden méretű gőzölt-bükk. **Bognároknak:** mindenféle szerszámok, u. m. kőrös, szil, akác-rönkök 40 cm. vastagságban, bükk-hasivány, stb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a **gazdaközönséget**, hogy vetőgépek két évi hitelle tetszés szerinti részletekben készpénz áruban évi **7 százalék** kamattal kapható.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 837. tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb áruban lehet kapni szuster, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szeeskavágó-daráló, egy szobabeli butor, subltó, gyermekágy, mázsák, hintőfedelek, ajtó ablakok, kettőszerszámok, függő és asztali lámpák legnagyobb választékban, kis kékikocsi, ruganyos vaságy, hűvő járgány, sporhelt, kályha, esztergált függőnylartó, drótkerítés bármilyen méretben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezet, olmot, cinket, főzőlő gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, esontot, sudarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfkocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja **takaréktűzhelyek és sirkerítések** készítését és javítását, **kályhák Charlotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltkekhez ajtók, sütők, rámák, vaskemenceajtók** a leggyorsabbított a legjobb kivitelű állandóan raktáron. **Fürdőszoba berendezéseket** szakszerűen készít, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nálla készített munkáért jóáitást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Figyelem!

Gábor Gyula hentesnél jó háziszappan kilogrammonként **10.000 K.** kapható táblán. ént, ugyan ő neki 2 darab mérleg, mely piaciárusok részére igen alkalmas jutányos áron eladó. Megtekinthető az üzletében.

Árverési hirdetés.

A Keltős Körösi Halászlai Társulat vízi területeit 5 szakaszra osztottam 1927 év jan. hó 1-től kezdődőleg hat (6) évi időtartamra nyilvános árverésen adja haszonbérbe a legtöbbet ígérőnek.

I. szakasz: Fehér-Fekete és Keltős Körös Békés és Doboz község közös határáig: 178 222/9600 hold. Nyilvános árverés **1926 december hó 11-én délelőtt 9 órákor Gyula r.t. város városházán.** Kikiáltási ár 400 pengő (5.000.000 K.).

II. szakasz: Élővízcsatorna és Gerlai ág csatorna 269 65/1600 hold. Nyilvános árverés **1926 december hó 11-én délelőtt 11 órákor Békéscsabán a városházán.** Kikiáltási ár: 320 pengő (4 millió kor.).

III. szakasz: Keltős-Körös Békés község határába eső része: 137 508/1600 hold. Nyilvános árverés **1926 december hó 11-én délután 3 órákor Békésen a Községházán.** Kikiáltási ár: 400 pengő (5 millióK)

IV. szakasz: Keltős-Körös, Békés község északi határától a köröstarcsai közúti vashidől 75 1399/1600 hold. Nyilvános árverés **1926 december hó 12. délelőtt 9 órákor Mezőberényben a Községházán.** Kikiáltási ár 400 pengő (5 millió K)

V. szakasz. Keltős-Körös a köröstarcsai közúti vashidől Hármaskörös és Sebes-Körös társulathoz tartozó területei 108 193/1600 hold. Nyilvános árverés **1926 december 12-én délelőtt 11 órákor Köröstarcsán a Községházán.** Kikiáltási ár 400 pengő (5 millió K).

Árverésen résztvenni szándékozók az egyes szakaszokra jelen hirdetésben feltüntetett kikiáltási árat óvadékképpen az árverés megkezdése előtt leltébe tenni tartoznak.

A megköendő haszonbéri szerződés megtekinthető az árverés megkezdése előtt.

Békés, 1926 november 23-án.

Takátsy Sándor
alelnök igazgató.

**T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y**

TELEFON
22 SZ.**WAGNER MÁRTON FIAI Gyoma.**TELEFON
22 SZ.

Épületfa, tűzifa, szerszámfa, szén és építési anyagok raktára, betonárak gyártása és eladása. Raktáron tartunk mindennemű és méretű fűrészelt és faragott épületfát. Hasáb-, aprított- és fenyő tűzifát. A legjobb minőségű porosz darabos szenet és porosz diókokszot, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, duna és körösi homokot, kőport. Kátránypapírt és elszigetelő lemezt. Sodrony szeget. Burkoló szines téglát minden nagyságban. Műtrágyát. **BOGNÁROK RÉSZÉRE:** kőris- és sziltőnköt, kőristalpat és küllöt, kőris hasábfát és nyírfarudat.

GYÁRTUNK: Betoncserepet, cementlapot különböző mintákban, betoncsöveket átereszekhez, kocsik bejárókhoz és víz-levezetésre, 10, 15, 20, 30, 40 és 50 cm. átméretben. 80 cm. kutyűrűt. Működő sirköveket és sirszegeket tetszés szerinti méretben.

ELVÁLLALUNK: betonutak és betonjárdák építését, valamint minden e szakmába tartozó beton és műkő munkálatokat.

**PRIVÁT
disznóvágást**

elvállalok. - Bővebbet
Medgyesfalvi Imre hentes
üzletében vagy pedig
Petőfi-tér 2 sz. alatt

Kovács János
hentes és mészáros segéd.

**Szakképzett
KOVÁCS-MESTER,**

uradalomba, vagy nagyobb
gazdaságba JANUÁR 1-i be-
lépésre állást keres.

Megkereséseket levélileg
a kiadóhivatalba kér.

Értesitem

a nagyérdemű közönséget,
hogy a **SIRKOSZORUKAT**
ittthon készítem, olcsóbban
és ízlesebben mint az ed-
digi gyári koszorukat.

Megrendeléseket elfogadok
minden formában és
nagyságban.

BIRÓ BENEDEK
asztalos és temetkezési váll.
Gyoma. (rég. Ártézikum mellett.)

HIRDETÉSEKET
lapunk részére a
„KULTURA”
könyvkereskedés is felvesz.

Eladó föld.

A gróf Zichyféle ballai fel-
osztott föld legjobb része
45 magyar hold boroszlói
föld a rajta levő 15 öles új
tanya épülettel együtt —
esetleg 2 darabban is —
szabadkézből, előnyös fi-
zetési feltételek mellett **eladó.**
Bővebb felvilágosítás nyer-
hető a **Bácsy és Társai**
Bankházánál, Gyomán.

Szerkesztésért és kiadásért
felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

FIGYELEM**A Tiszamalomban**

b u z a

szép és jó lisztre, pontos és előzékeny kiszolgálás mellett
bármikor azonnal becserélhető, TENGERI és ÁRPA azonnal
megdarálható.

A Tiszamalomban

valamint a városi elárusítóhelyen:

Gyomai Nagyáruházban, KLEIN VILMOS R.-T.-nál minden-
fajta liszt, takarmányliszt, dara, korpa, buzaalj, ocsu és
koptató-por napi áron kapható.

A Tiszamalomban

b u z á t

díjmentesen lehet beraktározni és mindenkor legjobb
napi áron eladni.

A Tiszamalom

v i l l a m o s m ű v e

mindenféle világítási és motorikus villamosberendezés
elkészítését szakszerű gyors és pontos kiszolgálással,
kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos áron fel-
vállalja.

A Tiszamalom

gőz- és kádfürdője

NYITVA VAN:

minden KEDDEN és PÉNTEKEN NŐK részére, minden
HÉTFŐN és SZOMBATON FÉRFIAK részére

KÁDFÜRDŐ

minden fürdőnapon kapható.

VASUTI MENETREND**BUDAPEST - GYOMA**

Bpestől indul	5:50	10:05 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	9:53	13:01 gy.	19:08	20:14 gy.	2:02
Gyomáról indul	0:32	5:41	8:56 gy.	15:58 gy.	14:28
Bpestre ér.	5:—	11:10	11:50 gy.	18:50 gy.	20:05

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Besabáról indul	25:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	10:03	13:02 gy.	19:18	20:15 gy.	2:12
Besabára ér.	11:08	13:40 gy.	20:18	20:51 gy.	3:15

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a többi pedig személyvonat.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű
áruházunkat, ahol minden elképzelhető
férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és
szőrmebunda, kötött mellények és szveterok,
férfi- és női fehérneműek, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut
vásárol, annak III. osztályu személyvonat
utiköltségét az „Országos Gazdakör”
oda és vissza is megtéríti.

**ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK
ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE**

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Mindenféle bankügyleteket, külföldi valutában való fizetéseket, gyorsan és előnyösen eszközöl.
Váltókölcsonöket 4 havonkénti lejáráttal **évi 12-13 százalék kamat mellett**, bármely nagy összegig folyósít.
Tőkekamattörlesztés, jelzálog földkölcsonöket félévi 4.4 százalékos részlet mellett 94-es árfolyamon,
Betéteket, — melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, — **pengő értékben** is elfogad, s arra a **legmaga-**
sabb kamatot fizeti. Bővebb felvilágosítás a **BANK helyiségében** a nap bármely szakában nyerhető.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. - Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Jelzálogkölcst

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcst is!

Hiteles lelekkönyvi kivonat, kalaszferi birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Náder-utca 12.

Autóbusz menetrend

GYOMA és ENDRŐD között

GYOMÁRÓL INDUL: ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra - perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra - perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra - perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra - perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra - perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra - perc
délután	6 óra - perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Artézi-kút, Hangya főútiút, Vágóhid, Iványi malom. - ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. - Külön menetekre autó, a soffőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniakkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem huzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

HIRDESSEN a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI
„HANGYA“ SZÖVETKEZETNÉL
a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötéláruból óriási választék
és olcsó áruk,
Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR“ fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község elöljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tüzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

A választás.

A legnagyobb jog s a legszentebb kötelesség gyakorlása.

Csak egy néhány tova suhanó óra és meg kell állanunk a választást vezető küldöttség előtt, hogy legnagyobb jogunkat és legszentebb kötelességünket gyakoroljuk a képviselő választás alkalmából.

Ma már nem nehéz a helyzet, ma már könnyű a választás, mert teljesen kialakult a közvélemény abban az egyedül helyes irányban, hogy

Dr. Zeőke Antal

lesz a gyomai kerület országgyűlési képviselője.

Három ezer polgár megbecsülő és megtisztelő elhívása lett nyilvánvalóvá a jelölő iven s ahogy mi községeink nagyon nemes gondolkozású lakosságát ismerjük, semmi kétségünk sincsen az irányban, hogy óriási többséggel fogja kerületünk **Dr. Zeőke Antalt** további bizalmával és szeretetével megtisztelve az országgyűlésbe küldeni.

Meg is érdemli Ő e tisztelő elválasztást, mert valóban hű és szolgálatkész volt az egész elmúlt hat év alatt,

mert igazán gondos és meleg atyai szeretettel viselte szívében még a legszegényebb embernek ügyét is,

mert nem volt olyan fáradtság, melyet ő szívesen ne vállalt és teljesített volna, ha szolgálatával használhatott,

mert hűséggel állott mindig nagyatádi Szabó István mellett annak egész életében a kiscgazda és kisiparos társadalom gyámolítására s ma pedig **Mayer János és Bethlen István ajánlják Őt a kerület szeretetébe, mint olyan férfit, kinek hűsége és szolgálata értékes magában az országgyűlésben is.**

Felhívás.

A választás napján azaz pénteken reggel 8 órakor minden szavazó polgár jelentkezzék pontosan saját szavazókörében a kijelölt szavazóbizottság előtt s már a szavazás megkezdésénél tegyék nyilvánvalóvá, hogy a kerületnek csaknem egyező akarata, hogy a képviselőnk

Dr. Zeőke Antal legyen!

Érdekes ajánlás.

Jó kortesnek nincsen párja!

A Zajgha-féle diadalut egyik kiemelkedő pontját amit a „Gyoma-Endrőd és Vidéke” — nem tudni miokból elfelejtett megírni, — ezuttal regisztráljuk.
 — A Kondoros tanyán

tartott gyűlésen Zajgha urat, Kalmár Bálint gazdálkodó és takarékpénztári vezérigazgató akarta a hallgatóság figyelmébe ajánlani és a többek között ezeket mondotta:

„ajánlom ezt az embert (Zajghát) mert a mi nagyságos plébánosunk Csernus Mihály apát ur — aki mint köztudomású még senkivel sem tett semmi jót — szintén őt ajánlja. —

A jelenlevők tetszés nyilvánítása után az öreg korrigálni akarta amit mondott és így igyekezett javítani a beajánlason —

— „jó van no — a lónak négy lába van még is megbotlik — én is most megbotlottam mert — „rosszat akartam mondani“.

Tisztelt Választópolgárok!

Csak pár óra választ el attól az időponttól, hogy azt az egyént küldjük be az Országgyűlésbe képviselőnkül aki — ügyeinket és érdekeinket eddig is szívében viselte, és aki kerü-

letünk és mindnyájunk érdekében többet tett mint elődjei együttesen. Aki nem tett különbséget szegény és gazdag között, egyformán segített minden hozzáfutó emberen. — Ez

Dr. ZEŐKE ANTAL

a Keresztény-, Kiscgazda-, Földműves- és Polgári pártnak hivatalos jelöltje — aki úgy néhai Nagyatádi Szabó Istvánnak mint Mayer János jelenlegi földmívelésiügyi miniszternek a minisz-

ter ur saját kijelentése szerint egyik legbizalmasabb és legmegbízhatóbb munkatársa.

Szavazatunkat adjuk mindannyian **Dr. ZEŐKE ANTALRA.**

Pártvezetőség.

Éljen Dr. ZEŐKE ANTAL

választókerületünk egységes párti hivatalosjelöltje!

A földmivvelésügyi miniszter Berényben.

A miniszter nyilatkozata hivatalos jelöltünkről.

Az elmúlt héten Mayer földmivvelésügyi miniszter Mezőberényben járt nagyafádi Szabó István arcképének a leleplezésén.

Ez alkalommal gyomai és endrődi tisztos gazdák is felkeresték a minisztert és tisztelték előtte.

Kovács István köszöntötte szép beszédben a minisztert, ki midőn megkö-

szönte a köszöntést, kitért a választási küzdelmekre is és ezeket mondotta a küldöttségnek: **ismerjük a Csernus féle kormánytámogatást és nem kérünk belőle! Álljanak mindnyájan egyező szívettel a kisgazda párt hű és kipróbált tagja Dr. ZEŐKE ANTAL mellé!**

Társadalmi rend ellen való izgatás.

Az elmúlt héten szerdán Gyomán gyűlés volt, melyen Kálló Ferenc endrődi káplán olyan gyűlölködő beszédet tartott, hogy a főszolgabírói hivatal feljelen-

tette őt az ügyészségnél társadalmi rend elleni izgatás miatt s az esetet tudomására hozta a püspöki helynökségnek is.

A becsület.

Sokat beszélt Kálló Ferenc endrődi káplán fő-kortos ur becsületről és tisztességről. Kár, hogy e tárgyról elmélkedvén nem maradt a saját családjánál, mert mint szarvasi tudósítónk jelenti, éppen a testvére **Kálló Elemér** ellen most folyik ott a vizsgálat csalás büntette miatt.

A becsületes férfiu ugyanis a főisztelendő ur tulajdon édes testvére több bérna és rokkant betegétől nagyobb összegeket vett fel a betegségből való teljes gyógyulást ígérve.

Igy Gombkötő Imréné,

Szulyó Anna 70 éves nőtől 200 ezer, Dávid András 60 éves férfitől 250 ezer koronát kért, Novák Pálné 150 ezer, Knapcsak Imréné 280 ezer, Lizicai Bálinttól 2 millió koronát kért, de ő 400 ezer koronát fizetett ki, Nádasdi Gergely 58 éves 850 ezer, Rajnik Imréné 300 ezer, Csuvár Elekné 480 ezer, Timár Elekné pedig 250 ezer koronát adott át neki.

Mondanunk sem kell, hogy egyik sem gyógyult meg, hiszen Kálló Elemér nem is orvos. Most folyik ellene csalás miatt az eljárás.

Az ellenjelöltek táborából.

Török László szocialista jelölt visszalépett.

Zajgha csak nehezen tudta összegyűjteni a hiányzó aláírásokat.

Dr. Török László, a szocialisták jelöltje, miután hivi között nem tudta összegyűjteni a szükséges aláírásokat, a jelöltségtől visszalépett.

Igy tehát a kedden d.u.-ra hirdetett gyűléseket. miután

a jelölésből kiesett, sem Gyomán, sem pedig Endrődön nem tartotta meg.

A Zajgha párt is napról-napra csökkenő bizakodással néz a pénteki választás elé, mert **öt nap alatt alig birt 130 aláírást gyűjteni.**

TÖRTÉNETI ADOMÁK.

A betű varázsa.

Követválasztáskor csak úgy teremnek a kortesnóták; jórészt parasztagyból pattannak ki.

A líz nagyközsége gyomai választókerületben Hentaller Lajos volt az ellenzéki jelölt. Szépszáll, jóképű, nagyszerű svádájú, igazi negyvennyolcas követnek való ember. A kormány erős ellenjelöltet állított, ami csak szította a tüzet Hentaller mellett.

Két sárréti magyar benyit a gyomai nyomdába:

— Verset hoztunk, — szól a szerző.

— Ha érdemes, — lóditja a szót tamáskodó komja.

— Hány példányban? — Érdeklődik a nyomdász.

— Vagy kétezerbe.

— Akkor érdemes.

— Nem ugy gondoljuk, hanem amugy, — vélekedik a gáncsoskodó cimbor.

— Mindenképp érdemes — szól a mester, bele sem nézven a manuskriptumba.

De biz az „Éljen Hentaller Lajos“ refréne kívül semmi abból meg nem maradt, mert valamelyik helyi versfaragóval szépen átiralta a nyomdász és amikor jöttek az alyaftak a nyomtatványért, átadás előtt kezükbe nyomolt egy-egy példányt.

A szerző értelmesebb volt,

hamarabb átfutotta a verset, tenyerére helyezte a papírt, másik tenyerével rácsapott és triumfussal mondá fársának:

— Na Pista! Nem megmondtam, hogy másképp fog ez hangzani nyomtatásban?!

Az eszme diadala.

Mikor kormányt buktatott az a híres „koalíciós ellenzék“, sürgősen országos körútra indult Kossuth Ferenc, mint újdonsült miniszter. Pártja ijedt meg leginkább e politikai akciótól, mert féltette a vezér tekintélyét.

Csak nagy városokban szállt ki Kossuth Ferenc, hogy pártgyűléseken szónokoljon. Az útba eső községek távirali értesítést kaptak és persze minden állomáson lelkes tömeg várta, dikciózó pappal, zászlóerdővel.

A Kossuth-párt intézkedésére a menetrendi időn túl sehol sem volt szabad tartózkodni a vonatnak és így az öt percnyi időt igencsak elbeszéltek Kossuth Ferenc elől a szónokok és így neki csak axiómák kivágására maradt ideje.

Gyomán például mindössze annyit mondott:

— Hála ellenfeleink ügyetlenségének: sikerült kormányra jutnunk.

De ez aztán elég is volt.

Kner.

E hó közepén nyílik meg **VÉGH BÉLA** modern könyv-, papír-, író- és rajszerkereskedése **GYOMÁN,**

Horthy Miklós uton, a Szilágyi házban.

•Hungária• Gyoma, 256—1926.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
Gyoma, Petőfi-tér 2.
Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
címére küldendő.
Lapzárta PÉNTEK, déli 12 óra.

Dr. Zeőke Antalt

**fényes győzelemmel választotta
meg a gyomai választókerület
országgyűlési képviselőjének**

A választókerület nemes közönsége bizonysgot tett arról, hogy megbecsüli azt, ki érette hűséggel és szeretettel fáradozott.

Hat évvel ez előtt tisztelte meg a gyomai választókerület közönsége **Dr. Zeőke Antal** földmivelésügyi minisztériumi tisztviselőt azzal, hogy Őt az első, azután 2 év múlva a második alkotmányozó nemzetgyűlésbe követként beküldötte. Hat év előtt Ő kerületünkben ismeretlen volt, de hozta az ajánló levelét Nagyatádi Szabó Istvánnak, ki

**mint hűséges és a magyar nép érdekeit szeretettel szolgáló
férfiut ajánlotta e diszes tisztségre.**

És miként soha nem lehetett csalódnai Nagyatádi Szabó Istvánban, ezen fenkölt lelkű és széles látásu magyar gazdában, ugy nem lehetett csalódnai ajánlásában és ajánlottjában sem.

Az elmúlt hat esztendő fénylő bizonysga annak, hogy **Dr. Zeőke Antal** a magyar nép java érdekeiért feláldozta nappali munkáját és éjszakai pihenőjét.

Most hat év múlva ez esztendőök bizonysgátételével állott **Dr. Zeőke Antal** a választó közönség elé s midőn gyűlölködő ellenségei főként az utolsó napokban a rágalmak özönével próbálták félrevezetni e tiszt magyar népet, — melynek folytatása lesz a független és igazsgot adó magyar bíróságnál:

közönségünk fényes választ adott egyfelől arra, hogy gyűlölködő rágalmak által félre nem vezethető, — másfelől pedig arra, hogy megbecsüli azt, aki érette hűséggel fáradozott.

Most már valóra vált, hogy ime

mi irtuk meg az igazsgot

és hogy a fennen hirdetett diadalutja az ellenpártnak csakugyan csufos vereséggel végződött!

Dr. Zeőke Antalt

e fénylő tisztességtevése a magyar népnek bizonyára csak arra fogja készíteni, hogy a férfiui hűségnek és a szolgálatban fáradhatatlan szeretetnek igyekezetével rója le háláját Gyoma, Endrőd és Kondoros közönsége iránt s építője legyen egy boldogabb magyar jövendőnek!

Kovacsics Dezső
főispán ur
kitüntetése.

A kormányzó ur Őfőméltósága a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Dr. Kovacsics Dezsőnek, Békés vármegye főispánjának a Békés vármegyei árvízveszedelem mentési munkálatainak erélyes és sikeres irányítása körül kifejtett buzgó tevékenységéért elismerését tudtul adják.

A legmagasabb kitüntetést az egész vármegye osztatlan örömmel fogadja, mert alkalmunk volt meggyőződni főispánunknak agilitásáról, végtelen jószívűségéről, szeretetéről, erélyességéről és egyéni zsenialitásairól.

**A földmivelési tárca
hatalmas
beruházásai.**

Százhuszezer hold lecsapolása és termelés alá állítása.

Mayer János földmivelésügyi miniszter legutóbb Kápolnán tartott beszédében a következő fontos kijelentést tette:

— A beruházási összegből akkora összeg áll rendelkezésemre, amekkora soha földmivelésügyi miniszternek ebben az országban még nem állott. A tárcám részére kiutalt

361 milliárdon kívül még 1.1 billió koronát sikerült ki eszközölnöm beruházásokra. E beruházások során a közeli jövőben 120 ezer katasztrofális hold területet állítunk termelés alá lecsapolás által.

Egy új honfoglalás ez valósággal.

„Bethesda“ nap.

December hó 12-én, vasárnap a budapesti „Bethesda“ nyilvános jellegű kórház javára a református egyház gyűjtést rendez. Ez a „Bethesda“ Budapesten a VI. kerületben a Hermina ut 39. sz alatt van.

Év tizedek óta a legnemesebb keresztényi munkát végzi. Nemcsak a betegfesti szenvedését gyógyítja, hanem buzgó lelkipásztoralával a szenvedő lelkek megmentése, illetve meggyógyítása céljából a krisztusi evangélium megvilágosító és megszentelő erejével emeli fel az emberi szívet és lelkeket. A mellett, hogy a legkiválóbb orvosi karral rendelkezik, lelki munkát is végez.

Ez a nemes emberbaráti intézményünk is sok anyagi gonddal küzd. Hogy nemes és magasztos tevékenységét minél jobban és minél szélesebb körben teljesíthesse, anyagi erő gyűjtése végett a gyomai református nagy gyülekezetben is egy vasárnapot „Bethesda“-napnak tartunk, amikor is Ecsedy Aladár lelkész ur fog predikálni a délelőtti Istentisztelet alkalmával s ez alkalommal a templomi perselypénz is a „Bethesda“ javára lesz adományozva.

Istentisztelet után a lelkész ur és egy diakonissza a községben gyűjteni fognak. Fogadják őket megbecsülő keresztényi szeretettel s a nemes ügy szolgálatában teljesített fáradozásukat szíves adományaikkal segítsék és támogassák. Aki ezen célra – felekezeti különbség nélkül, – lelke indítását követve adományt akar eljuttatni, a református egyház pénztári hivatalában adja át.

Vajha az Istentiszteleten minél többen megjelenének s minél több szív teljessé válna meg elhatározással, hogy adományaival a „Bethesda“ napot emlékeztetéssé tenné.

Szavazás hivatalos végleges eredménye:

Dr. Zeőke Antal 4434
Dr. Zajgha Béla 1278

Engedélyhez kötött a mezőgazdasági munkások toborzását.

Tudni kell, hogy eddig mezőgazdasági munkákra a földbirtokosok, vagy földbérlők megbízásából bárki toborozhatott munkásokat. A most megjelent rendelet a munkások toborzását külön engedélyhez köti és ennek feltételeit fizesként pontban szabályozza.

A mezőgazdasági munkára toborzó egyént a rendelet toborzógazdának nevezi. A munkástoborzásra az engedélyt az illetékes járási főszolgabíró, városokban a polgármester adja. Az engedély iránt benyújtott kérvény illetékdíj-szabás alá esik.

A rendelet szerint toborzási engedély csak annak adható, aki magyar állam-

polgár, 24. életévét betöltötte, gondnokság, vagy esőd alatt nem áll, büntetve nem volt, s akinek toborzó működése eddig kifogás alá nem esett. Nem tekinthető toborzó gazdának a rendelet a földbirtokos és bérlő állandó alkalmazottját, aki munkaadója számára toboroz munkásokat, ugyancsak azt a gazdasági munkást sem, aki maga vagy társai részére munkaalkalmat szerez. A rendelet az engedély nélkül toborzókat 15 napig terjedő elzárással és egymillió koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújta. A toborzó rendelet január elsején lép életbe.

A Mikulás napi szokás eredete.

A naptár legnépszerűbb napja, különösen a gyermekek részére a „Mikulás nap“. Hát hogyan volna népszerű hiszen ajándékot vár aznap a jó és rossz gyermek egyaránt.

Ajándéktól Régi, kedves fogalom, a boldog, gazdag idők emléke. Honnan ered ez a szokás?

Bizony annak emléke a régmúltba nyílik, még Krisztus után a negyedik századba; akkor élt ez a jószágos és népszerű Miklós püspök. Róla ez a következő legenda van följegyezve:

Miklós püspök székhelyén élt egy földhözragadt, szegény család, amelynek három szép lányát a nagy nyomorúság már-már az erkölestelenség útjára sodorta.

Feleségül nem kellett nekik sem, mert nem volt ho-

zománya egy garas sem. Megtudta ezt a jószágos főpap is. Hogyan segítsen a bajon?

Nevenapja volt éppen, jót akart tenni az nap valakivel. Földi javaiból, – melyekben ugyan nem nagyon dúslakodott – becsomagolt valamennyit s azt a szegény család ablakán keresztül szobájukba dobta.

Nagy volt az öröm a családban. Meg lett mentve a három szép lány.

A jószágos ember adományából mindhármuknak jutott kis kelengye, bufor is, s nemsokára pedig vőlegény is akadt. A jószág, szerelmet győzött a sántán hatalmán!

Ez az eset évszázadokon keresztül kedves emlék gyanánt maradt meg s évről-évre a szülők szeretete meghozza a gyermekek részére ezt a karácsony előtti édes hangulatot.

A Gyomai Ipartestület székházának avatása.

Községünk rohamos fejlődésének, közintézményeink szaporodásának természetesen következménye az ipar és kereskedelem fellendülése, az iparosok, kereskedők számának gyarapodása.

Ezen jelenséggel feltűnően igazolja a november hó 28-án megrendezett ünnepség, melynek keretei között avatták fel az Ipartestület ujonnan kibővített székházának helyiségeit.

Az Ipartestület felkérésére Pétermann József főjegyző volt a hivatalos szónok, aki történelmi visszapillantási nyújtott a helyi iparosviszonyok fejlődéséről, hangoztatva az egyéltés gondolatát, mely egyedül képes községünk minden irányu haladását biztosítani.

Bölcs, a hallgatóság lelkébe mélyen szántó vallási és hazafias gondolatokkal telt volt Palfás István ref. vallásánár beszéde. Megható hangon szólt Kovács László kerékgyártó mester, aki féltévszázad óta működik tisztos pályán, Gyomán. A kedves hangulato fokozta a Gyomai Dalárda karéneke és Feiler Ernő ág. ev. lelkész komoly és gazdag tartalmu záróbeszéde.

Mozi. Az Apolló filmszínházban f. hó 12-én, vasárnap Harry Piel nagyszabásu filmje „A FEKETE ZSOKÉ“ kerül előadásra Harry Piel filmjei érdekfeszítők és telve vannak rendkívüliségekkel. A „Fekete zsoké“ tartalma a szokottnál is szenzációsabb és világvárosi cirkuszmulatványokat felülmúló példátlanul vakmerő arista trükkökkel van tele. Az előadás 4, 6 és 8 órakor kezdődik és mindhárom előadást vonós zenekar kíséri. Az Apolló filmszínház e héten esedékes csüförtöki előadását kivételesen szerdán december 15-én tartja. Ez alkalommal báró Eötvös József közismert költeményének „A megfagyott gyermek“nek gyönyörű magyar filmváltozata kerül bemutatásra. Nincsen filmdarab, amely az emberi szív legmélyebb érzéseire olyan hatással volna mint ennek a szomorú meséje. Kiegészítésként egy szenzációs 6 felvonásos állatfilm is szerepel a műsoron. Előadások 6 és 8 órakor. A tanuló ifjuság részére 2 és 4 órakor tartunk előadást. Amennyiben a tanuló ifjuság festületileg, tanáraik és tanítóik kíséretében vesz részt az előadásokon a belépődíj az elemi iskolások részére 3 ezer korona, a polgári iskolások részére 5 ezer korona.

TELEFON
22 SZ.**WAGNER MÁRTON FIAI Gyoma.**TELEFON
22 SZ.

Épülettfa, tűzifa, szerszámfa, szén és építési anyagok raktára, betonárak gyártása és eladása. Raktáron tartunk mindennemű és méretű fűrészelt és faragott épülettfa. Hasáb-, aprított- és fenyő tűzifát. A legjobb minőségű porosz darabos szenet és porosz diókoksot, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, duna és körösi homokot, köport. Kátránypapírt és elszigetelő lemezt. Sodrony szeget. Burkoló szines téglát minden nagyságban. Műtrágyát. **BOGNÁROK RÉSZÉRE:** kőris- és szilvönköt, kőristalpat és küllőt, kőris hasábát és nyírfarudat.

GYÁRTUNK: Betonserepet, cementlapot különböző miniatúrákban, betoncsöveket áttereszekhez, kocsi bejárókhoz és víz-levezetésre, 10, 15, 20, 30, 40 és 50 cm. átméretben. 80 cm. kutygyűrűt. Működő sírköveket és sírszegélyeket tetszés szerinti méretben.

ELVÁLLALUNK: betonutak és betonjárdák építését, valamint minden e szakmába tartozó beton és műkő munkákat.

Karácsonyfák

szépek, kaphatók a községi kertésznél Gyomán.

Figyelem! Eladó föld.

Gábor Gyula hentesnél jó háziszappan kilogrammonként **10.000 K.** kapható táblánként, ugyan ő neki 2 darab mérleg, mely piaciárusok részére igen alkalmas jutányos áron eladó. Megtekinthető az üzletében.

A gróf Zichyféle ballai felosztott föld legjobb része **45 magyar hold boroszlói föld** a rajta levő 15 öles új tanya épülettel együtt — esetleg 2 darabban is — szabadkézből, előnyös fizetési feltételek mellett **eladó.** Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Bácsy és Társai Bankházánál, Gyomán.**

PRIVÁT disznóvágást

elvállalok. — Bővebbet Medgyesfalvi Imre hentes üzletében vagy pedig Petőfi-tér 2 sz. alatt

Kovács János
hentes és mészáros segéd.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruházunkat, ahol minden elképzelhető férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és szőrmebunda, kötött mellények és szveterrek, férfi- és női fehérneműek, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. osztályú személyvonat utiköltségét az „Országos Gazdakör” oda és vissza is megtéríti.

ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

(Érdeklődésben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Mindenféle bankügyleteket, külföldi valutában való fizetéseket, gyorsan és előnyösen eszközöl.

Váltókölcsonöket 4 havonkénti lejáráttal **évi 12-13 százalékos kamattal** mellett, bármely nagy összegig **folyósít.** **Tőkekamattörlesztéses,** jelzálog földkölcsonöket félévi 4.4 százalékos részlet mellett 94-es árfolyamon, **Betéteket,** — melyek felmondás nélkül bármikor kivehetőek, — **pengő értékben** is elfogad, s arra a **legmagasabb kamatot** fizeti. **Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

FIGYELEM!**A Tiszamalomban**

b u z a

szép és jó lisztre, pontos és előzékeny kiszolgálás mellett bármikor azonnal becsérélhető, **TENGERI** és **ÁRPA** azonnal megdarálható.

A Tiszamalomban

valamint a városi elárúsítóhelyen:

Gyomai Nagyrúházbán, **KLEIN VILMOS R.-T.-nél** mindenfajta liszt, takarmányliszt, dara, korpa, buzaalj, ocsu és koptató-por napi áron kapható.

A Tiszamalomban

b u z á t

díjmentesen lehet beraktározni és mindenkor legjobb napi áron eladni.

A Tiszalom

v i l l a m o s m ű v e

mindenféle világítási és motorikus villamosberendezés elkészítését szakszerű gyors és pontos kiszolgálással, kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos áron vállalja.

A Tiszalom

gőz- és kádfürdője

NYITVA VAN:

minden **KEDDEN** és **PÉNTEKEN NŐK** részére, minden **HÉTFŐN** és **SZOMBATON FÉRFIAK** részére

KÁDFÜRDŐ

minden fürdőnapon kapható.

VASUTI MENETREND**BUDAPEST - GYOMA**

Bpestről indul	5:50	10:05 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	9:55	15:01 gy.	19:08	20:14 gy.	2:02
Gyomáról indul	0:32	5:41	8:56 gy.	15:58 gy.	14:28
Bpestre ér.	5:—	11:10	11:50 gy.	18:50 gy.	20:08

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Besabáról indul	23:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	10:03	13:02 gy.	19:18	20:15 gy.	2:12
Besabára ér.	11:08	13:40 gy.	20:18	20:51 gy.	3:15

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a főbbi pedig személyvonat.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

Jelzálogkölcst

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcst is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességgel igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

**Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádor-utca 12.**

Autóbusz menetrend

GYOMA és ENDRŐD között

GYOMÁRÓL INDUL: ENDRŐDRŐL INDUL:

hajnal	4 óra 30 perc	hajnal	5 óra - perc
hajnal	5 óra 30 perc	hajnal	6 óra - perc
hajnal	6 óra 30 perc	délelőtt	8 óra - perc
délelőtt	9 óra - perc	délelőtt	9 óra 20 perc
délelőtt	10 óra - perc	délelőtt	10 óra 30 perc
délután	1 óra - perc	délután	1 óra 20 perc
délután	2 óra 20 perc	délután	3 óra - perc
délután	6 óra - perc	délután	6 óra 20 perc
délután	7 óra 15 perc	este	7 óra 40 perc

FELTÉTELES MEGÁLLÓHELYEK: GYOMÁN, Kossuth L. u. gróf Tisza István u. sarok, Piac-tér rendes megálló, Artézi-kut, Hangya főútlelet, Vágóhid, Iványi malom. – ENDRŐDÖN: Napkeleti vendéglő, Kórház, Kondorosi-ut, Piac-tér. – Külön menetekre autó, a sofőrnél rendelhető.

Menetjegy nappal 1 pengő, éjjel 1.50 pengő, csomagjegy 50 fillér.

A léniaikkal aláhuzott menetek hivatalos és állandóan fenntartott menetek, míg az alá nem húzott menetek az AUTÓBUSZ VÁLLALAT által ideiglenesen fenntartott menetek.

Október 4-től az autóbusz csak a táblákkal megjelölt rendes és feltételes megálló helyeken fog megállani, kérik a nagyjérdemű közönség ehhez alkalmazkodni.

HIRDESSZEN a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

**A GYOMAI
„HANGYA“ SZÖVETKEZETNÉL**
a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók,
Amerikai traktor és gépolajok,
Porosz szén és tűzifa,
Gazdasági kötélárukból óriási választék
és olcsó árak,
Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bár-
mily mennyiségben kapható,
Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat
ne felejtse megtekinteni!!!

Mindenemű nyomtatványokat izléses és szép
kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

„ZEPHIR“ fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva,
több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle
vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák
előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

☆ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ☆

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.

Előre a cél felé!

A nemzet élt a maga alkotmányos jogával, a választó teljesítette honpolgári kötelességét s most már megindul az ország legelső és pedig törvényt hozó testülete előre a cél felé!

A választás mindig a nemzetnek az ítélete a közvetlenül elmúlt képviselőház ténykedése és az ország dolgait irányító kormány működése felett, — egyben pedig megjelölése annak az utnak, melyen a választó közönség milliói óhajtnak látni az ország jövődjét.

Tiszta és egyenes feleletet adott a becsületes és tiszta látású magyar nép. Olyan tisztességtevással becsülte meg érette önfeláldozó munkával fáradozó nagy miniszterelnökét gróf Bethlen Istvánt, amilyenre alig van példa az alkotmányos életet élő nemzetek között, de megbecsülte azon képviselőit is, kik az ország consolidálódásának nehéz útján segédelmére voltak a Vezérnek, míg elsőprőifélelettel illelkezett azon képviselők felett, kik lármás veszekedések színhelyévé próbálták tenni a parlamentet, kik előtt nem volt szent és drága a magyar nép sebeinek gyógyulása, a békés új élet megteremtésének a lehetősége. A magyar nép nem veszekedő, de építő parlamentet akar, — a magyar nép nem durva és utszéli szidalmak helyé-

vé lealacsonyodva kívánja látni az ország törvényhozó termét, hanem úgy, hogy annak falai között a nemzet legjobbjainak erői mérkőzzenek e nemzet megépítésére s a képviselők a feltámadó nemzet templomának érezzék a Duna parti palotát s induljanak meg előre a cél felé, mely nem lehet más, minthogy a mérhetetlen megpróbáltatások és áldozatok után a békés és alkotó munkák utain járva eljussunk, még pedig minél hamarabb jussunk el a megépüléshez, a megújuláshoz, az integer Magyarország boldogságához és dicsőségéhez!

Am mindez csak egy

valószínű meg, ha az országgyűlés új útjára elindulásával együtt nemcsak az elé, hanem magunk elé is oda írjuk és pedig valamennyien oda írjuk a követendő utmutatást: előre a cél felé! A gyűlölködések vad és vak éjszakája helyett az egymást megbecsülő magyar testvériség szeretetének fényével szórjuk tele magunknak és embertársainknak életét, dobbanjon össze a szívünk, kapcsolódjék egybe a lelkünk, segítse egymást a karunk új honfoglaló, nemzet építő nagy szolgálatra: — előre a cél felé, az atyáink nagy Magyarországnak boldogsága és dicsősége felé!

A Gyoma—Endrőd közötti gazdasági irányu polgári iskola a megvalósulás útján.

A gyomai áll. polg. iskola gondnoksága legutóbbi gyűlésén behatóan foglalkozott a Gyoma és Endrőd között felépítendő gazdasági irányu polgári iskola kérdésével. Komoly hozzászólások után a gondnokság arra az álláspontra helyezkedett, hogy minden lehető módon siettemi fogja az iskola létesítését, amennyivel is inkább, mert a két község további fejlődésének korszerű követelménye ez.

A gondnokság ez ügyben már érintkezésbe lépett a község elöljáróságával. A felvilágosodott és a község jövőjét szem előtt tartó elöljáróság megígérte, hogy a gazdasági irányu polgári iskola felállítását minden

rendelkezésre álló eszközzel és erővel támogatni fogja. A község elöljárósága az iskolatelek helyszíni rajzát a tervezettel együtt rövidesen a Vkm. urhoz terjeszti fel.

A tervezet szerint az új iskola 8 osztályu lesz internátussal kapcsolatban. Az iskola épület mögött 30 hold prima szántó föld fogja szolgálni a gazdasági szakoktatás céljait, amelyen bolgárrendszerű kertészkedés is van ferve véve, tekintettel arra, hogy a föld közvetlenül a holt Körös-ág mellett fekszik. Terv szerint mindkét község hozzájárulna az iskola építéséhez s így csak fél teherről lenne szó. (R.S.)

Dr. Zeőke Antal képviselő miniszteri osztálytanácsosi rangja.

Ez elmúlt héten olvastuk a Hivatalos Közlönyből, hogy dr. Zeőke Antal országgyűlési képviselő urat a minisztertanács eddigi földmivelésügyi miniszteri titkári beosztásából ugyancsak a földmivelésügyi miniszteriumban miniszteri osztálytanácsossá léptette elő. Igaz, hogy ezen ő ottani szolgálata és beosztása szünetel a mai képviselő választási törvények szerint addig, míg ő képviselői szolgálatot teljesít, mindazáltal érdemei és munkája elismeréséről szóló ezen hír vevés osztatlan örömet szerez az őt szerető és megbecsüléssel körülvevő gyomai választókerület közönségének lelkében.

Látogatás a Botond cserkészcsapat otthonában.

Hogy olvasó táborunk községünk cserkészeiről is tudjanak és halljanak valamit, hétfő délután meglátogattam a kis cserkészcsapatot otthonában, a Központi fuiskolában.

Amint beléptem harsány „vigyázz!” hangzolt el és az asztal körül foglalatoskodó apróságok kalonás vigyázással üdvözöltek. Éppen összejövött tartott a legkisebb fiukból álló „Rigó” órs. Végtelenül lebilincselte az a komolyság, am a beszélgető kisfiuk szavaiból és minden mozdulatukból ki csillant. A kályhában barátságosan ropogott a tűz és az előbb komoly fiuk vidám cserkés

nőfájával kellemes harmóniába olvadt össze. Megkapolt az a pedáns rend és tisztaság, ami átlengi a hófehérre meszelt termét. Majd a csapat parancsnokával Ruzska Sándor tanárral beszélgettem a csapat munkájáról, aki elmondotta, hogy egy nagyobb szabású cserkészünnepélyre készülnek az ünnep utánra. A csapatban alapos belső munka folyik — amiről magam is meggyőződtem — Heróikus küzdelem árán de lassan gyarapozik a csapat vagyona. A csapat 4 órsból áll. Minden órának van már asztala, lócaja sőt egynek szekrénye is. Kicsi, de tartalmas cserkészkönyvtár is áll a fiúk rendelkezésére. A falak izlésesen vannak díszítve cserkészképekkel és nagylábori emlékekkel.

Az egész otthon és az ott folyó munka azt a benyomást felelte reám, hogy ott a fásult fáradt lársadalmat átgyúró és megújító faj- és nemzetmentő, történelmi távlatu munka folyik, amelynek sikerében bízhatunk, mert benne a „jelen” építi a „jövőt”. A egyszerű munkáért elismerés illeti a fáradhatatlan parancsnokot: Ruzska S. tanárt.

Többek között beszélgettem még a parancsnokkal a cserkészlet, a szülők és a társadalom egymáshoz viszonyáról. Igen érdekesen fejtegette a parancsnok az említett témát, azonban a helyszíne miatt erről csak a következő számunkban fogok beszámolni.

A selyem fényüzési adója.

A pénzügyminisztérium rendelete szerint a selyemszövet csak akkor esik fényüzési forgalmi adó alá, ha az eladási ára folyóméterenként 8 pengő (100.000 K.) A selyem szövetből készült ruhák, továbbra is — a fenti értékhatárra való tekintet nélkül, — adóköteles fényüzési tárgyak maradnak. A pamutból, vagy gyapjuból készített plüsszövet, ha az selyemszálakkal, vagy kinyírott mintákkal nincsen díszítve, nem fényüzési tárgy. A rendelet 1926. évi december hó 15-én lép életbe.

Szilveszteri-estély készül.

Az Uri-Kaszinó a gyomai nőegylettel és a GySC tagjaival karöltve nagyobb szabású ünnepélyt rendez Szilveszter estén az Uri-Kaszinóban, melynek feljes jövedelme a nőegyesület jótékony céljaira lesz fordítva.

Beszélgetésem Murgács Kálmán dalköltővel.

Minden művész eredeti lélek. Gondolkodása, érzésvilága, életfelfogása, világnézete — egyszóval személyisége más, — merőben eltérő a köznapi emberétől. És éppen ez az eltérő lelke teremti meg azokat az alkotásokat, amelyek bámulatba ejtik a szemlélőket, a hallgatókat ezreit. A művész valóságos mimóza, lelke szenzibilis ennek folytán olyan érzetekre is reagál, amelyek más embert hidegen hagynak. Hogy megérthessük a művész alkotását, ismernünk kell annak a lelkét, tudnunk kell azt, mi inspirálta őt munkája megteremtésére. Nem érdektelen tehát lejegyezni olyan beszélgetést, mely éppen ezt a kérdést világítja meg. Lapunk munkatársának alkalmá volt Murgács Kálmán ismert dalköltővel folytatni eszmecsere-t a műdal termékeinek létrejöttéről.

Zenéről, a zenei izlésről volt szó beszélgetésünk folyamán.

A művész birodalmában voltunk, a zene, a nótá szó hallatára mindjárt megoldódott a különben csendes, mélabús lelke.

A zene az igen gyönyörűségek forrása, átszellemült pillanatok felkeltője, érzelmi hullámok felkavarója — mondja Murgács. A zene, az énekhang az, mely szinte a bölcselkedés fölé ívelve foglalja egybe lelkünk érzelmeit, rejtjelmeit.

Mi a tárgya nótáinak?

Mi lehet más, mint az

örök emberi érzés: a szerelem, a vágy. Kifogyhatatlan téma ez a dal, a zene, a líra számára. Érdekli ez az ifjút és az aggot egyaránt, mert az egyiknek ő a jelenje, a másiknak a múltja. Ezért szeretik nótáimat.

Lelkesedéssel éneklük az irredenta nótáimat is. Valószínűleg azért, mert az eddiginél realisabb érzést és vágyat adtam beléjük.

Az irredentizmus elve, gondolata ma már nem az, ami volt hat-nyolc évvel ezelőtt.

Melyik a legkedvesebb nótája?

Erre igazán nem tudok felelni, soha nem gondolkodtam erről, talán úgy vagyok velök, mint a jó anya gyermekeivel, — mindig egyiket egyformán szeretem, de mégis az utolsó a legkedvesebb.

De mégsem, — most jut az eszembe — a gimnázista koromban írt dalaimat kedvelem legjobban, azokra büszke is vagyok. Hát még akkor, miesoda érzés volt az, hallani a cigányt, amint huzza az én nótáimat s látni kipirosodott arcú szép erdélyi lányokat az én dalaim mellett vigadni és búsulni. Akkor voltam igazán boldog, — ma ezt nem mondhatom magamról, nem szólva a jelen pillanatról amikor a gyomai megértő barátaim körében vagyok, ahová mindenkor szívesen jövök. (Hr.)

Lakosságunk megoszlása foglalkozások szerint. Csonka-Magyarországlakosságafoglalkozások szerint a következőképpen oszlik meg: Őstermeléssel foglalkozik 4.195.403, iparral 1.515.023, kereskedelemmel 345.911, közlekedési ágazatokban 305.965. szabad foglalkozás és közszolgálati alkalmazott 301.033, házciselédek száma 212.789, bányászattal 87.137, napszámos 177.017 és egyéb foglalkozású 373.608.

A csorvási ref. templom építése. Csorváson a ref. egyháznak ez időszereint még csak egy kicsiny imaháza van. Az egyház buzgó gondnoka Fábián János gazdálkodó és a derék presbiterek azon fáradoznak, hogy Istennek dicsőségére templomot építsenek, melyhez a téglá anyagot már meg is vették. E célra volí pénteken este nagy egyházi ünnepség, amelyen minden vallásfelekezeti nagy közönség előtt Harsányi Pál esperes mondott ünnepi beszédet.

Asszonyoknak.

A „Gyomai Ujság” olvasótáborának nagyrészt az asszonyok teszik. Asszonyok, akiket minden érdekel — de leginkább mégis azok a dolgok, amik az ő munkakörüket érintik. Az asszony munkaköre a legfőbb terület, Nincs az a kiváló férfi akinek annyit mindenfélét kell tudnia, mint a legegyszerűbb polgárszasszonynak. Sütni-főzni épügy, mint lakást berendezni s tisztán tartani. Varrni és kézi munkákat tudni, érteni a konyhakert és virágtermesztés titkait. Csecsemő ápolást, gyermekgondozást tanulni, később a nagyobb gyermekek tanítója, vezetője, példaadója lenni. Mosást, vasalást megmutatni — háziállatok tenyésztéséhez, ápolásához érteni. Olcsón és csinosan öltöztetni az egész ház népét és kedvesen elszórakoztatni őket és a vendégeket.

Nem is folytatom. Mind-egyik külön — külön is egy egész embert kíván — s az asszonynak mindegyikben jártasnak kell lenni. Nem is szólva arról, hogy a ház ura minden gondjának elfelejtését minden szépet és jót a feleségtől vár.

Legyünk tehát tisztában az asszonyi hivatás elsőrendűségével és súlyával. Azonban azzal is, hogy jó pap holtig tanul. Az asszonyi mesterség oly sok oldalú, hogy állandóan hol itt, hol ott akadunk okos tanácsokra, amik nehéz munkánkat megkönnyítik.

Erre a célra nyitjuk ezt a rovatot az asszonyoknak. Tanuljunk egymástól. Asszony olvasóink esetleges kívánságai, vagy a nivót megütő közleményei e helyen szíves fogadtatásra találhatnak a szerkesztőség címen.

Asszony.

--- Tessék itt levágni. ---

Hirdetési szelvény.

Minden előfizetőnk és olvasónk aki 10 illy szelvényt szolgáltat be, díjlanul közölhet egy **publikációs hirdetést.**

Messinger Mór Utóda GROSZ ZOLTÁN

f a t e l e p e i :

GYOMA. Telefon 23.

ENDRŐD. Telefon 14.

Nasici Tanningyár és Gőzfűrés r.-t. keményfa termeléseinek, nevezetesen kőris, szil, bükk, éger, fölgy, jávor, hársanyag fűrészelve és rönkölve, **tölgyparketta**, Eternit Művek palagyártmányainak, Weisz Manfréd acél- és fémművei r.-t. gépgyártmányainak.

Bohn M. és Társai gőztéglagyár cserépgyártmányainak **egyedárúsítója**.

Állandóan raktáron, és szállít vagonfételekben, bármely vasúti állomásra minden méretű és minőségű épület és szerszámfát. Minden fajta tüzelési anyagokat u. m. hasáb, aprított és fenyőtűzfát. Hazai és külföldi szenet és kokszt, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, dunai és ladányi köröshomokot, kőport, sodronyszeget, kátránpapírt, elszigetelő lemezt, minden méretű sodronyfonatot. **Gyártok:** Gyomán betoncserepet, Endrődön betoncserepet, cementlapot, betoncsöveket. — Elsőrangú bankösszekötésem folytán **legkedvezőbb fizetési feltételek mellett** is árusítok. **Árajánlatot a legnagyobb örömmel adok.**

Technikai ujdonságok.

A jövő konyhaedényei.

A königráti üveg kiállításán nagy feltűnést keltett egy cseh üveghuta igazgatójának találmánya.

Egy különös üvegfajtát mutatott be, amelyik rendkívül ellentáll a hőmérsékletbeli különbségeknek, ütésre nem törik, a vegyszerek sem bántják.

A felfaláló egy ilyen üvegből poharat készített, melynek vastagsága pár milliméter volt. A poharat erősen izzó tűzhelyre helyezte és a vékony pohár nem repedt meg még akkor sem, ha a tűzhelyről levéve hirtelen hidegvízbe dobta. A pohárban zsírt olvasztott, mint akármilyen vastégyben. A földrezuhanás sem ártott neki. Másfél milliméter vastag üveg lemezt csak erős ütéssel sikerült elförni. Az üvegnek „Silix” nevet adta és konyhaedényeket fog belőle készíteni. Az üveg ára háromszorosa csupán a rendes üvegárának, ami tekintve a rendkívül előnyös tulajdonságait, igen olcsónak mondható.

Milyen izléses lesz a gazdaasszony leendő konyhája a csillogó, tiszta konyhaedényekkel s hozzá még törhetetlenek is lesznek.

H I R E K

Istentiszteletek. A reform. templomban dec. 19-én d. e. 9 órakor prédikál Harsányi Pálref. esperes. Az ágostai evangélikus templomban délelőtt 9 órakor német nyelvű Istentiszteletet tart, Feiler Ernő lelkész. Aróm. kath. templomban reggel 9 órakor isentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plébános. D. u. 3. órakor Iylánia.

Lapunk karácsonyi száma. Lapunk karácsonyi száma gazdag és változatos tartalommal az elközelgő szent ünnepekkel kapcsolatban nem szombaton, hanem pénteken reggel fog megjelenni, miért is lapunk e száma részére hirdetéseket szerdán délig veszünk fel.

Egyházi közgyűlés. A gyomai ág. ev. egyházköztség f. hó 19-én vasárnap délután közgyűlést tart, melyen gondnokát, pénztárosát és több presbiterit választanak.

Vadászat. A gyomai I számú vadászlásaság f. hó 21-én nagy körvadászlatot rendez vadászterületén, melyen Nádler Herbert és Kiltnerberger Kálmán nagynevű vadászok is részt vesznek. A vadászat után a Holler étteremben 8 órakor vacsora lesz.

Helységet cserélt az Önképzőkör. A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre, egyelői helyiségeit az Urkaszinóból a Holler szállodába tette át. Hivatalos és könyvtár óra minden vasárnap d. e. 9-11 óra.

Népművelődési előadások. A népművelési estéken részvevő lelkes hallgatóságunk tudomására hozzuk, hogy előadásainkat ezidőszere felvállva a különböző egyesületek helyiségeiben tartjuk, az elnökségek szíves hozzájárulásával, miután a városháza dísztermét renoválják és festik. Karácsony után azonban ismét a városházán látjuk örömmel az érdeklődő közönséget. Elnökség.

Református egyházi ünnepek. Gyulán az elmúlt csütörtökön délután 6 órakor a szépen kivilágított és zsufolt templomban tartott adventi istentiszteletet Harsányi Pál esperes, este pedig a vármegyháza dísztermében tartott Bethlen Gábor közi ünnepélyen mondott ünnepi beszédet.

Felülfizetések. A gyomai Dalárda által rendezett december 5-i hangversenyen az alanti nemes adakozók fizettek felül: Dr. Zeőke Antal 120 ezer, Mészáros Dalárda, Dr. Tardos Gáspár 100-100 ezer, Iványi István 80 ezer, Kovács Lajos főpostamester, Máday Aladár, Kerkes Károly, Kató Lajos jegyző, Dr. Szilágyi Ferenc, Pétermann József 60-60 ezer, Mészáros Lajos, Seidl József, Dr. Osváth János 50-50 ezer, Schuszték Sándor 40 ezer, Harsányi Pál 35 ezer, Nyisztor Péter, Szerető János, Podani Mihály, Varga Pál, Répás Pál 30-30 ezer, Faragó Károly, Sebessy János, Szerető István, Tóth János, Köhler József, Szilágyi N. Beinschróth N. 20-20 ezer, Izsó Erzsébet, Stiaszni János 10-10 ezer koronát.

A nemes adakozók. Kevés azoknak a száma, akik ma még gondolnak a magyar tanulóifjuságra, akik szívükön viselik annak szellemi fejlődését. Azérl örömmel emlékezünk meg Mácz Ákos gyógyszerészről és Bogár Géza gyomai hentes-mészáros mesterről, akik értékes ajándékkal gazdagították a helybeli áll. polgári iskola természettanai szertárát. Ugyanis Mácz Ákos ur, a közkedvelt vadász az iskola részére lőtt egy gyönyörű fácánkakast, vadrucát, zöldharkályt, szarkát, vizityukot és egy törpegémel, s ezeket a szép példányokat Bogár Géza ur az amatőr madárpreparátor tisztán sziveségből kikészítette s az iskolának megküldte. Bár többen is követnék a nemes példát, s szegény gyűjteményünk így rövid idő alatt gazdaggá lenne. Köszönjük ezuton sziveségüket.

Mozí. Az Apolló filmszínház e hó 19-én, vasárnap a világhírű Harry Carey főszereplésével a „Klondikei farkasok” című 7 felvonásos drámát mutatja be. A darab mindvégig izgalmas és lebilincselő mederben folyik és méltán nevezhetjük a szereplő Harry Carey egyik legjobb filmjének. A fenti darabon kívül a fényes kiemelő műsor is lanuságot tesz arról, hogy az Apolló mozgó tulajdonosa semmi áldozattól sem riad vissza és a filmel kedvelő közönség izlésének kiemelésére szebbnél-szebb darabokat hozatja. Az előadások a szokásos időben kezdődnek rendez helyárrakkal.

Levente oktatás tanyáok között. 1926 december 19-től a gyomai nyilasiiskolán is rendez levente oktatás lesz. Az iskola közelében — három km. körzetben — lakó levente kötelesek itt tartoznak levente gyakorlaton megjelenni.

Megjelent a népművelés kézikönyve. Hézagpótló munka hagyta el a sajtót a napokban. „Az ismeretterjesztő előadások lélektana, módszere és eszközei” minden népművelőnek nélkülözhetetlen. Az ismeretterjesztő előadások megszervezésére, rendezésére, az előadások összeállítására, felépítésére ad gyakorlati tanácsokat; foglalkozik a vetítgépekkel és vetítésre alkalmas képekkel, rádióval. A munka írója Bene Lajos, a népművelés régi, kipróbált harcosa. A művet a Faluszövetség (Budapest, V. Zoltán-utca 8.) adta ki, ahol megrendelhető. Ára 25.000 korona.

Adomány a mohácsi fogadalmi templom javára. Békésvármegye törvényhatósága figyelemmel a belügyminiszter ur vonalkozó rendeletére a legnagyobb áldozatkészséggel és hazafias kegyelettel járult hozzá a mohácsi fogadalmi templom felépítéséhez és ezen célra tíz millió koronát legutóbbi gyűlésén egyhangulag megszavazott.

Hirdetmény. A Gyomai Takarékpénztár 1926. évi április hó 25-én megtartott III-ik évi rendes közgyűlésén hozott határozatából kifolyólag felhívjuk tisztelt részvényeseinket, hogy

1.) Tulajdonukban levő 2000 K. n. é. részvényeiket folyószelvényeikkel, - illetve VII-ik kibocsátású ideiglenes részvény - elismervényeiket f. évi december hó 20-tól 1927. évi június hó 20-ig az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt mutassák be illetve helyezték letébe. **2.)** A letétel alkalmával elismervények adának ki 1926. évi osztalékszelvénnyel, mely elismervények ellenében 1927. évi április hó 15-től kezdve az új pengő n. é. részvények 1927. évi kezdő szelvényeikkel kifognak adami. **3.)** Törődék részvények kiegészítését, részvényeseink érdekében kialakulandó forgalmi árban közvelítjük ugyan, de kötelezettség nélkül. **4.)** A kicserélésre be nem mutatott régi K. n. é., valamint föredék pengő részvények 1/3-öd részvényekként maradnak forgalomban 1928. évi április hó 25-ig, mely határidőn túl a be nem mutatott részvények és föredék pengő-részvény elismervények eladnak és az eladott részvények vételára a részvényesek rendelkezésére áll; míg maguk a részvények a P. M. rendelet 13. §-a értelmében hatályukat veszítik. **5.)** Az új pengő n. é. részvények 1-es (10 pengő n. é.) címletekben lesznek forgalomba bocsátva.

Gyoma, 1926. évi december hó 18-án.

A Gyomai Takarékpénztár Igazgatósága.

Tisza örökösének birtoka.

Tisza István grófnak Geszt. Átyás és Tiszaradvány határában fős mint kétezer holdnyi földbirtoka volt. A román agrárörvény értelmében a birtok legnagyobb részét kisajátították. Tisza örökösai a bukaresi legfőbb bírósághoz fordultak, amely úgy döntött, hogy a birtokból körülbelül ezerötszáz holdat vissza kell adni az örökösöknek. A döntés jogerős és az örökösök már újra birtokukba is vették tulajdonukat.

December 27-én bocsátják ki a pengőt. A Nemzeti Bank főtanácsa elhatározta, hogy a pengőértékű váltó érmet és a pengőértékű bankjegyeket december 27-től kezdve hozza forgalomba. Egyidejűleg megkezdik a kisebb címletű koronabankjegyeknek - a százezer koronáig bezárólag - a forgalomból való bevonását. A korona értékű bankjegyek beállításának végső határideje 1927. június 30.

Adót vetnek az agglégényekre. Kovács Alajos helyettes államtitkár olyan törvényjavaslaton dolgozik, mely a népesedés elősegítése érdekében a 30 évnél idősebb agglégények megadóztatására vonatkozik. Kérdés, hogy melyik lesz a nagyobb teher, az agglégényadó, vagy a kényszerfeleség?

Hármas ikrek születtek. Juhász János kecskeméti földműves 22 esztendőss öszezvisza és derék kis felesége is éppen annyi. A két-fiatal, egészséges életet megáldotta az Isten sok szerelmmel és szép szerelmüket nagy áldással. Három egészséges fiúgyermekük született egyszerre. A boldog anya és a gyermekek jól érzik magukat. A városban hire futott az esetnek és megmozdultak a lelkek a család fölsegítése érdekében. A fiatal szülőket elhalmozzák pénzzel és mindenféle ajándéktárgyakkal.

A magyar nép regulája a decemberi időjárásról.

Amikor karácsony hava zöld, husvét napján havas a föld. Karácsony éjszakáján ha esik földre hó, ez reménységet ad, hogy léssen minden jó. Első napján ha a nap fénylik, a drágaságot remélik. Karácsony éjszakáján, ha keletről fúj a szél, marhák dögél, ha nyugatról, emberek halálát jelenti. Ha délről, sok betegséget, ha északról, jó esztendő hoz. Szilveszter éjszakáján ha eső esik, reggel pedig a nap fénylik, nincs reménység a termésben; de ha éjszakája és napja léssen egyenlő, akkor azt mondhaljuk: Szilveszter végezte jól nekünk az időt, várhalunk ezután boldog új esztendőit.

Vásárolják a magyar lovakat. A japán hadsereg képvisletében megjelent Szegeden Watanabe japán hadseregbeli ezredes, akif Reiter József követségi titkár kísért. Az ezredes tisztelő látogatást tett Kubinyi Pál tábornoknál és az ő kíséretében fogja megnézni Mezőhegyesen és Szegeden a kincstári lovakat. A japán ezredesnek az a megbízatása, hogy lízezer magyar lovat vásároljon a japán hadsereg számára. A főnök földművelésügyi miniszterium szintén magyar lovakat szeretne vásárolni. Hatszáz darabnak a megvételére küldte el megbízottját Mezőhegyesre.

Szülői értekezlet. A gyomai áll. polgári iskola tanárstábjára f. hó 4-én nagyszámú szülő jelenlétében tartotta meg a tanév első szülői értekezletét. Ez alkalommal Vargha Gyula igazgató „A szülők önmiszeretéről” szólott komoly tanulságos formában, amit a jelenlevők megértvén hálásan köszönték is. Palotás István ref. hitvánár „A családi nevelésről” tartott előadást. A nagyszerű eszmefuttatás több szülő szeméből

könnyeket fakasztott, ami legjobb bizonyítéka a nagyfudású vallásánar meggyőző erejű logikus gondolkodásának.

Szombaton este egy urnát dísznőrt volt, amikor annak az urnak oly jól esett az OLAJOS tiszavidéki bora, hogy az elégnél egy kicsit többet ivott, de azért másnap semmi baja sem volt tőle.

PUBLIKÁCIÓ.

Egy buforozott szoba konyhával együtt azonnali beköltözésre kiadó. Értekezni lehet Csapó cukrásznál Horthy Miklós-ut 1236 szám.

A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszűfőző Szövetkezet a saját termésű szilva pálinkát Endrődön is méri, Tóth János községi kertész házában lehet kapni.

ÚJÉVI SZOPÓK MALAC újévkor 3 heles lesz, kapható és előjegyezhető Kovács János trafikjában.

KIMÉRŐ ügyes, szorgalmas keresetlik a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél, jelenkezni lehet Kovács János trafikjában olt a feltételek is megtudhatók. Ugyanott egy szorgalmas férfi mindenesnek felvételik, írást tudó előnyben részesül.

NAGY karácsonyi és újévi vásár 10 százalékos engedménnyel. A Gyomai Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet (Kovács János házában) igazgatósága - a nagy ünnepekre való tekintettel - minden italmemű után amit a házhoz visznek el tíz százalék engedményt ad, az amugyis megállapított mérsékelt áraból. Például: 1 liter 60 százalékos tearum vanília izzel tíz százalék engedmény után 54.000 koronába kerül. Bővebb felvilágosítást Platz József üzletvezető adja meg aki az engedményre jogosító nyugtlakat is kiadja. Ez alkalommal a fenti Szövetkezet igazgatósága minden tagnak szives tudomására hozza, hogy 1926 évre is Üzletrészenként 50 dekagramm sónak - mint vásárlási visszalátítás - kiosztását határozta, ezen só a fenti üzletben 1926. év december 20-tól 31-ig átvethető. A százalékos vásárlási visszalátítás valamint az üzletrészek után járó osztaléknak a nagy gyűlés után lesz kifizetve, a nagy gyűlés 1927. év január hóban lesz megtartva. Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívja arra, hogy minden szükségletének vásárlása előtt keresse fel üzletünket, ahol minden áru a legolcsóbban lesz kiszolgálva. Gyoma, 1926. év december hó. Szives párfogást kér az Igazgatóság.

ÉRTESETÉS! A Gyomai Gyümölcs-értékesítő és Központi Szeszűfőző Szövetkezet Igazgatósága értesíti a lakosságot, hogy a saját főzött Szilva pálinkának literjét - az ünnepekre való tekintettel - 65.000 koronára leszállította. 5 liter vételnél tíz százalék engedményt ad. Kapható Kruchió Lajos 399 számú háznál.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a községgházán is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Hölgyeim!!! A legmodernebbül berendezett uri és női fodrász üzlet gróf Tisza István uton 400 hsz. alatt Kovács János házában megnyitott. A Báb-, Bubi-, Eton hajvágást is szakszzerűen végezeni. Minden női hajvágásnál a haj hullámosítás díjtalan. Kéri a tisztelt közönség pártfogását Juhász Béla uri és női fodrász.

Ehrmann Adolf kereskedő értesíti a tisztelt vevőközönséget, hogy üveg-, porcellán- és zománccenyáru üzletét fűszer- és vegyesárukkal kibővítette, ahol így ezután mindenféle napicikkek állandóan a legelőnyösebben beszerezhetők. Lakodalmakra edényeket kedvező feltételek mellett kölcsönöz, saját főzött szódavizet házhoz szállít.

Eladó ház. A Rákóczi-ucca 679 szám alatti ház, azonnali beköltözésre eladó minden elfogadható áron.

Papp Vazul ócskavas, használt bútor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 857. tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecsavágó-daráló, egy szobabeli bútor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtók ablakok, kertizserszámok, függő és asztallámpák legnagyobb választékban. Kis kéziköcsi, rongyos vaságy, hűvő járgány, sporhelt, kályha, esztergált függőnyarló, drótkerítés bármilyen méretben. Az eladott áruk értéke gabonában is fizethető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasat, rezeit, ólmoz, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, esontolt, suhadarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas sziráfocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

HÜGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállalja takaréktűzhelyek és sirkerítések készítését és javítását. Kályhák Charlotte bélelését és minden e szakmába vágó munkát. Takaréktűzhelyek, berakott sparheltkezhz ajtók, süttők, rámak, vaskemenceajtókat a leggyeszterűbből a legjobb kivitelig állandóan raktáron. Fürdőszoba berendezéseket szakszerűen készit, javit és szerel. Költségvetéssel dímentesen szolgál. Minden nála készített munkáért jóállást vállal. Kedvező fizetési feltételek.

**T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
l e g o l c s ó b b a n v á l l a l
K E R E K E S K Á R O L Y**

TELEFON
22 SZ.**WAGNER MÁRTON FIAI Gyoma.**TELEFON
22 SZ.

Épülettfa, tűzifa, szerszámfa, szén és építési anyagok raktára, betonárak gyártása és eladása. Raktáron tartunk mindennemű és méretű fűrészelt és faragott épülettfa. Hasáb-, aprított- és fenyő tűzifát. A legjobb minőségű porosz darabos szenet és porosz diókokszot, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, duna és körösi homokot, kőport. Kátránypapírt és elszigetelő lemezt. Sodrony szegét. Burkoló szines téglát minden nagyságban. Műtrágyát. **BOGNÁROK RÉSZÉRE:** köris- és sziltönköt, köristalpat és küllöt, köris hasábfát és nyirfarudat.

GYÁRTUNK: Betoncserepet, cementlapot különböző mintákban, betoncsöveket átereszekhez, kocsí bejárókhöz és víz-levezetésre, 10, 15, 20, 30, 40 és 50 cm. átméretben. 80 cm. kutgyűrűt. Működő sirköveket és sirszegélyeket tetszés szerinti méretben.

ELVÁLLALUNK: betonutak és betonjárdák építését, valamint minden e szakmába tartozó beton és működő munkálatokat.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek, virág-állványok, konyhaberendezések és vasbutorok, sodronyágybetétek állandóan raktáron vannak Vatay Gábor mojorőre berendezett asztalos ipartelepen Gyomán, Kossuth Lajos ucca 737. szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőztéglagyárának hornyolt cserép gyártmányainak lerakata Gyomán **GROSZ ZOLTÁN fakeskedő** vasúti telepen, Endrődön a fátalpen. Fűtés gyári áron kedvező fizetési feltételek mellett a cég gyomai és endrődi irodájában.

GROSZ ZOLTÁN fátalpein: Asztalosoknak: minden méretű gőzölt-bükk. **Bognároknak:** mindenféle szerszámfák, u. m. köris, szil, akác-rönkök 40 cm. vastagságban, bükkhasítvány, stb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a **gazdaközösséget**, hogy velőgépek két évi hiteltre tetszés szerinti részletekben készpénz áron évi 7 százalékos kamattal kapható.

**PRIVÁT
disznóvágást**

elvállalok. - Bővebbet Medgyesfalvi Imre hentes üzletében vagy pedig Petőfi-tér 2 sz. alatt

Kovács János
hentes és mészáros segéd.

**HIRDETÉSEKET
lapunk részére a
„KULTURA”
könyvkereskedés is felvesz.****GYOMAI PIACI ÁRAK:**

Gabonapiac: Buza 370, rozs - , árpa 200, zab 180, lengeri szemes 170, csöves 115 ezer korona mázsánként.

Husárok: Marhahus 16, borjúhus 26, sertéshus 24, juhhus 16, szalonna 26, zsír 28-30, kolbász 30 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3000, tejfel 14-16.000 K. literenként, tehénturó 5-6000, vaj 45-50.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 35, tyúk drb.ja 30, Kacsa sovány párja 90-95, Liba sovány drb.ja 100-110, Kacsa kövér 22, Liba kövér 25, Pulyka 24 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1600 korona.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

„HUNGÁRIA”

könyvnyomdai műintézet.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruházunkat, ahol minden elképzelhető férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és szőrmebunda, kötött mellények és szvetterek, férfi- és női fehérneműek, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. osztályú személyvonat utiköltségét az „Országos Gazdakör” oda és vissza is megtéríti.

**ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK
ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE**

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

FIGYELEM!**A Tiszamalomban**

b u z a

szép és jó lisztre, pontos és előzékeny kiszolgálás mellett bármikor azonnal becsereítható, TENGERTI és ÁRPA azonnal megdarálható.

A Tiszamalomban

valamint a városi elárusítóhelyen:

Gyomai Nagyáruházban, KLEIN VILMOS R.-T.-nél minden fajta liszt, takarmányliszt, dara, korpa, buzaalj, ocsu és koptató-por napi áron kapható.

A Tiszamalomban

b u z á t

díjmentesen lehet beraktározni és mindenkor legjobb napi áron eladni.

A Tiszamalom

v i l l a m o s m ű v e

mindenféle világítási és motorikus villamosberendezés elkészítését szakszerű gyors és pontos kiszolgálással, kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos áron felvállalja.

A Tiszamalom

gőz- és kádfürdője

NYITVA VAN:

minden KEDDEN és PÉNTEKEN NŐK részére, minden HÉTFŐN és SZOMBATON FÉRFIAK részére

KÁDFÜRDŐ

minden fürdőnapon kapható.

VASUTI MENETREND**BUDAPEST - GYOMA**

Bpestől indul	5:50	10:05 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	9:53	13:01 gy.	19:08	20:14 gy.	2:02
Gyomáról indul	0:32	5:41	8:56 gy.	15:58 gy.	14:28
Bpestre ér.	5: -	11:10	11:50 gy.	18:50 gy.	20:05

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Bcsabáról indul	23:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	10:03	13:02 gy.	19:18	20:15 gy.	2:12
Bcsabára ér.	11:08	13:40 gy.	20:18	20:51 gy.	3:15

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a főbbi pedig személyvonat.

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

(Érdeklődésben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: **BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS** főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Mindenféle bankügyletet, külföldi valutában való fizetéseket, gyorsan és előnyösen eszközöl.

Váltókölcsonöket 4 havonkénti lejáráttal évi 12-13 százalékos kamattal, bármely nagy összegig folyósít. **Tőkekamattörlesztéses**, jelzálog földkölcsonöket félévi 4.4 százalékos részlet mellett 94-es árfolyamon, **Betéteket**, - melyek felmondás nélkül bármikor kivethetők, - **pengő értékben** is elfogad, s arra a legmagasabb kamatot fizeti. **Bővebb felvilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőkényebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket.
BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.

A Gyomai Takarékpénztár (NAGYTAKARÉK)

fisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy **évi 12 százalék kamat** mellett bármily összegű kölcsönt folyósít. Betéteket magas kamatláb mellett felmondás nélkül gyümölcsöztet. Kényszerkölcsönkötvényeket bármely mennyiségben átvesz.

Eladó föld.

A gróf Zichyféle ballai felosztott föld legjobb része **45 magyar hold boroszlói föld** a rajta levő 15 öles új tanya épülettel együtt — esetleg 2 darabban is — szabadkézből, előnyös fizetési feltételek mellett **eladó**. Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Bácsy és Társai Bankházánál, Gyomán.**

HIRDESSZEN

a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a GYOMAI UJSÁG-ban.

Halló!

Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI „HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL a legjutányosabb áron szerezhetők be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók, Amerikai traktor és gépolajok, Porosz szén és tüzifa, Gazdasági kötélárukból óriási választék és olcsó árak, Műtrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármily mennyiségben kapható, Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
Petőfi-tér 2. GYOMA Petőfi-tér 2.

Karácsonyfák

szépek, kaphatók a községi kertésznél Gyomán.

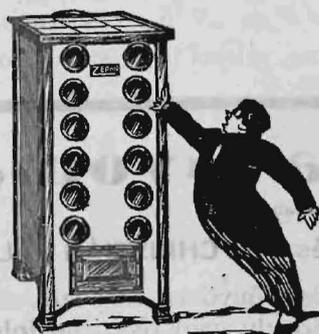
Jelzálogkölcsönt

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcsönt is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádor-utca 12.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha
10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás GYOMÁN:

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tüzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.

GYOMAI UJSÁG

✧ POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP ✧

Szerkesztőség és kiadóhivatal
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 Gyoma, Petőfi-tér 2.
 Előfizetési ár negyedévre helyben 10.000 K.
 Előfizetési ár negyedévre vidékre 12.500 K.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
WAGNER MÁRTON
 a kiadóhivatal vezetője.

A lap szellemi és anyagi részét illető
 minden megkeresés
„HUNGÁRIA” könyvnyomda
 címére küldendő.
 Lapzártá PÉNTEK, déli 12 óra.

A szeretet ünnepe.

A világtörténelemnek egyik lapjára tündölkölve fénylő, — a másik lapjára pedig komoran sötét betűkkel irt már be eseményeket és neveket a történelemnek muzsája!

Ámde Karácsony éjszakájának történetét nem a történelemnek muzsája jegyezte fel, hanem maguk az angyali karok, — s az az egyetlen név, amelyik által boldogsága és idvessége adatott a világnak: a Jézus neve nem fénylő betűkkel, hanem az egek dicsőségének káprázatával iratott fel millió meg millió embernek a szívére!

Az emberi dicsőség és nagyság fénye mellett mindig ott borong az árnyék, — a hozsánna kiáltásba belevegyszerül a jaj-nak keserű siralma s minden emberi dicsőségre és nagyságra reáborul a sirnak, az elmulásnak éjszakája, — Jézus dicsőségének és nagyságának fénye mellett azonban nincsen borulat és nincsen árnyék, — a Jézus nevét körül zengő hozsánnába és hallelujába nem vegyszerül bele egyetlen jajnak keserű siralma sem, — a Jézus dicsőségére és nagyságára nem borul reá sirnak és elmulásnak éjszakája, mert „ő az örökkévaló szeretetnek földre szállott fejedelmé”, ki éppen azért jött, hogy minden könny felszáradjon, mely végig barázdálja az orcáinkat, minden seb begyógyuljon, mely fájóvá tette az életünket, sőt

még a sirnak kebele is a mennynek kapujává változzék azon egyetlen parancsolat nyomán, mely az ő szíve, lelke, vére és élete: „Ugy szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket“!

A szeretet ünnepének, azon szent Karácsony éjszakájának sugár özöne egy gyülvölködve szeretetlen világra esett alá két ezred év előtt, holott romokban hevert Rómának, Athénnek, Jeruzsálemnek, minden dicsősége, minden nagysága, holott büneikben alásülyedt népek és emberek tépték szakgatták egymást!

És ma?...

Ma két ezredév után a szeretet ünnepének, a szent Karácsony éjszakájának sugár özöne megint egy gyülvölködve szeretetlen világra hull alá, holott romokban hever a régi, erős, hatalmas Európának minden dicsősége, minden nagysága, holott szent földéről mondhatjuk, hogy husok te szentidnek ételül vettettek a mezei vadaknak, holott büneikben alásülyedt népek, tépik, szakgatják egymást!

Megszivleli e már végre valahára a pusztító háboru elmulása után 8 esztendőre a szent Karácsonynak, a szeretet fejedelmének köszöntését e boldogtalan Európa s abban minden nemzet: Ugy szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket!

Megszivleli e már végre valahára a pusztító háboru elmulása után 8 esztendőre a szent Karácsonynak,

a szeretet fejedelmének köszöntését e boldogtalan ember világ s benne szegény és gazdag, első és utolsó, tanult és tudatlan: Ugy szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket!

Ha igen, — úgy betölt minden legszegényebb és léggazdagabb hajlékot és minden emberi szívet a boldogságnak karácsonyi mennyei ragyogása, úgy

örömmel visszhangozza minden emberi szív az angyali himnuszt: Dicsőség Istennek a magasságban, békesség e földön és az emberekhez jóakarát!

Szolgálatom, lelkem, életem és imádságom szerint ezzel köszöntöm és erre kérem én minden testvéremet a szeretetnek ünnepén!

Harsányi Pál
 esperes.

Községi közgyűlés.

Gyoma község képviselő-testület f. hó 28-án rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat legfontosabb pontja a köz-

ség főkéjének minél előnyösebb módon való gyümölcsözölő elhelyezése.

Békésvármegye felsőházi tagjai.

Mint tudjuk, a jövő hónapban összehívandó országgyűlés már két házból: a képviselőházból és a felsőházból, vagy főrendiházból áll.

A képviselőház tagjait most választotta meg a nemzet, a felsőházi tagok megválasztása és kinevezése pedig a jövő hónapban fog megtörténni.

A törvény értelmében megalakítandó új felsőház egészen más összetételű lesz mint a régi főrendiház; hozzásimul, alkalmazkodik a fejlődő viszonyokhoz. Vannak ugyan a felsőháznak született, örökös tagjai is, de megnyitk a kapuk a nemzet szélesebb rétegei előtt is.

Békésvármegye, mint törvényhatósági bizottság, a

törvény értelmében 2 rendes és 2 pót felsőházi tagot fog választani a jövő hó folyamán. Már nevek is kerültek forgalomba: Beliczey Géza nagybirtokos, kormányfőtanácsos, dr. Daimel Sándor alispán, Amburus Sándor ny. főispán, Szeberényi Zs. Lajos csabai ev. lelkész esperes, Harsányi Pál gyomai ref. lelkész esperes. Beliczey Géza jelöltségét a magunk részéről is teljesen indokoltnak találjuk. Politikailag kiválóan képzett, iskolázott ember, elnöke a Békésvármegyei Gazdasági Egyesületnek, tehát méltóképen s jogosan képviselheti vármegyénk jellegzetes gazdasági s etikai összetételét. Az ő személyében tehát a törvényhatósági bizottság egyhangulag megállapodhatik.

A Jótékony Nőegylet szeretet adománya.

A múlt esztendő karácsonyi akciójához hasonlóan ez évben is ruházattal segítette a Nőegylet községünk legszegényebb gyermekeit. A választmány, a község érdemes előjáróságának névjegyzéke alapján

30 szegény gyermeket látott el új cipővel.

A szeretet adományokat a választmányi hölgyek és a község előjárósága jelenlétében Harsányi Pál ref. esperes, egyesületi elnök az ő közismert bölcs és melegérzésű szavai kíséretében adta át a nélkülözhető gyermekeknek.

Az egyesületeink részéről megnyilvánuló ezen gondoskodó szeretet fakassza ki a megajándékozottak lelkében a hála érzetét.

Mi pedig azt kívánjuk, fogadják szeretettel a csekély ajándékot, hozzon az számukra Karácsony szent ünnepén örömet és melegséget szívéjükbe.

A gyomai Horthy-segély bizottság karácsonyi adománya.

Az irgalmasság újra megnyitotta áldást hozó kezét s ennek nyomán sok könnyet törölt le és a hála szent érzelmét keltelte föl a szegények lelkében.

A Gyomai Horthy-segély akció f. hó 20-án a község-házán

60 iskolás szegény gyermeknek új cipőt osztott ki, s azonkívül a község szegényei részére 1000 kilogram kenyérlisztet adományozott.

A jelenlevőkhöz Répás Pál ref. lelkész, bizottsági elnök megható szavakat intézett. Az Üdvözítő születésének közelgő ünnepi hangulata, és a szónok meleg, érzéstől izzó szavai mélyen a szívekbe vágtak s a meghatottság könnyeit csalták a szemekbe.

A megajándékozottak nevében egy kis iskolás gyermek mondott köszönetet a bizottság nagylelkű adományozóinak.

A Gyomai Sport Club teaestélyei.

A Gyomai Sport Club Újévtől kezdve minden második vasárnap délután 4 órától kezdődőleg az Uri-Kaszinó nagytermében táncos és cigánymuzsikával egybekötött teadélutánokat honosított meg. A tea és a szórakozás díja 80 fillér, azaz 10 ezer korona.

Ugye egyszerű és igen megszokott hirdetés ez, pedig micsoda nagyszerű és frappáns eszmének a megvalósulását jelenti számunkra. A vasárnap délutánjának egyhangúsága unottságába friss élelet, lüktetést, vidámságot, életményt hoz. Éltrekeltek a boldog békeidők eddig sokat emlegetett „fillér estéi“.

Társadalmunk már régen várta az ilyen irányú kezdeményezést, de nem akad senki, aki fáradságot vett volna magának ahhoz, hogy az ifjuságot együvé hozza. Pedig az egyetértésnek, a szeretetnek nagy és fenséges gondolataért minden egyéni érdeket és ambíciót odaáldozásnak számos tündöklő példáját láttuk már Gyomán a legutóbbi rövid évek alatt.

Örömmel látjuk tehát, hogy a GySC nemes vezetősége, élén a modernül gondolkodó s az ifjuság ügyeit szíven viselő elnökével: Madarass Gyula malom igazgatóval a megvalósulás újára vitte a mindnyájunk által rég óhajtott vágyat: községünk nagyraihivatott arany ifjuságának megértő szeretetben és egymást megbecsülésben kedélyes szórakozás céljából való összehozását.

Ezek után már csak a közönségünk jóakarátán múlik, hogy a kitünő eszme megvalósulása ne szalma láng, de fejlődő valóság legyen. (hr.)

TÁRCA

Szerelem.

Írta: Mányiné Prigl Olga.

Összekerültek. A fiatalok asszony és a kis jegyzősegéd...

— Gondolta volna-e valaha, — mondta a jó fiu, mikor bevezette a vékony asszonykát a kétszobás apró lakásba, a mely keltejüknek most olyan szépnék látszott, mint a menyország. Uj, tisztá és puha volt minden. A kisasszony félve őrzött kézimunkái most ott ékeskedtek minden butor darabon. Palyolat fehérneműit, mikkel tele volt a szekrény, szinte félve simogatta meg a férj, mintha elolvadnának a keze érintésétől.

— Hogy tudott ennyit beszerezni Magdácska? — ragyogott a szemé, mert szintén volt érzése a szép iránt, a szegény fiunak.

Az asszonyka elpirult. Most fullenlett először életében. Restellte bevallani, hogy a szekrény legmélyén van egy áruló papíros, ami megmagyarázta mindent.

Magdácska adósságot csinált. De kénytelen volt vele. A szegény menyasszonyokat nem ruházza úgy fel a jó Isten, mint a mezők liliomait, viszont a boldog vőlegény se vallotta be, hogy nem állhatott kirosztosodott kézzel az oltár elé.

Egy közös fiuk azonban mégis volt. A keveske butor részletre vették...

Karácsony másnapján tartották az esküvőt. Fagyos szél sikoltozott a kis falusi házak apró nádtetői fölött, de ők úgy érezték mintha körülöttük virágok nyillanának.

Másnapos asszony korában Magdácska már ismét tanítani mert az iskolába. Az ebédet egyelőre a vendéglőből hozták. Iskola után mosolyogva találkoztak össze s kéz kézben indultak haza.

Az ebéd kevés is volt, el is hűlt, mire a takarítóné betárolta. de ők nem vettek észre semmit. Csak úgy egy hét múlva próbálta megjegyezni a boldog férj:

— Magdácska, talán szakácsnéit kellene fogadnunk...

A menyecskének kérdőjelet lett az arca:

— Honnan, — miből?

A takarítónéjuk vállalkozott rá, hogy megfőz. Megteszi egy kis maradékért, szivességből. Őt éhes gyereke van otthon.

Magdácska pontos háztartási könyvet vezetett, a képzőben bizonyára kiünőt kapott volna érte, azonban fájdalommal jutott tudatára a hónap végén annak, hogy a háztartási rengeteg pénzbe kerül. Sajat fizetése teljesen felment rá, sőt néha az uráéból is pótolni kellett, olyankor meg valamelyik részlet ma-

ra. Itt el, a mi úgy bántotta, hogy aludni se tudott mialla. Arról ugyan fogalma sem volt, hogy a ház egyik homályos zugában állott egy búvós kosár, amibe látatlan nagyon sok minden bevándorolt. Naponként fél-márék liszecske, pár darab kockacukor, s másféle, de ugyan hogy is jutott volna eszébe gyanakodni, neki, aki a lelkének jobb felébe adta oda az istenadta népnek.

Közben tavasz lett.

Az almafák javába bontogatták szirmocskáikat. Magdácska sokat szédült, sápadt és álmos volt. Alig várta az iskola végét.

Dalos jókedvre fakadt az első vakációs napon. A kézimunkától rózsásra pirosodott az arca, nekigömbölyödött, sohase volt olyan szép életében.

Öszre hazajött a baba. Egy szürke novemberi reggel Magdácska nem ment fel az iskolába.

Az iskolaszéki tagok kissé hosszú képpel ültek össze. Ezt az egy ténykedést nem kívánták annak idején a pályázóktól...

Kis mama kicsit sápadt volt, amikor újra felment az iskolába de bizonyos méltóság ömlött el vékony alakján. Ment minden a maga rendjén, csak a fiz órai szünet lett hosszabb, míg a babához hazafutott, aki mellé kis dadát fogadtak. Utóbb ép azért új lakásba kellett költözniük közelebb az iskolához. Ez drágább volt néhány

koronával, úgy hogy a részletek hihetetlen kicsi summára zsugorodtak össze.

— Valami privát munka után kell nézni Magdácska, — mondta a boldog apa, mialatt theát segített főzni a sivalkodó trónörökösnek. Az asszony föltekintett az irkajavításból:

— Privát — munkát edes Istenem, mikor mosl se tudja, mihez kapjon. Egy csomó megkezdett harisnya is vár rá, ha egy kicsit nem segít benne, sohse lesznek vele készen a lányok. A takarítónét elkeltett küldeni, mert már a szemét lopja ki. A baba nő, annak ruhát kellene varrni. A kis dada nem lehet bizni a mosást, vasalást...

Magdácska csak javította tovább a fintás irkákat. A baba is elaludt s közben a férfi szepegeve vett elő a zsebéből három kék borítékot. Mind a háromban pénzt kértek az udvarias hitelzők.

— A kataszteri hivatalnál elég jól fizelik a másolási munkát és neked edesen gyönyörű írásod van...

Az asszony nem felelt. Fáradt feje ott pihent a vékonyka karjain. Baba hihetetlen kis zsarnok, az éjjel se aludt egy pölytet sem. Kismama alszik s álmlában talán ismét szépnek látja azt a világot, amibe kéz kézben indultak utra egykor, nem is olyan régen...

Messinger Mór Utóda GROSZ ZOLTÁN

GYOMA. Telefon 23.

f a t e l e p e i :

ENDRŐD. Telefon 14.

Nasici Tanningyár és Gőzfűrés r.-i. keményfa termelőseinek, nevezetesen kőris, szil, bükk, éger, tölgy, jávor, hársanyag fűrészelve és rönkölve, **tölgyparketta**, Eternit Művek palagyártmányainak, Weisz Manfréd acél- és fémművei r.-i. gépgyártmányainak, Bohn M. és Társai gőztéglagyár cserépgyártmányainak **egyedárúsítója**.

Állandóan raktáron, és szállít vagontételekben, bármely vasuti állomásra minden méretű és minőségű épület és szerszámfát. Minden fajta tüzelési anyagokat u. m. hasáb, aprított és fenyőtűzifát. Hazai és külföldi szenet és kokszt, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, dunai és ladányi köröshomokot, kőport, sodronyszeget, kátránypapírt, elszigetelő lemezt, minden méretű sodronyfonatot. **Gyártok:** Gyomán betoncserepet, Endrődön betoncserepet, cementlapot, betoncsöveket. - Elsőrangú bankösszeköttetésem folytán **legkedvezőbb fizetési feltételek mellett** is árusítok. **Árajánlatot a legnagyobb örömmel adok.**

A helyisajtó jelentősége és feladata.

Minden magasabbrendű szervezet sejtekből áll, melyek mindegyike önálló életet él, önálló életműködést végez, de mindezt a köz, az egész szervezet érdekében teszi. Egyes sejtek növekedése, szaporodása, elhalása a szövetek, s végeredményben a szervezet fejlődését, pusztulását vonja maga után.

Ilyen élő szervezet a társadalom is, sejtfeljei a társadalmat alkotó egyedek, kiknek élete, anyagi-és szellemi-, kulturális-, művészi fejlettsége határozza meg a köz, a társadalom organumát.

Ennek is, miként az egyéneknek lelke van:

a tömeglélek.

Ez különbözik az egyén pszichéjétől, törvényei erre nem alkalmazhatók, mert érzéseinek, hangulatainak, akaratának mások a forrásai és különösen mások az eszközei, melyekkel a tömeglélek érvényt szerez akaratának.

A társadalom tömeglékének legfőbb kifejezője a sajtó. Ezel az eszközzel igyekszik kívánságait kifejezni, ezzel buzdít, körhöl, kritizál és ostorok, végeredményében épít vagy rombol.

Nem lehet tehát közömbös a társadalomra az, hogy a helyisajtó irányítói, munkatársai a társadalom mely rétegéből kerülnek ki, minő a képzettségük, felfogásuk, világnézetük. A helyisajtó feladata egészséges közszellem létesítése és annak helyes vágyára való terelése.

Képviselői, munkatársai tehát kell, hogy nemcsak átlag műveltséggel rendelkezzenek, - hanem széles látókörű, logikus és éles gondolkozású, helyes világnézetű és puritán jellemű egyéniségek legyenek.

A sajtó jellegét mindenkor a hely adja. Más az a városban és más vidéken.

A város már természeténél fogva több és érdekesebb esemény színhelye; társadalmi megértőbb, benne sokféle képzettségű

gyű egyén él, kiket érdekel a közhelyük élete, mozgalmi és minden apró eseménye. Ott tehát megvan a sajtóorganum fejlődése számára úgy az anyagi, mint a szellemi feltétel.

De sajnos nem így van ez a vidéken, ahol esemény alig van, a mozgás, a társadalmi élet pang. A sajtót létrehozó egyetemes hiány érzet itt nem nyilvánul meg olyan intenzíven, hogy az feltételek, áldozatkészégre is sarkalja a közönség zömét.

A vidék, a község többségét a nem érdeklődők, a mindent lekicsinylők, a „minék az“ elvű vallók teszik.

Itt tehát hiányzanak a sajtó életét feltételek, lassanként elcsorvad, elpusztul, vagy legjobb esetben eltévesztve hivatását, egyes társadalmi csoportok rosszakaratu szócsove lesz s nem szolgálja a köz javát.

Hogy a vidéki sajtó fejlődésén, viruljon, ahhoz két tényezőre van szüksége:

1.) anyagi feltételekre,

azaz a közönség érdeklődésére, iránta, szeresse, olvassa, hozzon csekély anyagi áldozatot érte. Nem sokat kíván a lap, csak heti 12-15 fillért, ennyit tudhat áldozni, minden polgár;

2.) hozzáértők munkásságára,

mondjuk szellemi áldozatkészégre. Hiszen mindenki tudja, hogy a vidéki sajtónak nincsenek fizetett munkatársai, szerkesztői, tudósítói itt mindenki a közért idealizmusból dolgozik, annál inkább van szükség tehát jóakaratu támogatókra.

Minden egyesület, minden társadalmi mozgalom vegye igénybe a helyi sajtót, értesítse céljairól, törekvéseiről.

Kapcsolja bele azt az ő életébe. Legfőbb elv a sajtónál a frissesség. Kellő időben adni a tudósítást, ez a nyílja a helyilap közkedveltségének! Ehhez kérjük a közönség segítségét. Minden érdekes, ami lakóhelyünkön és a környéken történik.

Aki szereli szülőföldjét, annak szeretnie és támogatnia kell a helyilapot is. Ha a sajtó nem tudja magát képviselnie valahol, a tudósítást végezze el

helyette a jóakaratu helyettese, a mozgalom, egyesület vezetősége, hadd jelenjen meg minden, a köz érdekében létrejövő főrekvés, mozgalom ott a helyilapban.

Minden egyesület válasszon a tagjai sorából egy hírlapi tudósítót, aki mindenkor röviden beszámoljon a helyisajtó szerkesztőségének.

Igy kapcsolódik bele az egyén a közösségbe. Dolgozni a közösségért, embertársainkért és a hazáért a munkabírás idejében, minden téren, melyre hivatásunk és tehetségünk vezet, nemcsak azért, hogy megelégedést szerezzünk magunknak, hanem azért is, mert az ember társas lény és mint ilyen, az egyéni boldogságát sem érhetné el a társadalomtól kiszakulva, elszigetelten.

Hreblay.

Szilveszter-estély.

Az Uri-Kaszinó, a Gyomai Sport Club és a Jótékony Nőegylet ez évben közösen rendezi meg a Szilveszter-estét a Kaszinó helyiségeiben. A három egyesület vezetőségének ezen elhatározása fölött csak örömeinket és elismeréseinket fejezhetjük ki, mert a szeretet, az egyetértés és a társadalmi megértés jegyében történő minden ilyen összejövetel szerintünk csak egy célt szolgál: közönségünk fejlődését, a polgárság közötti testvéri szeretet fokozását s végeredményében hazánk felvirágoztatását.

Külön kell megemlékeznünk a GySC és az Uri-Kaszinó nemes áldozatkészégéről, amennyiben választmányaik azt a határozatot hozták, hogy ezen estély minden jövedelmét a Nőegylet jótékony céljaira engedik át. Áldás kísérelje a nemesen gondolkozó egyesületek vezetőségének munkásságát.

Olvasó közönségünkhöz.

Karácsony szent ünnepén szeretettel köszöntjük a Gyomai Ujság lelkes és megértő olvasóközönségét, kívánva nekik boldog és szeretetteljes ünnepeket.

Köszönjük íóságukat, nemes áldozat készségeiket, mellyel igyekeztek bennünket támogatni s lehetővé tették, hogy a közérdekben megindított helyilapunk nemcsak Gyomán, hanem a vidéken is meggyökeresedett és most szépen fejlődik. Mi továbbra is ugyanazzal az igyekezettel, mellyel azt eddig is tettük, haladunk a kifűzőtt cél felé, szem előtt tartva közönségünk polgárságának érdekeit. Hisszük és reméljük, hogy hazafias szolgálatunkkal hozzájárulhatunk az újjáépítés nagy munkájához, egy szebb, jobb és erősebb nemzeti hajlék felépítéséhez. Ehhez kérjük olvasóink további jóakaratu támogatását.

A jövő évtől kezdődőleg új előfizetést nyitunk a Gyomai Ujság olvasói részére, szeretettel kérve annak megújítását.

Előfizetési díjak helyben és vidéken:

**1 negyedévre 1 P. 80 fillér,
1 félévre 3 P. 40 fillér,
1 egész évre 6 P.**

Egyes szám ára 15 fillér.

Az apró és a nagyhirdetések árszabása a régi marad.

Hazafias fűszetelekkel
a Gyomai Ujság
kiadóhivatala.

Pengő - korona átszámítási táblázatok árusítása. A pengőértékre való áttérésnél a közönség szükségletének kielégítésére a m.kir.pénzügyminiszterium pengő - papirkorona és papirkorona - pengő átszámítási táblázatokat adott ki, még pedig egyet füzet alakjában, amelynek ára 10 fillér (1250 papirkorona,) egyet ivalakban, melynek ára 6 fillér (750 papirkorona.) - **A táblázatok a postahivataloknál kaphatók.**

Ujtás a bankügyletek terén.

Nemrégén hírt adtunk arról, hogy a gyomai Bácsy és Társai Bankház egyik igazgatójának a budapesti nagy bankokkal folytatott tárgyalásai folytán olyan nagy tőke áll rendelkezésére, hogy ma már a Banknak módjában van nemcsak községünk, de a messze környék hiteligényeit a mindenkor viszonyoknak megfelelően előnyösebb módon kielégíteni.

Az alig néhány éve alakult Bankház, a kiváló szaktudás, agilitás és az ügyleleteknek gyors és előnyös lebonyolítása által máris ezen környék egyik jelentős pénzügyi intézményévé fejlődött. Hogy a közönség részére minő kényelmet és nyugalmat hoz, azt a mai számunkban közzétett hírdetése frappáns módon mutatja.

Most ismét egy fontos ujtást hozott be, melynek folytán az utazó közönségnek nem kell többé félnie attól, hogy pénzt elveszít, mert a Bácsy és Társai Bankház a befizelt összeg ellenében az utazó részére csekket állít ki, melyet a Pestii Magyar Kereskedelmi Bank fő vagy számos fiók pénzára felmutatás ellenében készpénzben bevált.

A Bankháznak mai számunkban közzétett hírdetésére külön is felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Bolondgomba.

Karácsonyi vakációra vót írthon a nagy deák. Mán Pestről. Rígen nem vót írthon. Meg oszt az apjának is nevenapja vót, disznót is ölték, hát sógorság, alyafiság, komaság begyűlt.

Vacsora után egyszer csak beboltorkál Isván bácsi. Hogy ű felköszönfi a gazdát, meg osztán a deákkal is vóna ekkis beszígyye. Van nígy esztendeje, hogy nem beszélt vele. Vagy ű vót a tanyán, vagy a deák nem vót írthon.

Ital vót az öregbe; de azír be lehetett még creszteni.

A hogy felköszönfi a gazdát, megissza a pohár bori, megköszönfi szípen, hát csak odasomfordál a nagy deákhoz:

„De rígen nem láttam“.

„Én sem kendet, Isván bácsi. Hogy van ken“?

„Mint álléle öreg cseléd“.

Dehogy, dehogy. Legín még kend a talpán“.

„Émmán—legyint az öreg—hanem az unokám“.

A deák még nem tudta, hogy az öregnek unokája is van.

Tanácsatlanul nézett szét. Hát olyan rígen elszakadt ű mán hazúlról?

Észreveszi az öreg, hogy a deák zavarba van.

„Tudja, a jányom, Eszli, a

kível együtt jártak oskolába. Mán ű mindent kifanult. Firhe is ment. Harmadik esztendeje. Mán unokám is left. Fiú. Hát maga sokáig tanul-i még? Pap-i mán“?

„Hajaj! Isván bácsi, még bizony soká“.

Az öreg egy kicsit közelebb hajlik, oszt csendes hangon sajnálkozik:

Ugy-i, egy kicsit gyenge elméjű“?

Csörgő sapkás.

Góbéságok.

- Ugor. -

Elmúlt a választás,
A zajgásnak vége,
Csendbe borult esmeg
Gyoma és vidéke.
Követ jelöltek föl
Es meglistult a táj,
Nem zakatol immán
Községünkben a sok párt.

Kár pedig hogy vége
Left a választásnak,
Nagyon teccelt nekem
És Károj komámnak.

No, a haza sorsát
Kettőnkre kell bizni,
Akkurátusabban
Elintéznők biz mi.

Minden három hétben
Választást csinálnánk,
Jaj, az adók mián
Ránkör nem vóna ránk!

S ha még Elemér es
Kettőnk mellé állna,
Még Osváth bályánk es
Melleffünk ágálna.

De mivel hogy immán
Erre remény nincsen,
Befejezem a szót
E rigmusból íten.

Eléveszem esmeg
Azt a béigért szót
Mejiben Károj komám
Kabátfyáról szó vót.

Mivel azonban mán
Ki lesz a fiz strófa,
Csak a jövő héten
Keríthetem sorra.

Ám, hogy ne mongyák hogy
Kurta eszü vagyok,
Addig es kellemes
Ünnepet kívánok.

Karácsony a szegényházban. A gyomai jótékony nőegylet a községi szegényekről megemlékezve fehér kaláccsal ajándékozta meg a szegényház lakóit, Kner Izidor ur pedig 10 liter bort ajándékozott részükre. A szeretet adományt Harsányi Pál esperes és Hartenstein Ignácné urnő elnökök személyesen adták át csüőtörökön délután szeretetteljes szavak kíséretében.

Autóbusz járat.

Füzesgyarmat-Szeghalom-
Körösladány és Gyoma
között.

Uj autóbusz járat indult meg e napokban, mely Füzesgyarmat-Szeghalom-Körösladány és Gyoma között bonyolítja le a személyforgalmat, lehetővé téve ezen mellékszárnyak a békéscsaba—budapesti vasúti fővonalba való közvetlen bekapcsolódását.

Igaz ugyan, hogy ezen vidék vasúti összeköttetése ezideig is megvolt a mellékszárny vasutipályája által, azonban a nagy kerülővonal rendkívül megnyújtotta a vonat menetidejét s így a mindinkább rohamosabban fejlődő ipar-, kereskedelem- és mezőgazdasági érdekeltiséget nem lehet birta kielégíteni. Az uj autóbusz járat minden Budapest- és Csabáról érkező és induló vonatokhoz közlekedik. Értéstitésünk szerint km.-ként 8 fillér a viteldija. Ennek segítségével a tanyai lakosság is ezentul könnyebben tud majd a központtal érintkezni.

HIREK

Ünnepi istenítiszteletek. A gyomai ref. templomban Karácsony első napján d. e. fél 9 órakor prédikál Harsányi Pál esperes, ágendázik Répás Pál lelkész. Ünnep másodnapján d. e. fél 9 órakor prédikál Lányi Pál legátus. Ő év előeslőjen d. u. 2 órakor imádkozik Répás Pál lelkész. Ujév első napján d. e. fél 9 órakor prédikál Répás Pál lelkész, ujév 2-ik napján vasárnap d. e. fél 9 órakor prédikál Palotás Isván hitoktató lelkész. Az evangélikus templomban Karácsony első napján d. e. 9 órakor es d. u. 2 órakor német istenisztelet, Karácsony második napján reggel 8 órakor urvacsora osztiás német nyelven, 9 órakor istenisztelet magyar nyelven.

Meghívó. A Gyomai Jótékony Nőegylet az Uri Kaszinó és a GySC tagjaival karöltve Szilveszter estén az Uri Kaszinó összes termeiben 1/2 9 órai kezdettel rövid műsorral egybekötött vacsora utáni összejövetelt rendez, melyre az egyesület tagjait lisztelettel meghívja az elnökség. Belépődíj 10. ezer korona. Külön meghívókat nem küldnek.

Hoi töltésük el a Szilveszter estét? A Gyomai Sport Club kedélyes összejövetelt rendez Szilveszter estén az Uri Kaszinóban. Hogy a jelenlevők minél jobban szórakozhassanak, az egyesület erre az alkalomra íársult az Uri Kaszinóval és a Nőegylettel s együtt gondoskodik vidám műsorról. A vacsora utáni összejövetelre a tagok és azok vendégei pontosan 1/2 9 órakor sziveskedjenek megjelenni. Belépődíj 10 ezer korona.

Uri Kaszinó tagjai figyelmébe. A Kaszinó választmánya ugy határozott, hogy a szokásos Szilveszter estét rövid műsor keretén belül a GySC tagjaival és a Nőegylettel együttesen 10 ezer koronás belépődíj mellett tartja meg a helyiségekben. Az összejövetelen a tagok és vendégeik fél 9 órakor sziveskedjenek megjelenni.

Egyesületeink vezetőségének. Lapunk mai számában foglalkozunk a helyisajtó jelentőségével és feladatával. Erre a közleményünkre külön is felhívjuk a különböző egyesületek vezetőségét, kérve őket, tegyék magukévá a felvetett gondolatainkat, értesítsenek bennünket mozgalmairról, hogy az olvasóközönségünk tudomást szerezhessen minden törekvésről, azt támogassa s így járuljon hozzá mindenki községünk kulturális, gazdasági, — ipari fejlődéséhez. Összetartásban van az erő, fogjunk tehát össze a köz-, a haza érdekében.

Felülfizetek. A Gyomai Dalárda mulikori hangversenyén Kner Izidor 450.000 K., Spitz Jakab pedig 200.000 K., fizetett felül. A rendezőség ezulon mond köszönetet.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Onképzőköre az Uri Kaszinó összes helyiségekben, saját könyvtára javára az Onképzőköri műkedvelő gárdájának közreműködésével, 1926 december hó 25-én, Karácsony első napján műkedvelő-előadást és december 26-án, Karácsony másodnapján műkedvelő előadással egybekötött zárkörű táncmulatságot rendez. Színre kerül: Bús Fekete László — Zerkovics „A nóta vége“ c. operett.

Október hónapban befolyt adók. Gyoma község polgárai október hónapban az együttesen kezelt adókban 65.550 arany koronát, ebadókban 9 millió papir koronát fizettek be.

--- Tessék itt levágni. ---

Hirdetési szelvény.

Minden előfizelőnk és olvasónk aki 10 íly szelvényt szolgáltat be, díjtalanul közölhet egy publikációs hirdetést.

Wagner Márton Fiai Gyoma

TELEFON SZÁM 22.

Társas viszonyban Endrődön VASZKÓ MIHÁLY és TÁRSAI céggel TELEFON 12.

WAGNER MÁRTON és FIAI Mezőberény

TELEFON 23.

fakereskedők és beton vállalkozók.

Telepeinken állandóan raktáron tartunk minden méretben és minőségben fűrészelt és faragott épületfát, hasáb, aprított és fenyő tűzifát és akácoszlopot. **BOGNÁROK RÉSZÉRE:** kőris, szil és akácrönköt, kőristalpat és küllöt, kőris hasábfát és nyárfarudat. — A legjobb minőségű porosz szenet és porosz dió kokszt, retorta faszenet, mely anyagokat wagentételben is bármely állomásra szállítunk. M.Á.K. cementet, meszet, dunai és körösi homokot, kőport kátrány-papírt és elszigetelő lemezt. Sodrony szeget. Burkoló téglát minden nagyságban.

Műtrágyát minden fajtában.

GYÁRTUNK: betoncserepet, cementlapot különböző mintákban, betoncsöveket átereszekhez, kocsí bejárókhoz és vízlevezetéshez, 10, 15, 20, 30, 40 és 50 cm. átméretben. Beton kutgyűrűt és beton kádat 80 cm. belméretben.

Beton-vályukat minden hosszúságban.

MŰKŐ SIRKERITÉSEKET és **SIRSZEGÉLYEKET** tetszés szerinti méretben.

Vállalunk: Betonutak, járdák, átereszek, kerítések, vasbeton oszlopok és „Hungária” fonatu kerítések, lépcsők, valamint minden e szakmába tartozó beton és műkő-munkálatokat.

Bácsy és Társai Bankháza

Telefon szám: 21. **G y o m a .** Telefon szám: 21.

(Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsabán.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, VASS GÁBOR, ügyész: Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN

Váltóhiteleket nyújt bármely nagy összegig kezesség, vagy jelzálogos biztosíték mellett ezidőszent évi 12 százalék kamat mellett, tetszés szerint 3 vagy 6 havi lejáratral.

Jelzálogos tőkekamat törlesztéses 7 és fél százalékos földkölcsonöket 35 évre félévi 4.4 százalék annuitás mellett folyósít 93-as árfolyamon.

Kereskedőknek, iparosoknak folyószámla alakban nyújt hitelt, s megbízásukra kifizetéseket dijtalanul — átutalással gyorsan eszközöl.

Megbízásra másutt fentálló drágább tartozásokat azonnal kifizet.

Betéteket, melyeket bármikor felmondás nélkül visszafizet, ezidőszent 10 százalék kamatra elfogad.

Vesz mindenféle idegen valutát, ezüst és aranypénzt, kényszerkölcsonkötvényeket, tőzsdén jegyzett értékpapírokat a legmagasabb napi árfolyamon.

Leggyorsabban eszközöl bármelyik külföldi államba szóló kifizetést.

A vele szoros összeköttetésben álló PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANKRA SZÓLÓ CSEKKEKET BOCSÁJT KI, melyek úgy a nevezett intézet budapesti fő, vagy fiók pénztáránál, valamint bármely külföldi banknál beválthatók.

Hirdetmény. A Gyomai Takarékpénztár 1926. évi április hó 25-én megtartott LIII-ik évi rendes közgyűlésén hozott határozatából kifolyólag felhívjuk tisztelt részvényeseinket, hogy

1.) Tulajdonukban levő 2000 K. n. é. részvényeiket folyószelvényeikkel, - illetve VII-ik kibocsátású ideiglenes részvény - elismervényeiket f. évi december hó 20-tól 1927. évi június hó 20-ig az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt mutassák be illetve helyezték letétbe. **2.)** A letétel alkalmával elismervények adatainak ki 1926. évi osztalékszolvénnyel, mely elismervények ellenében 1927. évi április hó 15-től kezdve az új pengő n. é. részvények 1927. évi kezdő szelvényeikkel kifognak adami. **3.)** Törődék részvények kiegyesztését, részvényeseink érdekében kialakulandó forgalmi árban közvetlített ugyan, de kötelezettség nélkül. **4.)** A kicserélésre be nem mutatott régi K. n. é., valamint törődék pengő részvények 1/3-öd részvényekként maradnak forgalomban 1928. évi április hó 25-ig, mely határidőn túl a be nem mutatott részvények és törődék pengő-részvény elismervények eladottnak és az eladott részvények vételára a részvényesek rendelkezésére áll; míg maguk a részvények a P. M. rendelet 13. §-a értelmében hatályukat veszítik. **5.)** Az új pengő n. é. részvények 1-es (10 pengő n. é.) címletekben lesznek forgalomba bocsátva.

Gyoma, 1926. évi december hó 18-án.

A Gyomai Takarékpénztár Igazgatósága.

Mozí. Az Apolló filmszínház a karácsonyi két ünnep napra a filmirodalom két legkiválóbb gyöngyét hozza a gyomai mozikedvelő közönségnek. Az első napon, december 25-én Wilde Oszkárnak, a világhírű angol írónak „Lady Windermere legyezője” című rendkívül izgalmas regényéből készült hasoncímű filmfrakciót mutatja be. A darab csodaszép pazar interieur és exterieur felvételei méltó feltűnést fognak keltetni. A rendezés Lubits Ernő zsenialitását dicséri. A cselekmény főmórsége, az események frapárs fordulatai, az izgalmas jelenetek hosszú sora nyűgözik le a nézőt. A második napon, december 26-án az amerikai nagyszíni filmek egyik legnagyobbika a „Boitány Palm - Beachben” kerül színre. Ez a darab a világ legszebb helyén, ahol az örök tavasz virul a paradicsomi szépségű Flóridában játszódik. Cselekménye megkapó és megható. A főszerepben Glória Swanson, Amerika legnagyobb filmstarja legragyogóbb alakítását nyújtja. Az előadások a szokott időben kezdődnek és a helyárok rendesek. Már most felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét a moziban újév napján színre kerülő „Az éjfél nap”-című filmadarabra, amelynél szebbet a filmtechnika és filmrendezés még aligha produkált.

Most van olyan bor OLAJOS LAJOS-nál, amelyet még nem ivott

PUBLIKÁCIÓ.

Egy teljesen jó karban levő gramofon és lemezek. Egy gyűjtemény, 2 ágy, egy cselédágy sirogósen eladó.

KÉSZ FÉRFIRUHÁK Olajos Lajosnál Gyoma, Tompa Mihály (Iskola) utca 872 szám alatt december 31-én délután 2 órakor önkéntes árverésen jutányos áron eladottnak.

A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet a saját termései szilva pálinkát Endrődön is méri, Tóth János községi kertész házában lehet kapni.

ÚJÉVI SZOPÓS MALAC Újévkor 5 hebes lesz, kapható és előjegyezhető Kovács János trafikjában.

KIMÉRO ügyes, szorgalmas keresetlik a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél, jelenkezni lehet Kovács János trafikjában ott a feltételek is megvitathatók. Ugyanott egy szorgalmas férfi mindenesnek felvétetik, irást tudó előnyben részesül.

NAGY karácsonyi és újévi vásár 10 százalékos engedménnyel. A Gyomai Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet (Kovács János házában) igazgatósága - a nagy ünnepekre való tekintettel - minden általános után amit a házhoz visznek el tiz százalékos engedményt ad, az amugyis megállapított mérsékelt árából. Például: 1 liter 60 százalékos tearum vanília izzel tiz százalékos engedmény után 54.000 koronába kerül. Bővebb felvilágosítást Platiz József üzletvezető adja meg aki az engedményre jogosító nyugtákat is kiadja. Ez alkalommal a fenti Szövetkezet igazgatósága minden tagnak szives tudomására hozza, hogy 1926. évi üzemelésenként 50 dekagramm sónak - mint vásárlási visszatérítés - kiosztását határozta, ezen ső a fenti üzletben 1926. év december 20-tól 31-ig átvehető. A százalékos vásárlási visszatérítés valamint az üzletrészek után járó osztaléknak az üzemelés után lesz kifizetve, a nagy gyűlés 1927. év január hóban lesz megtartva. Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmé felhívja arra, hogy minden szükségletének vásárlása előtt keresse fel üzletünket, ahol minden áru a legolcsóbban lesz kiszolgálva. Gyoma, 1926. év december hó. Szives pártfogást kér az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS! A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet igazgatósága értesíti a lakosságot, hogy a saját főzésű szilva pálinkának literjét - az ünnepekre való tekintettel - 65.000 koronára leszállította. 5 liter vételnél tiz százalékos engedményt ad. Kapható Kruichó Lajos 399 számú házában.

Hölgyeim!!! A legmodernebbül berendezett úri és női fodrász üzlet gróf Tisza István uton 400 hrsz. alatt Kovács János házában megnyílt. A Báb-, Bubi-, Eton hajvágást is szakszerűen végzem. Minden női hajvágásnál a haj hullámosítás díjtalan. Kéri a tisztelt közönség pártfogását Juhász Béla úri és női fodrász.

Minden, a GYOMAI UJSÁG-ban közölt publikáció a község házában is kihirdetettik annyiszor, ahányszor a publikáció közöltetik.

Papp Vazul ócskavas, használt butor és fémkereskedő, Gyoma, Jókai M. (Dohány) - ucca 857. tudalja a nagyérdemű közönséggel, hogy nálla a legjutányosabb árban lehet kapni szuszter, szabó és női varrógépeket, zongora, gramofon és hegedű, szecskavágódaráló, egy szobabeli butor, szublót, gyermekágy, mázsák, hintőfederek, ajtók ablakok, kerfiszerszámok, függő és asztali lámpák legnagyobb választékban. kis kéziköcsi. ruganyos vaságy, hēvér járgány, sporhell, kályha, esztergált függönytartó, drókerítés bármilyen méreletben. Az eladott áruk érleke gabonában is fizelhető. Ugyanó vesz mindenféle ócskavasot, rezel, ólmot, cinket, törött gépeket, hasznavehellen rádiókat, rongyot, csontot, su-badarabot, és bármilyen üvegeket. Könnyű két lovas stráfocsiján mindennemű kisebb fuvarokat olcsó díj-szabás mellett vállal.

Ha Karácsonykor jó bort akar inni, vegyen Olajos Lajostól, akitől zárt edényekben literenként is kivihető.

Ehrmann Adolf kereskedő értesíti a tisztelt vevőközönséget, hogy üveg-, porcellán- és zománcedényáru üzletét **fűszer- és vegyesárukkal** kibővítette, ahol így ezután mindenféle napcikkek állandóan a legelőnyösebben beszerezhetőek. **Lakodalmakra** edényekkel kedvező feltételek mellett kölcsönöz, saját töltésű szódavízet házhoz szállít.

HUGYECZ LAJOS lakatosmester Gyoma, Temető ucca 572 elvállala **takaréktűzhelyek és sárkerítések** készítését és javítását, **kályhák Char-lotte bélelését** és minden e szakmába vágó munkát. **Takaréktűzhelyek, berakott sparheltekhez ajtókat, sűtők, rámkák, vaskeccenceajtókat** a legegyszerűbből a legjobb kivitelig állandóan raktáron. **Füredőszoba berendezéseket** szakszerűen készít, javít és szerel. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Minden nálla készített munkáért jóállást vállal. **Kedvező fizetési feltételek.**

Autóbusz próba-menetrend és viteldijárjegyzék.

Közlekedés december 20-tól kezdve minden nap van.

MENETREND:

Füzesgyarmatról	indul reggel	6 óra 30 perckor
Szeghalomról	indul reggel	7 óra — perckor
Körösladányról	indul reggel	7 óra 30 perckor
Gyomára	érkezik reggel	8 óra 30 perckor
Gyomáról	indul délelőtt	10 óra — perckor
Körösladányról	indul délelőtt	11 óra — perckor
Szeghalomról	indul délelőtt	11 óra 30 perckor
Füzesgyarmatra	érkezik délelőtt	12 óra — perckor
Füzesgyarmatról	indul délután	4 óra 30 perckor
Szeghalomról	indul délután	5 óra — perckor
Körösladányról	indul délután	5 óra 30 perckor
Gyomára	érkezik délután	6 óra 30 perckor
Gyomáról	indul este	8 óra 30 perckor
Körösladányról	indul este	9 óra 30 perckor
Szeghalomról	indul este	10 óra — perckor
Füzesgyarmatra	érkezik este	10 óra 30 perckor

VITELDIJ:

Füzesgyarmattól - Szeghalomig	15 ezer korona
Szeghalomtól - Körösladányig	15 ezer korona
Körösladánytól - Gyomáig	25 ezer korona
Füzesgyarmattól - Gyomáig	45 ezer korona
Szeghalomtól - Gyomáig	35 ezer korona

Különböző fel- és leszálló kilométerenként 1500 korona.

Vállalat tulajdonos Hoffmann Márton Mezőberény.

T e h e r a u t ó f u v a r o z á s t
legolcsóbban vállal
K E R E K E S K Á R O L Y

TELEFON
22 SZ.**WAGNER MÁRTON FIAI Gyoma.**TELEFON
22 SZ.

Épületfa, tűzifa, szerszámfa, szén és építési anyagok raktára, betonárak gyártása és eladása. Raktáron tartunk mindennemű és méretű fűrészt és faragott épületfát. Hasáb-, aprított- és fenyő tűzifát. A legjobb minőségű porosz darabos szenet és porosz diókokszot, retorta faszenet. M.Á.K. cementet, meszet, duna és körösi homokot, kőport. Kátránypapírt és elszigetelő lemezt. Sodrony szeget. Burkoló színes téglát minden nagyságban. Műtrágyát. **BOGNÁROK RÉSZÉRE:** kőris- és szilvönköt, kőristalpat és küllöt, kőris hasábfát és nyírfarudat.

GYÁRTUNK: Betoncserepet, cementlapot különböző mintákban, betoncsöveket áttereszekhez, kocsni bejárókhoz és víz-levezetésre, 10, 15, 20, 30, 40 és 50 cm. átméretben. 80 cm. kutyűrűt. Műkő sarköveket és sirszegélyeket tetszés szerinti méretben.

ELVÁLLALUNK: betonutak és betonjárdák építését, valamint minden e szakmába tartozó beton és műkő munkálatokat.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hájlított szék, virág-állványok, konyhaberendezések és vasbutorok, sodronyágybetétek állandóan raktáron vannak Valay Gábor moltererőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos utca 757 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

BOHN M. és TÁRSAI békéscsabai gőzlelőgyárának homyolt cserép gyártmányainak lerakala Gyomán **GROSZ ZOLTÁN faterkeskedő** vasuti telepen, Endrődön a faterlepen. Eladás gyári áron **kedvező fizetési feltételek mellett** a cég gyomai és endrődi irodájában.

GROSZ ZOLTÁN faterlepein: Asztalosoknak: minden méretű gőzöll-bükk. **Bognároknak:** mindenféle szerszámfák, u. m. kőris, szil, akác-rönkök 40 cm. vastagságban, bükk-hasítvány, slb. állandóan kapható. - Egyben értesíti a **gazdaközöniséget**, hogy vetőgépek két évi hiteltre tetszés szerinti részletekben készpénz áron évi **7 százalékal** kamat mellett kapható.

Biliárd asztal, üzleti és szoba berendezés lesz e hó 27-én, hétfőn 10 órakor Kocsis Sándor vásártéri vendéglőjében önkéntes árverésen eladva.

HIRDETÉSEKET lapunk részére a "KULTURA" könyvkereskedés is felvesz.

GYOMAI PIACI ÁRAK:

Gabonapiac: Buza 370, rozs - , árpa 200, zab 180, tengeri szemes 170, csöves 120 ezer korona mázsánként.

Husárak: Marhahus 16, borjúhus 24, sertéshus 24, juhhus 16, szalonna 24, zsír 28-30, kolbász 30 ezer korona kilogrammonként.

Tejtermékek: Tej 3500, tejfel 15-16.000 K. literenként, tehénúró 5-6000, vaj 45-50.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Csirke párja 35, tyúk drb.ja 30, Kacsasóvány párja 90-95, Liba sóvány drb.ja 100-110, Kacsakövér 22, Liba kövér 23, Pulyka 24 ezer korona kilogrammonként. Tojás drb.ja 1600 korona.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

"HUNGÁRIA"

könyvnyomdai műintézet.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni

ÉS AKI

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruházunkat, ahol minden elképzelhető

férfi- és női szövet, kész férfi- és női ruha, télikabát és szőrmebunda, kötött mellények és szvetterek, férfi- és női fehérneműek, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. osztályu személyvonat utiköltségét az „Országos Gazdakör” oda és vissza is megtéríti.

ORSZÁGOS GAZDAKÖR TAGJAINAK ÁRUFORGALMI SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Nádor-utca 12.

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

(Érdeklődősségekben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

Igazgatók: BÁCSY GÉZA, KOVÁCS LAJOS főpostamester, **VASS GÁBOR**, ügyész: **Dr. CHRISTIÁN KÁLMÁN**

Mindenféle bankügyleteket, külföldi valutában való fizetéseket, gyorsan és előnyösen eszközöl. **Váltókölcsonöket** 4 havonkénti lejáráttal **évi 12-13 százalékal** kamat mellett, bármely nagy összegig folyósít. **Tőkekamattörlesztéses**, jelzálog földkölcsonöket félévi 4.4 százalékos részlet mellett 94-es árfolyamon, **Betéteket**, - melyek felmondás nélkül bármikor kivethetők, - **pengő értékben** is elfogad, s arra a **legmagasabb kamatot** fizeti. **Bővebb fevilágosítás a BANK helyiségében a nap bármely szakában nyerhető.**

FIGYELEM!

A Tiszamalomban

b u z a

szép és jó lisztre, pontos és előzékeny kiszolgálás mellett bármikor azonnal becserelehető, **TENGERI** és **ÁRPA** azonnal megdarálható.

A Tiszamalomban

valamint a városi elárusítóhelyen:

Gyomai Nagyrúházbán, **KLEIN VILMOS R.-T.-nál** mindenfajta liszt, takarmányliszt, dara, korpa, buzaalj, ocu és koptató-por napi áron kapható.

A Tiszamalomban

b u z á t

díjmentesen lehet beraktározni és mindenkor legjobb napi áron eladni.

A Tiszalom

v i l l a m o s m ű v e

mindenféle világítási és motorikus villamosberendezés elkészítését szakszerű gyors és pontos kiszolgálással, kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos áron felvállalja.

A Tiszalom

gőz- és kádfürdője

NYITVA VAN:

minden **KEDDEN** és **PÉNTEKEN NŐK** részére, minden **HÉTFŐN** és **SZOMBATON FÉRFIAK** részére

KÁDFÜRDŐ

minden fürdőnapon kapható.

VASUTI MENETREND

BUDAPEST - GYOMA

Bpestől indul	5:50	10:05 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	9:55	13:01 gy.	19:08	20:14 gy.	2:02
Gyomáról indul	0:32	5:41	8:56 gy.	15:58 gy.	14:28
Bpestre ér.	5: -	11:10	11:50 gy.	18:50 gy.	20:05

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Bcsabáról indul	23:15	4:30	8:13 gy.	15:20 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	15:57 gy.	14:13
Gyomáról indul	10:03	13:02 gy.	19:18	20:15 gy.	2:12
Bcsabára ér.	11:08	15:40 gy.	20:18	20:51 gy.	3:15

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a többi pedig személyvonat.

Iványi Aladár és István gyomai cég malmaiban és terménykereskedésében mindenkor a nagyközönség legjobb, leggyorsabb és legelőzékenyebb kiszolgálását tartja kötelességének. – Mielőtt gabona termését értékesíti keressen fel bennünket. **BERAKTÁROZÁST DIJMENTESEN ELFOGADUNK.**

A Gyomai Takarékpénztár (NAGYTAKARÉK)

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy **évi 12 százalék kamat** mellett bármily összegű kölcsönt folyósít. Betéteket magas kamatláb mellett felmondás nélkül gyümölcsöztet. Kényszerkölcsönkötvényeket bármely mennyiségben átvesz.

Eladó föld.

A gróf Zichyféle ballai felosztott föld legjobb része **45 magyar hold boroszlói föld** a rajta levő 15 öles új tanya épülettel együtt — esetleg 2 darabban is — szabadkézből, előnyös fizetési feltételek mellett **eladó**. Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Bácsy és Társai Bankházánál, Gyomán.**

HIRDESSZEN

a környék legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapjában a **GYOMAI UJSÁG**-ban.

Halló!

Halló!

FIGYELEM!

A GYOMAI „HANGYA” SZÖVETKEZETNÉL a legjutányosabb áron szerezhető be:

Külföldi lópokrócok és egyéb takarók, Amerikai traktor és gépolajok, Porosz szén és tüzifa, Gazdasági kötélárubból óriási választék és olcsó árak, Mútrágya (szuperfoszfát) és Porzol bármily mennyiségben kapható, Konkolyozó gép használatra kiadó.

Gépraktárunkat ne felejtse megtekinteni!!!

Mindennemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben olcsón, gyorsan és pontosan készít a

„HUNGÁRIA”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
Petőfi-tér 2. **GYOMA** Petőfi-tér 2.

Karácsonyfák

szépek, kaphatók a községi kertésznél Gyomán.

Jelzálogkölcsönt

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcsönt is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Bíróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

Országos Gazdakör Tagjainak
Áruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádasdűtca 12.

„ZEPHIR” fafűtéses folytonégő kályha

10 kilogram fával fűt egy szobát 24 órán át.

Községek és közüzemek által a legteljesebb megelégedésre kipróbálva, több ezer darab van belőle használatban.

Gyoma község előljárósága is több darabot vásárolt.

Gyári egyedárusítás **GYOMÁN:**

BERKOVICS ADOLF vas- és fűszerkereskedésében, hol mindenféle vas- és szerszámárak, tűzhelyek, szénfűtéses folytonégő kályhák előnyös árban kaphatók.